

Tropical

Travel & Lifestyle

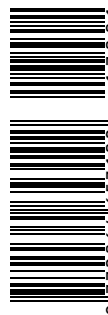
®

www.tropicalmagazin.hu

Ázsia különzzám

€5
1390 HUF
\$5

9 177 206 416 53 1021 1 7 0 0 1 ISSN 2064-6531

SALIRIS RESORT
**** SUPERIOR
Spa és Konferencia Hotel

Fantasztikus hangulatban, családi légkörben ünnepelte 10 éves jubileumát az egerszalóki Saliris Resort Spa & Gyógy-és Termálfürdő****. A kerek évforduló alkalmából változatos programokkal, fürdőruhás divatbemutatóval kedveskedtek az aznap oda látogató vendégeknek, sztárvendégeként pedig Wolf Kati lépett fel, aki lenyűgöző egyéniségével emelte a rendezvény fényét.

Végtelen csend és szemet gyönyörködtető látvány fogadja azt, aki a termálfürdő bejáratához ér, hiszen impozáns fenyőerdő öleli körbe a komplexumot, mely kiegészül egy ritka természeti kincsel, a sódombbal. Mindez már önmagában is élmény, ám a fürdő vezetői hisznek abban, hogy a sikeres működés elengedhetetlen feltétele a folyamatos megújulás. Fejlesztéseikkel igyekeznek kiszolgálni vendégeik minden igényét. A közelmúltban megújult a földszinti fogadótér, a recepció pult, az emeleten pedig teljesen új arculatot kapott a diszpécseri pult. Átalakult a fitness ter-

em, megújult a szaunavilág, a gyermekeknek pedig kialakítottak egy új játszósarkot. A fürdő természetesen nemcsak külső megjelenésében, de szolgáltatásainak minőségében is igyekszik a legmagasabb színvonalat nyújtani.

És hogy mitől különleges az itt felszínre törő gyógyvíz? Az egerszalóki termálvizet 1992-ben minősítették gyógyvizzé. A fürdő csapatának közösen végzett, hosszas szakmai munkájának eredményeként a gyógyvíz minősítést követően a gyógyfürdő, majd tavaly a gyógyhely minősítést is megkapták. A víz – összetétele alapján – a kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos ásványvizek csoportjába sorolható, melynek kéntartalma is jelentős. Ízületi kopás, hát- és derékfájás, gyulladós mozgásszervi betegségek, nőgyógyászati gyulladásos megbetegedések, pikkelysömör, ekcéma, de ortopédiai és gerincsebészeti műtétek utáni rehabilitáció esetén is jótékony hatással bír. A vízben literenként 1600 mg oldott ásványi anyag van, illetve olyan nyomelemeket

tartalmaz, melyek másképp nem jutnak be a szervezetbe, csak a bőrön keresztül. Kiemelt kéntartalma miatt kiváló hatása van az erekre, a légutakra, vagyis komplex segítséget és támogatást ad a szervezetnek. Természetesen a gyermekekről sem feledkeznek meg, a felnőtt medencéktől teljesen elkülönítve, bel- és kültéren is kialakítottak számukra medencéket, melyek csúszdákkal, látványelemekkel gondoskodnak a felhőtlen szórakozásról.

A gyógyvíz csodás hatásokkal rendelkezik, ám fontos, hogy ne akkor vegyük igénybe, amikor már valamilyen panaszunk van. A nyári pihenést, kikapcsolódást követően se feledkezzünk meg arról, hogy időnként kilépünk a szürke hétköznapiakból és megadjuk magunknak azt a testi-lelki feltöltődést, amely elengedhetetlen ahhoz hosszú távon kiegyensúlyozott életet élhessünk. Fontos, hogy tudatosan irányítsuk a szervezetünket és ne hagyjuk, hogy a szervezetünk irányítson minket.

SALIRIS RESORT • H-3394 Egerszalók, Forrás u. 6.

Telefon: +36 (36) 688-608 • sales@salirisresort.hu • www.salirisresort.hu

Szerző: BALOGH Sándor

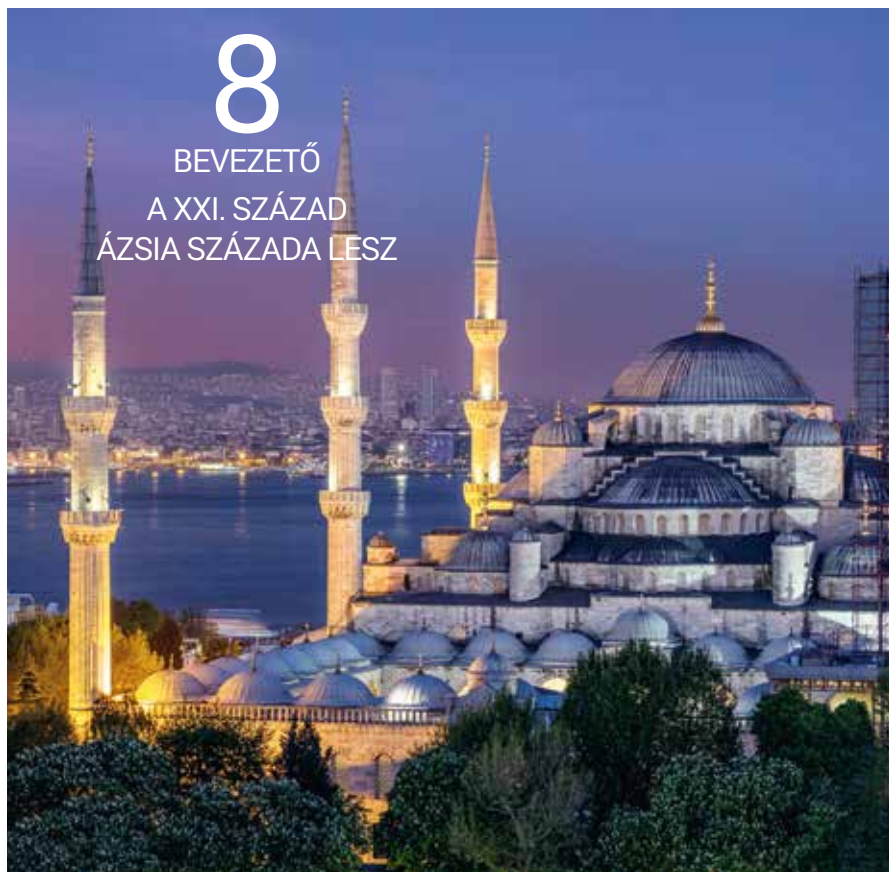
Az utóbbi időben ismét sok rossz hír érkezik Ázsiából: az Észak-Korea által keltett hullámok miatt a nagypolitika és a közérdeklődés figyelme a kontinensre szegeződik. Pedig Ázsia ennél sokkal fontosabb események főszereplője. Ázsiában ér össze a múlt és a jövő – ott van a legmélyebben a történelem szövetébe ágyazva az emberiség, és talán ott látjuk már a XXII. századot. A napi politika hullámverése nem szabad, hogy elhomályosítsa azt a képet, amit a kontinens valódi értékei sugároznak: a több ezer éves fejlődés eredményeit. Hiszen nem csak a világ legősibb városa Jerichó, de olyan csodák is állnak ott, mint Angkor templomvárosa Kambodzsában, a kínai Nagy Fal, vagy éppen a Taj Mahal, az örök szerelem szimbóluma. Számptalan, az emberi teljesítmény nagyságát hirdető eredmény, ami mellett nem szabad csak úgy elmenni. Kiadványunkban megpróbáljuk bemutatni Ázsia sokszínűségét, rávilágítani néhány érdekességre, s ezzel további kíváncsiságra, esetleg kutatásra sarkalni a Tisztelt Olvasót.

Tropical

Travel & Lifestyle

www.tropicalmagazin.hu

TARTALOM SEPT.2017

8

BEVEZETŐ
A XXI. SZÁZAD
ÁZSIA SZÁZADA LESZ

12

ÖRÖKSÉG
ÁZSIA
ÖRÖKSÉGE

30

ASHU
Interjú Csillik Dilarával, az ASHU
elnökével

160

ÁZSIA VALLÁSAI
Különös hitek
bölcsoje

28
DIPLOMÁCIA
A béke útján

ÁZSIA ORSZÁGAI:

32 Afganisztán	76 Japán	116 Mongólia
34 Azerbajdzsán	80 Jemen	118 Nepál
36 Bahrein	82 Jordánia	120 Omán
38 Bangladesh	84 Kambodzsa	122 Oroszország
40 Bhután	86 Karácsony-sziget	126 Örményország
42 Brit Indiai-óceáni Terület	88 Katar	128 Pakisztán
44 Brunei	90 Kazahsztán	130 Palesztina
46 Dél-Korea	92 Kelet-Timor	132 Srí Lanka
48 Egyesült Arab Emirátusok	94 Kínai Népköztársaság	134 Szaúd-Arábia
52 Észak-Korea	98 Kirgizisztán	138 Szingapúr
54 Fülöp-szigetek	100 Kókusz-szigetek	140 Szíria
56 Georgia	102 Kuvait	142 Tádzsikisztán
58 Hongkong	104 Laosz	144 Tajvan
62 India	106 Libanon	146 Thaiföld
66 Indonézia	108 Makaó	150 Törökország
68 Irak	110 Malajzia	154 Törkmenisztán
70 Irán	112 Maldív-szigetek	156 Üzbegisztán
74 Izrael	114 Mianmar	158 Vietnam

Tropical

Travel & Lifestyle

2017/1.

HU ISSN 2064-6531

KIADÓ
GLOBS Group
1027 Budapest, Fő utca 73.

ALAPÍTÓ
BALOGH Sándor
CÉGCSOPORT-FŐSZERKESZTŐ
Dr. KISS Róbert Richard

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ
RINGER Bence
SZAKAL László

FŐSZERKESZTŐ
SZABÓ Roland

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG
BALOGH Sándor
DOBOS Imre
FINCZICZKI Mária
Dr. KISS Róbert Richard
SZAKAL László
SZERBIN Éva
VAGI József

SZERZŐK
ÁCS László
AVANESIAN Alex
BARNA Béla
BALOGH Sándor
BALOGH Szonja
BODRÓGI Zsuzsa
BUDAI Boglárka
BUDAI Ferenc
CSILLIK Dilara
DIÓSZEGI Anna Mária
FUKO Flóra
GYÖRGY Gabriella
GYÖRGY Zsombor
HAJDU Anna
HIVEKOVICS Akos
KADÁS Csaba
Dr. KISS Róbert Richard
KONKOLY-THÉGE György
KOVÁCS Melitta
MIHALLFY Balázs
NYERGES Ambrus
ROSTAS Imola
Dr. SUHA György
SZABÓ-KÖRÉ Anita
SZABÓ Roland
SZERBIN Éva
SZERBIN Judit
TÓTH Gábor
Dr. TURGYÁN Tamás
WAGNER Péter

DIVATSZERKESZTŐ
SZABÓ-KÖRÉ Anita
SALES MANAGER
ROSTAS Imola
sales@tropicalmagazin.hu

GRAFIKUS
BODOLAI László

TÖRDELÉS
Alfa Press Design Kft.

NYOMDA
PAUKER Nyomdaipari Kft.

TERJESZTÉS
Lapker Zrt.

SPREADING/ TERJESZTÉS

LAPKER Zrt – in the shops of Relay/Inmedio/Auchan/ Tesco/Kaisers/Spar/Interspar networks. The magazine comes out every two months. You can subscribe to the magazine at the address of the editorial of ce and on the following e-mail address: info@tropicalmagazin.hu LAPKER Zrt./Realy/Inmedio/ Auchan/TeSCO/ Kaisers/Spar/ Interspar hálózatok üzleteiben. Megjelenik kéthavonta. Elfizethető a szerkesztőség címén és az alábbi e-mail-címen: info@tropicalmagazin.hu.

ALL RIGHTS RESERVED! MINDEN JOG FENNTARTVA!

Tropical magazine is a registered brand and property of Globoport Media Holding Kft. The published content and the photos must not be used without the publisher's prior written consent. The publisher assumes no responsibility for the advertisements published in the magazine. The publisher assumes no responsibility either for any manuscript or photograph sent to us unsolicited. A Tropical magazin bejegyzett védjegy a Globoport Média Holding Kft. tulajdona. A lap teljes vagy részbeni tartalmának, illetve a lapban leközölt képeknek bármilyen utáncóklése kizárólag a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges. A lapban leközölt hirdetések tartalmáért a kiadó semmiféle felelősséget nem vállal. A meg nem rendelt kéziratok és képek megőrzéséért a kiadó nem vállal felelősséget.

COLLABORATION:
ahu.hu, kozepsuli.hu, gatrokonyha.hu, pikanteria.hu, sarkoziakos.com, cyberpress.hu, lokal.hu, Ongo.hu, olimpiajatekok.eu, bilkk.hu, life.hu, minap.hu, szeretlekmagyarorszag.hu, i.szallas.hu, viziolo.hu, visitvisegrad.hu

A sokszínű Ázsia

Ázsia a Föld legnagyobb kiterjedésű kontinense, földrajzi elhelyezkedése révén szárazföld kapcsolja össze Európával, Afrikától pedig a Szuezi-csatorna választja el, amely alig 150 éve épült meg. Az emberi civilizáció első nyomait a Közel-Keleten találták meg, és körülbelül 10 ezer évvel ezelőtt ezen a helyen történt az emberiség gazdasági fejlődésének kezdete is.

Ázsia jelenleg a világ leggyorsabban fejlődő térsége. Délkelet-Ázsia nagyon turistás, s ennek pozitív hozadéka a kiépített és olajozottan működő infrastruktúra. Jól bejárattott útvonalak vannak, frekvenciált közlekedéssel. Mi sem egyszerűbb, mint Délkelet-Ázsiában eljutni A-ból B-be. Hagyján, hogy a legtöbb országban turistákra szakosodott busztársaságok fuvarozzák az embereket, de ennek szervezése is rendkívül egyszerű. A legtöbb helyen nem kell a buszpályaudvarra sem kimenni, ugyanis a busz jön értünk a szállásra. Fontos aspektus, hogy a turisták tömegei miatt nyelvi problémák sincsenek, így mindenhol tudunk az angol nyelvvel boldogulni.

Van néhány olyan ország a régióban, ahová csupán az ételek miatt is megéri elutazni. Minden ország konyhája zseniális és nagyon olcsó, ha olyan helyen eszünk, ahol a helyiek is esznek. Utcai étkezés, és úgy általában ázsiai ételek kapcsán biztos sokakban aggályokat kelt a higiénia, illetve a higiénia hiányának kérdése, ezzel kapcsolatban annyit mondanék, hogy utcán étkezve a legtöbb fogás a szemünk előtt készül, s ha jól átsütik az ételt, akkor minimális az esélye, hogy abból bármi problémánk származzon.

Ahol egész évben meleg van!

...Délkelet-Ázsia az egyenlítő körül helyezkedik el; Észak-Vietnam és Észak-Mianmar hűvös tud lenni a téli hónapokban, de ezt leszámítva folyamatos meleggel számolhatunk gyakorlatilag mindenfelé. Két dologra viszont érdemes figyelni: az egyik a tájfun-szezon, a másik az a száraz és esős évszak váltakozása. Az utóbbi években azonban egyrészt teljesen kiszámíthatatlanná vált az időjárás, másrészt az esős évszak sem jelent folyamatos esőt.

Egy új tanulmány szerint Dél-Ázsia nagy részét – a világnépesség ötödének otthonát – lakhatatlanul forróvá teheti a klímaváltozás 2100-ra. Ha a globális felmelegedés a jelenlegi ütemben folytatódik, a következő évtizedekben halálos hőhullámok sújthatják India, Pakisztán és Banglades egyes részeit a Massachusettsi Műszaki Egyetem (MIT) kutatóinak számítógépes modelljei szerint.

Kellemes olvasást!

Szerző: SZABÓ Roland

Portum

A Corvin negyed legújabb étterme ugyan még csak két hónapja nyitotta meg kapuit, hamar népszerűvé vált hiánypótló jellege miatt, tekintve, hogy tengeri ételekre specializálódott. Emellett még kínál a halakat kevésbé kedvelőknek házi készítésű tésztát és húskételeket egy lenyűgöző itallap mellett, egészen olaszos hangulatot kölcsönözve ezáltal az étlapnak. Az a la carte tálakon felül ebédmenüt is

felszolgál az étterem, amely gyakran tartalmaz tengeri fogásokat, amelyeket más budapesti ebédmenün ritkán, vagy egyáltalán nem talál az ember. Ezen felül, hogyha az étlapról a kedves vendég osztrigát vagy homárt választ, élve fogják ki majd az ebédjét vagy vacsoráját az étteremben található akvári-

umból! Van ennél meggyőzőbb garancia a frissességre?

Az ételeken felül, a kiszolgálás gyors és barátságos, a berendezés modern és letisztult, és egy terasszal is rendelkezik, ahol tökéletesen ki lehet használni az utolsó, forró nyári napokat.

Mindent egybevetve, hogyha finom tengeri ételekre vágyik reális áron, a Portum az Önnek való étterem!

A XXI. század Ázsia százada lesz

Szerző: SZŰCS Tamás

Mondjuk ezt úgy, mintha az elmúlt évszázadok – a 19. és a 20. kivételével – nem mind Ázsia századai lettek volna. A világ gazdasági fókuszát vizsgáló kutatások a térképre vetítve mutatják ki, hogyan mozdult el a világ termelésének és gazdagságának központja. Jól látszik, hogy míg a keresztény időszámítás előtti évezredekben valahol a Közel-Keleten volt a fókusz, nagyjából Kr. e. 200 körül már inkább India és Kína felé mozgott és ott maradt Ázsia keleti felén egészen az ipari forradalomig. De igazán Európa felé csak a 19. század második felében mozdult el. Az volt a mi nagy századunk. Nosztalgiával emlékezhetünk rá, de visszahozni már nem tudjuk. Minden amellet szól, hogy a 21. században visszaáll a világ korábbi rendje. Európa, bár még mindig félmilliárd ember otthona és a világ számos vezető gazdaságának éltetője – az lesz, ami: egy félsziget Ázsia nyugati szélén. Ahhoz, hogy meglássuk valódi helyzetünket, elég ha egyszer rápillantunk egy olyan világtérképre, amit nem Európában, hanem mondjuk Kínában adtak ki. A Közepő Birodalom ott mindennek a közepén van – mi pedig a térkép szélén vagyunk csak kis pontok. Ha egy kört húzunk, amelynek középpontja valahol a dél-kínai Yunnan tartomány-

ban van, a körön belül – amelybe Kína, Japán, India, Banglades, Dél-kelet-Ázsia fér bele – többen élnek, mint azon kívül. Ázsai demográfiai előnye még akkor is látni való, ha tudjuk, hogy Kína már az évszázad közepére munkaerőgondokkal fog küzdeni. Míg Ázsia épül – Európa csak megőrizni akarja, ami van. Egy felmérés szerint az európaiak túlnyomó többsége nem örül a városkép változásainak, inkább egy fajta élő múzeumnak szeretné

megőrizni városait. Felhőkarcolók, a modern világ, a dinamizmus szimbólumai ma leginkább Kínában épülnek – abban a birodalomban, ahol évezredek keresztül még a paloták is földszintesek voltak. Csak Sanghajban egy hónap alatt több magasépület épül, mint egész Európában egy évben. A világ nagy infrastrukturális programjainak is több mint a két harmada köthető Ázsiához. Míg Európa a válsággal törődött és azzal, hogy

hogyan is tudna kilábalni belőle, addig Kína felépített egy olyan gyorsvasúti rendszert, amelynek csodájára jár a világ. Európa, Amerika immár láthatóan retteg mindenféle változástól. Ázsia issza a változásokat, előnyt kovácsol belőlük. Európa, Amerika bezárkózna – Kína viszont egy dolgot tanult meg keservesen az elmúlt évszázadok történetéből: amikor bezárkózott, amikor félt a változásoktól, annak az lett a következménye, hogy lemaradt. Nem véletlen, hogy az új Kína hőse Zheng He, a világhódító flotta admirálisa – hogy Kína ma a Selyemútban látja a jövőt. Megtanulták, hogy csak akkor lehet erős egy kultúra, ha kapcsolatokat keres, ha nyitott a világra. Kína ma már sok helyen állt az európai-amerikai nagyhatalmak helyére. Afrika első számú külföldi tőkebefektetője lett, és a kínai segélyek mellett a kínai vállalkozások is megjelentek Afrikában. Már nem csak a nyersanyagok kiaknázását végzik kínai cégek – de ahogy nőnek Kínában a bérek egyre inkább a termelés is kikerül, mondjuk Afrikába. Sok afrikainak egy kínai póló jelentette az első új ruhát az életében – és sok afrikai országnak egy-egy kínai textilgyár jelenti az első üzemet, a lehetőséget az ipari termelésbe való bekapcsolódásba. Hasonló a helyzet Latin-Amerikában is: a Pacifikumban Kína lassan kezdi átvenni a kezdeményező szerepet az Egyesült Államoktól, és ezzel már formát ölt az elkövetkező évtizedek igazán nagy globális konfliktusa is, amelynek Európa talán csak mellékhadszíntere lesz, s talán még az sem, ha ügyesen lavírozok az amerikai és kínai érdekszféra között. Kínában felélednek a régi reflexek, és a hagyományos tudás – hiszen a Kína-központú rendszer már működött, évszázadokon keresztül. Az európai gyarmatbirodalmakkal szemben a célja ennek a kelet-ázsiai kínai hatalmi rendszernek a béke biztosítása volt, az agresszió elkerülése. A kapcsolat a kínai rendszeren belüli országokkal sokszor veszteséges is volt Kína számára, mégis fenntartották. Jellemző, hogy a formális küldöttségek, amelyek a császár iránti hódolatot kifejezték, mindig sokkal több tudóst és művészt hoztak, mint kereskedőt – a kultúra erejét már ekkor ismerték a kínai uralkodók. És az is jellemző

– bár Európában talán elképzelhetetlen – hogy ezek a delegációk mindig sokkal több ajándékot kaptak a császártól, mint amennyit hoztak. És az is, hogy az első brit követ még a 17. században milyen értetlenül, de mekkora elképedéssel figyelte a kínai udvart. És már rég nem csak Kínáról van szó. India már igazi világhatalommá nőtte ki magát. A fejlődés üteme ott is szédítő – és nem csak a számokban. Bár az is nyilván fontos, hogy India lakosságban hamarosan túlnövi Kínát, de ott is megtörténik, ami Kínát jellemezte az elmúlt évtizedekben: százmilliók emelkednek ki a mélyszegénységből, válnak fogyasztóvá. Ugyanakkor India is épít évezredek hagyományaira, a tudásra, amit nemzedékek százai halmoztak fel – és arra is, amit a gyarmati korból kapott: a jó kapcsolatokra Európával és

Amerikával. De ott toporog mögötte Indonézia, Vietnam, Irán és Thaiföld is – az olyan fejlett ipari államokról már nem is szólva, mint Korea és Japán. A 19. században még Európai utazók, „felfedezők” járták Ázsia útjait – ma már Európa vált múzeummmá, ahová ázsiai, amerikai turisták jönnek, egy régi világ maradványait nézni. Az játszódik most le velünk, amit már ismerünk a történelemből – egykori nagyhatalmak váltak élő múzeummmá, ahová az új nagyhatalmak jártak tanulni, megcsodálni a hagyományokat és nem utolsó sorban szórakozni. Ilyen volt Athén a Római Birodalom idején, Velence a 18. században – és bizony ilyen lesz Európa is a 21 században. Így aki nem ismeri Ázsiát, az a jövő elől zárja el magát. Benn ragad a múltban, bezárkózik, és nem látja a való világot.

Ázsia öröksége

Előfizetési kedvezmény

1 évre 10.440 Ft • 2 évre 19.600 Ft

Tropical
Travel & Lifestyle

Előfizetések megrendelése:
info@tropicalmagazin.hu • 06 30 851 0000
facebook.com/tropicalmagazin • www.tropicalmagazin.hu

A világörökségi mozgalom céljai szerint nagyon is globális – hiszen kimondott célkitűzései közt szerepel a „filling the gap”, azoknak a kultúráknak, világrészeknek, történelmi koroknak a bemutatásai is, amelyeket a nagyvilág emlékezete valamiért eddig hanyagolt. De – a valóságban – a kezdetekkor, az első évtizedekben az európai túlsúly nagyon is látható volt. Míg egymás után kerültek fel a francia katedrálisok, a dél-európai borvidékek, a skandináv ipari létesítmények, voltak a világnak olyan nagy kultúrái, amelyek

Qobustan Sziklarajzok – AZERBAJDZSÁN

Bakuból kevesebb, mint egy óra út Qobustan. A turistákat egy a 21. század összes lehetséges technikai vívmányával felszerelt látogatóközpont fogadja. Két emeletnyi hipermodern múzeumi élményt kapunk. Diaporámák mutatják be az állatvilágot, amelyet a sziklarajzokon látunk. Rekonstruált lakóhelyeket láthatunk, és minden teremben animációk, érintőképernyők tucatjai mutatják be az egykor itt élt emberek vélhető életét. I.e. 10 000 körül, amikor véget ért az

sével segítették a vadászat sikerét. A rítusokról képet kaphatunk a bőrökből öltözött sámán, vagy éppen a táncoló emberek ábrázolásaiból. Szintén a rituálé részei lehettek a „zenélő kövek”. Ha hozzáütünk a nagyobbhoz egy kisebbet, tényleg érdekes zengő hangot ad. Bár a klíma lassan, de biztosan zordabbra fordult, a falfirkálással nem hagytak fel – a neolitikumban, sőt a középkorban is készültek még rajzok e tájon. Az egyre kevesebb csapadékot pedig igyekeztek felfogni. A táj ma már meglehetősen száraz – de kétségtelenül igen látványos. A sziklarajzok közül pedig azokhoz, amelyek látogathatóak, sétautak vezetnek, jól kiépítve, és megfelelően kitáblázva.

Ganghwa Dolmen Mező – DÉL-KOREA

Kevésbé ismert adat – a világ összes dolmenjének jó 40%-a Koreában van. A dolmeneket nagyjából az i.e. 7-3 században emelték, ami itt a késői neolitikumból a bronzkorba való átmenetet jelenti. A hagyományos történetírás ezt az időszakot a Gojeoson dinasztia uralmával azonosítja, de azért – úgy tűnik – a helyi törzsfők ekkor még nagyobb szerepet kaptak az életben. A legnagyobbak jó embermagasságúak, de az átlag nem nagyobb, mint egy dohányzóasztal. És általában úgy is néznek ki. A legnagyobb dolmen az Bugeun-ri csoportban van, és a tetején levő kő 7,1 x 2,6 x 5,5 méteres. A legimpresszívabbak azért a Gochang környéki dolmenek – ott van úgy, hogy egy egész hegyoldalt beborítanak a kövek. A turisták többsége azonban a Ganghwa-szigetén álló dolmeneket keresi fel, aminek elég praktikus oka van – ezek jóval közelebb vannak Szöulhoz, alig másfél óra kocsival. A több ezerből itt 150 dolmen van. A koreai dolmenek esetében egyértelmű, hogy mire szolgáltak – törzsi vezetők temetkezési helyei voltak. 1965-ig nem ástak meg egyet sem, azóta vannak egzakt régészeti adatok is a dologra: találtak csontokat, sírmellékleteket, bronztárgyakat. De ez csak a tudományos érdeklődés kielégítését szolgálta – azt ugyanis, hogy ezek mik, mindenki tudta. Hiszen egyeseknél máig (!) mutatnak be áldozatokat az ősöknek.

alig jelentek meg a listán. Keresgélni kellett egy-egy buddhista, konfuciusus vagy sintó templomot, nem is beszélve az ázsiai ipari forradalom emlékeiről. Ma ez már változik – Kína, Dél-Korea, Japán után India, Irán, Vietnam is egyre nagyobb erőfeszítéseket tesz, hogy saját történelmi-kulturális emlékeit feltegye a világ emlékezetét őrző listára. És igazán van mit, hiszen Ázsia a világ történelmének, kultúrájának a bölcsője, és olyan sajátos magaskultúrák otthona, amelyek sokat adtak a világnak. Mi a sok lehetséges választás közül – talán kicsit önkényesen mutatunk most közel negyvenet.

utolsó jégkorszak, ezen a vidéken is megváltozott a klíma. Ami jelenleg kellemetlen, száraz félsivatagos táj, akkor zöldellő paradicsom volt, teli mindenféle állattal, gazellával, vad-disznóval, no meg oroszlánval. Az emberek itt, ahol mindig volt bőséges eső, a tengerben sok hal, és biztonságot adó barlangok, szívesen telepedtek meg. Kisebb halászó-vadászó közösségek voltak, amelyek a sziklakövekbe vájt rajzokat a vadászmágia céljaira használták. Erre utal a számos állatábrázolás. A modern analógiák alapján úgy feltételezzük, hogy az állatok lerajzolásával, és rituális elejté-

Jongmyo Szentély – DÉL-KOREA

A Jongmyo Szentély egy átlagos napon nem mutat sokat. A Koreában szokványos hatalmas kapu után egy a palotákhoz hasonló úton haladunk befelé – jobban mondva mellette – mert táblák figyelmeztetnek rá, hogy ne lépünk a szellemek útjára, azon csak az ősök járhatnak. A két fő épület meglehetősen hasonlít egymásra – hosszúkás faépületek nagyobbacska szobákkal. A korábbi épületet még azelőtt felhúzták, hogy az első palota 1395-ben elkészült volna a városban. Az ősök ugyanis fontosabbak az élőkénél, és a Joseon-dinasztia első királyának öt őse is itt emlékeznek. De ez szentély, nem sírhely – a sírok maguk másutt, Szöulban és környékén szétszórta helyezkednek el. Itt csak kis táblák vannak, az illető király nevével. Az épületet – amely a leghosszabb hagyományos faépület Ázsiában – a japánok a 16. század végén lerombolták, de 1601-ben már meg is kezdték az újjáépítést. A táblák viszont megmaradtak, mert a király egy hű szolgálja megőrizte őket. Az épületek előtt hatalmas kövezett tér áll. Átlagos napokon üres – amikor azonban a királyi ősöknek szentelt rituálékot tartják, megtelik. Az egész – felépítését tekintve – meglehetősen hasonlít az átlagember őseinek bemutatott szertartáshoz. De persze – mivel mégis csak az utolsó uralkodó dinasztia őseiről van szó –

sokkalta grandiózusabb. Az egész egy kosztümös - manapság már így mondjuk – felvonulással kezdődik. A menetben feltűnik díszes gyaloghintójában a „király” és „hercegek”, más főméltóságok is, korhű ruhákban. A szertartást egy idős pap vezeti, aki kántálva fennhangon adja utasításait, olvassa fel az imákat. Mivel ez egy konfuciánus rituálé, az egész Kínából jön, a szövegek, imák kínai nyelven hangzanak el, koreai kiejtés szerint olvasva a jeleket. Történelem szakot végzett koreaiak állítják, úgy-ahogy valamit értenek belőle. Mások éppen egy kukkot se – vagy tán pár szót. Éppen ezért az egészet lefordítják, magyarázzák mai nyelven is. Az ese-

ményeket pedig hatalmas kivetítőkön követhetik a nézők. A zenészek és a szertartás résztvevői elhelyezkednek a szentély udvarán – erre való a hatalmas kővel borított térség. Majd azok, akik az áldozatot végezni fogják, felvonulnak a cellák előtt álló asztalokhoz. Kezet mosnak, meghajolnak, és szólítják a szellemeket. A téren közben felhangzik az a szertartási zene, amelyet Sejong király írt, hogy kiváltsák a korábban használt kínai zenét. 1464 óta változatlan a dallam. Ezután következik a tulajdonképpeni áldozat. Az áldozók először az asztalhoz szólítják a szellemeket. Leveszik az ételeket tartalmazó – részint állat alakú – edények fedelét, és az asztalon található finomságokat – részint nyers, részint főtt ételt, zöldségeket, húsokat, édességeket – felajánlják a szellemeknek. Aztán – háromszor egymás után – bort (pontosabban rizsből készült alkoholos italt) ajánlanak a szellemeknek. A szertartásmester közben felsorolja a királyok érdemeit, és szellemeik segítségét, jóindulatát kéri. A formalizált levelek felolvasása után, hogy eljusson a levél a címzetteknek, az imádságokat tartalmazó papírokat elégetik az oltáron. Megköszönik – négy mély meghajlással – a szellemek jóindulatát és áldását. Majd útjukra bocsátják őket. Az egész rituálé mintegy két óra alatt lezajlik. Egykor minden évben ötször mutatták be – ma egyszer. Persze mára már van az egésznek egyfajta hagyományörző fesztivál jellege.

Banaue rizs ültetvények – FÜLÖP- SZIGETEK

Mai ésszel szinte felfoghatatlan, hogyan alakíthatták ki több mint kétezer évvel ezelőtt a meredek, égbe szökő hegyoldalakban a rizstermesztésre alkalmas teraszokat, amelyeket ma is ugyanolyan öntözéses módszerrel művelnek meg majdnem 2000 méter magasságban. A hegyoldal bizony meredek, de aki kitaró, elnyeri jutalmát: fantasztikus látványt nyújt az ókornak ez az alig ismert, 10 000 négyzetkilométernyi területen kiépült csodája.

Luang Prabang – LAOSZ

Sok száz éven keresztül volt Laosz fővárosa – amikor a százezer elefánt földjének hívták ezt a vidéket. Az ország vallásos királyai újabb és újabb buddhista kolostorokat alapítottak lelki üdvük érdekében. 32 kolostora, palotái ma az ország első turistalátványosságává teszik. A kolostorokba betérve pedig nem csak az építészeti csodáit ismerhetjük meg, hanem a szerzetesek világlátását, természetes jókedvét is. Az igazi persze, ha újjévkor jövünk – hiszen akkor vidám felvonulást is láthatunk – kisteherautókról öntik a vizet a látogatókra, hogy mindenki megtisztuljon.

Wat Phou – LAOSZ

Wat Phou Laoasz Angkorja. Világörökségi színhely, hiszen mégis csak innen ered a fényes Khmer Birodalom. A festői környezetben, ahogy egész Champasakban, elképesztő, szinte földöntúli béke honol. A turistákkal terhelt óriási lenyűgöző templomváros helyett, itt egy békés kis templomocskát kap az ember, lenyűgöző természeti környezetben. Aki képes, és hajlandó felmászni a szent forrásig, megragadó látványt kap cserébe.

Goa – INDIA

Goa tartomány, a tengerparton fekszik Maharashtra és Karnátaka között. A kis természeti paradicsomot keleten a Szahjardi-hegység, nyugaton az Arab-tenger határolja. A fővárost portugál kereskedők alapították a XVI. században, majd itt lett az indiai portugál gyarmatok központja. A portugálok – nem meglepő – szerettek itt lenni, és hatásuk máig is érezhető. A lakosság jelentős része katolikus, gyakoriak a portugál vezetéknév, a szokások, a zene, a nyelv, sok mindent megőrzött a mediterrán ízekből. A goai emberek általában kedvesek, nyitottak és végtelenül toleránsak. A hosszú keresztény gyarmati uralom pedig nem csak a kasztrendszer irtotta ki, hanem sok olyan szokást is bevezetett, ami az európai turista számára otthonosabbá teszi ezt a tartományt. És ennek a hosszú gyarmati múltnak – a katolicizmusnak, a portugálok térítő szándékának – köszönheti a világörökségi címet is a régi Goa, ahol még állnak a késői középkor, korai újkor portugál templomai.

Rani-Ki-Vav – INDIA

A királynő lépcsős kútja – ennyit jelent a név. De mit is várjunk az Ahmedabadtól jó két órányi autózásra levő helytől. Kívülről nem sokat mutat. Sőt éppen semmit. Ami érthető is – hiszen a felszín felett nem látszik belőle semmi. De ha közelebb megyünk, beleszédülünk a látványba. Harminc méter mélyen öt emeletnyi tömény csoda. Faragványokkal díszes oszlopok, kőpárkányok, lépcsők kusza, de szemet gyönyörködtető kavalkádja tárul elénk. Valóban egy királynő – Udajamati – építtette férje halála után, annak emlékére a 11. században. A hasonló lépcsős kutak – tulajdonképpen víztározók – a gyakori szász-ságokkal, máskor hatalmas esőzésekkel küzdő vidéken gyakoriak voltak. Hogy ilyen szépen megmaradt közel ezer éven át, annak köszönheti, hogy egy idő után elfeledték, feltöltődött iszappal, sárral. Mára azonban Gudzsarát állam egyik jelképe.

„A NEHÉZSÉGEK KÖZT
MINDIG OTT VAN A LEHETŐSÉG.”

'IN THE MIDDLE OF DIFFICULTY
LIES OPPORTUNITY.'

Albert Einstein

HTCC

Hungarian Trade & Cultural Center

**Egyszerűen üzlet
Simply business**

www.htcc.org.hu

Sanchi – **INDIA**

Ha egyetlen ókori indiai uralkodót ismerünk, az bizonyosan Asóka lesz. Ennek nem csak az az oka, hogy a magyar történelemoktatás meglehetősen mostohán bánik India történelmével – Asóka valóban nagyot alkotott. Még akkor is, ha fő műve – hogy a korabeli India legnagyobb részén meghonosította a buddhizmust, – feledésbe merült. Indiában ma a buddhizmus nagy tiszteletben álló, de mégiscsak kisebbségi vallás. Asóka viszont a történelem legfontosabb alakjai között van. Így városa, Sanchi – a modern Bhopáltól alig egy órányi útra – iskolás csoportok, belföldi turisták, és buddhista zarándokok kedvelt célpontja. A városból, ahol a nagy király felesége született, és ahol esküvőjét is tartotta, nem sok maradt fenn – egy palota romjai a leglátványosabb épületek. A sztúpák viszont, amelyek közül a legnagyobbat maga Asóka építtette, hogy Buddha egy-egy relikviáját megőrizze bennük, máig lenyűgözőek.

Taj Mahal – **INDIA**

A Taj Mahallal tulajdonképpen egyetlen baj van: túl szép, hogy igaz legyen. A mindenki által ismert történet ugye arról szól, hogy a világ legszebbnek tartott épületét Sah Dzsahán nagymo-

gul építtette, – miután szeretett felesége, Mumtaz Mahal meghalt, – az örök házastársi szerelem szimbólumának. 1632-ben kezdték meg az építést, és 1648-ban készült el, tiszta fehér márványból. Kétségtelenül gyönyörű, és a bejárat előtt tolongó agresszív szuvenírárusok, és Agra egyébként lepusztult környezete sem tud levonni az élményből. Mumtaz Mahal (eredeti nevén Ardzsumand Banu Bégum) valóban nem az első felesége Sah Dzsahánnak (eredeti neve Khurram herceg) 1607-ben találkoztak először, ekkor a fiú 15, a leány 14 éves volt. Bár Indiában a gyermekházasságok kimondottan gyakoriak még ma is, de ők ekkor még nem jártak mással jegyben. Egymást viszont eljegyezték. Esküvő viszont csak 1612-ben lett a dologból, mivel a császári asztrológusok addig keresték a jó dátumot. (Az ilyen hosszú jegyesség szokatlan, a történétírók szerint állítólag azért volt rá szükség, hogy az ifjú herceg ezzel már férfinak számítsen, és beleszólhasson a politikában). Közben viszont jött két másik asszony, akiket, a történétírók szerint politikai célokból vett el a herceg. Muszlim lévén ezzel sok gondja nem lehetett. (Bár az egyik asszony bizonyosan hindu hercegnő volt.) Hogy mennyire nem vették komolyan a másik két nőt, azt az is mutatja, hogy a történétírók a nevüket sem jegyezték le. Mumtaz

Mahal viszont nagyon is szerepel a krónikákban, Kazvini, az udvari krónikás például azt írja, hogy ezerszeresen is jobban szerette őt, mint az összes többi asszonyt együttvéve. Mumtaz vele együtt volt jóban rosszban – az uralkodó elleni lázadás szervezésében, és annak leverése után is. A napi politikába viszont – ellentétben az előző császárnéval, Nur Dzsehannal, aki egyébként Mumtaz nagynénje volt – nem akart belefolyni. Sok ideje nem is lett volna, tizennégy gyermeket szült, és a tizennegyedik szülésébe halt bele. (A gyermekek közül hét maradt életben.) Férje nem nősült meg halála után még egyszer. Negyven éves volt ekkor, tizenkilenc éve élt – a történétírók, költők egyértelmű tanúsága szerint – boldog házasságban. Úgyhogy, aki hinni akar a házastársak közti örök szerelemben, nyugodjon meg, legalább egy példa továbbra is van rá a történelemben.

Borobudur – **INDONÉZIA**

Kilenc emelet, 2672 dombormű, és 72 egy-egy kis sztúpába rejtett Buddha szobor vezeti el a zarándokot a megvilágosodáshoz. A világi örömei zárt világából, ki a fényre, a világosságba, a szó szoros értelmében is. Jáva déli részén 1200 évvel ezelőtt épült a világ legnagyobb buddhista temploma, amely azóta is hirdeti építtetői hitét és

dicsőségét, noha a vidéken ma már alig élnek buddhisták. Így ma már zarándokok helyett turisták másszák meg a mandala-formájú mesterséges hegyet, leginkább napfelkeltekor, amikor a legfelségesebb a kilátás.

Prambanan – INDONÉZIA

A Prambanan templomegyüttes pedig Jáva legnagyobb hindu központja az i. sz. 9. századból. A Borobudur mellett a másik olyan történelmi emlék, ami miatt a turisták Yogyába látogatnak. Nem véletlen, hogy ez a két műemlék egymáshoz ennyire közel épült szinte egy időben. A Prambanan ugyanis a buddhista Syailendra dinasztiával vetélkedő hindu Sanjayák műve, akik még szebbet, még magasztosabbat szerettek volna építeni, természetesen saját vallásuk nagyobb dicsőségére. Legalább is így hisszük, hiszen a templom építésével kapcsolatban egyetlen meglehetősen homályos utalásokat tartalmazó felirat maradt fenn. A két épület története később is összefonódik. Ugyanaz az 1006-os vulkánkitörés pusztította el őket, és ugyanúgy az újkorban (1733-ban) találták meg, és a 20. században kezdték újjáépíteni, később pedig ugyanúgy felkerült az UNESCO Világörökségek listájára. Míg a Borobudurnál a napkeltét favorizálják, a Prambanan ideális látogatási ideje napnyugtára esik. A fő templomegyüttes egy fallal körülvett területen fekszik, hat nagyobb és tíz kisebb templomból áll. A hat nagyobb templom a hat fő hindu istenségnek volt szentelve. A legnagyobb, központi épület Siva istené, ebből is látszik, hogy a Prambanan a hinduizmus saiva (Siva-tisztelő) ágához kötődik. A hatalmas toronyszerű építményt kívülről gyönyörű, a hindu mitológiához kötődő domborművek díszítik, belül pedig a Siva kultuszhoz kapcsolódó szobrok állnak. A Siva templomot a másik két fő istenség Brahma és Visnu szentélye áll. A három nagy templom előterében három kisebb, de még mindig igen impozáns torony áll. A fő istenek segítőinek Garudának, Nandinak, Angszának szentelték őket, a legszebb közülük Garuda, az isteni madár temploma, aki különösen nagy tiszteletben állt e vidéken. A hat nagyobb templomot tíz kisebb szentély övezi.

Jazd – IRÁN

Mintha az Ezeregyéjszakából lépett volna elénk a város – pedig egy modern repülőtérről taxival érkezünk a falak közé, nem tevekaravánon. A sárga téglafalakkal övezett utcák a faajtókkal, ahonnan néha kikandikál egy szigorú csadorba bújtatott fej, hogy meglesse, ki az az idegen, aki erre jár. A falakon belül pedig a dús, tükrökkel, festményekkel, csempepáncsokkal díszített házak, a forró sivatagi klímába hűvösséget hozó széltornyok és mélyen a földbe vájt csatornák egy titokzatos elzárt világba vezetnek és még-

sem ez a legnagyobb titka a városnak – hanem egy kicsi, szerény 19. századi épület, rajta egy furcsa kiterjesztett szárnyú madárféle szimbólummal – a világ egyik utolsó zoroasztriánus tűztemploma. A tüzet, amely bent a szentélyben ég, ezerháromszáz évvel ezelőtt hozták el Ghaznából, amikor azt feldúlták a győzedelmes muszlim seregek. Azóta ég itt, és élte a reményt, hogy egyszer a fény legyőzi majd a sötétséget.

Perszepolisz – IRÁN

Mi – nyugatiak – mindig a görögök történeteit, a görögök igazságait halljuk. Pedig aki Perszepoloszba elmegy, annak hallani, és érteni kell – legalább egyszer életében – a másik oldal történeteit is. A történeteket, amelyek hatalmas és igazságos királyokról

szólnak, akik úgy igazgattak egy hatalmas birodalmat, hogy közben tiszteltben tartották minden nép vallását, hagyományait, akik jólétet, békét és prosperitást teremtettek a Fekete-tengertől az Indiai-óceánig, akik tisztelték az isteneiket, és csak a Jó és a Fény győzeleméért harcoltak. És akiket aztán legyőztek, megaláztak, kifosztottak a görög hódítók.

Szúsza – IRÁN

Szúsza – a mai Sús – az ókori Elám egyik fővárosa. Alig pár kilométerre

fekszik két másik világörökségi helyszíntől. Az egyik Csoga Zambil, amely valamikor szintén főváros volt, akkor úgy hívták Ál-Umtas-Napirisa, és a világ egyik legépebben megmaradt toronytemplomával büszkélkedhet. A másik Sustar, a szászánida-korból fennmaradt kifinomult csatornarendszerével. Szúsza a kettő között van időben szinte pontosan félúton, egykor fényes város volt, de nem erről a leghíresebb, hanem mert egy, a Bibliából is ismert alak nyugszik itt: Dániel próféta. Dániel a babilóniai fogság utáni kor gyermeke volt, és bár a zsidóknak prófétált, a perzsa nagykirályok kegyét is bírta. Sírját csak a korai középkorban „találták meg”, így kétséges a valóság. Viszont, mivel a helyi hiedelmek szerint szerencsét hozott, hamar búcsújáró hely lett. Ma

ÖRÖKSÉG

mecset, hiszen Dánielt a muszlimok is prófétának tekintik (még ha név szerint nem is említi a Korán). Jellegzetes tornya már messziről látszik. Odabent pedig egy jellegzetesen iráni, hatalmas síremlék, olyan, amilyen más helyeken az egykori imámoké.

Szafi ad-Dín Mauzóleuma – IRÁN

Ardabilba ritkán jut el külföldi turista. Pedig nem nehéz eljutni ide, Tabriz, a régió központja alig két óra egészen jó úton, Ardabil pedig nagy város – mégis valahogy kiesik a turistaútvonalakból. Első látásra nem is nyújt túl sokat. Maga a mauzóleum is – kívülről – egy átlagos kékkupolás mecset, egy olyan országban, ahol minden nagyobb városban van néhány kékkupolás mecset. Belépve viszont maga a csoda. A szúfi vezérnek, aki a Szafavida dinasztia megalapítója lett, és aki végül egész Iránt a síita iszlámra térítette, olyan síremléket építettek, amelyet talán senki másnak. A belső tér tobzódik a díszítményekben, az arany és kék, a kisebb és nagyobb egymásba fonódó kupolák, a művészien egymásba kapcsolódó falmélyedések elvarázsolják a látogatót.

Takht-e-Szulejmán – IRÁN

Szulejmán vagyis hát Salamon trónja – félrevezetőbb neve nem is lehetne ennek a helynek. Sem Salamonhoz, sem Szulejmánhoz, a Nagyhoz, sem trónushoz, vagy királyi székhelyhez nincs köze. Hogy mégis így hívják, az semmi más nem mutat, mint, hogy Irán története milyen mély törést szenvedett akkor, amikor a győztes iszlám bevonult, és lerombolta a régi perzsa hagyományokat. A hely eredeti neve Azar Gsnaszp – a harcos királyok tüze. A kis, elképesztően kék vizű hegyi tó körül ugyanis az óperzsa és középperzsa korban a birodalom legfontosabb tűztemploma helyezkedett el. Itt mutattak be áldozatot Ohrmazdnak, a főistennek, a jóság és fény istenének a Szászánida kor nagykirályai és nemesei. Mára, romjaiban is felséges, mutatja az

egykor Rómával dacoló birodalom erejét.

Nara – JAPÁN

Nara a japán irodalom, művészet, kézművesség és kultúra bölcsője volt – a korai középkorban itt szökkent szárba a ma ismert japán civilizáció. Ez volt a buddhizmus megtelepedésének időszaka – Nara máig buddhista emlékeiről híres, itt van a Nagy Buddha csarnoka, Japán egyik csodája. De a 768-ban épített Kasuga sinto szentély piros épületei üde színfoltok a zöld természetben, és az 1800 álló kőlámpás valamint az ereszről függő 1000 fémlámpa nem mindennapi látnivaló.

Szanaa – JEMEN

Vannak a világnak szomorú történetei – az egyik ilyen Szanaa. Alig egy évtizeddel ezelőtt még a világ egyik legszebb, legkedvesebb, legbarátságosabb városa volt. Szűk utcáin akár éjjel is békében sétálhatott a turista. Csodálhatta a jellegzetes szanaai házakat, a fehér stukkódíszeket, a cirkalmas ablakkereteket. Betévedhetett a fűszerek illatától bódító bazárokbá, szóba elegyedhetett a hagyományok szerint fehér diszasá-

ba öltözött, széles öveiken handzsárt hordó férfiakkal. Bízatták, hogy érezze jól magát. Beülhetett a teázókba, ahol fillérékért adták a forró édes teát. És a kifőzdékben ehetett egy jó babpürét. És nem kellett félnie sehol, semmitől. Mindennek vége. A várost ma bombázzák, lakóit kolera és éhség tizedeli. És ki tudja, vége lesz-e ennek bármikor.

Dengfeng – KÍNA

Ki ne hallott volna már a Shaolin Templomról? A Nagy Fal és az Agyaghadsereg után Kína harmadik legismertebb helyszíne – és talán legnagyobb kulturális exportcikke. Mert itt született a kungfu – és aki igazán autentikus kungfut akar tanulni, az ide jön. Már ahogy haladunk befelé az autópályáról Dangfenbe, mindenütt kungfu iskolákba botlunk. Ahogy pedig a Föld és Ég Középpontja nevű komplexumba – amelynek közepén maga a Shaolin Templom áll – sétálunk befelé, már mindenütt kisebb-nagyobb csoportokba botlunk, akik gyakorolnak, felkészülnek, bemutatót tartanak. Persze ez még csak a kezdet – a fő, az igazi bemutató egy külön teremben vár ránk. Az egésznek a cirkuszi berendezése kicsit kiábrándító – ahogy a showelemek, a kö-

legszoatlanabb épülete. Dél-Kínában öt faluban több tucat is áll belőlük. A tizenkilencedik század végén, huszadik elején épültek. Ekkor ez a vidék már százazrével ontotta a vendégmunkásokat a világ gazdagabb részeire, sokan dolgoztak a Brit Birodalom nagyvárosaiban, mások Amerikában. De a családi kapcsolatok – már akkor is, vagy akkor még inkább – erősek voltak, és aki tehette, hazaadta a pénzét, vagy ha jól megszedte magát, haza is költözött. Nem véletlenül emlékeztetnek ezek az épületek azokra a palotákra, amelyeket kis balkáni, erdélyi falvakban láthatunk, amiket szintén vendégmunkások, vendégmunkából hazatértek építettek. A cél ugyanaz: megmutatni a falunak, hogy milyen sikeresek lettünk. Mert külföldön akármit dolgozhatsz, „valaki” csak otthon lehetsz. A tornyok, – helyi nevükön diaolouk, pedig csak nőttek, nőttek, és lassan meghonosították az

viszik-hozzák az emberek. Az új Kína pedig, amelyekben a külföldi munkavállalás és a gazdagság fitogtatása ismét elfogadott lett, keblére ölelte ezeket a műemlékeket. A tornyoknak otthont adó falvakat körbekerítették, az ott lakók nagy részét kirakták, aki maradt, az biodíszletként éli az életét. A tornyok körül sétautakat építettek, bennük szépen rendberakták a berendezést. Így itt most a kínai történelem egy olyan szelét ismerheti meg, amit sehol máshol nem láthat. Megérdemelte a hely a világörökségi címet.

Nagy Fal – KÍNA

A kínai Nagy Fal építése Kr. e. 221-207 közt, a Qin (Csin)-dinasztia uralkodása alatt kezdődött. A fal Pekinget körülvevő szakaszait a Ming-dinasztia idején, 1368 és 1644 között építették. Egyes részeit a kommunista uralom kezdete (1949) óta restaurálták. A fal a Pekingtől keletre fekvő partvidéktől egészen az észak-nyugati Kansu tartományig húzódik. Eredeti hosszát legkevesebb 2900 kilométerre becsülik. Állítólag látszik az úrból – bár ezt maguk az első kínai úrhajósok cáfolták. De ezek csak a száraz adatok – a falat átélni, megérteni igazán csak akkor lehet, ha az ember egyszer meg is mászza. Megtapasztalja, hogy milyen éktelenül magas, hogy megmászni milyen fárasztó, még akkor is, ha most nem harcias ellenségként tesszük. És látja, hogy valahol messze a végtelenbe tűnik.

Xidi és Hongcun – KÍNA

Ha egy falu világörökségi helyszínné akar válni, ajánlatos neki jó eldugott helyen lenni, és lehetőleg megállni a fejlődésben. Ez elsőre nem tűnik jó ötletnek, de hosszú távon megtérül. Így történt ez Anhui tartomány déli részén Tunxi (Huangshan) városának esetében is. Ma már kiváló utak vezetnek a hegyek közt, de pár évszázada, amikor a falvak megálltak a fejlődésben, még nem volt ez így. A festői kis utcák, a falvak előkelőinek elegáns házai, a templomok, és hivatali épületek az egykor volt Kínáról mesélnek. A házak nagy része persze ma már kvázi múzeum, vagy étterem-fogadó, de itt-ott még látunk

zönség viccesnek szánt megráfálása is – de amit a szerzetesek tudnak, az tényleg lélegzetelállító. Amikor egyikük keresztüldob egy tűt az üvegen, úgy hogy az lyukat ütve az üvegbe kidurrant a másik oldalon egy lufit – az fokozhatatlan. Pedig magában a templomban még nem is jártunk.

Diaolou Kaiping környékén – KÍNA

A furcsa tornyok, amelyek első látásra egy házigyári lakótelep és egy mediterrán villa furcsa nászának eredményének látszanak – a világ egyik

egészen addig szigorúan földszintes kínai építkezésben az új formákat, és új technikákat. Aztán, ahogy a vendégmunkás-lét és a gazdagság is bűn lett, a kommunizmus korai évtizedeiben a tornyokat nagyobb részt sorsukra hagyták. Berendezésük megmaradt olyannak, amilyen a húszas évek végén az utolsó békeévekben volt. Egy rövid prosperáló korszak furcsa mementói lettek. A turisták – nyugatiak – már el-eljutottak ide az elmúlt évtizedekben is, mert eljutni ide azért nem egy nagy kihívás. Kaiping, a körzet központja Kantonból is, Hongkongból is könnyedén megközelíthető, jó, gyors buszok

valódi falusiakat, akik az évszázados falak között őseik életformáját próbálják tovább vinni.

Yin Xu – KÍNA

Kína első fővárosa – a mai Anyang külterületén – nem mutat valami sokat elsőre. Egy nagy vörös kapu mögött egy útbaigazító tábla, és pár jelzés, hogy merre mi állt. Bár a Shang dinasztia birodalma már ekkor jócskán nagyobb volt, mint bármelyik korabeli európai állam, fából építkeztek a királyok is, nem sok maradt utánuk. Illetve nagyon is sok, csak nem a föld felett, hanem a föld alatt. A királyi temetkezések egy furcsa, ősi, számunkra néhol rémisztő kultúrába engednek betekintést. A királyok mellé ugyanis nem csak díszes sírmelekket helyeztek el – köztük elképesztő nagyságú áldozati bronzedényeket – de szolgálkat is. Egy-egy nagyobb királyi temetésen több száz szolgát öltek meg, hogy kísérik urukat a messzi úton a halálba. A gyilkosságok pedig egészen morbid módokon történtek.

Angkor – KAMBODZSA

A Khmar Birodalom olyan Délkelet-Ázsiának, mint nekünk Róma. Mindenütt jelen volt, öröksége mindenütt látható, jellegzetes stílusa mindenütt megfigyelhető. És a birodalom egykori fővárosa ugyanúgy mindent felülmúl, ami a birodalomban másutt megszületett. Csak Rómát – bár a birodalom bukása után legeltek a városban birkák – sosem borította be az őserdő. Angkort viszont igen, és csak a 19. században fedezték fel újra. Jó ha ezt megtanuljuk, emlékezetünkbe vessük, mert ma erre már semmi sem emlékeztet. Angkor mintha mindig is a legfőbb nemzeti jelkép lett volna Kambodzsában – ott van a zászlón, minden egyes emléktárgyon, a sörökön és a pénzekben. És Angkor, mint ha folyamatosan lakott nagyváros lenne. Siem Reap, a modern, elegáns nagyváros, a hihetetlen számú és minőségű élttermével, az éjszakai bazarjaival, a halpedikúr üzleteivel és az internetkávézóival ma ugyanúgy növi körbe a romokat, mint nem is olyan rég az őserdő. Angkor romjai viszont éppúgy ellenállnak, ahogy az őserdő-

nek. Időtlen szépségük, elképesztő ornamentikájuk, annak ellenére teszi őket elképesztően csodálatossá, hogy sokuknál bizony sorban állnak a turisták a jobb fényképezőhelyekért. De Angkor mindent megér, mert Angkort látni kell.

Preah Vihear – KAMBODZSA

A különleges fekvésű hegy már a legkorábbi ismert idők óta szent helynek számított, amikor aztán a khmer birodalom emelkedőben volt, I. és II. Szúrjavarman idején, a 10-12. században hatalmas Síva

utóbbi, bár évszázadokon keresztül a kutyát nem érdekelte, hirtelen mindenkinek nagyon fontos lett. Az éledező khmer nemzettudatnak minden fontos, ami a régi nagyságra emlékeztet. A második világháború idején a thaiok elfoglalták a templomot. Majd hosszú huzakodás következett, amit a Hágai Nemzetközi Bíróság zárt le azzal, hogy 1962-ben Kambodzsának ítélte a határsávot, vele a műemléket. Ebbe a thaiok csak félszívvvel egyeztek bele. Ezután évtizedekre lekerült a terítékről a vita – a környék ugyanis háborús övezet lett. Ezekben a hegyekben bújtak meg a Vörös

hindu istennek szentelt templomokat építettek ide. Innen is a név – Preah Vihear – Szent Kolostor. II. Szúrjavarman idejéből – ő építette a legtöbb angkori templomot is –, a 12. század közepéről fennmarad egy felirat is, amiben a király leírja, milyen bőséges ajándékokkal látta el a templomot (a fehér napernyőtől az elefántig számos elem szerepel), és milyen lelkesedéssel tanulmányozta itt a hindu szent iratokat. Aztán, ahogy Angkor és a hinduizmus hanyatlott, a szent helyet átvették a buddhisták, majd, ahogy Angkort is, úgy ahogy van elfelejtették. (Ezt persze ma már Kambodzsában senki nem vallja be szívesen.) A környékre csak a 19. században figyeltek fel – a régészek pedig felfedezték Angkor és Preah Vihear romjait, és ez

Khmerek, mielőtt hatalomra jutottak volna, és ide vonultak vissza, miután megbuktatták őket. 1998-ig voltak ellenálló góccok. De végül, sok hányattatás után, 2008-ban a helyszín felkerült a listára. A templomok 800 méter hosszan öt egymás feletti szinten helyezkednek el. Ahogy a lélek is emelkedik, ahogy a szent Meru hegyre jut fel, úgy válnak egyre díszesebbé, nagyobbá az épületek. Az élmény, amit Preah Vihear ad, mégsem a mives faragványokban rejlik. Itt tényleg átélhetjük a felfedezés izgalmát, rácsodálkozhatunk az épületek szépségére, megállhatunk, és nézelődhetünk magunknak. Ahogy az egyre nagyobb, szövevényesebb, félig leomlott templomokban jártunk, elfogott az élet-az-ember-után érzés. Aztán a legfelső templom kellős közepén

Ayutthaya – THAIFÖLD

Ayutthaya, a thaiok második fővárosa egykor egy milliós nagyváros volt, fényes és gazdag, Európa fővárosaival vetekedő. Aztán az örök ellenség, a burmaiak pusztították el. (A thaiok és burmaiak úgy vannak itt, mint Európában a németek és franciák – egy évezreden át háborúztak egymással.) De ezt csak a könyvekből, feliratokból tudjuk, a romok, amiket látunk, időtlenek számunkra, lehetnek száz, vagy ezer évesek. Mégis lenyűgözőek. A pusztulásukban is fenséges pagodák, Buddha-szobrok, templomok, a paloták romjai – erről az ismeretlen, furcsa történelemtől mesélnek. Gazdag királyokról, bölcs szerzetesekről, csatákról és végül vereségekről szólnak. Aztán persze megtudjuk, hogy a legrégebb emlékek nagyjából a mi Nagy Lajos királyunkkal egyidősek, Ayutthaya bukása pedig Mária Terézia uralkodásának idejére tehető.

Khao Yai Nemzeti Park – THAIFÖLD

A múlt század elején még nagy része áthatolhatatlan, világtól elzárt renga-
teg volt, ahová csak a környék bűnözői
bújtak a törvény elől. Alig voltak tele-
pülések a területén. Lelkes környezet-
védők javaslatára aztán itt alakították
ki az ország első nemzeti parkját
1962-ben, ami azóta egyre magasabb-
ra jutott a nemzetközi elismertségben,
előbb az ASEAN, majd az UNESCO

megláttuk az élet nyomait – egy kis működő buddhista szentélyt.

MAKAÓ

Makaó, ugye, azért lett a Világörökség része, mert tényleg különleges hely, látszatra egy kis darab Európa a Nagy Sárkány szárnyai alatt. És valóban, láthatunk itt gyarmati óvárost, katolikus templomot, Európát idéző főteret. De az egész mára hamisítatlanul kínai – kínai a konyha, és kínaiak a díszek, a Nagy Sárkány hatalmas ölelése nem ereszt. Ugyan a portugál gyarmati kornak csak a huszadik század legvégén lett vége, de az épületeken, néhány feliraton, no meg a katolikus templomokon kívül nem sok nyoma maradt. Makaó európai díszletei mögött a modern, egyre gazdagodó Kína dübörög. Kínai turisták lépik el az utcákat, és a kínai középosztály veri el a pénzét a város kaszinóiban.

Gunung Mulu Nemzeti Park – MALAJZIA

Utazás Plutóniába régi sci-fi, amelyben a bátor kutatók leereszkedtek egy barlangba, ahonnan egy csodálatos, addig ismeretlen világ nyílt meg előttük a Föld belsejében dínókkal, mindenféle őskori szörnyekkel. Gyermekkorunk egyik lebilincselő olvasmánya volt. Ehhez a Plutónia élményhez pedig legközelebb a Gunung Mulu Nemzeti Park barlangjai állnak. Persze odáig még el is kell

jutni, és ez nem egyszerű. Muluba csak repülni lehet, kiséggel a dzsungel felett. Az ablakból lelátni az alattunk elterülő zöld lombcsőnyegre, és benne a pop-art mintákat futó barna folyókra. Leszállás után éjszakai séta a dzsungelben – természetesen mesterségesen felállított facölöpökre épített utakon, hajnali séta az őserdő felett egy függőhídon, majd egy kis hajózás a fentről látott folyón (amiről kiderül, hogy alig fél méter mély). Aztán maga a barlang – Plutónia. Az európai, sőt, akár a hazai barlangok is gazdagabbak cseppkövekben, díszesebbek, színpompásabbak. De meg sem közelítik a mului barlangok méreteit. Ott igazi földalatti országban, új kontinensen érezzük magunkat, és szinte várjuk a dínók megjelenését. Helyettük sok millió denevért kapunk.

leggazdagabb birodalmával, Egyiptommal. És hogyan tudtak úgy letűnni, mint akiket a föld nyelt el? Mert Egyiptomról, Babilonról mindig is hallottak őseink – de Hatti királyainak emlékezete a birodalommal együtt sírba szállt Kr. e. 1250 körül. Pedig, – aki egyszer eljut ide Anatólia magas hegyei közé, ahol még a tavasz is kemény hidegeket hoz, – megláthatja, hogy milyen hatalmas volt a város. Falai – amelyek közül egy kis szakaszt helyreállítottak – milyen magasak voltak, és milyen furcsa sajátos, erős kultúrát hordoztak azok a feliratok, amelyeket királyaik állítottak.

Kappadókia – TÖRÖKORSZÁG

Kappadókiát sokféleképpen lehet élvezni. Lehet gyalog sétálni a furcsa sziklakúpok között, lehet akár számaron is, ahol egykor tették az itt élő görögök, törökök, lehet modern turistabuszból egy nagy csapat japánnal. De leginkább azért hőlégballonból lehet. A tájat mintha arra tervezték volna, hogy az ember fölébe szállva csodálja a természetét, és az ember munkáját. A hajnal fényei arany színbe vonják a sziklaképződményeket, a felkelő nap

vette fel a védendő területek listájára – 2005-től a Világörökség része. Él itt mindenféle érdekes állat – tigris, medve, vad elefánt, szarvas, majom – több, mint 2000 négyzetkilométeren, azaz egy jó fél magyar megyényi területen, amelynek nagy része dzsungel. Aki napközben látogat el ide az azért nem feltétlenül lát túl sok állatot, a close encounter hiányáért kissé kárpótol a látogatóközpont 360 fokos kivetítője. A központ mögött pedig kezdődik a dzsungeltúra.

Sukhothai – THAIFÖLD

Sukhothai volt a thaiok első jelentős államának fővárosa. A város fénykora nagyjából arra az időre tehető, míg Európában a százéves háború dúlt, és persze az ősellenség, a burmaiak vetettek véget ennek a virágkornak. Amit ma láthatunk ennek ellenére lenyűgöző. A végtelen nyugalmat árasztó környezetben kis tavacskák mellett állnak az egykori főváros templomai. A templomok egy részét még használják is, narancsszínű ruhás buddhista szerzetesek áldoznak benne virágokat. Ahhoz persze, hogy felidézzük, milyen is volt a város fénykorában, kell némi fantázia. Az emberek nagy része hajókon lakott, mint ma az úszó piacon.

Hattusas – TÖRÖKORSZÁG

A hettitáknak megvolt a maguk titka. Hogyan tudtak ilyen távolból, ilyen barátságtalan helyről ilyen hatalmas birodalmat építeni. Hogyan vehették fel a versenyt a kor legnagyobb, és

kirajzolja a távoli kúpokat. A ballon csendesen siklik, át téren és időn. Aztán persze érdemes le is menni a föld alá – hiszen amit nem láthatunk a levegőből, azok a föld alatti városok útvesztői.

fényűzőnek számító karavánszerzőkben laktak. A három megmaradt egyike, a Cinci Hani, ma is szálloda. A tetőről pedig látszik, hogy minden szobához külön fűtési rendszer járt – külön kéménnyel. Senkinek nem

évtizedes küzdelem után, 1066-ban csapatai fényes győzelmet arattak a Csolak felett. Ezután Vidzsaja Bahut 1073-ban, Anuradhapurában az egész ország királyává koronázták, de úgy döntött, hogy nem építteti

Safranbolu – TÖRÖKORSZÁG

Egyszer csak feltűnik a barna tábla, „Safranbolu Tarih Merkezi”, majd két kanyar után már ott vagyunk az élő 19. században. Sikátorok, jellegzetes, kő alapra épült, fa felépítményes házak között kanyargunk. A belváros emblemikus építményei még a 17. századból származnak, amikor is a város (első) virágkorát élte. Nevének első fele nem véletlenül emlékeztet a „sáfrány” szóra. A város gazdagságát a környéken termő különösen jó minőségű és bőséges termést adó sáfránynak köszönhetette. A fűszernövény ára magasabb volt, mint az azonos súlyú aranyé. A várost így rendszeresen látogatták kereskedők – akik a korban

kellett fagyoskodnia a kemény telek idején. A Cinci Hani mellett van a Cinci Hamami – az ország egyik legrégebbi, ma is eredeti céljait szolgáló törökfürdője. 1648-ban épült, (kicsit később, mint a Rudas, az akkor még török uralom alatt álló Budán) és azóta mit sem változott a belső dizájn, meg a szolgáltatások köre. Sáfrányt is termelnek máig, és lehet is venni. Egy jó sáfránytea például kellemesen üdítő.

Polonnaruwa – SRÍ LANKA

1050 körül egy másik fiatal herceg, Kitti kezdett harcot az ország felszabadításáért és hatalma alatti egyesítéséért. 1055-ben átvette a hatalmat a korábbi királytól és Vidzsaja Bahu néven trónra lepett. Több mint egy

újjá a lerombolt régi fővárost, hanem véglegesen Polonnaruwat teszi meg székhelyének. 55 éves uralkodása alatt lassan sikerült eltüntetni a hosszú háborúskodás nyomait. A pompás paloták és templomok, a gondozott kertek a fénykorában levő Anuradhapurához hasonlóvá tették az új királyi székhelyet. A legnagyobb alkotás a király nevét viselő Parakrama Szamudra-víztároló megépítése volt. A fénykornak már majd ezer éve vége – de a nagy király művei kiállták az idő próbáját – romjaikban is az ezer éve múlt időkről mesélnek.

Sigirija – SRÍ LANKA

Merészen emelkedik a dzsungel fölé a szikla, aminek tetején Kasszapa

kereskedővárosa volt. Jártak, laktak, adtak és vettek itt kínaiak, japánok, spanyolok portugálok, franciák, hollandok, no és a helyi vietnámiak. Sokáig itt élt a sziget-országokon kívül a legnagyobb japán kolónia – egész kis városuk volt itt. Erre emlékeztet a város szimbóluma, a japán híd, a világ egyetlen olyan hídjá, amely egyben pagoda is.

Huế – VIETNAM

Másfél évszázadon keresztül éltek itt Vietnam császárai kifinomult luxusban. Bár a citadella egy része elpusztult a háborúban – éppen elég emlék idézi fel a császárság utolsó másfél évszázadát. Dicső nyolc emeletes pagodák, amelyben máig szerzetesek és papnövendékek élnek, a császárok hatalmas, fényűző síremlékei, amelyekben már érződik az európai építészet hatása, a Tiltott Bíbor Város fennmaradt részei, amelyek egykor a pekingi császári palotával vetekedtek fényűzésükben. És, ha már erre járunk, ne hagyjuk ki a város híres vegetáriánus éttermeinek egyikét. A huéi konyha ugyanis igazi különlegesség – nem csak az udvari konyha, hanem a szigorú buddhista hagyományok miatt is.

király ezeröttszáz évvel ezelőtt megépítette várát. Trónbitorlóként, fivérével a törvényes utódtól félt, és bár Sigirija bevehetetlennek bizonyult, Kasszapa elesett. A balvégzetű király emléke azonban örök, a palota falai, és a falakra festett freskók egy része máig áll. A várat pedig buddhista kolostorrá alakították Kasszapa utódai, így máig, ha arra járunk, sáfránysárgába öltözött szerzetesekkel találkozhatunk hosszú utunkon az 1400 lépcsőn felfelé.

Annak hívják. Volt idő a sok név kipróbálására – a kis város már vagy kétezer éve fontos kereskedelmi utak kereszteződésében helyezkedik el. Az utóbbi fél évezredben egész Délkelet-Ázsia legfontosabb

Halong-öböl – VIETNAM

A leszálló sárkány öble földöntúli hely. Az ezer és ezer kisebb nagyobb szikla útvesztőjében napokig elhajózhatunk úgy, hogy sosem unjuk meg, hiszen a táj folyton változik. A sziklák mögül kis halászhajók, vitorlások tűnnek fel, a sziklák mélyén pedig titkokat rejtő barlangok húzódnak.

Hoi An – VIETNAM

Hívták Lam An Phonak, Hai Phonak, Faifonak, most éppen Hoi

Magasan a legjobb!

Pihenés, kalandozás és gyógyulás
távol a város zajától, kristálytisza levegőn, Mátraházán

A Mátra nemcsak azért népszerű a természetkedvelők és a pihenni vágyók körében, mert itt található Kékestető, az ország legmagasabb pontja (1014 m), hanem azért is, mert a hegyvidék hazánk egyetlen magaslati klímájú gyógyhelye.

Szállodánk, a Lifestyle Hotel Mátra****superior egyik legfontosabb előnye, hogy gyönyörű erdei környezetben, 710 méter tengerszint feletti magasságban, Mátraházán helyezkedik el. Vendégeink már érkezéskor érzik a friss és tiszta levegőt, amelynek köszönhetően a légúti allergiák (például pollen vagy házi poratka) tünetei gyorsan mérséklődnek. A szemet gyönyörködtető kilátás pedig a lélekre is jó hatással van. Mintha két világ határán lennénk: felettünk a hegycsúcs a TV-toronnyal és alattunk Gyöngyös város és kisebb települések körvonala rajzolódik ki. A látvány talán télen a legmesésebb, amikor alattunk felhő takarja a tájat, de szállodánk a hegytetővel együtt napfényben úszik. A beköltözést követő első pozitív benyomások után Amethyst SPA részlegünkön további frissítő élményekben lehet része. Medencénkben a kötetlen pihenésen és szórakozáson kívül csatlakozhat vízi tornához is, amelyet szakképzett kollegánk irányít a legjobb eredmény elérése érdekében. Idén nyáron az erdőre néző külső élménymedencékkel bővítettük a részleget, amellyel valóra vált egy régóta dédelgetett álmot. Szaunavilágunkban erősödik az immunrendszere, bőre rugalmasabbá válik, a légzése könnyebb lesz és nem utolsósorban a mindennapok alatt felgyülemlt feszültség is oldódik. Finn

szaunánkban az országos bajnok szauna mesterünk által vezényelt szauna programokon vehet részt. Természetes és egyedi illatokat pedig nemcsak a szaunavilág aromakabinjában tapasztalhat meg, hanem a professzionális és exkluzív arc- és testkezeléseink alkalmával is. A Germaine de Capuccini különleges aromáival (mediterrán kertek, ázsiai fűszerek, Afrika arany illatai) végzett masszázások és masszázsrítuálék egyszerre ellazítják testét és felébresztik az érzékeket, növelik a boldogság érzetét. A kényeztető wellness előtt vagy után panorámás Aragonit éttermünkben széles kínálatú büféről választhatnak reggeli- és vacsoraidőben, és à la carte étlapról ebédelhetnek. Gasztronómiai ajánlataink igazodnak az évszakokhoz, továbbá olyan friss és helyi alapanyagokkal dolgozunk, amelyeket környékbeli sajtókészítőtől, füstölt hús gyártótól és zöldséges-gyümölcsösöktől szerzünk be. Éttermünk romantikus napok megszervezésében is kiváló partner: érkezésre bekészítünk a szobába virágcsokrot, pezsgőt és rózsaszirmokat is hintünk az ágyra, ha megrendeli azt szobafoglaláskor. Természetesen az étter-

men kívül a Pirit Bárban és a wellness Jade Bárban is lehetőséget biztosítunk étel- és italfogyasztásra, legyen szó akár egy könnyű salátáról vagy egy különleges koktélról. Előre kijelölt estéken élőzenével tesszük hangulatosabbá a Pirit Bárt, amikor akár táncra is perdülhetnek a szórakozni vágyók. A pihenés mellett aktív kikapcsolódásra is számtalan lehetőség kínálkozik a szállodában

és a környéken. Azok, akik a mozgást egy napra sem szeretnék abbahagyni, a parkra néző fitnessteremben kardiogépekkel folytathatják edzéstervüket. A szállodánk által szervezett gyalogtúrákon eljuthat kilátókhoz és az ország legmagasabban fekvő tavához (Sástó). Wellness részlegünkön többfajta edzést (például feszesítő, erősítő, gumiszalagos) tartunk, amelyeken megmozgathatja izmait és formálhatja alakját. Népszerű vendégeink körében a bowling és az X-box is. A felsorolt belső programokat kiegészítheti külső kalandozásokkal. Kerékpárt kölcsönözhet recepciókon, amellyel próbára teheti erejét a Mátra emelkedőin. Helyi szolgáltatók által üzemeltetett olyan izgalmas közlekedési eszközökkel is az erdő mélyébe hatolhat, mint például a segway, a quad, vagy a mátrai kisvasút és egész évben jelentkezhet kutyafogató túrára is. Közeli síszeszon és remélhetően a tavalyi évhez hasonlóan vendégeink ismét örülhetnek a nagy hóknak a közeli sípályákon.

Mátraházai szállodánk elsősorban a kivételes természeti adottságok és a programlehetőségek miatt úti cél lehet Önnek is, ha testi és lelki feltöltődésre vágyik.

A béke útján

70 éve vált függetlenné India

Rahul Chhabrával, India Magyarországra akkreditált nagykövetével az India függetlenné válásának 70. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen beszélgettünk. Szó esett többek között a békemozgalmakról, az ünnep jelentőségéről, és mozzanatairól, s az indiai tradíciók felemlegetése mellett, természetesen szóba kerültek a Nagykövet úr személyes, Magyarországhoz fűződő tapasztalatai is.

Szerző: KOVÁCS Melitta

Milyen jelentőséggel bír India életében az esemény, amelyet ma ünnepelnek?

– Ez egy nagyon fontos fordulópontra India történelmében, hiszen azután, hogy közel kétszáz évig uralkodott a Brit Birodalom India fölött, 1947. augusztus 15-én, tehát pontosan hetven évvel ezelőtt nyerte el az ország rég áhított függetlenségét. Ez nagyon fontos pontja a történelmének, hiszen megmutatta a világnak, hogy mindenféle erőszakos módszer, fegyveres harc nélkül is ki lehet vívni a függetlenséget. Ahogy Gandhi is tanította, békés úton, békés módszerekkel.

Hogyan ünnepelnek ilyenkor a nagykövetségen, és mennyiben más az ünnep Indiában?

– Ahogyan azt a vendégeink is láthaták, tartottunk egy szép ünnepséget reggel, ahol főként patrióta dalokat játszottunk a vendégeinknek. Felhúztuk a nemzeti zászlót, amiből gyönyörűen hullottak alá a rózsaszirmok, illetve kis fogadással is készültünk a vendégeinknek. A Magyarországi Indiaiak Társasága is képviselteti magát a rendezvényen, a tegnapi nap során pedig nemzeti színeinkkel világítottuk meg a nagyköveti rezidencia épületét. Ez is része az ünnepségnek. Indiában a függetlenségi napot megelőző este, tehát augusztus 14-én India elnöke szól a néphez, illetve másnap, tehát augusztus 15-én reggel, a Miniszterelnök úr intézi ünnepi szavait a nagyközönséghez, India népéhez.

Melyek voltak azok a tradicionális ételek, amivel a ma idelátogatók találkozhattak?

– Ahogy Európa 28 különböző országnak a közössége, úgy Indiában is van 29 különböző állam, amelyekre, már csak méretükből adódóan is, szinte

úgy is tekinthetünk, mint különböző országokra, amelyek természetesen más-más kulturális sajátosságokkal bírnak. Az étel, amit itt kóstolhattunk, egy Észak-Indiai étel, amely Uttar Prades államnak egy jellegzetes fogása. Az elnevezése Chola Bhatura, amely egy különösen kedvelt lencsés ételt takar. Ha ennél behatóbban is kíváncsi az ételeinkre, azt hiszem a feleségemmel érdemes beszélnie. (nevet)

Mesélne nekünk a rendezvényen elhangzó dalokról, zenéről?

– A dalok amelyeket hallhatunk, úgynevezett motivációs dalok. Főként abból az időből valók, amikor a függetlenségi mozgalmak zajlottak, a negyvenes évek környékén. Azért születtek ezek a dalok, hogy motiválják az embereket, buzdítván őket, hogy csatlakozzanak ezekhez a mozgalmakhoz és harcoljanak, mint már hallhattuk, nem erőszakos módszerekkel, mégis kiállva India függetlenségéért.

Milyen módon tudták mégis kivívni függetlenségüket? Mit takar az, hogy nem erőszakos módszerekkel, mégis harcolva nyerték el a szabadságukat?

– Ez egy nagyon érdekes és fontos kérdés. Különböző módszerekkel éltek. Először is, ezt a mozgalmat úgy hívták, hogy „Hagyd el Indiát” (Quit India Movement). A mozgalomban résztvevők egyik legfontosabb módszere az volt, hogy nem fizettek adót. Nem voltak hajlandók semmilyen adót fizetni, amelyet a Brit Korona kivetett rájuk. Volt olyan adónem például, amelyet abban az esetben kellett fizetni, ha a tengerből valaki saját részére kinyerte a sót. Mivel az indiai emberek úgy gondolták, hogy a tenger mindenkié, és a só azt illeti, aki kinyeri azt a tengerből, elutasították az adó fizetését. Másrészről pedig megtöltötték a börtönöket. Annyian voltak, hogy több embert egész egyszerűen már nem tudtak börtönbe zárni, és ugye tudjuk, mennyien vannak Indiában. Gandhi híres arról a hitvallásáról, hogy „ha megütnek az egyik orcádon, akkor tartsd oda a másik orcádat is”. Ez volt a mozgalom egyik alappillére. Az erőszakmentes ellenállás láttán egy idő után a britek is észlelték, hogy bármilyen erőszaknak egyszerűen nincsen foganatja, nem tudják leverní ezt az ellenállást, ami nem egy erőszakos módszer, hanem egyfajta szilárd állás, amit képtelenség megtörni.

Végezetül annyit kérdeznék, mi a véleménye a Nagykövet úrnak Magyarországról, illetve a magyar emberek mentalitásáról?

– Egyike a legbarátságosabb embereknek, akikkel ez idáig találkoztam. Mindenhol nagyon szeretik az indiai kultúrát, és ezt mutatja az is, hogy van egy kulturális központunk, ahol lehet nyelvet, tradicionális táncot, zenét tanulni, és valóban rengetegen jönnek, hogy megismerkedjenek a kultúránkkal. Amellett különböző városokba is utazom országszerte, így például Szeged, Pécs, Debrecen is szerepelt már úti céljaim között. És mindenhol olyan nyitottan fogadnak, és olyan szeretettel az indiai kultúra iránt, hogy a munkám gyakorlatilag nagyon könnyűnek tekinthető ebből a szempontból.

A Magyar-Ázsiai Társaság

Interjú Csillik Dilarával, az ASHU elnökével

Szerző: SZŰCS Tamás

A Magyar-Ázsiai Társaság egy civil szervezet, amely elsődleges célja, hogy a magyarokhoz közelebb hozza Földünk talán legszínesebb, legváltozatosabb kontinensét, Ázsiát. Ma, amikor a globalizált világban már minden magyar családban van egy-két Ázsiából származó műszaki cikk, ruháink Kínából, Indiából jönnek, gyermekeink ázsiai könnyűzenén és filmekben nőnek fel, nem mondhatjuk, hogy nincs közünk ehhez a földrészhez, hogy messze van, és nincs hatással mindennapi életünkre. Ugyanakkor – úgy látjuk – tudásunk, gondolataink Ázsiával kapcsolatban korlátosak, sztereotípiákra épülnek. Az ASHU a maga eszközeivel igyekszik, hogy ezt a tudást szélesítse, a kétoldalú, akár személyes kapcsolatok megteremtésével Ázsiának ne csak az anyagi oldalát, de kultúráját, szellemét is közelebb hozza a magyarokhoz. Szorosan együttműködünk e téren más civil szervezetekkel, a Magyarországon élő ázsiai közösségekkel és a hazánkban működő külképviseletekkel is.

Csillik Dilara és Balogh Sándor

Önnek, mint az ASHU elnökének, mi a legfontosabb célja ?

– Ázsiában születtem, ott is nőttem fel. Mára magyar állampolgár vagyok, sőt Magyarországot, mint hazámat képviselem diplomataként a világban. Éppen ezért számomra, mint mindig, most is az volt a legfontosabb, hogy azt az üzenetet, hogy Ázsia lélekben, gondolkodásban nincs messze Magyarországtól, minél több emberhez eljuttassam. Ázsiát Magyarországon sajnos sokan még mindig csak, mint az olcsó tömegtermékek forrását látják. Mi sokkal inkább az évezredek kultúráját, a hagyományokat, a gondolkodást szeretnénk megmutatni.

Hogyan látja, van erre Magyarországon fogadókészség?

– Egyre nő azoknak a tábora, akik érdeklődnek Ázsia iránt, sőt van komoly rajongótábor is. A klasszikus irodalomtól a modern könnyűzenéig sok területen érezzük az áttörést. Nagyon fontos emellett az is, hogy a kormányzat, miután meghirdette a keleti nyitás politikáját a bilaterális kapcsolatok is komoly fejlődésnek indultak több ázsiai országgal is. Az ASHU számára mindez komoly lehetőségeket teremt, amiket igyekeztünk a lehető legjobban kihasználni. Partneri kapcsolataink jelentősen bővültek ez évben. Gyümölcsöző kapcsolatokat építettünk ki például a budapesti Koreai Kulturális Központtal, amely igen energikusan dolgozik a koreai kultúra magyarországi megismertetésén.

Dolgoztunk együtt nagykövetségekkel, vagy például olyan civil szervezetekkel, mint az International Women's Club, de segítettünk olyan kezdeményezések létrejöttében is, mint a „Hét nyelven beszélünk” című kurzus, amely a közép-ázsiai török nyelvekkel ismerteti meg a magyar érdeklődőket. Közép-Ázsiánál maradván fontos, sőt kiemelt partnernek ígérkezik Kazahsztán is. A két ország közt ígéretesen fejlődnek a kétoldalú kapcsolatok, és ennek a Magyar Ázsia Társaság is részese. Bekapcsolódtunk a MKIK Magyar-Kazah tagozatának munkájába, a kamara szervezésében eljutottunk Kazahsztánba, ahol igen sikeres tárgyalásokat folytattunk többek között a helyi parlament kulturális bizottságának elnökével, akivel a jövőendő közös kulturális projektjeiről gondolkozhatunk együtt. A gazdasági kapcsolatépítés-

ben egyébként Közép-Ázsia mellett olyan régiók is igen ígéretesnek mutatkoznak, mint például Kurdisztán, ahol már jelentős magyar részvétellel folynak fejlesztések.

Sokan mondják, hogy a keleti kereskedelem, az ázsiai országok gazdasága kitorési pontot jelenthetnek Magyarországra számára. Hol lehet a Magyar Ázsia Társaság helye a gazdasági kapcsolatok fejlesztésében, a kelet nyitás gazdasági vonalán?

– Az üzleti kapcsolatokban, különösen keleten, kiemelten fontos a helyi kultúra megértése, a megfelelő kommunikáció kialakítása, a kommunikációs technikák elsajátítása, akár baráti, személyes kapcsolatok kiépítése. Gyakran ugyanaz a szó, kifejezés, gesztus, egészen mást jelent mondjuk Japánban, vagy Kínában, mint nálunk. Mi nem feltétlenül vagyunk gazdasági szakemberek, de azt mindenképpen meg tudjuk mondani magyarországi partnereinknek, hogy hogyan, milyen módon érdemes az új üzlethez, vagy inkább magához a partnerhez közelíteni.

Hogyan tervezik a jövőt?

– Társsszervezeteinkhez, az AHU-hoz, Latimohoz hasonlóan több humanitárius programba is szeretnénk bekapcsolódni. Ennek érdekében már felvettük a kapcsolatot például nepáli, kambodzsai szervezetekkel. De folytatjuk a munkát a kulturális kapcsolatok fejlesztésén is. Ugyanakkor igyekszünk erőnkhez mérten a gazdasági kapcsolatok élénkítését is támogatni.

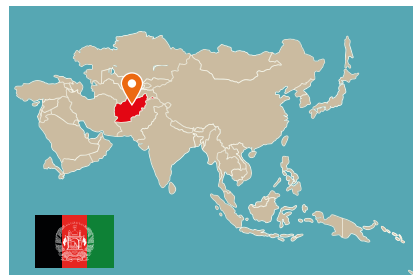
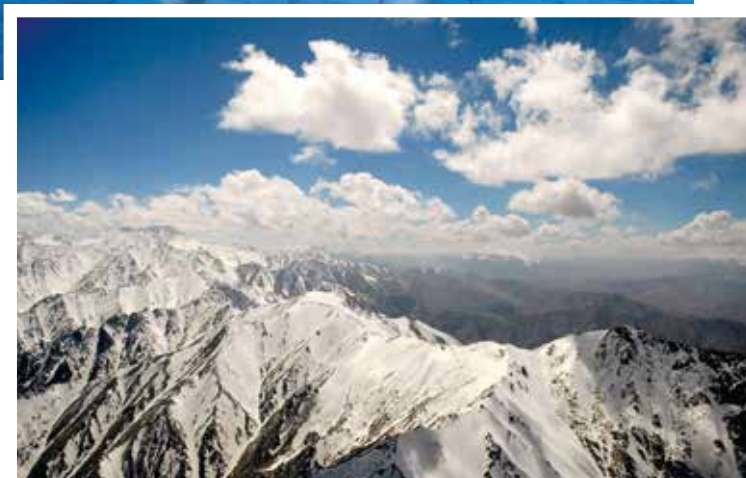
Afganisztán

Szerző:
WÁGNER Péter

Az országot gyakran a birodalmak temetőjének szokták nevezni, ám ez csak amolyan városi legenda, amiből csak annyi igaz, hogy néhány nagy birodalom elhúzódó háborúba bonyolódott itt: 1979 és 1988 között a Szovjetunió, majd 2001-től az Egyesült Államok – mindkettő sikertelenül. Ezt figyelembe véve egyesek hajlamosak úgy beszélni Afganisztánról, mintha itt mindig háborúk lettek volna. Pedig a szovjet bevonulás előtt például 100 évig béke volt, és a megelőző évszázadokban is csak főként az uralkodók és rokonaik háborúztak. Az ország messze van a tengerektől, a birodalmak csak akkor jöttek ide, ha át akartak rajta kelni, kivéve a briteket; akik a 19. században azért vonták befolyásuk alá, hogy ne jöjjenek az oroszok. Azonban a Brit Birodalom sem megszállta az országot, hanem inkább megvásárolta az uralkodót. A 20. század békés, de igen lassú fejlődését egy baloldali puccs, majd a szovjet beavatkozás törte meg, Afganisztán gyakorlatilag azóta nem találja

a vissza az utat a békéhez. Ebben szerepet játszanak a szomszédok érdekei is, Pakisztán, India, Irán, Kína és távolabbról az USA eltérő feleket támogattak a polgárháborúban. Hiszen most már a harmadiknál járunk, 2001 óta egy a nyugati mintákat követő rendszer van, amely ellen a Talibán nevű mozgalom harcol, ráadásul igen sikeresen. Minden amerikai és NATO jelenlét ellenére a talibok az elmúlt évtizedben egyre erősebbek lettek. A nyugat idővel elunta a harcot, 2015 óta már csak alig 10.000 kiképző van az országban, akik a harcokban nem vesznek részt, de a teljes kivonulás csak álom maradt. Ha így folytatódna a dolog, a két fél még évtizedekig háborúzni fog. Pedig Afganisztán lakói jobbat érdemelnének. Legyenek pastuk, tádzsikok vagy hazarák, az afgánok rendkívül barátságosak és segítőkészek az idegenekkel, amit igaz csak elvéve, néhány odatévedt turistának volt szerencséje megtapasztalni. A mindent átható szegénység konzerválta az országot és az emberi viszonyokat is, a tradicionális vendégszeretet Afganisztánban nem elcsépelet frázis.

Afganisztán

Államforma: köztársaság
Államfő: Asraf Gháni
Kormányfő: Abdullah Abdullah
 A nemzetközileg elismert kormány csak az ország körülbelül 70 százalékát ellenőrzi, mintegy 10 százaléknyi terület felett harcok folynak az ország egyötödét birtokló Talibán mozgalommal
Függetlenség: 1919 - Afganisztán visszaszerzi teljes szuverenitását Nagy-Britanniától
Terület: 652 230 km²
Népesség: 34 124 811 fő
Főbb etnikai csoportok: pastu, tádzsik, hazara, üzbég, türken
Nyelv: pastu, dári, üzbég
Vallás: szunnita muszlim 80% siíta muszlim 20%
Főváros: Kabul
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 2 000 USD
Pénznem: Afghan afghani (AFN)
 1 AFN = 3,87 HUF

Diplomáciai képviselők

Az országban működő magyar külképviselet: Kabul

Cím: Wazir Akbar Khan Mena 6, Kabul (a Német Szövetségi Köztársaság nagykövetségének épületében)

Telefon:
 +93 -7970-353-75,
 +93-7970-353-75

E-mail:
 mission.kbl@mfa.gov.hu
Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet:
 Drágos Antal

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Afgán Nagykövetség, Bécs
Cím: 1010 Bécs, Ausztria, Mahlerstrasse 14/1.

Telefon: +43-1-402-1006
E-mail:
 permanentmission@afghanistan-vienna.org
Honlap:
 www.afghanistan-vienna.org
Nagykövet:
 Khojesta Fana Ebrahimkhel

Gazdaság - Afganisztán mindig is a világ legszegényebb országai közé tartozott, ahol a lakosság nagy része önfenn-tartó, „háztáji” gazdálkodásból tartotta fenn magát. Az ország területének mindössze 7 százaléka művelhető, amely világos korlátot ad bármilyen nagyüzemi mezőgazdasági tevékenységnek. Geológia felmérések szerint az ország óriási nyersanyagkincs felett ül, ám az évtizedek óta tartó polgárháború nem tette idáig lehetővé a kitermelést. Az 1960-as években szovjet segítséggel jelentős földgáz mezőket tártak fel és helyeztek üzembe Észak-Afganisztánban, az elmúlt évtizedben pedig kínai kézben megkezdődött a világ egyik legnagyobb nyíltszini rézbányájának feltárása Aynakban (a kínai befektetés mindeztől a kivétel maradt). Az afgán GDP és a gazdaság legjelentősebb forrása 2003 óta nemzetközi segélyekből származik. Ennek mértéke korábban meghaladta a GDP 90 százalékát, gyakorlatilag ez működtette az országot, amely jó részt az infrastruktúra fejlődésében jelent meg. Az elmúlt években vám és tranzitdíjakból fokozatosan nőtt az ország bevétele, míg a segélyek folyamatosan csökkentek, de még így is a hazai össztermék több mint 60 százalékát adják. A állami és nemzetközi kimutatásokból hiányzik, de fontos szereplője az afgán gazdaságnak a kábítószertermelés és kereskedelem, amely évi több milliárd dolláros forgalmat generál és afgánok százezreinek biztosít szerény megélhetést.

Természet - Afganisztán természeti adottságait két tényező határozza meg leginkább: egyrészt a tengerektől elzárt fekvése, másrészt a Himalája egyik elő-hegységének tekintett Hindukus hegység, amely nyugatról-keletre kettészeli az országot. Északon, nyugaton és délen a hegység lábai fokozatosan simulnak ki, mély völgyeket formázva. Az ország nagy folyói, a Kabul, a Helmand, a Kunduz vagy a Hari az esős évszakokban messzire elviszik a Hindukus vizét, nyáron azonban néha teljesen kiszáradnak.

Turizmus - Az 1979 óta tartó polgárháborúnak köszönhetően szervezett turizmus nem létezik az országban. A megelőző évtizedekben Afganisztán az úgynevezett hippy-ösvény része volt, azaz a nyugatról Indiába és Nepálba utazó turisták érintették. 2003 után, a tálib rezsim bukásával komoly remények ébredtek a turizmus felfuttatására, de a szolgáltató szektor és az infrastruktúra hiánya, illetve a 2005-2006-tól lassan romló biztonsági helyzet csak az egyéni, független turisták megjelenését hozta magával. A térség buddhista hagyományaihoz köthető Bamiyan városában található álló Buddha szobrokat a tálibok felrobbantották uralmuk idején, Herát, Mazar-i Sharif iráni-perzsa befolyást mutató nagymecsetjei viszont a mai napig komoly értékkel bírnak.

Szerző:
SZERBIN Éva

Azerbajdzsán

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselet:**

Baku

Cím: Mirza Mansur 72, Icheri Sheher,
1004 Baku, Azerbajdzsán

Telefon: +994-12 - 497-4581/497-4582

E-mail: mission.bku@mfa.gov.hu

Honlap: www.mfa.gov.hu/emb/baku

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Csutora Zsolt

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Azeri Köztársaság Budapesti
Nagykövetsége

Cím: 1067 Budapest, Eötvös utca 14.

Telefon: +36-1-374-6070

E-mail: budapest@mission.mfa.gov.az
budapest@azembassy.hu

Honlap: http://budapest.mfa.gov.az

Nagykövet: Dr. Vilayat M. Guliyev

Mi magyarok néhány évtizeden keresztül teljesen elfeledkeztünk Azerbajdzsán létezéséről. A szovjet időkben persze léteztek kapcsolatok – Moszkván keresztül jórészt, azután viszont két évtizedig jórészt azt sem tudtuk merre van Baku. Mára Azerbajdzsán Magyarország egyik kiemelt térségbeli partnere lett, és hála az olcsó légitársaságoknak, egyre több magyar utazik nyaralni is a tűz országába. Ehhez persze az is kellett, hogy Azerbajdzsán – hála a szénhidrogénkincs újbóli felfedezésének, a Szovjetunió szegény kaukázusi tagköztársaságából a térség egyik legdinamikusabb gazdaságává nője ki magát. Aki egy-két évtized kihagyással érkezett vissza Bakuba, annak a

változás egészen elképesztő. Az egykor még szovjet mértékkel is szegényes városban az elmúlt évtizedekben Dubajt idéző felhőkarcolók nőtték ki a földből, modern eredeti múzeumok létesültek, az egykor lepusztult óvárost pedig – ahol az egykori Sirvánsahok palotája is található – igazán elegánsan építették újjá. A gazdagság alapja, mint oly sok helyen: az olaj. De ez talán sehol nem olyan szembeszökő, mint itt. Hiszen a kőolajat e vidéken ismerte meg az emberiség – itt voltak – és itt-ott vannak is még – olyan olajmezők, amelyekből szinte kibugyog a nafta a felszínre. Aki Bakuból akár csak az Apseron-félszigetre kiutazik, még láthatja is ezeket a földeket, és láthatja azt a helyet is, ahol a földgáz tör ki a földből – és ég hatalmas lánggal folyamatosan.

Gazdaság - A gazdaság alapjai a szénhidrogének – olaj és földgáz – kitermelése. Ez biztosította, hogy az új évezred első éveiben – amikor a nyersanyagok ára magasba szökött – Azerbajdzsán a világ egyik leggyorsabban fejlődő országa legyen. Nem volt ritka a két számjegyű növekedés, sőt volt, amikor a gazdaság több, mint 20%-kal bővült. Az elmúlt években az olaj árának esése nehéz helyzetbe hozta az országot. Az állami bevételek drasztikusan estek. A nehézségeken részint a manat leértékelésével, részint a szénhidrogénekon kívüli szektorok – például a turizmus – fejlesztésével próbálnak kilábalni.

Természet - Az országot északról és délről is a Kaukázus hegyláncai övezik, keletről pedig a Kaszpi-tenger határolja. A part északi része kopárabb terület, ugyanakkor még itt is van egy termékeny parti sáv, ahol a mezőgazdasági termelés java zajlik. Az Iránnal határos részen az igen csapadékos úgy nevezett hürkániai erdők helyezkednek el. Az itt kialakított nemzeti park flórája és faunája is egyedi.

Turizmus - Az ország turizmusa a főváros, Baku köré koncentrálódik. A kormányzat igyekszik egyre több olyan rendezvényt idehozni, amely növeli a látogatók számát – és az ország ismertségét, így került ide az Eurovíziós Dalfesztiváltól az Európai Játékokon át a Forma 1-ig sok minden. A városban az világörökség részét képező óváros, a város körül az őskori sziklarajzairól ismert Qobustan, a sárvulkánok földje, a Suraxani tűzszentély, és a középkori várak jelentik a legnagyobb vonzerőt. Az elmúlt időszakban jelentős erőfeszítéseket tettek az egészségturizmus – például az úgynevezett naftalan-kezelések – illetve a Kaukázusban az ökoturizmus kiépítésére, fejlesztésére. A magyarok számára az ország vízumköteles – a vízumot elektronikus úton is lehet már szerezni.

Azerbajdzsán

Államforma: elnöki köztársaság

Államfő: İlham Aliyev

Kormányfő: Artur Rasizade

Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól

Terület: 86 600 km² (az ország területének mintegy 20%-át jelenleg a kizárólag Örményország által elismert Karabahi Köztársaság foglalja el. A nemzetközi jog szerint Azerbajdzsánhoz tartozó területen jelenleg az ország kormánya nem tudja érvényesíteni joghatóságát)

Népesség: 9 961 396 fő

Főbb etnikai csoportok: azeri 91,6% lezg 2%, orosz 1,3% örmény 1,3% (az örmény lakosság a jelenleg Azerbajdzsán kormánya által nem ellenőrzött területeken él túlnyomó többségében.), talis 1,3%, egyéb 2,4%

Nyelv: azeri török

Vallás: muszlim (többségében síita) 97%, keresztény 3%

Főváros: Baku

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 17 400 USD

Pénznem: Azeri manat (AZN)
1 AZN = 154,3 HUF

Bahrein

Szerző:
HAJDU Anna

Bahrein az arab világ legkisebb állama, ám gazdagsága csak a szomszéd olajmonarchiák bőségéhez fogható. Az apró szigetország, amely a Perzsa-öböl egyik legfontosabb kereskedelmi útvonalán fekszik, büszke ősi kultúrájára. A bahreinek szerint már a Gilgames-eposzban említést tesznek a területről, mint egyfajta édenkerti világról. A terület elsőik között tért iszlám hitre, az elmúlt évszázadokban oszmán és brit fennhatóságok alatt élt. A gyöngyhalászok mesebeli vidéke csak a hetvenes évek elején nyerte el függetlenségét, a nyugati minták követésében azonban lekörözi szomszédait. Szemben a többi olajmonarchiával, Bahrein alkotmányos királyság, választott parlamenttel és független bíróságokkal. A vallásszabadságot törvény szavatolja, így a

mecsetek mellett találhatunk hindu és keresztény templomokat, zsinagógákat is. A bahreinek többsége síita muzulmán, és ez rendszeres összeütközéseket jelent a szunnita politikai és gazdasági elittel. Bahrein liberálisnak számító légkörét akkor tudjuk leginkább értékelni, ha a szomszédos Száúd-Arábiából érkezünk, azon a 24 kilométer hosszú töltés- és hídrendszeren, amely a nyolcvanas években 800 millió dollárjába került a monarchiának. Bahrein sivatagos terület, fő látnivalói a fővárosban, Manamában (magyarul a „megnyugvás, vagy „béke helye”) található: az óriási al-Fatih mecset, az ősi kultúrákat reprezentáló Nemzeti Múzeum, vagy a Bahrein-erőd több ezer éves romjai. Bahrein az arab világban egyedülként rendelkezik Forma 1-es autópályával, a versenyek idején igen zsúfoltta válik a főváros.

Bahrein

Államforma: alkotmányos monarchia
Állam- és kormányfő: Hamad ibn Ísza Ál Halífa
Függetlenség: 1971
Terület: 765 km²
Néesség: 1 425 000 fő
Főbb etnikai csoportok: arab 50,7%, dél-ázsiai 45,5%, afrikai 1,6%, európai 1%
Nyelv: arab (hivatalos)
Vallás: muzulmán 75,3% (70% síita, 30% szunnita), keresztény 8,1%, egyéb (hindu, buddhista, zsidó stb.) 16,6%
Főváros: Manama
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 50 300 USD
Pénznem: Bahreini dinár (BHD)
 1 BHD = 686 HUF

Diplomáciai képviseltek

Az országban működő magyar külképviselőt:

Manama
Cím: Lari Park 2 Villa 28 Garden 131
 Road 20 Block 522 Barbar Kingdom of
 Bahrain
Telefon:
 +973 1779-2470
 +973-3333-9083
E-mail:
 balazs@garamvolgyi.com
Tiszteletbeli konzuli ügynök:
 Garamvolgyi Balázs

Az ország hazánkba akkreditált képviselőt:

Bahrein Berlini Nagykövetsége
Cím: 10785 Berlin, Németország,
 Klingelhöfer Strasse 7.
Telefon: +49-30-8687-7777
E-mail: info@bahrain-embassy.de
Honlap:
 www.mofa.gov.bh/berlin/Home.aspx
Nagykövet:
 Ebrahim Mohmood Ahmed Abdulla

Gazdaság – Bahrein volt az első öbölmenti állam, ahol 1931-ben olajmezőt tártak fel. Hasonlóan szomszédaihoz, a bahreinek is az olajra alapozták gazdagságukat. Az elmúlt évtizedekben azonban igyekeznek diverszifikálni gazdasági tevékenységüket: elsősorban a kereskedelem és a szolgáltatások, főként a turizmus kerültek előtérbe. A főváros, Manama és üzleti negyede nem csak a régió, de a világ egyik legfontosabb kereskedelmi és pénzügyi központjává fejlődött. Utóbbit jelzik a főváros felhőkarcolói és a Bahrain World Trade Center, az egyetlen ilyen épület a világon, amelyre szélérőműveket telepítettek.

Természet – Bahrein területe egy nagyobb és több kisebb szigetből áll, 92 százaléka sivatagos. Leginkább a téli időszakban érdemes bahreini látogatást tenni, ekkor az időjárás kellemes, a meleg elviselhető. Nyáron a hőség azonban nem ritkán eléri a 45 fokot, ami a városban és a sivatagban is szinte kibíratatlan. Aki a sivatagba vágyik feltétlenül látogassa meg az ország

északnyugati részén található királyi tevételepet, ahol nagyszámban megtekinthetők a sivatag jellegzetes állatai. Délen pedig az immár 400 éves Élet Fája egyedül áruklodik arról, hogy valamikor itt burjánzó növényzet lehetett a mostani homoktenger közepén.

Turizmus – Bahrein, hasonlóan az öbölmenti országokhoz, nem az olcsóságáról ismert. A fővárosban a középkategóriástól az igazi luxust jelentő szállodákig választhatunk az ízlésünknek és pénztárcánknak leginkább megfelelő szállást. Az ország látnivalóit nagyrészt a fővárosban találjuk. A vásárolni vágyók számára egyaránt érdekes lehet a souk (bazar) vagy az óriási bevásárlóközpontok egyike, kikapcsolódni leginkább a vidám- és víziparkokban lehet. 2011-ben Bahreint is elérte az „arab tavasz” melynek nyomán tüntetésekről és a rendőrökkel való összecsapásokról lehetett hírt kapni. A zavargások hatására egy időre megcsappant a Bahreinbe látogató turisták száma, ám az utóbbi években újra egyre többen látogatnak ide.

A person is seen from behind, standing in a small boat on a wide river. The sun is low on the horizon, creating a golden glow and reflecting on the water. The sky is filled with soft, orange and yellow clouds. The riverbanks are lined with trees and vegetation. The overall mood is peaceful and serene.

Banglades

Szerző:
NYERGES Ambrus

A 16. században a Mogul Birodalom alá tartozott Bengália. Dakka, a jelenleg kb. 13 millió lakosú főváros a mogul közigazgatás fontos tartományi központja volt. Az európai kereskedők a 16. század végén érkeztek a tartományba, és befolyásuk annyira megnőtt, hogy végül a Brit Kelet-indiai Társaság a Plassey mellett megvívott csata után 1757-ben ellenőrzése alá vonta. Az 1857-es véres szíjfelkelés után a korona hatáskörébe került az igazgatás, brit alkirályt neveztek ki. Amikor Indiát 1947-ben felosztották, Bengáliát vallási alapon választották ketté, nyugati része Indiához került, a keleti része Pakisztánnal egyesült, és az úgynevezett Kelet-Bengália (később átnevezték Kelet-Pakisztánra) fővárosa Dakka lett. Banglades újkori történelme a 60-as évek végén kezdődött az Awami Liga vezetőjének Mudzsibur Rahman sejk 1966-os bebörtönzésével és népfelkelés hatására 1969-ben történő szabadon engedésével. 1970-ben a Mudzsibur Rahman sejk vezette Awami Liga megszerezte a többséget a választásokon, de megakadályozták, hogy hivatalba lépjen. Az Awami Liga

legtöbb vezetője elmenekült, és emigráns kormányt alakított Indiában, Kalkuttában. A bangladesi felszabadító háború kilenc hónapig tartott. A Mukti Bahini gerillákat és a reguláris bengáli erőket 1971. december 4-től az indiai fegyveres erők támogatták. A J. S. Arora altábornagy parancsnoksága alatt álló indiai hadsereg döntő győzelmet aratott Pakisztán felett 1971. december 16-án, kilencvenezer hadifoglyot ejtett. A függetlenség elnyerése után Banglades parlamentáris demokrácia lett, Mudzsibur miniszterelnökségével. Az 1973-as parlamenti választásokon az Awami Liga abszolút többséget szerzett. Az 1973-ban és 1974-ben országszerte pusztító éhínség nyomán 1975 elején Mudzsibur egypárti szocialista uralmat kezdeményezett az újonnan alapított BAKSAL párttal. 1975. augusztus 15-én Mudzsibur Rahmant és egész családját meggyilkolták középszintű katonatisztek. A következő három hónapban véres puccsok és ellenpuccsok követték egymást, míg végül Ziaur Rahman tábornok került hatalomra, aki helyreállította a többpárti rendszert, és megalapította a Bangladesi Nemzeti Pártot (BNP). Ziaur uralma

azzal ért véget, hogy 1981-ben katonák meggyilkolták. Az 1991-es választásokat megnyerve Banglades első női miniszterelnöke. Ziaur Rahman felesége, Khaleda Zia, a Bangladesi Nemzeti Párt vezetője lett. A következő, 1996-os választásokon az Awami Liga nyert, amelynek vezetője Sheikh Hasina volt, Mudzsibur túlélő leányainak egyike. 2001-ben a Bangladesi Nemzeti Párt Khaleda Zia vezetésével visszazerezte a hatalmat. Egyedülálló dolog, hogy két női politikus vezeti a nemzeti politikát. 2007 januárjában, széles körű zavargások után ügyvezető kormányt neveztek ki a következő általános választások végrehajtására. Az országot kiterjedt korrupció és politikai erőszak jellemezte addig. Az ügyvezető kormány prioritásának a korrupció gyökeres felszámolását tekintti a kormányzat minden szintjén. Ezért sok fontos politikust és hivatalnokot, továbbá sok kevésbé fontos hivatalnokot és párttagot tartóztattak le korrupciós vádakkal. Az ügyvivő kormány 2008. december 29-én tisztességes és szabad választást tartott. A Hasina vezette Awami Liga elsőprő győzelmet aratott...

Gazdaság - 2014 januárjában az ellenzéki BNP bojkottálta a parlamenti választásokat, így a Hasina vezette AL ismét győzelmet aratott. A következő választásokra 2018-ban kerül sor. A délkelet ázsiai ország a Világ 9. legnépesebb országa a kb. 158 milliós lakosságával, amelynek 98 %-a muszlim. A nemzeti jövedelem/fő kb. 3.900,- USD, a gazdasági növekedés mértéke pedig évi 6,9 %, ez utóbbival a világrangsor 10-dik helyezettje. Banglades nemzetközi szervezetekben történő szerepvállalása kiemelkedő. Mint ismeretes a Világ vezető ruházati/textil cégei Banglades-ből szerzik be termékeiket az olcsó de megbízható munkaerőnek köszönhetően. Banglades komoly erőfeszítéseket tesz a mezőgazdaság átszervezése, infrastruktúra javítása, a környezetvédelem, megújuló energia, oktatás és IT szektor fejlesztése terén.

Természet - Az európai szemmel elképesztő zsúfoltság és közlekedési káosz – mindenféle guruló közlekedési eszközt mind személyi, mind pedig áruszállításra felhasználnak szárazföldön és vízen egyaránt - ellenére „működik” a gazdaság. Az utca embere is beszél angolul, barátságos, segítőkész, a turistákat tisztelik, a híresztelésekkel szemben nem támadási célpontnak hanem potenciális vásárlónak tekintik. Ez kifejezetten érvényes a Cox's Bazar nevű, a Világ leghoszszabb egybefüggő homokos tengerpartján, és a Világörökség részét képező Sundarban (bengáli tigris őshazája) területen is. Öltözködés – lévén muszlim ország – tekintetében a szolid viselet ajánlott. Az utcai étkezés gusztus kérdése, azonban a zöltséges ételekkel, ha nem főtt vagy süített nem javasolt kísérletezni. A bengáli konyha hasonló íz-elemeket tartalmaz mint az indiai azzal a kiegészítéssel, hogy sokkal több a halétel.

Turizmus - Ha nincs helyi ismerős kísérelő, akkor a szervezés és a közlekedés miatt mindenképpen erősen javasolt hivatalos utazási iroda segítségét igénybe venni. Klímája miatt nem kifejezetten turista célpont – október és március között elviselhető az időjárás – azonban egyre inkább kedvelté válik a „kalandvágyó és golfozni szerető” európaiak és amerikaiak számára mivel a világhálón manapság minden igényt kielégítő utazási ajánlatokat találhatunk megbízható bangladesi utazási irodáktól.

Diplomáciai képviseltek

Az országban működő magyar külképviselő

Dhaka
Cím: East Coast Group of Companies
 East Coast Centre, SW (G) 8, Gulshan
 Avenue, Gulshan Dhaka-1212
 Bangladesh
Telefon: +88 02 9884 3127
E-mail:
 eastcoast@ecg.com.bd
 nawadir.ali@ecg.com.bd
Tiszteletbeli konzul:
 Azam J. Chowdhry

Az ország hazánkba akkreditált képviselő:

Tiszteletbeli konzulátus, Budapest
Cím: 1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon:
 +36 20 923 2902
E-mail:
 info@bangladesh.hu
Honlap:
 www.bangladesh.hu
Tiszteletbeli főkonzul:
 Nyerges Amburs

Banglades

Államforma: köztársaság
Államfő: Abdul Hmaid
Kormányfő: Sheikh Hasina
Függetlenség: 1971 Pakisztántól
Terület: 148 460 km²
Népesség: 157 826 578 fő
Főbb etnikai csoportok: bengáli 98%, egyéb 2%
Nyelv: বাংলা
Vallás: muszlim (szunnita) 98%, hindu 10%, egyéb (keresztény buddhista) (1%)
Főváros: Dhaka
Egy főre jutó nemzeti jövedelem:
 3 900 USD
Pénznem: Bangladesi taka (BDT)
 1 BDT = 3,22 HUF

Bhután

Szerző:
HIVEKOVICS Ákos

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar külképviselet:
Új-Delhi

Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:

India Budapesti Nagykövetsége

A hogy kilép az ember a repülőgépből, azonnal azt kezdi figyelni, kutatni, vajon tényleg olyan boldogok-e a bhutániak, ahogy mondják róluk.

Mert, ha más nem is, azt sokan tudják a himalájai királyságról, hogy uralkodója itt vezette be hivatalosan is a bruttó nemzeti termék helyett a bruttó nemzeti boldogság mérését – amiben persze sokkal előbb jár az ország, mint az előbbiben.

De nem csak ez az egy furcsasága van Bhutánnak – nem volt még egy ország a világon, ahol úgy készültek volna fel a demokrácia bevezetésére, hogy először próbaválasztást tartottak, két nem létező párttal, csak, hogy a lakosság gyakorolhassa, hogyan kell szavazni. Az uralkodó – már az utolsó a indiai szubkontinens egykor sok száz rádzsája és maharadzsája közül – vigyáz arra, hogy népe sok évszázados kultúráját ne nagyon bolygassák idegenek. Az ország olyan, mintha

visszalépnénk az időben – vagy inkább valami időtlen helyre jutnánk. Sorsszerű talán, hogy az ország történelme szinte úgy, ahogy van elveszett – 1827-ben leégett a főváros az összes régi irattal, ami a történelmi feljegyzéseket őrizte. 1907 nevezetes év volt az ország történetében, tulajdonképpen ez a modern értelemben vett Bhután születésnapja. Buddhista szerzetesek, kormányhivatalnokok és a fontosabb családok fejeinek gyűlése egyhangúlag az ország örökletes királyává nyilvánította Ugyen Vangcsuckot. A kis ország azonban teljesen nem volt független, külügyeit előbb a britek, azután India intézte – teljesen csak 2007-ben nyerte el függetlenségét. Belső életébe, amelyet nagyban határoz meg a buddhizmus szelleme senki nem szól bele. Lassan azonban Bhután is változik – 1999-ben (szinte utolsóként a világon) megindult a televíziózás, azóta pedig itt-ott már internet is van, bár sokan ezt nem nézik jó szemmel.

Gazdaság - A bhutáni gazdaság alapvetően még mindig az önfenntartó mezőgazdaságra épül, ami magas hegyi viszonyok mellett egyáltalán nem jelent könnyű megélhetést. Az infrastruktúra fejletlen, így még Indiával is alig van áruforgalom. A lakosság 93%-a falun él, ez az egyik legmagasabb arány az egész világon. A modern fogyasztási javak hozzájuk csak igen korlátozottan jutnak el.

Természet - Az ország északi határán a Himalája főlánca húzódik, 7000 méter feletti csúcsokkal. Bhután legmagasabb hegycsúcsa a Gangkhar Puensum 7570 méterrel. A hegyeket örök hó borítja, a völgyekben vándorló pásztorok folyik, tehát a lakosság igen ritka. Ettől délre, Bhután központi részén középhegység alakult ki, 1500-2700 m körüli csúcsmagasságokkal. Ebben vágódtak bele szűk szurdokokkal a folyók, amelyeket olvadákvíz és monszun táplál. A területet erdő fedi, és itt él a lakosság zöme. Még délebbre haladva a Shivalik-domságot találjuk. A csúcsmagasságok 1500 m körüliek. A széles folyóvölgyekben alluviális síkságok alakultak ki. A dombvidék lábánál a Duars nevű síkság van. Ennek nagyobb része Indiához tartozik, Bhutánhoz csak egy 10-15 km széles sáv.

Turizmus - Bhután kormánya erősen korlátozza a turizmust, a lakosság hagyományos életmódjának megőrzése érdekében. Korlátozott számú külföldit engednek az országba, és azok is csak szervezett utakon vehetnek részt. A – meglehetősen magas – napi díjban benne foglalják a szállás, ellátás, és a programok költsége is. Az országba repülővel, a bhutáni nemzeti légitársaság gépeivel lehet eljutni. A restriktiók ellenére – a magas árak és a folyamatosan jelen levő magas kereslet miatt – a turizmus az ország egyik legkomolyabb bevételi forrása.

Bhután

Államforma: alkotmányos monarchia

Államfő: Dzsigme Keszar Namgyal Vangcsu

Kormányfő: Tsering Tobgaj

Függetlenség: 1907

Terület: 47 000 km²

Népesség: 753 947 fő

Főbb etnikai csoportok: 50% bhotija (ngalop), 25% gurung 13% sarkopsz, 2% egyéb

Nyelv: dzongkha

Vallás: 75%-a buddhista, 22%-a hindu, 2%-a bon vagy más bennszülött vallású, 0,5% keresztény, 0,2% muszlim

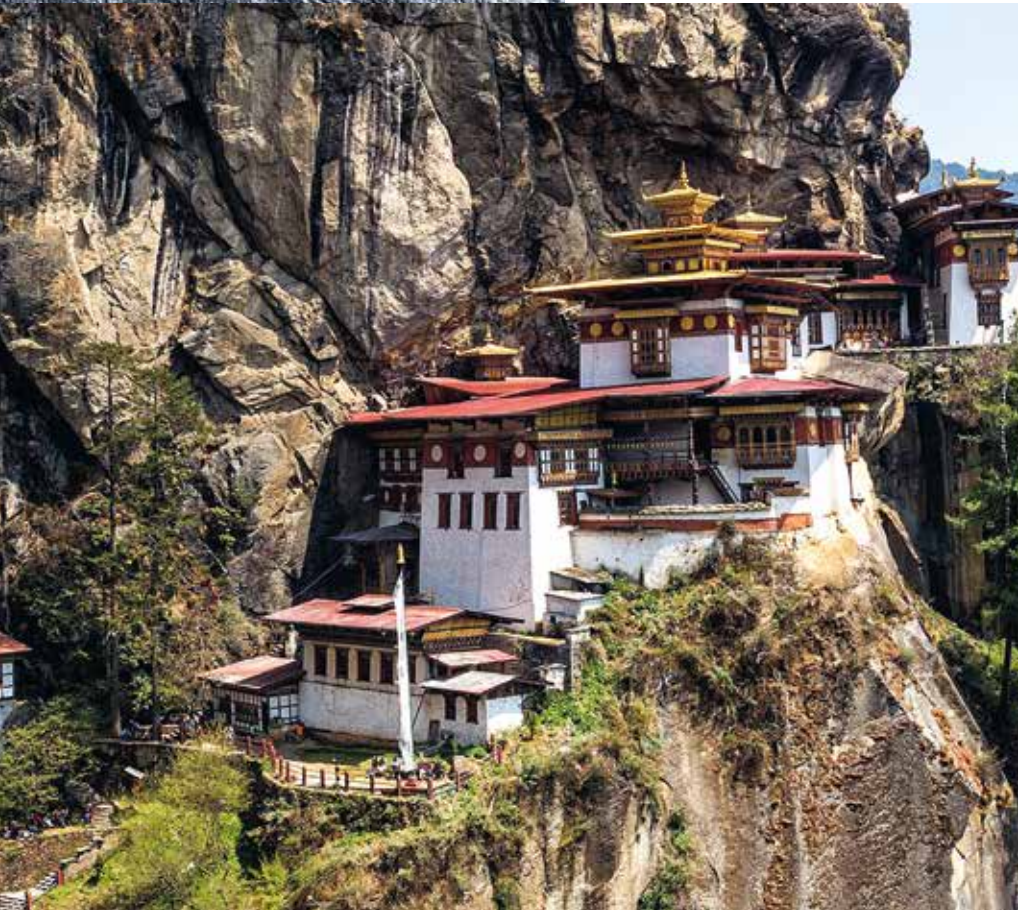
Főváros: Thimphu

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

8 200 USD (becslés)

Pénznem: Bhutáni ngultrum (BTN)

1 BTN = 4,07 HUF

Brit Indiai-óceáni Terület

Szerző:
SZÚCS Tamás

Diplomáciai képviseltek

Illetékes magyar külképviselet:
London

Az ország hazánkba akkreditált
képviselete

Nagy-Britannia Nagykövetsége,
Budapest

Kevesen mondhatják el magukról, hogy jártak a festői kis szigeteken, amelyek a Brit Indiai-óceáni Területet alkotják. A legbátrabb világutazók, akik komoly versenyben vannak egymással azért, hogy minél több országban készíthessenek magukról egy fotót, néha próbálkoznak. Kibérelnek kis hajókat a Maldív-szigeteken vagy Mauritiuson, hamis adatokat diktálnak be az úti céljukról, aztán nekivágnak a nagy kékségnek. Majd, ha sikerül a terv, még azelőtt elérik az egyik kis lakatlan atollt, hogy a brit haditenge-

részet vagy légierő kiszúrná őket. Aztán persze vagy gyorsan visszafordulnak, vagy kitoloncolják őket. A szigetekre ugyanis jelenleg illetéktelennek tilos a belépés, itt működik ugyanis az egyik legfontosabb brit-amerikai légitámaszpont. Nem is a gazdag amerikai turisták a legszomorúbbak emiatt, hanem azok az emberek és leszármazottaik – a chagosiak – akiket a hatvanas években csak úgy kitelepítettek innen. És azóta várják – reménytelenül – hogy egyszer megláthassák szülőföldjüket. A britek azt ígérik, ha egyszer leszerelik a támaszpontot, hazamehetnek.

Gazdaság - Minden gazdasági tevékenység a Diego Garcia-i katonai támaszpont köré csoportosul. Ezen kívül csak a bélyegkiadás számottevő. Korábban a szigetek koprát exportáltak.

Természet - A 60 kis sziget alig emelkedik ki az óceán szintjéből, éghajlatuk forró, nedve trópusi.

Turizmus - Turisztikai céllal a szigetekre lépni szigorúan tilos.

Brit Indiai-óceáni Terület

Államforma: Nagy-Britannia függő területe

Államfő: II. Erzsébet királynő

Kormányfő: Leigh Turner

Függetlenség: Jelenleg függő terület, Nagy-Britannia szerződésben vállalta, hogy a támaszpont felszámolása után a szigeteket átadja Mauritiusnak

Terület: 60 km² – 54 340 km² tengeri felségterület

Népesség: 0 fő állandó lakosság, a támaszpont személyzete mintegy 3-4000 fő

Főbb etnikai csoportok: brit és amerikai katonai személyzet

Nyelv: angol

Főváros: Diego Garcia

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: NA

Pénznem: Font sterling (GBP)

1 GBP = 364 HUF

Brunei

Szerző:
SZABÓ-KORÉ
Anita

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar külképviselet:
Szingapúr

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Brunei Brüsszeli Nagykövetsége
Cím: 1050 Belgium, Brüsszel, Avenue Franklin Roosevelt 238.

Telefon: +32-2-675-0878

E-mail: info@brunejembassy.be

Honlap: <http://brunejembassy.be/renew.html#home>

Nagykövet: Abu Sufian bin Haji Ali

Hivatalos neve a béke városa – és ez maga az igazság. A kis szultánság Borneó szigetén maga a béke és gazdagság. Ez persze elsősorban a földjében rejtőző olajnak, és az értékes erdőségeknak köszönhető. Ezek tették a brunei szultánt a világ egyik leggazdagabb emberévé, a kis országot pedig az egyik legkellemesebb, legszebb országgá Ázsiában. Ez persze nem volt mindig így – a szultánság a 16. század elején volt hatalma csúcspontján, akkor, amikor az európaiak úgymond felfedezték. Akkor nem csak Borneó szigetére, de számos más kisebb szigetre is kiterjedt a szultán uralma. Később aztán jöttek a hollandok és angolok, és le-lecsipegettek a birodalomból kisebb nagyobb darabokat. Majd a szultán is egyike lett az alávetett „szerződéses” uralkodóknak. 1984-ben szabadult csak fel a brit uralom alól. A jelenlegi szultán, vagyis Sul-

tan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, a 15. század óta uralkodó család 29. szultánja. Angliában végezte tanulmányait, 12 gyermek apja. Állítólag rajong az autókért és ő rendelkezik a világ legnagyobb luxusautó gyűjteményével, amely megközelítőleg 7000 darabból áll, és amelyeket légkondicionált garázsokban tárol. Mára az őserdő, a hófehér mecsetek, a vízparti élet is az ezeregy éjszakába illő csodavilággá tették az országot a turista számára. Kishajóval bejárni a főváros csatornáit, csodálva a cölöpökre épült házakat, elmenni az elegáns nagymecsetbe, vagy éppen a múzeumba, ahol a szultán életének minden apró momentumát megőrizték – akadémiai pályafutásától kezdve az összes nászajándékig, amit csak kapott – hatalmas élmény. A szultáni család belviszályai, a saria bevezetése 2016-ban ugyanakkor azért árnyékot vetnek erre a délekelet-ázsiai idillre.

Brunei

Államforma: alkotmányos monarchia

Állam és kormányfő: HASSANAL

Bolkiah

Függetlenség: 1984 Nagy-Britanniától

Terület: 5 765 km²

Népesség: 463 620 fő

Főbb etnikai csoportok: maláj 65,7%
kínai 10.3%, borneói őslakos 3.4%,
egyéb 20.6%

Nyelv: maláj, kínai, angol

Vallás: muszlim 78.8%, keresztény
8.7%, buddhista 7.8%, egyéb, törzsi
vallásokat beleértve 4.7%

Főváros: Bandar Seri Begawan

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

79 700 USD

Pénznem: Brunei dollár (BND)

1 BND = 194,3 HUF

Gazdaság - Brunei gazdasága jelentős részt az 1929-ben megtalált olajra épül. Az ország GDP-jének felét a kőolaj- és földgáz-termelés biztosítja. A belföldi bevételeket külföldi befektetések egészítik ki. Az állam biztosítja a teljes orvosi ellátást, támogatja a lakhatást és a rizs árát. A gazdaság stratégiai tervei között szerepel a munkaerő fejlesztése, a munkanélküliség csökkentése, a pénzügyi és idegenforgalmi szektorok fejlesztése, általában, a gazdaság diverzifikálása. Az olajárak csökkenése ugyanakkor valamelyest megviseli a gazdaságot, az elmúlt három évben, ha nem is jelentősen, de csökken az egy főre eső GDP, igaz, még így is tizedik a világon, az ország pedig – bár külső adóssága nincs, küzd a költségvetési deficittel.

Természet - Brunei két egymástól különálló részből áll; a népesség 97%-a a nagyobb nyugati részben él, a hegyekkel tarkított keleti területen csak mintegy 10 000-en laknak Brunei éghajlata egyenlítői, magas hőmérsékleti értékekkel, magas páratartalommal és trópusi esővel. Az évi átlagos csapadék elképesztően sok -2450 m, a magyarországi átlag közel ötszöröse. Így érthető, hogy Brunei felszínének mintegy 70%-át trópusi esőerdő (dzsungel) borítja. Ebből 32 000 hektár védett erdő és 50 000 hektár nemzeti park. A tengerpartot mangrovemocsarak követik, a nagyobb folyók mentén galéria- és mocsárerdők vannak. Legfontosabb természetvédelmi teürlete a Ulu Temburong Nemzeti Park - az ország ritkán lakott keleti részén terül el. Csaknem érintetlen trópus esőerdő.

Turizmus - Legkönnyebben Boirneó szigetének Malajziához tartozó részéről közelíthető meg – csak repülőgéppel, a szárazföldi út a sűrű erdős vidéken meglehetősen nehézkes. Kota Kinabulából viszont kevesebb, mint fél óra alatt odaér a repülőgép, de vannak rendszeres fapados járatok Kuala Lumpurból is. Magyar állampolgárok számára vízum nem szükséges.

Dél-Korea

Szerző:
BALOGH Sándor

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviseletek:

Szöul

Cím: 04393, 58 Jangmun-ro, Yongsan-gu (Dongbinggo-dong), Seoul

Telefon: +82-2-792-2105

E-mail: mission.sel@mfa.gov.hu

Honlap: szoul.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Csaba Gábor

Az ország hazánkba akkreditált képvisellete:

Koreai Köztársaság Budapesti
Nagykövetsége

Cím: 1062 Budapest, Andrássy út 109.

Telefon: +36-1-462-3080

E-mail: korcom@t-online.hu

Honlap: <http://hun.mofa.go.kr/worldlanguage/europe/hun/greetings/index.jsp>

Nagykövet: Yim Geun-hyeong

A múlt évszázad nyolcvanas éveinek végéig Korea neve, ha mondott bárkinek is valamit Magyarországon, egyet jelentett a háborúval. 1988, a szöuli Olimpia éve volt az áttörés – Hodori a tigris belopta magát a magyarok szívébe is, de az igazi emlék minden magyarnak Egerszegi Krisztina győzelme volt. Korea felkerült a magyarok térképére. De hogy milyen is ez a Korea, csak az ezredforduló után kezdtük megismerni. A koreai hullám – a han hailyu – először Ázsiát érte el, csak némi késéssel ért el hozzánk. Hogy hogyan jutott el az első KPOP dal a magyar fiatalokhoz, talán még ők maguk sem tudják – de az új évezred első évtizedének végére már kicsi, de lelkes csoportok hallgatták a zenéket, tanulták a táncokat. A nagyközönség szívét azonban a Lee Young-ae hódította meg. A „Palota ékköve” a Magyar Televízióban került adásba, és hamarosan az

egyik legnépszerűbb sorozat lett – száz-ezrek ismerték meg a Joseon-kori Korea mindennapjait a sorozatból, kaptak kedvet a kimcsi-készítéshez, és az egészséges élethez. Az átütő sikerhez persze kellett az is, hogy lassan minden magyar család életébe bekerüljön egy-két-három olyan high-tech termék, ami Koreában készült. Az első Goldstar videókról, a kilencvenes években még azt sem tudták a magyarok, hogy milyen országban gyártották őket, ma a Samsung, és az LG a mindennapjaink része. Korea lélegzetelállító sikere sokaknak adhat inspirációt – hiszen azt mutatja meg, hogy ásványkincsek nélkül pusztán a tudás tiszteletével és szorgos munkával egy nemzet a legszegényebbek közül a leggazdagabbak közé emelkedhet. És azt, hogy ahhoz, hogy ismert, elismert, kedvelt legyen a világban egy ország, nem feltétlenül erővel érheti el – sőt, a kultúra, a tudomány, a soft és a smart power ma már többet ér, mint az agresszió.

Gazdaság - Az 1950-es években Koreát a fejlődő országok egyikének tartották – nem túl sok reménnyel a szebb jövőre. Ásványkincsek híján, a hosszú háború pusztításai után nem sok jót jósoltak Koreának a gazdasági guruk. A komoly változás az 1970-es években indult el, amikor Dél-Korea egyike lett az ázsiai „kis tigriseknek”. Először a munkraigényes textilipar, majd a nehézipar fejlesztése indult meg – komoly állami beavatkozással. A nagy ipari konglomerátumok agresszív exportpolitikával értek el hatalmas sikereket. Az 1997-es ázsiai pénzügyi válság ugyan egy időre megtörte a fejlődést, mára azonban az ország Ázsia negyedik, a világ 12. legnagyobb gazdaságává nőtte ki magát. A gazdaság zászlóshajója a fogyasztói elektronika egyik leghatalmasabb cége a Samsung egyedül a koreai gazdaság 1/6-át termeli meg, és saját szektorában a világ egyik piacvezető vállalata. A fejlődésnek azonban vannak árnyoldalai is – amelyekre éppen az elmúlt évek botránysorozata mutatott rá, amelynek eredménye Park Geun-hye elnök menesztése, és a Samsung de facto fejének letartóztatása lett.

Természet - A félsziget a mérsékelt klimatikus övben helyezkedik el – ugyanúgy négy évszak van itt is, mint Európában. A tengerpart és Jeju-szigete inkább szubtrópusias, a hegyekben – amelyek az ország központi részének nagyobb részét foglalják el – hűvösebb a klíma. A hegyvidéki területek jelentős része lakatlan – de összességében Korea a világ egyik legsűrűbben lakott országa, az átlagos népsűrűség a magyarországi ötszöröse.

Turizmus - Bár Korea természeti szépségei és kulturális érdekességei igazán kiemelkedő turisztikai célponttá tehetnék, az országba – Európából és Észak-Amerikából – egyelőre nem sok turista érkezik. A dinamikus növekvő turisztikai ipar elsősorban ázsiai – japán, kínai – turistákra épül. A főváros, Szöul maga is elbűvölő hely – a királyi paloták, a Jongmyo szentély vagy akár a Guksadang sámántemplom különös történelmi hangulata, a végtelen bevásárló utcák hitetlen választéka, a KPOP-stúdiók és emlékhelyek sajátos hangulata mind maga külön-külön is megér egy-egy napot. A második legnagyobb város Busan sajátos tengerparti atmoszférája, a hegyi templomok elzárt világa, a Haeinsa szentély titokzatos fatábláitól a a Bulguksa szentély ősi kőpagodáig mind elvarázsolják a látogatót. Lakhatunk buddhista templomban, vagy hagyományos koreai házában, esetleg a világ legmodernebb és legelegánsabb szállodáiban, és élvezhetjük minden koreai utazás legnagyobb élményét, a koreai konyhát. Magyar állampolgárok számára Korea turisztikai céllal vízummentes beutazást biztosít.

Dél-Korea

Államforma: köztársaság

Államfő: MOON Jae-in

Kormányfő: LEE Nak-yon

Függetlenség: 1945 Japántól

Terület: 99 720 km²

Népesség: 51 181 299 fő

Főbb etnikai csoportok: 97,2 % koreai, 2,8% külföldi

Nyelv: koreai

Vallás: nem vallásos 47%, buddhista 23%, protestáns 18%, katolikus 11%-a egyéb (taoista, sámánhívó) 1%

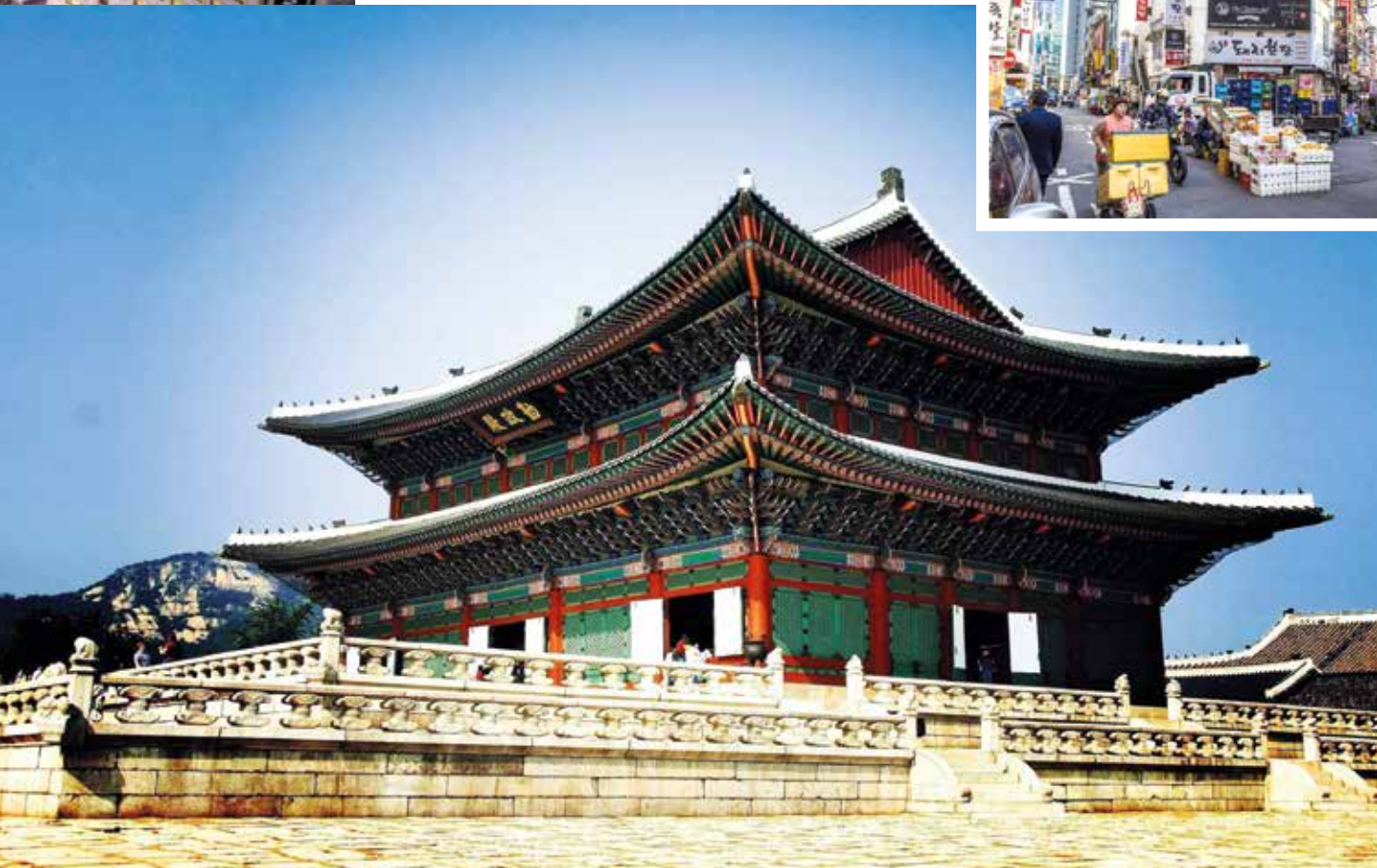
Főváros: Szöul

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

37 700 USD

Pénznem: Koreai won (KRW)

1 HUF = 4,34 KRW

Egyesült Arab Emirátusok

Egyesült Arab Emírségek

Államforma: hét abszolút monarchia szövetsége (a felsorolás ott van a mostan íban, vegyétek át)

Államfő: Halífa ibn Zajid al-Nuhajjan (a szövetség elnöke, Abu Dhabi emírje)

Kormányfő: Muammad bin Rasid al-Maktúm

Függetlenség: 1971 Ngay - Birtanniától

Terület: 83 600 km²

Népesség: 9 3 millió (2016-os becslés). A külföldiek aránya 88% !

Főbb etnikai csoportok: emirátusokbeli 11.6%, dél-ázsiai 59.4% (ebből 38,2% indiai, 9.5% bangladesi, 9.4% pakisztáni), egyiptomi 10.2%, fülöp-szigeteki 6.1%, más: 12.8% (2015-ös becslés alapján)

Nyelv: arab, angol

Vallás: muszlim 76%, keresztény 9%, egyéb (hindu, buddhista, párszi) 15%

Főváros: Abu Dhabi

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 67 900 USD

Pénznem: Emirátsusi dirham (AED)
1 AED = 75 HUF

Szerző:
BUDAI Boglárka és
BUDAI Ferenc

Az Emirátusok legnagyobb városába, Dubaiba tíz évvel ezelőtt látogattam először. Kis munka, kis pihenés, ami aztán az évek során megváltozott. Sok munka, kis pihenés. Egy valami azonban állandó maradt: ez pedig az érzés. Az ember agya abban a pillanatban, amikor kilép a reptér ajtaján, átvált olyan üzemmódba, ami otthon, a rohanó életünkben kizárt. Pedig Dubai az a város, ami sohasem alszik, éjjel-nappal lüktet, szinte állandósultak a közlekedési dugók, szinte mindig tolonganak az emberek a turisztikai látványosságok környékén, de mégis, olyan nyugalmat áraszt ez a metropolisz, amihez nincs fogható. A hárommillió lakosú Dubai nem véletlenül a világ egyik legbiztonságosabb városa, ráadásul talán ez a földkerekség legszínesebb városa, ahol több mint száz ország polgárai élnek hosszabb-rövidebb ideig. Persze más ott élni és más pár napot, egy hetet turistaként eltölteni Dubaiban.

De aki már járt itt, talán ugyanezen a véleményen van. Mondok egy esetet, ami szerintem rávilágít arra, mit is jelent a dubai életézés. Dubaiban egy reggel kávézás közben az utcai asztalon felejtettem a pénztárcámat és a mobilomat. Aznap épp Abu Dhabiba mentem és csak ott tűnt fel, hogy nem csörög a telefon, de még ekkor sem esett le, hogy mindkettőt elhagytam. A barátaim, akikkel átruccantunk a fővárosba nem értették, miért nem vagyok ideges. Aztán amikor késő délután visszatértünk Dubaiba, megértették. A kávézó alkalmazottjának elmondtam, mi történt reggel, ő megkérdezte, mikor jártam náluk, majd hozta a telefont és a pénztárcát. Benne minden pénzzel, bankkártyával. És ugyanezt tapasztalja a turista is, ha Dubaiba érkezik. Manapság a biztonság, a megbízhatóság mindennél többet ér, ha az ember el akarja felejtetni a hétköznapi verklit. Mert nyugalomra, pihenésre, napsütésre, mosolygós emberekre vágyik.

Diplomáciai képviseltek

**Az országban működő magyar
külviselet**

Abu Dhabi

Cím: Al Khazna Tower, POB 44450,
Abu Dhabi

Telefon: +971-2-6766-190

E-mail: mission.abu@mfa.gov.hu

Honlap: www.mfa.gov.hu/emb/
abudhabi

Nagykövet: Naffa Osama

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete**

Egyesült Arab Emírségek Bécsi
Nagykövetsége

Cím: 1190 Bécs, Ausztria,
Chimanistrasse 36.

Telefon: +43-1-368-1455

E-mail: vienna@mofa.gov.ae

Nagykövet: Hamad Al Kaabl

HTCC Dubai

Palm Jumeriah, Frond P, Villa P3

E-mail: dubai@htcc.org.hu

Fedezze fel velünk Dubai-t!

Dubai székhelyű utazási irodaként bízva ránk Dubai-ba illetve az Emirátusokba induló utazásait a repjegy- és hotelfoglalástól a transzferen át a programokig!

- ✓ 10 éves idegvezetői és utazásszervezői tapasztalat,
- ✓ Évi több mint 1000 utas választ minket,
- ✓ Teljes körű ügyintézés, egyedi igények, csoportok, incentivek, hajós utak földi szolgáltatói vagyunk.
- ✓ Magyar asszisztencia egész évben

Gazdaság - A fekete arany, azaz az olaj 60 évvel ezelőtti felfedezése óta a kis sivatagi ország virágzó modern gazdag állammá alakult át. A kormány komoly erőfeszítéseket tett a privát szektor nyitásával a munkahelyteremtésért és az infrastruktúrafejlesztésért. A külföldiek a szabad kereskedelmi zónában 100%-os tulajdoni részt kaphatnak és őket kecssegteti a „zéró adó” is, amely igen jó hatással van a gazdaság fejlődésére, de az igazsághoz hozzátartozik, hogy a jövő év eleji ÁFA bevezetése árnyalni fogja a képet. Az olajdominálta gazdaság diverzifikálása hosszú távú stratégia, átgondolt tervek alapján lassan zajlik: nemzetközi kereskedelem, turizmus, iparfejlesztés áll a középpontban továbbá munkahelybővítés a helyiek számára oktatás- továbbá a privát szektor fejlesztésével.

Természet - Az Arab-félsziget délkeleti részén fekvő Egyesült Arab Emirátusok nagy része forró, sivatagi éghajlatú terület. 1318 km hosszú tengerpartja tiszta, fehér és homokos. A halászatot és a kereskedelmet a Dubai-öböl tette mindig is lehetővé, amely elég mély ahhoz, hogy a nagy hajók átkeljenek rajta. Szeizmográfiaiban azonban stabil zónában fekszik, a cunami lehetősége is minimális, mivel az öböl vize nem elég mély ahhoz, hogy szökőár keletkezzen benne. Az

Emirégek legmagasabb pontja az északkeleti részen lévő Al Hajar al Gharbi hegyvidéken emelkedik ki, a Jabal Yibir, 1527 m-es magasságával. Száraz, magas páratartalmú, szubtrópusi éghajlat jellemzi az országot, ezért leginkább az őszi, téli, kora tavaszi hónapokban éri meg ellátogatni, ilyenkor a hőmérséklet átlagosan 25-35 °C körüli. A nyári hónapokban napközben akár 40-45 °C fölé is kúszhat a hőmérő higanyszála. Télen átlagos napközben a 20-25 °C közötti hőmérséklet. A csapadék kevés, az is általában a téli hónapokban esik, évente nem haladja meg a 150 millimétert.

Turizmus - A tradicionális vásárok, souk-ok felkeresésén túl évek óta egyre hangsúlyosabb a bevásárló-turizmus az országban, amelyet a hatalmas, árleszállításokkal kísért úgynevezett shopping fesztiválok teszik teljessé. Év elején rendezik meg az akár 70-90%-os árleszállításokkal felturbózott shopping fesztivált, továbbá az „uborkaszezon”-nak számító nyári 50 fokos hőségben is vannak giga akciós hetek, családi programokkal kísért eseménysorozatok. Immár hagyományossá váltak a nagy iparágakat felvonultató üzleti (MICE) események, de a világ sporteseményeinek sodrásába is bekapcsolódott az ország. Elég, ha a 2009 óta megrendezésre kerülő Abu Dhabi F1 Nagydíjat vagy a 10 millió dollár összdíjazású Dubai Lovas Világkupát említjük.

Kérje ajánlatunkat!

- ✓ repülőjegy
- ✓ szállás
- ✓ transzfer
- ✓ magyar nyelvű programok

Dubaiprogramok.com

Telefon: +36 30 951 92 91

Email: info@dubaiprogramok.com

www.dubaiprogramok.com

Észak Korea

Szerző:
Dr. SUHA
György

Na és milyen volt? Tényleg olyan szörnyű? Valóban éheznek? Ilyen kérdések záporoztak rám sokadik – sok évvel ezelőtti – észak-koreai utazásom után. Az irigykedéssel vegyes borzongás, a sokak által csak időutazásként aposztrofált hivatalos utazásokon szerzett benyomásokkal az a legnagyobb probléma, hogy az utazó ideig-óráig hajlamos tényleg elhinni, hogy amit lát, az maga a valóság. Pedig erről szó sincs. A világtól majdnem hermetikusan elzárt, 120 ezer km² területű, magát népi demokratikusnak nevező, valójában sztálinista hatalmi jegyeket hordozó kommunista országba egyáltalán nem lehetetlen bejutni, sőt napjainkban az állam egyik utolsó devizabevételét jelentő üzletág éppen a kalandra éhes 'turisták' fogadása lett.

A vendégek azonban mit sem látnak az észak-koreai mindennapokból, a körülbelül 25 millió ember életéből. A csoportokat udvariasan határozott, de egyértelmű kéréseket megfogalmazó idegenvezetők (valójában titkosszolgálati tisztak) irányítják, a kötelező programok (múzeum- emlékmű- szoborpark- és színházlátogatás) mellett arra sincs mód, hogy a szállodából bárki kísértájon és belevesse magát a főváros életébe. Észak-Korea megtekintése mindenki számára a fővárosban kezdődik, Pyonyang-ot (a magyarban az orosz átírás miatt Phenjanként ismert fővárost) ma már egyedül Pekinggel köti össze közvetlen légi járat. Korábban Moszkvából, sőt Berlinből és Szingapúrból is lehetett repülni az Air Koryo járataival, a KDNK nemzeti légitársasága biztonsági

standardjai iránt aggódók mégis szívesebben választották a közel egy napos, hálókocsis vasúti utazást a kínai fővárosból. A kalandra éhes – és a kifejezetten drága utazásra befizető – nyugati turisták már érkezésük napján – szinte közvetlenül a repülőtérrel, ahol a látogatás időtartamára gondosan elveszik mindenki mobiltelefonját és számítógépét – kötelezően ellátogatnak Kim Ir Szen államalapító elnök szülőfalujához, a belvárostól szinte kőhajításra lévő Mangyongdae skanzenbe, ahol először szembesülnek azzal, hogy az észak-koreaiak számára az örökös elnök, annak fia, Kim Dzsong Il 'kedves vezető' és az országot jelenleg is vaskézrel irányító unoka, Kim Dzsong Un pártelnök, az Államügyi Bizottság elnökének személyi kultusza minden képzeletet

Gazdaság - Az ország gazdasága az iparra összpontosít, ami központilag irányított, autarkikus tervgazdaság. Kuba mellett Észak-Koreáé a két teljesen központosított, állami tulajdonú gazdaság egyike. A zárt gazdálkodási forma azt jelenti, hogy nincs kapcsolat a külvilággal, ezzel a gazdaság jelentős növekedési potenciáltól esik el. Néhány feltételezés szerint az észak-koreai gazdaság a stratégiai elhelyezkedés, az olcsó, fiatal és jól képzett munkaerőnek köszönhetően akár évi 6–7%-kal is bővíülhetne a megfelelő intézkedések és reformok mellett.

Természet - A 120 540 négyzetkilométernyi területű Észak-Korea a Koreai-félsziget északi részén fekszik. Területének mindössze 130 négyzetkilométerét borítja víz. A szárazföldeken három ország alkot vele közös határt; Kína és Oroszország északon és Dél-Korea délen, amitől két kilométer széles demilitarizált övezet választja el. Nyugaton a Koreai-öböl és a Sárga-tenger határolja. Az ország ezen része a Sárga-tenger felé lépcsőzetes lejtő, valamint síkságokkal tagolt dombvidék. A keleti határt képező Japán-tenger partvidéke mentén a Thebek-hegység húzódik. Legmagasabb pontja a Pektu-hegy, amely 2744 méter magas. Legalacsonyabb pontja a Japán-tenger partvidéke mentén található. A legjelentősebb folyók a Jalu és a Tumen.

Turizmus - A hiányzó infrastruktúra és a szigorú beutazási szabályok miatt jelenleg nincs lehetőség a klasszikus értelemben vett turizmusra. Egyéni turizmus gyakorlatilag nem létezik. Üzleti és turista célú látogatás esetén is külön vezető kíséri, Phenjanon kívül az ő feladatuk az utazáshoz szükséges engedélyek beszerzése is. A gyakori ellenőrzőpontok miatt személyazonosításra alkalmas igazolványt mindig tartunk magunknál.

Diplomáciai képviseltek

Illetékes magyar külképviselet:
Szöul, Dél-Korea

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Koreai Népi Demokratikus Köztársaság
Bécsi Nagykövetsége
Cím: 1140 Bécs, Ausztria,
Beckmannngasse 10-12.
Telefon: +43-1-894-2311
E-mail: d.v.r.korea.botschaft@chello.at
Nagykövet: Kwang Sop Kim

Észak-Korea

Államforma: kommunista pártállam
Államfő: Kim Dzsong-un
Kormányfő: Pak Pong-dzsu
Függetlenség: 1945 Japántól
Terület: 120 538 km²
Népesség: 24 895 480 fő (2013)
Főbb etnikai csoportok: koreai
Nyelv: koreai
Vallás: deklaráltnan ateista állam
Főváros: Phenjan
Egy főre jutó nemzeti jövedelem:
1 700 USD (becslés)
Pénznem: Észak-koreai won (KPW)
1 HUF = 3,38 KPW

felülmúl. Nincs nyilvános helyiség, közintézmény, ahol nem lehet találkozni a vezetők fényképeivel, amelyek természetesen a magánlakásokból sem hiányoznak. Mindenkinek a ruháján ott díszleg a vezetők arcmasával díszített kitűző is. A látogatók valójában egy óriási színházi előadás részese, hiszen a légkondicionált autóbuszok csak gondosan előre megtervezett eseményekre szállítják a külföldieket, mód nyílik iskolák, üzemek megtekintésére, sőt újabban „civil” otthonokat is megmutatnak az érdeklődő idegeneknek. Magától értetődik, hogy a buszok által útba ejtett üzletekben vásárolni is lehet, sőt az éttermekben akár nyugati ételek és italok is rendelhetők. Ez azonban csak a látszat. Phenjan a koreaiak számára teljességgel zárt kirakatváros – külön engedéllyel csak az arra érdemesek

lakhathatnak a fővárosban – a külföldiek számára magától értetődőnek kínált szolgáltatásokról a helyi lakosok – különösen a középkori körülmények és elképesztő szegénységben élő vidékiek – még csak nem is álmodhatnak. A KDNK a világ talán legkeményebb elnyomó rendszere, deklaráltnan ateista állam –, egy olyan sztálinista diktatúra, ahol a Koreai Munkapárt káderei és a tartalékosokkal együtt 9,5 millió (!) hadsereg irányítói a társadalom egyedüli kedvezményezettjei. A kommunista gazdaságpolitika gyakorlatilag száműzte a készpénzforgalmat, az áruk és a szolgáltatások jegyrendszeren alapulnak, az állami titkosrendőrség az élet minden területét szoros ellenőrzés alatt tartja, az internet nem elérhető. Egy külföldi DVD birtoklása, vagy egy félreérthető rossz mondat miatt könnyen egész családok kerülhetnek börtönbe vagy a híres-hírhedt koncentrációs táborok valamelyikébe. A politikai ideológiára oly büszke koreai vezetés az elmúlt évek során biztonságpolitikai értelemben világméretű szereplővé vált, atomhatalomként ballisztikus rakétatesztjei fenyegetik az amerikai és a japán partokat is, de a Phenjan-i kormány agresszív politikai magatartása láthatóan hosszú ideig garantálja még a nemzetközi sajtó kiemelt figyelmét.

Szerző:
GYÖRGY
Gabriella

Fülöp-szigetek

A prószemű fehér homok a talpunk alatt, a hullámok nyaldossák a lábunkat miközben szelíden fúj a szél, a szemünk előtt pedig a tenger és az ég kékje olvad össze. Ennél az idilli képnél nincs megállás, jóval többet is tartogat a Föld második legnagyobb szigetvilága, ahol több mint 7000 sziget található. Ha egy szóval kellene leírni mindazt a csodát, amit Fülöp-szigeteken láthatunk, akkor a Paradicsom kifejezés lenne a leginkább helytálló. Teljes sötétség honol abban a barlangban Palawan szigetén, amit Szent Pál föld alatti folyóján csónakkal közelíthetünk meg. Az UNESCO Világörökségi listáján

szereplő barlangrendszerben a víz szédületes formákat hozott létre, zseblámpáink fényében pedig hatalmas termek és érdekes sziklaformák kelnek életre. A főváros Manila legrégebbi városnegyede az Intramuros a XVI. századból származik, ekkor építették meg azt az erődvárost, amely rövidesen a spanyol gyarmatbirodalom jelentős kikötőjévé vált. Banaue városában megismerkedhetünk a fülöp-szigeteki járművel, a jeepney-vel. Ez a jeep alapú kisbusz visz minket fel arra a hágóra, ahonnan gyalog közelíthetjük meg azokat a csodálatos völgyeket, ahol teraszos rizstermesztés folyik. A teraszok egy része zölden pompázik, van olyan, amit ellep a víz, de

minden évszakban más színeket csodálhatunk meg. Nem érdemes kihagyni a közelben lévő Tappia vízesést sem. A fővárostól egy órányi repülőútra van Borocay, ahol a vízben ringatózó hajók, a bankák látképe tárul elénk. Érdemes korán reggel, napkeltekor megcsodálni a pálmafákkal övezett fehér homokos tengerpartot, majd egy függőágyban relaxálni a parton. A D'Tallipapa piac friss tengeri herkenytűiért nem kell messzire mennünk, hiszen az egész sziget mindössze 7 km hosszan terül el. Ha jól laktunk, érdemes ellátogatni a Bulabog beach-re, itt a vízi sportok, a kite és a surf szerelmesei dolgozhatják le az extra kalóriákat.

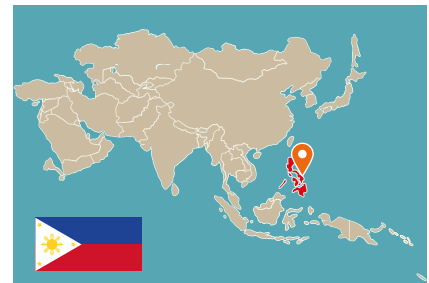
Gazdaság - A filippin gazdaság legfőbb export termékei az elektronikai felszerelések, a műszaki berendezések és a ruhaneműk.

A feldolgozóiparának 50-60%-a a Manila terjeszkedő agglomerációjában összpontosul. Területe ásványkincsekben gazdag, jelentős a réz-és nemesfém bányászat. A tengerpartokat jóformán mindenhol kókuszpálma-ültetvények szegélyezik, a kopra és kókuszolaj termelésben csak kevéssel szorult Indonézia mögé. Nagy területeket foglal el a cukornád és jelentős termék a világhírű Manila-dohány. A keleti partvidéken elterjedt manilakender rostjából hajóköttelek készülnek. Viharos belpolitikája ellenére jelentős 6%-os gazdasági növekedést produkált az ország 2016-ban. Az előrejelzések szerint ez tovább növekszik a következő években.

Természet - Az egészen pontosan 7107 szigetet magába foglaló állam folyton terjeszkedik. Persze csak apály idején, ilyenkor bukkan elő ugyanis az a 4 sziget, ami dagálykor nem látható. A kalandorok kedvencei lehetnek azok

a helyek, amelyek teljesen lakatlanok. Van miből válogatni, hiszen csak 800 szigetet laknak. Egy fülöp-szigeteki koboldmaki óriás szempárjával találkozhatunk, ha például Boholra látogatunk. A sziget a Csokoládé hegyekről ismert (buja zöld kúp alakú dombok), de több rezervátumban is megcsodálhatjuk a Madagaszkár sorozatból ismert kisállatot.

Turizmus - A Fülöp-szigeteken a közbiztonság rosszabb, mint a térség többi országában, de a turisták által leginkább látogatott helyeken a kockázatok nem túl nagyok. Mindanao, valamint a Sulu-szigetvilág viszont az I. nem javasolt utazási célszország kategóriájába esnek. A természeti katasztrófák okozhatnak gondot látogatásunkkor. A Fülöp-szigeteken évente 20 nagyobb tájfun is pusztít, elsősorban a júniustól decemberig tartó időszakban. A földrengésveszély szintén jelentős. A térségben gyakoriak a földrengések és a vulkánkitörések is. Idén augusztusban Mindoro sziget térségét a Richter-skála szerinti 6,3 erősségű földrengés rázta meg. Vízum nem szükséges a magyar utazóknak.

Fülöp-szigetek

Államforma: köztársaság
Állam és kormányfő: Rodrigo Duterte
Függetlenség: 1948 Egyesült Államoktól
Terület: 298 192 km²
Népesség: 101 951 637 fő
Főbb etnikai csoportok: tagalog 28%
 Cebuano 13.1%, Ilocano 9%, Bisaya/
 Binisaya 7.6%, Hiligaynon Ilonggo
 7.5%, Bikol 6%, Waray 3.4%, egyéb
 25.3%
Nyelv: tagalog (filipino), angol
Vallás: római katolikus 82%, egyéb
 keresztény 9,5% muszlim 5%
Főváros: Manila (Quezon City)
Egy főre jutó nemzeti jövedelem:
 7 700 USD
Pénznem: Fülöp-szigeteki peso (PHP)
 1 PHP = 5,04 HUF

Diplomáciai képviseltek

**Az országban működő magyar
külképviselő:**
Manila

Cím: 8th Floor, DelRosarioLaw Centre,
21st Drive corner 20th Drive, Bonifacio
Global City, 1630 Taguig City, Metro
Manila, Philippines

Telefon: +63 2- 810 91 86/ 816 73 90

E-mail: mission.mnl@mfa.gov.hu

Honlap: manila.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Dr. Bencze József

**AZ ország hazánkba akkreditált
képviselőte**

Fülöp-szigetek Budapesti
Nagykövetsége

Cím: 1026 Budapest,
Gábor Áron utca 58.

Telefon: +36-1-391-4300

E-mail: phbuda@philembassy.hu
consular@philembassy@.hu

Honlap: <http://www.budapestpe.dfa.gov.ph/>

Nagykövet: MARIA FE T. PANGILINAN

Georgia

Szerző:
BARNA Béla

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselőt**
Tbiliszi

Cím: 83 Lvovi Street (off Budapesht
Street), Saburtalo, 0160 Tbilisi, Georgia

Telefon: +995 32 239 90 08

E-mail: mission.tbs@mfa.gov.hu

Honlap: tbiliszi.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Dr. Horváth Viktória

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselőt**

Georgia (Grúzia) Budapesti
Nagykövetsége

Cím: 1125 Budapest, Virányos út 6/B.

Telefon: +36-1-202-3390

E-mail: consulinfo@mfa.gov.ge

budapest.emb@mfa.gov.ge

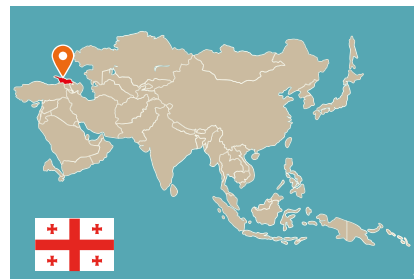
Honlap: www.hungary.mfa.gov.ge

Nagykövet: Zaza Kandelaki

Silva Gogoladze odaadta a házát Mzetamze faluban, csak úgy, Roza Shukvani pedig egy hatalmas tortát sütött szülinapomra – ez jut eszembe elsőnek, ha a grúz vendégszeretet szóba kerül – és azóta már sok torta sült, ugyanis a nyárelőt mostanság mindig Grúziában, a Kaukázusban töltöttem. Mzetamze, Mestia és Ushguli tehénszaros utcáitól és XII. századi kőtoronyaitól több mint 10 óra az út a Georgia főváros, Tbiliszi fényárban úszó üveghídjáig. A Kaukázus eldugott völgyei között fekvő falvak és a főváros közötti távolság és szakadék azonban előnyére is válik az országnak: a világvégi idillt és a nagyvárosi nyüzsgést is megtalálhatjuk itt, amellettt hogy természetileg is igen változatos az ország, vannak hegyek és tengerek, meg

mint a sláger mondja, régi történetek is. Az egyik ilyen történet, legenda szerint a Teremtő elfeledkezett a grúzoknak hazát adni, ezért az öregkorára félretett darabka földet bocsátotta rendelkezésükre. Válogatott földabrosz volt ez: a Fekete-tenger szubtrópusi tengerpartjától az égbetörő hegycsúcsokig, a zöldellő alföldektől a szőlődombokon át a szépséges félsivatagi tájig mindent megkaptak a grúzok. De nem csak a természeti szépségekben dűskál az ország, ezt harmonikusan kiegészítik az ember építette kulturális javak: a hegytetőkön trónoló templomoktól az erdőkben megbújó gyönyörű kőkolostorokon át a modern tengerparti üvegpalotákig megannyi láttnivaló várt itt, akárhányszor az országba látogattam, soha nem éreztem azt, hogy unom a helyet.

Georgia

Államforma: köztársaság
Államfő: Giorgi Margvelasvili
Kormányfő: Giorgi Kvirikaszvili
Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól
Terület: jogilag 69 700 km².
 Azért csak jogilag, mert de facto független Georgia területéből kivált Abházia (8 660 km²) és Dél-Oszétia (3 900 km²).
Népesség: 4 8 millió fő
Főbb etnikai csoportok: orosz, oszét, öszmény, azeri
Nyelv: grúz
Vallás: görögkeleti (ortodox) 83.4%, muszlim 10.7%, örmény apostoli 2.9%, egyéb 1.2%, felekezeten kívüli 1,7%
Főváros: Tbiliszi (1,5 millió fő)
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 4 079,8 USD
Pénznem: grúz lári (GEL)
 1 GEL = 125 HUF

Gazdaság - A kis posztszovjet grúz gazdaság a függetlenné válás után könnyen kiaknázható energiaexport lehetőségei nélkül kénytelen volt az IMF receptjét követni. Elindultak a gazdasági reformok, és egy diverzifikált gazdaságot sikerült létrehozniuk, éves 10% körüli GDP növekedéssel (2004-2007 között). Jött azonban a 2008-as grúz-orosz háború, melyet szintén jól sikerült kiheverni, látványosan javították az ország versenyképességét is, és jelentősen sikerült visszaszorítaniuk a korrupciót. A fundman blog szerint évi 5-6%-os GDP növekedésre stabilan képes a gazdaságuk, és mivel még mindig nagyon alacsony a bázis (az egy főre jutó GDP vásárlóerő paritáson számítva valamivel 7000 USD fölött van - ez nagyon alacsony, kb. harmada a magyar értéknek) bőven van hová nőni. Georgia 2014-es adatok szerint Magyarország 73. kereskedelmi partnere volt, részaránya a teljes magyar külkereskedelmi termékforgalomban 0,03%-ot tett ki.

Természet - Georgia sok helyen pontatlanul európai országgént jelenik meg, holott a Kaukázus főgerincéig tart az öreg kontinens határa, Georgia ezen túl, tehát már Ázsiában fekszik, a Kaukázus és a Kis-Kaukázus

hegyláncai között, illetve a Fekete-tenger partján terül el. A Kaukázus fiatal hegység, 28-23 millió évvel ezelőtt alakult ki végleges formájában, de a geológiai erők munkája ma is tart: a hegyek gerince évenként kb. 1 cm-rel emelkedik, a medencék viszont süllyednek. Georgia legmagasabb hegycsúcsa az Ushguli mellett az 5063 méter magas Shkhara. Érdekes adalék, hogy Georgia területének 53,8 %-a 1000 méterrel a tenger szintje felett van. A hegyekhez is kapcsolódó természeti látnivalók és nemzeti parkos látogatóközpontok sora nyílt meg az elmúlt 1-2 évben is, kanyonok (Martvili, Okatse), barlangok (Sataplia, Prometheus), de az öttezres hegylánctól a félsivatagos tájakig minden tájforma megtalálható Georgiában.

Turizmus - A grúziai turisztikai szolgáltatások a trendi nyugatitól a posztszovjet elhanyagoltig való teljes skálát felölelik. Az első fapados repülőter megnyitása (2013) utáni években a nyugat-európai beutazóturizmus hihetetlen emelkedéseket produkál, az ázsiai ország egyre divatosabbá vált a magyar turisták körében is, sőt, e téren még nagyobb emelkedés várható. A terület turisztikai feltáratlanságát jelzi, hogy a világ egyik legszebb országáról magyar nyelvű utikönyvet először s utoljára mint szovjet tagköztársaságról 46 évvel ezelőtt, 1971-ben adtak ki.

Hongkong

Államforma: a Kínai Népköztársaság Különleges Adminisztratív Területe

Államfő: Xi Jinping

Kormányfő: Carrie Lam

Függetlenség: 1997-ben került

Nagy-Britanniától a Kínai

Népköztársasághoz

Terület: 1 104 km²

Népesség: 7 234 800 fő

Főbb etnikai csoportok: kínai 93.1%,

indonéz 1.9%, filipino 1.9%, egyéb 3%

Nyelv: kínai, angol

Vallás: különböző kínai vallások 90%, keresztény 10%

Főváros: Hongkong

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

49 300 USD

Pénznem: Hongkongi dollár (HKD)

1 HKD = 34,11 HUF

Szerző:
SZÚCS Tamás

Hongkong

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselet:**

Cím: 7/F, St. John's Building, 33 Garden

Road, Central, Hong Kong

Telefon: +852-2878-7555;

E-mail: mission.hgk@mfa.gov.hu

Honlap: hongkong.mfa.gov.hu

Konzul: Fehér Tamás Endre

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Kína Népköztársaság Nagykövetsége,
Budapest.

Száz évvel ezelőtt álmos kisváros volt, tele kis kínai viskókkal, ópiumbarlangokkal és dzsunkákkal. Mára a világ egyik legdinamikusabban fejlődő metropolisza, ahol naponta nőnek ki a földből a felhőkarcolók, ahol az egekbe kúsznak a tőzsdeindexek, és az ingatlanárak, és ahol napi huszonnégy órán keresztül pezseg az élet. Hat és fél millió ember egy alig Budapestnyi területen, ahol mégis vannak eldugott, helyek: ez Hongkong. Amikor a múlt század eleji siklóval elindulunk még nem tudjuk mi vár ránk – a Viktória csúcson aztán elénk tárul a világ egyik

legszebb városi tájképe, a sziget, és a vele szemben levő Kowloon felhőkarcolói. A tengerszoroson végighaladó kisebb-nagyobb hajók, az utcák forgátaga. De ez csak Hongkong egyik arca – talán a legismertebb. De akármilyen hihetetlennek is látszik a szigeten van még hagyományos kínai halászfalu, dzsunkákkal és öreg halászsokkal, no meg van igazi keleti piac, zsúfolva mindennel, ami él és mozog. És persze vannak tornyok, és vannak sikátorok, régi kis villamosok, és ultramodern gyorsvasutak, szerencsesüti és számítógép boltok lenyűgöző összevisszaságban.

Gazdaság - Hongkong egyike a világ vezető pénzügyi központjainak, fontos kereskedelmi csomópont, szolgáltatóiparra épülő kapitalista gazdasággal, amelyet alacsony adóterhek és a szabadkereskedelem jellemez. A hongkongi dollár 2010-ben a világ 8. legtöbbet kereskedett devizája volt. Hongkong gazdaságát Milton Friedman korábban a laissez-faire kapitalizmus legnagyobb kísérletének tekintette. A gazdasági szabadság mértékét vizsgáló Heritage Foundation szerint 2012-ben Hongkong gazdasága a világon a leghatalmasabb, a város 1995 óta minden évben elnyerte ezt a címet. A régió számos nagyvállalatának központja Hongkongban található. Gazdaságának gyors növekedése miatt az ázsiai tigrisek között tartják számon. 1961 és 1997 között Hongkongban a GDP 180-szorosára emelkedett, az egy főre jutó GDP pedig 87-szeresére. A hongkongi értéktőzsde a hetedik legnagyobb a világon. A világ IPO-tőkéjének 22%-a Hongkongban összpontosult, ezzel megelőzte a New York-i és a sanghaji tőzsdét is, valamint itt lehetett a legkönnyebben tőkét szerezni. A hongkongi kormányzat jórészt passzív szerepet játszik a gazdaság alakításában, szinte egyáltalán nem avatkozik be a kereskedelem szabályozásába – ezt az „egy ország, két rendszer” elve alapján a Kínai Népköztársaság is elfogadja. Ugyanakkor Hongkong számára hatalmas lehetőséget jelentett, és óriási piacot nyitott meg a Kínához való csatlakozás.

Természet - A kis ország szubtrópusi fekvése miatt éghajlata kellemes. Gyakorlatilag az egész területet beépítették, a népsűrűsége igen magas.

Turizmus - Hongkong, akár a keletről, akár a nyugatról érkező turistának elképesztő élményt jelent. Színes kavalkádjában itt-ott felsejlenek a régi császári Kína utolsó maradványai. Amikor Mao vörös gárdája elkezdte felszámolni a szárazföldi Kína hagyományos vallásait, itt minden megmaradt úgy, ahogy a császárok idejében hagyták. Így itt Kína, konfuciusus, taoista buddhista hagyományai, a szépirodalom művészetétől a hagyományos vallásos művészetig sokkal előbbek, mint a szárazföld legtöbb részén. Itt az utóbbi évtizedekben is megteltek a kolostorok, és szerzetesek másolták a szent szövegeket, a fekvő Buddha is mindig megkapta a neki szánt virágokat. Így aki

bele akar kóstolni kicsit a régi, forradalom előtti Kínába, a mandarinok, és bölcs szerzetesek világába, legjobb, ha itt teszi meg. Mindez persze nem akadályozza meg a hongkongiakat abban, hogy egyszerre legyenek Amerika és a modern szórakoztatóipar nagy rajongói is. (Kicsit profán hasonlattal azt mondhatnánk, hogy Miki egérnek éppúgy megvan itt a kultusza, mint Konfuciusznak.) A város egyik legújabb és legnagyobb látványossága a Hongkong Disneyland. Gyakorlatilag elteveszthetetlen – van külön Disney metró. A parkot 2005-ben nyitották, és turisták millióit vonzza. Négy részből áll, ahol különböző előadásokon, parádékon vehetünk részt. Szinte az összes Disney-mese megelevenedik itt.

Örök élmények, varázslatos pillanatok!

Pihentető felüdülésre vágyik?
Szeretne végre kirobbanó formában lenni?
Eddig nem találta meg a megfelelő ajánlatot?

Akkor készüljön fel a 2017-es év
legnagyobb kihívásaira egy revitalizáló
wellness hétvégén, a ráckevei felnőttbarát

Duna Relax & Event Hotelben,
a gyerekmentes pihenés szakértőjénél!

Foglaljon most és mi ellazulását
különleges bánásmóddal,
extra csomag lehetőségekkel
és kedvezményekkel honoráljuk!

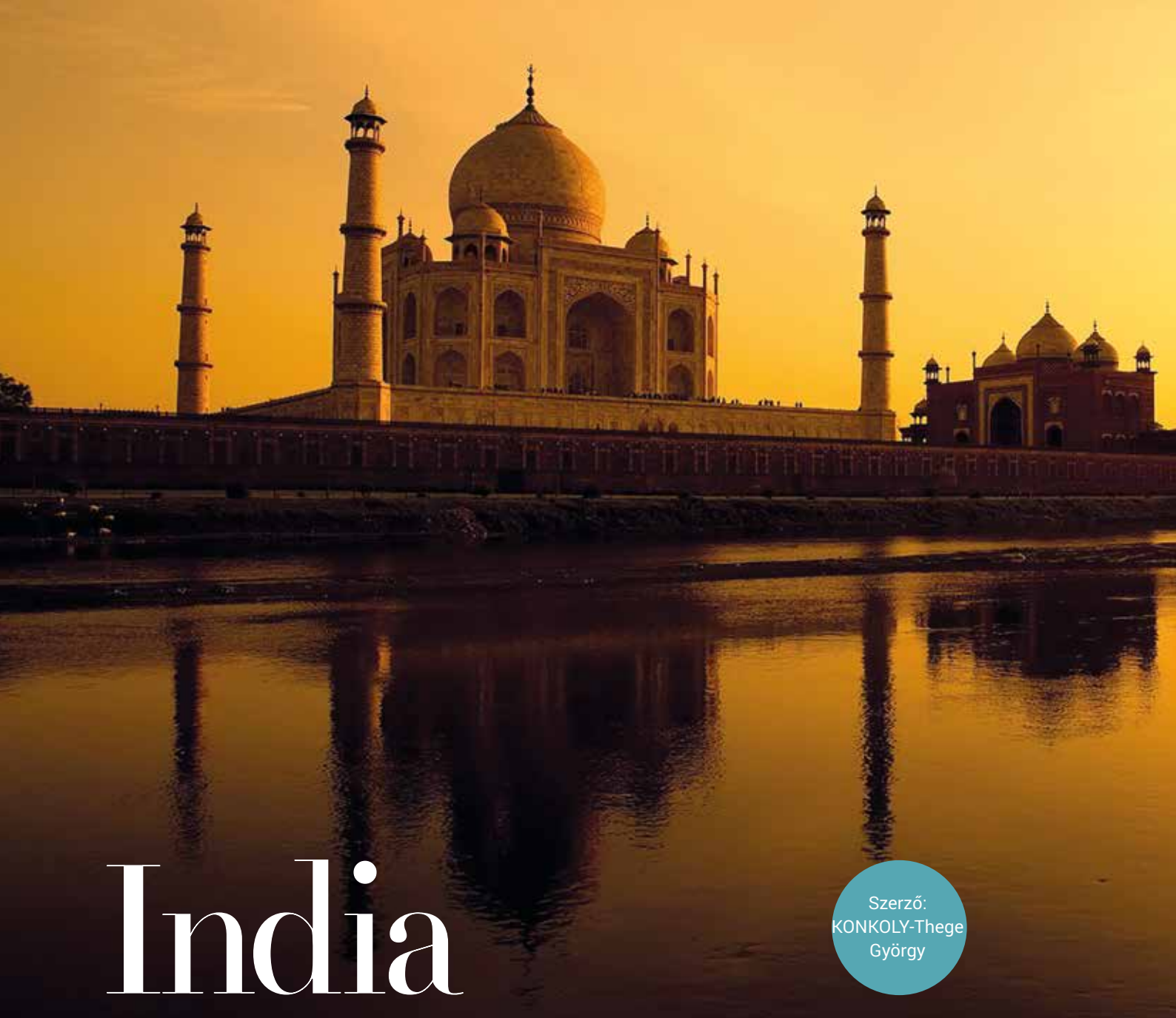

A Relax csomag tartalma

- Közvetlenül a folyóra néző, erkélyes szoba
- Bőséges büféreggeli
- Különleges ízvilágú svédasztalos vacsora
- Puha frottír köntös
- Antik Római wellness birodalom
- Szauna program
- Úszómedence
- Pezsgőfürdő, Hidromasszázs, Gejzír
- Teabár

További részletek a www.wellnesshotel.hu oldalon.

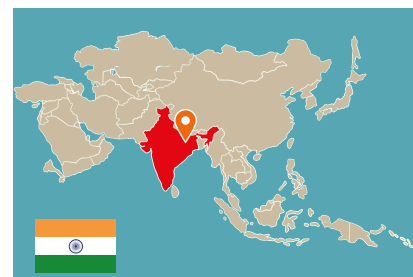
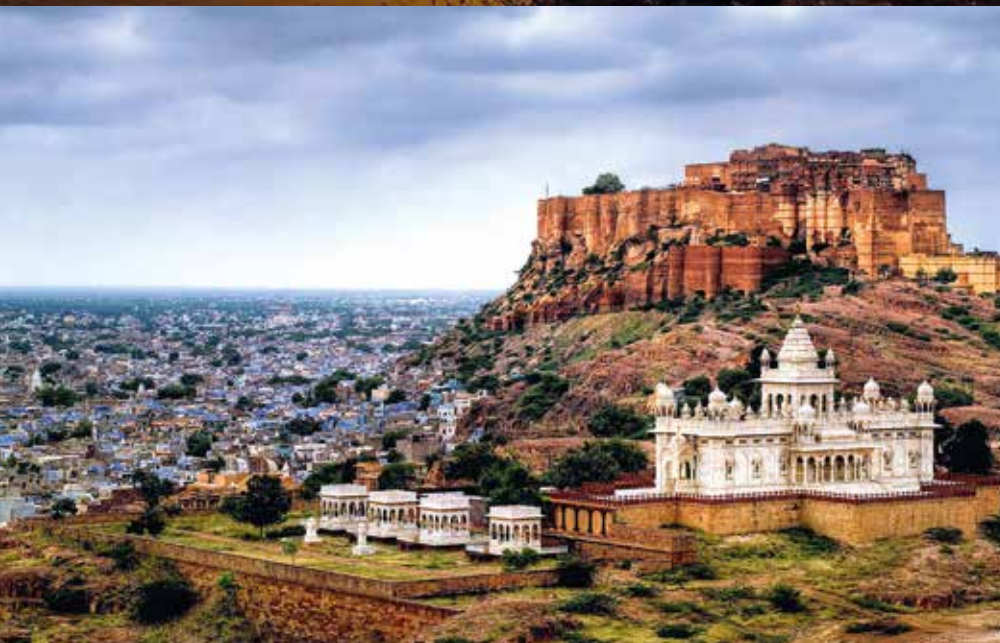
India

Szerző:
KONKOLY-Thege
György

Először 1982-ben, utoljára pedig idén áprilisban jártam Indiában - s közte még több mint harmincszor. A 90-es évek elején a Bahia boltoknak vásároltam árut Ázsiában, s emiatt négy év alatt közel húsz alkalommal jártam ott. Ekkor jórészt Delhiben és Jaipurban. Később egy baráti, ám de profi filmes társasággal voltunk többször Indiában. Ezek az utak fantasztikusak voltak. Volt, hogy egy hónapig csak karnataikai templomokat filmeztünk. A hatalmas ország annyira sokszínű, hogy megenni nem lehet - valójában valaki vagy nagyon szereti vagy nagyon nem. Én imádom, pedig gyakran valóban nem könnyű elviselni. A nagyvárosokban és az utakon nagyon nagy a tömeg, a zajszint sokkal magasabb a nálunk megszokottnál, az illatok intenzívek, és nyáron nagyon meleg tud lenni. De

gyönyörű, sokszínű, izgalmas. Vannak magas hegyei, csábító tengerpartjai, esőerdői, sőt Rajasztánban egy kis sivatagban még tevegelni is lehet. Kasmírban a Dal tavon lakóhajókon lehet aludni és Keralában a csatornákon lehet napokig utazgatni. Delhiben mindig elmegyek a Jama Masjid mecsetbe, meghallgatom egy szikh templom mantrázását, majd benézek egy hindu templom szertartására is. Jártam már Bodhgyában is, ami egy jelentős buddhista zarándokhely és Panajiban, ahol a régi városrészben gyönyörű portugál keresztény templomok vannak.

Mindig azt mondtuk a barátaimmal, hogy addig „jó hely” India, amíg nincsenek McDonald’s-ok. Hát most már vannak, ahogy Delhiben van egy nagyon komoly metróhálózat is, valamint egyre több a pláza. De ettől függetlenül én töretlenül szeretem Indiát.

India

Államforma: köztársaság

Államfő: Ram Nath Kovind

Kormányfő: Narendra Modi

Függetlenség: 1947 Nagy-Britanniától

Terület: 3 287 263 km²

Népesség: 1 345 milliárd fő

Főbb etnikai csoportok: indo-árja

72%, dravida 25%, egyéb 3%

Nyelv: hindi, angol, további 12 hivatalos, és több, mint 100 beszélt nyelv

Vallás: hindu 79,8%; Muszlim 14,2%; keresztény 2,3%; sikh 1,7%; buddhista 0,7% (2011)

Főváros: Újdelhi

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 6 600 USD

Pénznem: Indiai rúpia (INR)

1 INR = 4,07 HUF

Diplomáciai képviseltek

Az országban működő magyar külképviseletek:

Új Delhi

Cím: 2/50-M Niti Marg, Chanakyapuri, New Delhi – 110-021

Telefon: +91-11-2688-1135

E-mail: mission.del@mfa.gov.hu

Honlap:

www.mfa.gov.hu/emb/newdelhi

Nagykövet: Pethő Gyula

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Indiai Köztársaság Nagykövetség - Budapest

Cím: 1025 Budapest, Búzavirág u. 14.

Telefon: 325-7742, 325-7743

E-mail: chancery@indianembassy.hu

Honlap:

<http://www.indianembassybudapest.org/>

Nagykövet: Rahul Chhabra

HTCC India:

Iroda címe

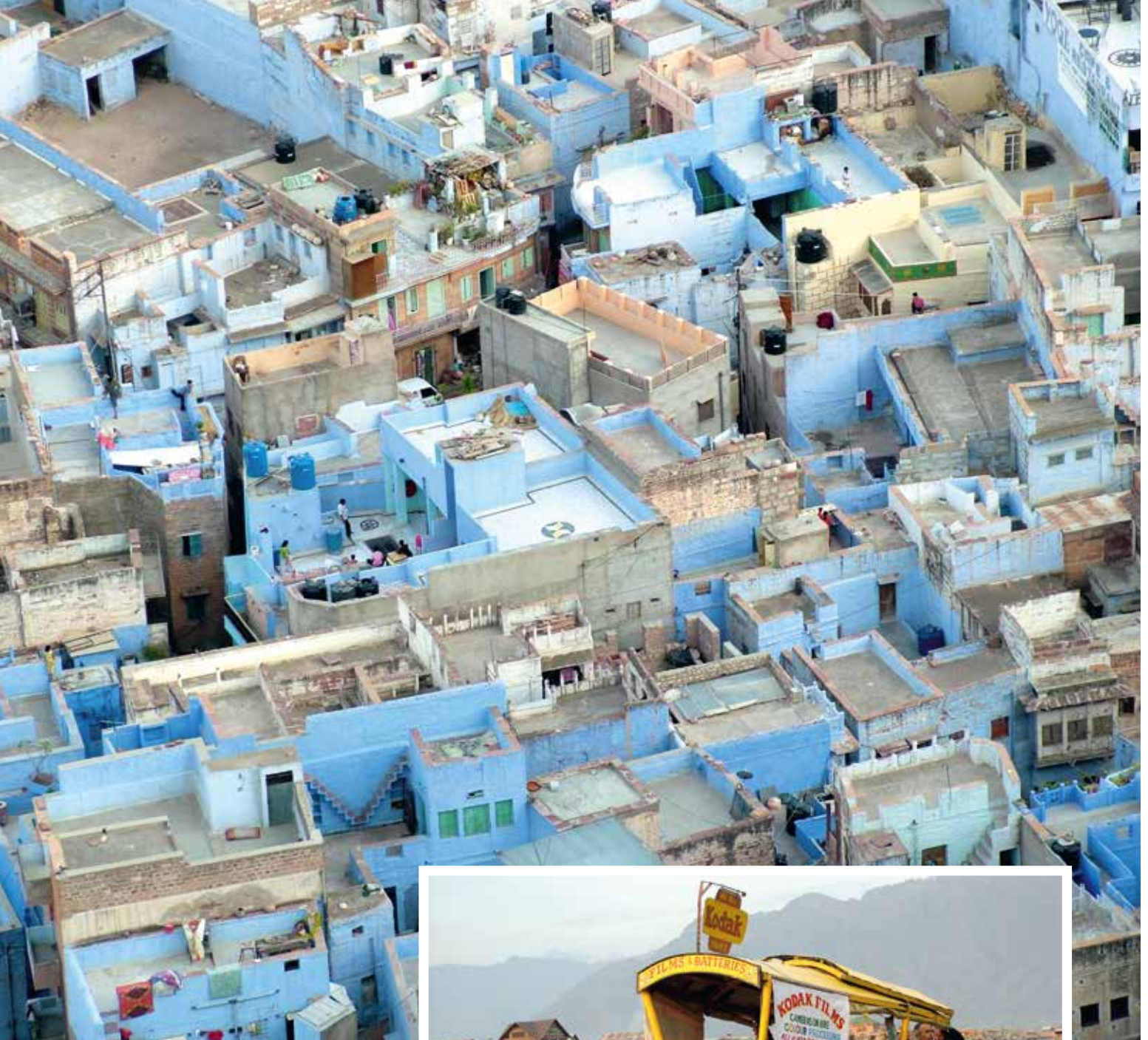
25, Gujranwala Town

Part 2, Delhi

110009

India

E-mail: india@htcc.org.hu

Gazdaság - A világ negyedik leggyorsabb gazdasági növekedési mutatója Indiáé, 2017-ben várhatóan 7,2%. Az egy főre jutó GDP 1.709 USD. A hatalmas ország munkavállalóinak 47%-a dolgozik a mezőgazdaságban, 22%-a az iparban és 31%-a a szolgáltatásokban (2014). Az ország exportja 264 milliárd USD (importja 391 milliárd USD). Az export irányai: EU 17%; USA 15%; UAE 11%; ASEAN 11%. Import: Kína 16%; EU 11%; ASEAN 10%; USA 6%. Az infláció 3,9%. Az ország pénzeme a rúpia. 1 indiai rúpia jelenleg kb. 4 forintot ér.

Természet - A kontinensnyi országban az éghajlat legfőbb irányítója a monszun. A nyári monszun júniusban érkezik délnyugat felől és általában 4 hónapig tart. Ekkor esik le a csapadék túlnyomó része. Az országban található a világ harmadik legmagasabb

hegycsúcsa a Kancsendzöng (586 m), tengerpartjának hossza 7.000 km. Növény és állatvilága nagyon változatos mivel az országban éppúgy található sivatag (Thar), mint trópusi esőerdő.

Turizmus - 2016-ban 8,89 millió turista érkezett Indiába, ami több mint 10 %-os növekedés az egy évvel korábbihoz képest. A legtöbb turista decemberben, a legkevesebb

májusban érkezik az országba. A legtöbb külföldi turista Tamil Nadu, Maharashtra és Uttar Pradesh államokba látogat. A városok közül a Taj Mahalnak otthont adó Agra a legnépszerűbb úticél, amit Jaipur/Udaipur és Goa követ a listán. A néhány éve bevezetett E vízum (interneten lehet megrendelni a vízumot); a folyamatosan bővülő belső és nemzetközi légitársaság és a turisztikai infrastruktúra rohamos fejlődése segíti a szektor bővülését.

GLOBS

FOREIGN AFFAIRS & TRADE

SEPTEMBER 2017

ACTIVITIES OF
THE HTCC'S
CHONGQING
OFFICE

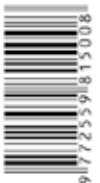
THE NEW SILK
ROAD

**MADE IN
CHINA**

INTERVIEW WITH
DUAN JIELONG,
THE CHINESE AMBASSADOR IN
HUNGARY

THE LARGEST
CHINESE-HUNGARIAN
DICTIONARY TO DATE

€2
595 HUF
\$2
ISSN 2659-8155

9 772539 815008 17001

MEGÉRKEZETT!

A szeptemberi szám már elérhető az újságárusoknál is.

f in G+

Indonézia

Szerző:
ÁCS László

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviseletek:**
Jakarta

Cím: Jl. Rasuna Said Kav. X/3
Kuningan, Jakarta 12950

Telefon: +62-21-520-3459/520-3460

E-mail: mission.jkt@mfa.gov.hu

Honlap: jakarta.mfa.gov.hu
**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Németh-Pach Judit

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Indonéz Köztársaság Nagykövetség -
Budapest

Cím: 1068 Budapest,
Városligeti fasor 26.

Telefon: 413-3800, 413-3801

E-mail: kbri@indonesia.hu

Honlap: <http://www.indonesia.hu/>
Nagykövet: Wening Esthyprobo

Indonézia Délkelet-Ázsia ékszerdoboz. Az ország 17 508 szigete végeleáthatatlan gyöngsorként csavarodik az Egyenlítő köré, s a szigetcsoportok – mint az ékszerdoboz megannyi, trópusi tengerbe merült rekesze – ezernyi kincset rejtenek a kíváncsi idegen számára. Ezeknek a taláalomra széthintett gyöngyöknek a rendetlen kuszasága köti össze Ázsia és Ausztrália kontinenseit, de a szigetvilág hidat képez az Indiai- és a Csendes-óceán között is. Az egykor Holland Kelet-Indiaként ismert Indonézia a kultúrák olvasztótégelye. A szigetvilág sárga, bronzbarna vagy szénfekete lakói imákat rebegnek Allahnak, Buddhának, Sívának vagy Krisztusnak, de a bennszülöttek néhol még állatokat áldoznak fel, hogy kiengeszteljék őseik szellemét. Az őskor és a legújabb kor találkozik egy zászló alatt. Míg Nyugat-Pápuán az őslakók legnagyobb becsben tartott eszköze a kőbalta, egyetlen ruházatuk pedig egy pénisztartó díszítő,

a koteka, addig Jakarta polgárai csinos japán autókkal száguldoznak az üvegtől csillogó szórakoztató- és bevásárlóközpontok útvesztőiben. Az ország motorja és központi szigete Jáva, egy kifinomult, gazdag kultúra szülőföldje, melynek középkori hagyatéka őrzi többek között a déli féltete legnagyobb történelmi emléket, Borobudurt, és a hindu Prambanan templomtornyait. Az igazi vonzerőt azonban Bali, az istenek szigete képviseli. Bali sokaknak valóban a megtestesült földi édenkert, ahol a festői tájképhez a halványzölden ringatózó rizsföldek adják az alapszínt, ahol az azúrkék víz fölé hajló pálmák árnyékfoltjain szikrát vet a fehér homokpad, s ünnepekkor a templomok felé menet kecsesen ringanak a szépen ívelt, mégis egyenes női háta a lányok fején egyensúlyozott áldozati tornyokkal. Az indonéz tűzgyűű e csodálatos láncszemén álom és valóság olvad eggyé, s a hagyományok és a szigetet körülöngő varázs a mindennapok részét képezik.

Gazdaság - Indonézia – földrajzi helyzetéből adódóan – mindig központi szerepet töltött be a távol-keleti kereskedelemben.

A két hatalmas óceán között elterülő szigetvilág északon Kína és Japán felé, míg az északnyugati irányban India, azontúl pedig Arábia és Európa felé rendelkezik kereskedelmi folyosókkal. A természeti ásványkincsek és nyersanyagok terén a világ egyik leggazdagabb országának számít, így az iparnak is van mire alapoznia. A hagyományos iparágak mellett mára az autópalkatrész-gyártás, a gépipar, az elektronika, valamint a személygépkocsi- és hajógyártás lettek az ipar húzóágazatai.

Természet - Az országot sokszor nevezik a tűz gyűrűjének is, hiszen területén közel 400 tűzhányó kúpja magasodik a síkságok és erdők fölé. A természet olyan bőséggel szórta szét ajándékait e távoli vidéken, mint talán sehol másutt a glóbusz felszínén, s a múltban is heves geológiai tevékenységnek köszönhetően bőséges ásványkincs- és energiatartalékok

alakultak ki a föld mélyén. Az indonéz szigetek Földünk flórájának és faunájának kincsesládái is. Olyan ritka növény- és állatfajoknak adnak otthont, mint Új-Guinea színpompás paradicsommadarai, kelet tündérmeséinek sárkányai, a komodói varánuszok vagy a három méter magasra is megnövő, szár nélküli kibut virág.

Turizmus - A kormány már régen ráébredt a turizmus jelentőségére, így az idegenforgalom megkülönböztetett figyelemben részesül a fejlesztési tervekben. 1989-ben még csak 1,25 millió turista látogatott el Indonéziába, a 2017-re predesztinált szám viszont csak Bali szigetén közel 6 millió vendég. Balin jelenleg a „szomszédból” érkező ausztrálok állnak a dobogó felső fokán, az ázsiai szektorból ugyanakkor a kínaiak előzték meg a sokáig vezető japán, tajvani és dél-koreai hármast. Bali nemzetközi repülőterén 2011-ben 3330 magyar utast regisztráltak, 2016-ban viszont már több mint 10 000 honfitársunk látogatott a meseszigetre.

Indonézia

Államforma: köztársaság

Állam és kormányfő: Joko Widodo

Függetlenség: 1945 Hollandiától

Terület: 1 904 569 km²

Népesség: 263 510 000 fő (becsült adat)

Főbb etnikai csoportok: jávai 40,1%, Sunda-i 15,5%, Maláj 3,7%, Batak 3,6%, kínai 1,2%,

Nyelv: indonéz

Vallás: Muszlim 87,2%, Protestáns 7%, római katolikus 2,9%, Hindu 1,7%, egyéb 0,9%

Főváros: Jakarta

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 2 246 USD

Pénznem: Indonéz rúpia (IDR)
1 IDR = 50,62 HUF

Irak

Szerző:
WÁGNER
Péter

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviseletek:**
Bagdad

Cím: Embassy of Hungary, British
Embassy Compound, International
Zone, Bagdad

Telefon: +964 780 927 1105

Email: mission.bgd@mfa.gov.hu

Honlap: bagdad.mfa.gov.hu

Nagykövet: Tar Attila

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselője:**

Iraki Köztársaság Nagykövetség -
Budapest

Cím: 1021 Budapest,
Bölgöni György u. 3.

Telefon: 392-5120

E-mail: budemb@iraqmfamail.com

Honlap: [http://mofamission.gov.iq/en/
Hungary&subcat=34](http://mofamission.gov.iq/en/Hungary&subcat=34)

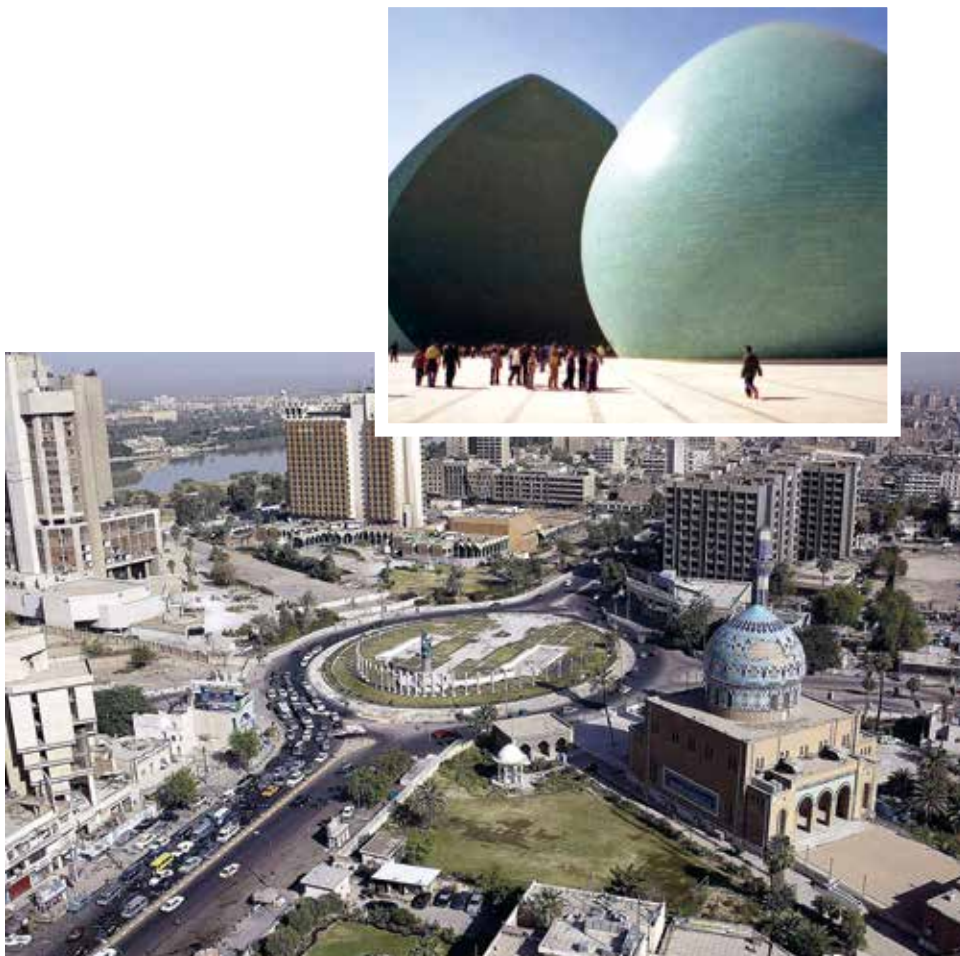
Nagykövet: Talal Jameel Salih Hasan
Al-Obaidi

Sok olyan pontja van a világnak, ahol veszélyes az élet, de mióta az Iszlám Állam elfoglalta Irak egynegyedét, az ország esélytel indul a dobogós helyezésért. Ez azonban csak féligazság. Bár Bagdadban gyakoriak a robbantások, és Moszul 90 százalékát lerombolták, amikor visszafoglalták az Iszlám Államtól, az ország más területei békések. A terrorszervezet határaitól alig száz kilométerre kezdődik Irak Kurdisztán, amely akár utazási irodák, természetjárók kedvelt célpontja is lehetne. Dél-Irak hasonlóan ritkán kerül be a hírekbe, mert a terrortámadások messze elkerülik. Irak modern története rendkívül turbulens, hiszen amikor 1921-ben a brit bábáskodás mellett megszületik az ország, csak a mesterséges határok tartják össze. A kurdok északon már akkor önállóságot szerettek volna, az uralkodó is kívülről érkezik. A II. világháború után katonai puccsok sorozata rázza meg az országot, míg végül 1968 után beköszön Szaddám Huszein uralma.

A kezdeti fejlődés után 1980-ban Irak megtámadta Iránt és majd egy évtizedig tartó értelmetlen háború vette kezdetét (érdemi területi nyereséget egyik oldal sem könyvelhetett el). Szaddám Huszein 2003-ig kitarított, amikor az USA megtámadta az országot (kitalált bizonyítékok alapján), és néhány hónap alatt eltörölte a rezsimet.

Az azóta tartó időszak kudarcok és elszalasztott lehetőségek sorozata, még rá nem jött az egykor elnyomó szunnita és elnyomott síita közösség, hogy a megfordult helyzetben hogyan éljenek együtt békében. Így maradt a polgárháború, ami a kurdoknak lehetővé tette, hogy a régiójukat szinte teljesen függetlenítsék Irak többi részétől.

Az Iszlám Állam felbukkanása (vagy inkább visszatérése, hiszen régen az Iraki al-Káida működött), ezeknek a belső konfliktusoknak a megjelenése egy új álarc mögött. Többről van szó, mint egy terrorszervezet kifüstöléséről, ezért sem hiszi senki, hogy a legyőzésével meg is fog majd szűnni az erőszak.

Irak

Államforma: köztársaság

Államfő: Fuad Maszum

Kormányfő: Hajdar al-Abadi

Függetlenség: 1932 brit népszövetségi mandátum alól

Terület: 438 317 km²

Népesség: 39 192 111 fő

Főbb etnikai csoportok: arab, 80% kurd 15%, türkmén, asszír, jezidi 5%

Nyelv: arab, kurd,

Vallás: szunnita muszlim 40, (síita muszlim 60%, keresztény, jezidi kevesebb mint 1%

Főváros: Bagdad

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 16 500 USD

Pénznem: Iraki dínár (IQD)

1 HUF = 4,45 IQD

Gazdaság - Irak messze híres olajáról, amely gyakorlatilag az egyetlen jelentős bevétele az országnak. Az olajkorszak beköszönté előtt elsősorban a mezőgazdaság, az állattartás, valamint a tranzit kereskedelem játszott fontos szerepet. Dél-Irak datolyái a régióban mindenhol ismertek, Bászrában több mint harminc fajtát tartottak nyilván. Az olajból származó bevételek az 1970-es években jutottak főszerephez Irakban. Előbb a nemzeti olajvállalat átlamosításával, majd a 1973-as olajárobbanásnak köszönhetően. Az ezt követő 10 évben az ország tényleg hihetetlen virágzásnak indult, infrastruktúrája, oktatási és egészségügyi rendszere az egyik legmodernebb volt a térségben. Az irak-iráni háború aztán nagyrészt „lenullázta” ezeket az eredményeket, a pénz elfogyott, a lakosság elszegényedett. 1990 és a kuvaiti háború után az ENSZ büntető szankciói még az olaj exportját is korlátozták. A 2003-as amerikai invázió óta a helyreállítás lépésben halad, ismét vannak külföldi befektetők és továbbra is a kőolaj termelésből fakadó bevételek a meghatározóak. A polgárháborús viszonyok között sem akarat, sem figyelem nincs arra, hogy hogyan lehetne elmozdulni ettől a fenntarthatatlan gazdasági struktúrától.

Természet - Irak természetileg néhány nagy, de markánsan eltérő régióra bontható. Az ország nyugati része az arabiai sivatag folytatása, amely egészen Szíriáig és a török határig húzódik. A hatalmas, néhol homok-, néhol kősvivatagot csak néhány oázis és a Tigris valamint az Eufrátesz folyó mentén levő városok látványa szakít meg. Az ország déli része, Bagdadtól le egészen Bászráig a Tigris és a már említett Eufrátesz folyó közös völgyét jelenti. A terület itt sem sokkal zöldebb, de a két folyó köze egykor hatalmas, országnyi méretű mocsarat alkotott, ahol az úgynevezett mocsári arabok éltek. Eltérően nomád rokonaiktól, a mocsári arabok élete teljes egészében a vízre épült, életük alapja a nád és a vízibivaj volt, egészen az 1990-es évekig, amikor a Szaddam rezsim nagyrészt lecsapolta ezt a vidéket. Irak csak egy rendkívül rövid, 17 km-es tengerszakasszal rendelkezik, ezért a fő 'tengeri' kikötője Bászra, ahová a két nagy folyó összefolyásából létrejött a Shat el Arabon lehet felhajózni. Az ország északi része Kurdisztán, amely nagyrészt hegyvidéki terület, s amelynek lábai fokozatosan emelkednek északra, a török határ felé. A síkság és a hegyvidék találkozásánál fekszenek a térség nagyvárosai: Erbil, Kirkuk és Szulejmanija.

Turizmus - Iraknak sajátos viszonya van a turizmussal, több okból is. Egyrészt az ország területén az ókor legnagyobb emlékei vannak, amelyekkel fontosságban talán csak Egyiptom vetélkedhet. A sumérokról vagy Hammurapiról mindenki tanult a nyugati világban, és ezeknek a birodalmaknak mind Mezopotámiában, azaz a Tigris és az Eufrátesz folyó ölelte területen volt a központja. Babilon, Úr, Assúr vagy Ninive feltárása már a 19 században elkezdődött, az itt talált kincsek jó része ma Európában látható. Szaddam Husszein alatt – igaz nem a turizmus miatt – intenzív feltárások és (nem mindig szakmai) helyreállítások folytak ezekben az egykori városállamokban. A turisták azonban nem jöttek, egyrészt mert amikor lehetett volna még nem létezett a mai globális turizmus, amikor meg már létezett, Irak bezárkózott vagy háborúban állt (az Iszlám Állam friss pusztításairól nem is beszélve). Az országnak egyébként van egy másik, a nyugaton ismeretlen arca, ez pedig a vallási turizmus. Itt van ugyanis a síita iszlám harmadik és negyedik legszentebb városa, Nedzsef és Kerbala, ahová hívők százezrei utaznak el évente a nagy vallási ünnepekre. Irak kevés ismert természeti látványosságai közé tartozik a Bagdad és Bászra között fekvő mocsárvilág, illetve Kurdisztán hangulatos hegyvidéki területei is.

Irán

Szerző:
MIHÁLLFY Balázs

Diplomáciai képviseletek

**AZ országban működő magyar
külképviselet:**
Teherán

Cím: Tehran, Darrou, Hedayat Sq.,
Shadloo str. 10.

Telefon: +98-21-2255-04-52/2255-04-60

E-mail: mission.thr@mfa.gov.hu

Honlap: teheran.mfa.gov.hu
**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Kovács János

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Iráni Iszlám Köztársaság
Nagykövetség - Budapest

Cím: 1143 Budapest, Stefánia út 97.

Telefon: 460-9260

E-mail: embiran@iranembassy.hu

Honlap: <http://en.budapest.mfa.ir>
Nagykövet: Gholam-Ali Rajabi Yazdi

1979, iráni iszlám forradalom. Khomeini imám Párizsból Teheránba utazik, ahol tömeg várja. Szimpátiatüntetések, leszámolás a sahzsimjével, turbános ajatollahok és csadoros nők. Ismerős képsorok. A médiumokban Iránt így látjuk, kiragadva a kor egyéb történéseiből. 1979-89 között azonban más, jelentős események is lezajlottak a világban és ezek együttes értékelése ad választ arra, hogy ki és miért cselekedett úgy, ahogy történt. Egykor a kommunikáció arról harsogott, hogy az iráni iszlám köztársaság az iszlám exportjára szánta el magát. Az amerikai követség dolgozóit túsul ejtették, Carter elnök szabadítási kísérlete kudarcot vallott. Irán népszerűsége a régióban nőtt, hatása erősödött. 1979-89 közé esik Szovjetunió afganisztáni intervenciója. USA felfegyverzte és kiképezte az afgán dzsihadistákat, akik nem

csak ezen a fronton játszottak fontos szerepet Amerika számára, hanem egy „szunnita ellensúlyt” képeztek az iráni forradalom síita felfogásával szemben. A világnak azonban fogalma sincs arról, hogy ezek a vallási műszavak elvesztették jelentőségüket és jelentésüket. Talán a tömegbázis megszerzése szintjén valóban számított, ki melyik irányzathoz tartozik, de politikai szempontból a szunnita USA barátot, a síita pedig USA ellenséget jelentett akkoriban. Ez a jelentéstartalom azóta számos esetben módosult, ma pedig elmosódtak azok a határok, amelyek alapján egy irányzat politikailag tisztán értelmezhető legyen hovatarozás szerint. Irán meggyöngyítését szolgálta az Irakkal kikényszerített háború is, ahol Szaddam Husszein mögé a nyugat minden támogatást megadott, míg Iránt az azóta is tartó szankciók sújtották. A háború minden résztvevő számára vesz-

teséggel zárult, csupán azok nyertek, akik fegyvereket adtak el a térségben.

Mindezt Irán szemszögéből vizsgálva tehát látjuk, hogy az Iszlám forradalom győzelmét követően, ami egy csapásra véget vetett a sah Amerika barát rezsimjének, kialakult egy háborús helyzet, melynek célja a teokrácia megdöntése volt, valamint eddig nem létező szunnita dzsihadista mozgalmak kaptak lábra a régió olajban gazdag államainak támogatásával, USA politikai fejbőlintása mellett, melyek vallási alapon is toboroztak az Iszlám nemzetközösségen belül és megosztották politikai alapon a vallási gondolkodást. Irán elszigetelődött. A gazdasági szankciók pedig ellehetetlenítették. Infláció, szegénység, gazdasági válság. Viszont történt valami, ami más ország esetében nem biztos, hogy megtörténhetett volna. Ez pedig az agy, a gondolkodás, az innováció forradalma. Irán több ezer éves kultúra. Teljesen mindegy, hogy iszlám környezetbe helyezjük, vagy anélkül elemezzük, a perzsa emberek reakcióit, világlátását, eseményekre adott válaszait nem érthetjük meg a perzsa történelem és civilizáció megértése nélkül. Ők mindig is egy ellenséges környezetben éltek, civilizációs szigeteket alkotva a szomszédos népek tengerében. Megtanulták, hogy mindent elveszhetnek, háborúk győzhetnek felettük, de kultúrájukat,

műveltségüket, képzettségüket nem adhatják fel. Az 1979-89 közötti időszakban ahelyett, hogy összeroppant volna az ország, elindult az iparfejlesztés, hadiüzemek létrehozása, ahol a csempészett fegyverek mellett saját erőből létrehozták kapacitásait. Ehhez olyan gépgyártó sorokra volt szükség, ami békés időszakban megteremtette a járműipar alapját. Kifejlődött a medicina. Ma már olyan orvosi beavatkozásokat hajtanak végre Iránban, ami a térségben egyedülálló. Létrejött a mikro-elektronika iparág, az IT technológia, nano technika és számos más diszciplína, ami az országon belüli fejlesztések gyümölcse. Ami ma Iránban van, az nem külföldi szakértelem, hanem saját fejlesztés, gondolkodás eredménye. Amikor Iránt térségi nagyhatalomként írják le, sokan az atomkapacitásra, katonai, stratégiai erőre gondolnak. Ennél sokkal fontosabb az a potenciál, ami mindezt létrehozta önerőből és ez a helyi emberek saját agyi kapacitása. Harminc éve járok Iránba. 1986-ban Keiwan Imani volt Irán nagykövete Magyarországon. Hallotta, hogy lefordítottam a Koránt és felkért az Iszlám gondolkodás másik fő műve, a Nahdzs Ul-Balága lefordítására, ami a síta irányzat gondolatosságában meghatározó irodalom. Elvállaltam. Ez a mű Mohammed próféta unokaöccsének, Ali bin Abi Talib szónoki be-

Irán

Államforma: iszlám köztársaság

Államfő (vallási vezető): Ali Hamenei ajatollah

kormányfő (elnök): Hasszán Róháni

Függetlenség: Irán az Óperzsa Birodalom alapításától független ország - az Iszlám köztársaság kikáltása 1979

Terület: 1 648 195 km²

Népesség: 77 447 168 fő (2013)

Főbb etnikai csoportok: Azeri, török, kurd

Nyelv: perzsa

Vallás: síta muszlim 89–90%, szunnita iszlám 9%, bahái 0,4%, keresztény 0,4%, zsidó 0,2%

Főváros: Teherán

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 5 246 USD

Pénznem: Iráni Rial (IRR)

1 HUF = 127,91 IRR

szédeit, gondolatait tartalmazza. Még el sem készültem, vele, amikor 1988-ban meghívást kaptam Iránba. Egy iszlám konferenciára szolt. A háború sújtotta Iránba érkeztem, ahol szigorú biztonsági intézkedések mellett szállásoltak el, szervezték a résztvevők programját. Egy napon az iszlám forradalmi gárda emberei jelentek meg nálam, akik kocsiába ültettek. Még út közben sem derült ki hova megyünk. Egy kisebb mecsethez értünk, ahol rengeteg ember várakozott. A mecset belső tere imaterem, de az emeleti szintjén egy lakószoba volt, szerényen berendezve. Ez volt Khomeini imám lakhelye. Innen intézte beszédeit. Találkozásom az imámmal protokolláris volt, nem hangzottak el nagy beszédek. Kezet fogott velem, gratulált a fordításaimhoz és bátorított utam folytatására. Az imám körül unokái játszadoztak. Az egyiknek a fejét is megsimogattam. Milyen furcsa belegondolni abba, hogy ezek az unokák ma Iránban meghatározó személyiségek! Abban az időben Irán lakossága 30 millió volt. Akkor ösztönözték a népet nagycsaládok alapítására. Ma Irán 80 millió, ebből adódóan a különbség, tehát 50 millió fiatal. Dinamikus, fiatal nemzetté vált és ez a fiatalság határozza meg a mai Irán arculatát. Ezt követően évente látogattam el Iránba és látom az ugrásszerű változást. Tíz évvel ezelőtt megdöbbenve tapasztaltam már, hogy a vallási centrumokban tudtam angolul tárgyalni gondolkodókkal. A 80-as, 90-es években ez el-

képzelhetetlen lett volna. Akkor a fiatalság futott utánunk, mondták, most pedig fordítva, mi futunk a fiatalok után. Ebből adódik, hogy a teokrácián belül is egyre hangsúlyosabban a mérsékelt felfogás hívei jutnak szóhoz és hatalomhoz. 50 millió fiatal, akik műveltek, képzettek, a világháléhoz kapcsolódtak, már egy teljesen más tömeg, mint amivel a 80-as években találkoztam. Az előírások még élnek, az iszlám tradíció szerinti öltözködés jól kivethető az utcaképen, de a kommunikáció, alkalmazott információbázis nem különbözik a fejlett társadalmakétól. Aki ide látogat nem a holdra, elmaradott tájra, hanem egy modern országba érkezik, ahol vevők a tanulásra, de ugyanakkor tőlük is lehet tanulni. Irán a könyvek és az olvasottság nagyhatalma. Évente könyvfesztivált rendeznek, ahol a klasszikus műalkotásokon kívül a modern irodalom is helyet kap. Egymással versenyeznek a kiadók, magas szintű kiadványokon keresztül mutatják be, mire képesek. A könyv nem csak látszat. Olvasottságot is jelent. A könyvtárak látogatottsága olyan nagy, hogy napokkal előre helyet kell foglalni, időt kell kérni bennük. Az irodalmi műveltség pedig a mindennapi életben is megjelenik. Közbeszédben idézik írókat, költőket, akik a világirodalom meghatározó alakjai voltak. Iránban a családi összefogás hihetetlenül erős, amiben a nők szerepe meghatározó. Nyugati szemlélők a csador mögött elnyomott, kiszolgáltatott sorsú nőket látnak. Aki azonban Irán-

ban él tudja, hogy a nők szerepe, joga családon belül markánsan megjelenik, sokszor a család igazi vezéralakjai ők és nem a férfiak. Ha a nők elnyomásáról beszélünk, ez nem specifikálható csak Iránra, hiszen mindenhol előfordul, a nyugati világban is. A nyugati szemlélet furcsa módon csak saját szemszögből lát és láttat dolgokat, történelmileg kialakult helyzeteket és nem egy adott ország evolúciójába helyezi el az értékeket, szituációkat. A nők helyzete is ilyen. Ha értjük Irán társadalmát, történelmét, tudományos életét, tradícióit, akkor érthetjük meg, hogy ebben a keretben két érzés határozza meg a perzsa gondolkodást. Az egyik a perzsa lét érzése, ami saját történelmi összekovácsoltságukból fakad. A másik pedig az iszlám, mivel az iszlám, azon belül is a síita felfogás is összekovácsoló erő volt a történelem viharáiban. Mindkét érzés erősen működik ma is. Ha külső erők ezek mentén kezdik ki őket, akkor ez számukra nem megmosolyogtató, hanem önérzetet sértő. Az ország adminisztratív vezetése is e két életérzés köré épül fel. „Az új alkotmány értelmében, az Iszlám Köztársaságban a legfőbb hatalom Istené. Az új állami berendezkedés a Khomeini ajatollah által kidolgozott „velájat-e fakíh”, azaz a „vallástudós uralma” elméletre épült. Miközben az Iszlám Köztársaság egyfajta új kísérletként jelent meg a nemzetközi rendszerben, pontosan tükrözte – és ma is nevében hordozza – kialakulásának főbb fázisait és identitásának jellegzetes eleme-

kora politikai tartalommal is telített, hiszen azokat hívja irányzati hovatartozástól függetlenül egy platformra, akik Irán regionális helyzetét erősítik. Ez pedig együtt jár Oroszország pozícióinak erősítésével, ami automatikusan Amerika ellenességgel jár. Így Irán egyszerre jár egy olyan modernizációs utat, amiben az USA által diktált trendekbe, világrendbe kívánja visszailleszteni az országot, de ugyanakkor meg akarja tartani önrendelkezését, vallási identitását és szövetségi rendszerének érdekei szerint történő megválasztását. Ezek a szempontok rendre hangot kapnak az évente összehívott teheráni iszlám csúcstalálkozókon, ahol minden iszlám ország és irányzat képviselője jelen van. A térség forrong, a nemzetközi terrorizmus központja. A közvetlen Irán szomszédságában működő iszlám Állam életek ezreit mérszöröli le. Saját hegemoniát követel, melyben csak a bomlasztás és káoszalkotás kap helyet. Eközben tömegesen bocsátja ki magából azokat, aki Európa és a világ minden részébe eljutva terror akciókat követnek el. Irán ezzel szemben megőrizte biztonságát, saját országán belül az Iszlám Állam nem volt képes zavart kelteni, katonailag pedig támogatást nyújt azoknak az erőknek, akik a terror államával szemben harcolnak. Aki ma Iránba látogat, egyszerre tapasztalja a bölcsességet és a fiatalságot, ami nagyon ritka.

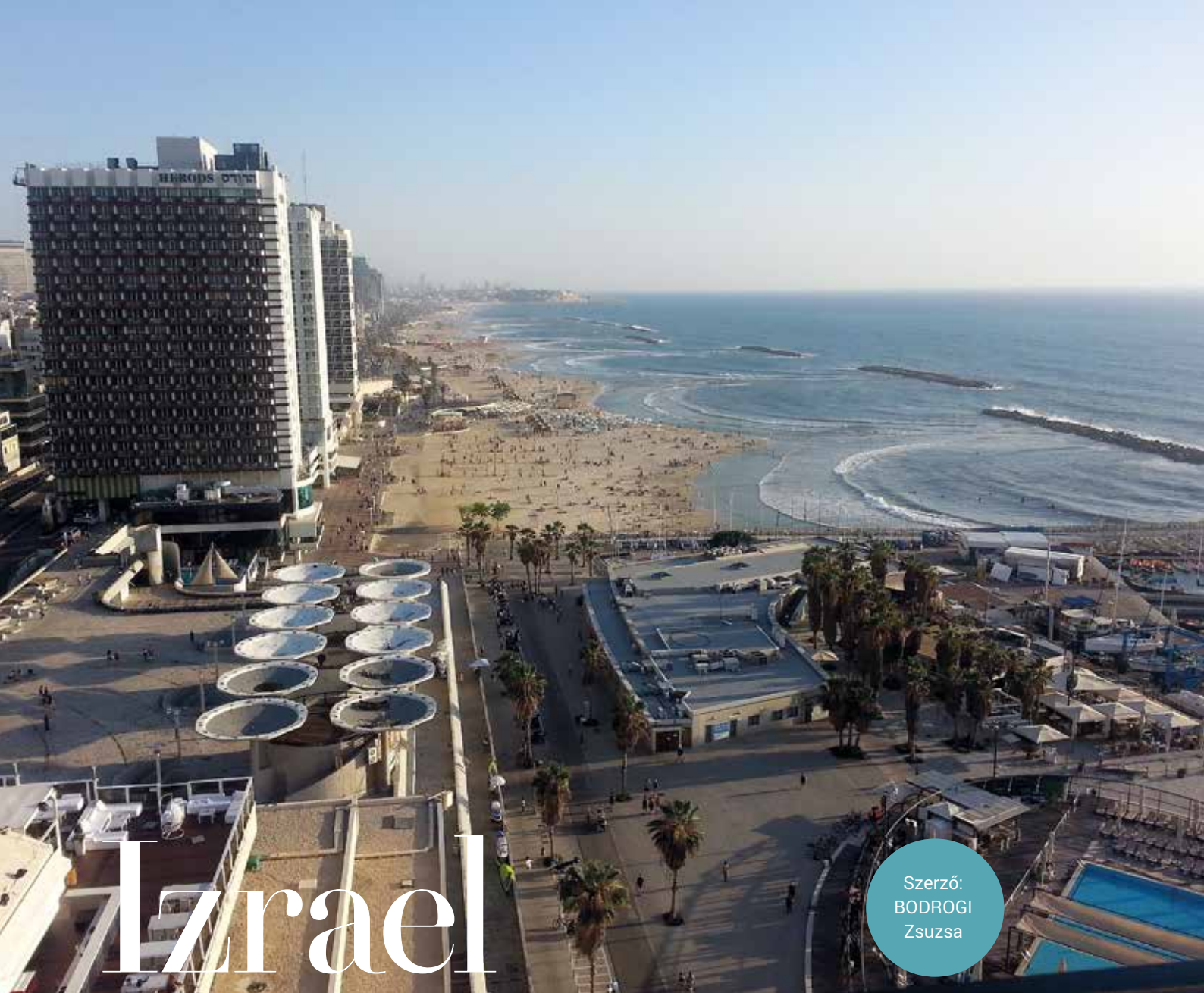
it: az iráni nacionalizmust, a síta iszlámot és a(z európai értelemben vett) modernizációt, mely a köztársasági formában ölt testet.” (N. Rózsa Erzsébet: Az Iráni Iszlám Köztársaság – a síta modernizációs kísérlet). Az iráni alkotmány felett az Örök Tanácsa lát el felügyeletet, ennek tagjai közt vannak, akik a vallási és vannak, akik az iráni-perzsa szempontokat érvényesítik. Felettük a legfelső vallási vezető gyakorol hatalmat. A parlament és államapparátus ezek alá besorolt intézmények. Az elmúlt 30 évben ez a szervezeti rend nem változott, de a gondolkodás igen. Az Örök Tanácsában résztvevők szemlélete már nem ugyanaz, mint a forradalom idején. A háborús és gazdasági szankciókban elszenvedett évek ugyan saját erős fejlesztésekre sarkallták Iránt, de egyre inkább hangsúlyt kap a világhoz való felzárkózás, beilleszkedés a nemzetközi trendekbe. Vallási szempontokat illetően pedig Irán az iszlám egységet és nem a síta dominanciát hangsúlyozza. Igaz, hogy ez az iszlám egység jó-

Gazdaság - Irán bevételeinek mintegy négyötöde az olajeladásokból származik, az olaj- és a gázszektor kétségkívül az iráni gazdaság húzóágazata a hatvanas évek óta. Irán az olajkorszak előtt hagyományosan mezőgazdasági ország volt, és kedvező földrajzi helyzetére tekintettel jelentős volt kereskedelme is. A 1979-es iszlám forradalmat követően a gazdaság különböző ágazatainak nagyrészt államosították, a kereskedelmet azonban továbbra is inkább magánvállalkozások működtetik. Irán a nyolcvanas évek háborúskodása után az amerikaiak, majd az ENSZ által bevezetett gazdasági szankciók miatt izolált ország maradt. Paradox módon ennek volt köszönhető, hogy Irán gazdasága nem sínylette meg a legutóbbi, 2008-as gazdasági válságot. A szankciók többségének 2016-os feloldása után, a befektetések és a magánszektor növekedése, illetve a munkanélküliség csökkenése bizalomra ad okot az irániak körében.

Természet - Irán rendkívül változatos tájakkal büszkélkedhet. Talán ez nem is csoda egy ilyen hatalmas ország tekintetében. Északon és északnyugaton a hegyvidékes terep természetesen hűvösebb, itt található Irán erdőszéleit is. Délen és délkeleten a sivatagos,

félsivatagos vidék a jellemző, amely télen enyhe időjárást, nyáron viszont tikkasztó hőséget produkál. Az ország legkellemesebb vidéke az ország északnyugati határától délkeleti irányban elnyúló mediterrán éghajlatú vidék. Az Elburz és Zagrosz hegységek mellett a Kaszpi-tenger környéke az állat- és növényfajok gazdag palettáját mutatja. Iránban a légszennyezés jelenti a legnagyobb fenyegetést a természetes környezet számára, amely leginkább a 15 milliós Teheránt és környékét sújtja.

Turizmus - A perzsa ország egyre nyitottabb társadalom képét mutatja. Akik ismerik Iránt, nem tudják nem észre venni, hogy akár csak egy évtizede is mennyivel szigorúbb, tradicionalista képet mutatva az iráni társadalom. A változás nem csak az Iránnal szembeni szankciók feloldásának, hanem a nagyszámú fiatalnak is köszönhető, akik idővel saját képükre formálják Iránt. Ennek megfelelően az Iránba látogató turisták száma is növekedésnek indult az elmúlt években. Az ország széles palettáját kínálja az élményeknek: a hegymászástól és sieléstől az ősi perzsa emlékek felkutatásán át Teherán bazárjainak bebarangolásáig. A Perzsa-öböl és a Kaszpi-tenger partjain végig strandokat találhatunk, itt viszont csak a muzulmán szokásoknak megfelelően pihentethetünk.

Szerző:
BODROGI
Zsuzsa

Diplomáciai képviselvek

**Az országban működő magyar
külszéviselvek:**

Tel Aviv

Cím: Tel Aviv 6266108, Pinkas St. 18.
(PO Box 21203)

Telefon: +972-3-545-6666

E-mail: mission.tlv@mfa.gov.hu

Honlap: telaviv.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Dr. Nagy Andor

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Izrael Nagykövetség - Budapest

Cím: 1026 Budapest, Fullánk u. 8.

Telefon: 392-6200

E-mail: info@budapest.mfa.gov.il

Honlap: http://budapest.mfa.gov.il/

Nagykövet: Yossi Amrani

Mark Twain 1867-ben (15 évvel az első bevándorlási hullám előtt) látogatott az országba, és így írt könyvében: „Egy kihalt ország, amelynek aránylag jó a földje, de az egész csöndes messzeséget gaz és kapor borítja. Olyan elhanyagoltság van itt, amibe még egy erős képzelet sem tud életet lehelni.” Kevesen tudják, hogy a modern Izrael létrejöttének az ötletét egy magyar embernek köszönhetjük, Herzl Tivadar a neve, aki diplomáciai úton próbált hazát szerezni a zsidóknak. Az ő „Altneuland” című könyvéről nevezték el Tel Aviv-ot, ami a régi és az új találkozását jelenti. 19 éves voltam, amikor másodszorra Izraelbe érkeztem. November közepe volt, de mintha a nyárutóba jöttem

volna meg. Izraelben nemcsak az ősz barátságos, hanem a legtöbb ember is. Ekkor még nem tudtam jóformán semmit az itt élőkéről, a vallásokról, a történelemről. Pár évvel később elvégeztem az idegenvezetői tanfolyamot, ahol először találkoztam ezzel a gazdag kultúrával, a high-tech mezőgazdasággal és azzal a vallási sokszínűséggel, amivel ez az ország rendelkezik. Az itteniek úgy is hívják Izrael, hogy „a Diaszpóra kibucá”. 1882 óta az egész világról jöttek vissza zsidók letelepedni az Ósatiák országába az itt maradtak mellé a majd’ 2000 éves távollét után. Mindenki hozta magával az anyaország nyelvét, konyháját, zsidó ünnepi szokásait. Így a legtöbb ember legalább két nyelven beszél, nagyon jókat főz és változatosan ünnepel.

Izrael

Államforma: köztársaság

Államfő: Reuvén Rivlin

Kormányfő: Binjamin Netanjahu

Függetlenség: 1947- Brit mandátum alól

Terület: 28 000 km²

Népesség: 8,57 millió fő

Főbb etnikai csoportok: zsidó, arab

Nyelv: héber, arab, angol

Vallás: zsidó 74.8%, Muszlim

17.6%, kersztény 2%, Drúz 1.6%, egyéb 4%

Főváros: Tel-Aviv (Izrael egyoldalúan Jeruzsálemet nyilvánította fővárosává, ezt azonban a nemzetközi közösség a város vitatott státuszára hivatkozva nem is meri el)

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 35 200 USD

Pénznem: Új Izraeli Sékel (NIS),

Váltópénz: Agora

1 NIS = 72 HUF

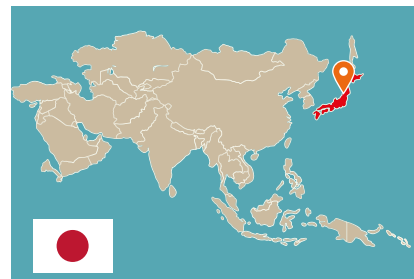
Gazdaság - A pár évvel ezelőtt felfedezett gázmezőkön kívül Izrael jóformán semmilyen természeti kincsrel nem rendelkezik. Az ország több, mint fele kősvatag, ugyanakkor, ennek ellenére itt található a legtöbb high-tech mezőgazdaság, ahol sok helyen sós vízzel öntöznek és a legtöbb terméket exportálják is a kitűnő minősége és a megtermelt mennyiség miatt. Izrael zöldségexportjának a 60 %-a innét származik. Az utóbbi időben nagyon megnőtt a kereslet a sivatagban termesztett Majouli datolya iránt, mert az itteni datolya héja nem hólyagosodik fel a jó természeti körülmények miatt. Dávid Ben Gurion, Izrael első miniszterelnöke azt mondta, „Szülőföldet nem lehet pénzért venni vagy karddal elfoglalni, verítékkel lehet csak teremteni” és „Az az ember, aki nem hisz a csodákban, az nem realista.”

Természet - Az ország északi és középső része hegyes völgyes, nagyrészt zöld, köszönhetően a faültetési programnak és a téli csapadéknak. Az országban 230

természetvédelmi terület található. Délen a sivatag rengeteg lehetőséget kínál: felüdülést nyújt, ha valaki egy kis csöndre vágyik távol a város nyüzsgésétől, itt az ember a természet által közelebb kerülhet önmagához, másokhoz. Kifogyhatatlan ösvényeken kirándulva betekintést lehet tenni az állat-és növényvilág csodálatos szimbiózisára, valamint a helyiek is szívesen fogadnak mindenkit és mesélnek a sivatag titkairól.

Turizmus - A legtöbben vallási okok miatt érkeznek Izraelbe, de jönnek tavasszal és ősszel az egész világról madarászok, akik az itt megpihenő több millió vándormadárra kíváncsiak. Valakik útja egyenesen a Holt-tengerhez vezet, ők gyógyüdülés céljából jönnek. Új úticél a mezőgazdasági turizmus, ahol össze tudják kötni a kellemeset a hasznossal – a kulturális és zarándokhelyek mellett betekintést lehet nyerni a sivatagi mezőgazdaság titkaiba is. A 2017-es év rekordnak számít turizmus szempontjából az ország fennállása óta, hiszen az év első felében 28%-os növekedés volt megfigyelhető a 2016-os év első feléhez képest.

Japán

Államforma: császárság
Államfő: Akihito császár (az uralkodó már bejelentette, hogy le kíván mondani a trónról,)
Kormányfő: Abe Sindzó
Függetlenség: -
Terület: 377 915 km²
Népesség: 126 451 398 fő
Főbb etnikai csoportok: japán, ajnu
Nyelv: japán
Vallás: sintó 79.2%, buddhista 66.8%, keresztény 1.5%, egyéb, vallástalan 7.1% (A népesség jelentős része több vallást is gyakorol, így jön ki a több, mint 100%.)
Főváros: Tokió
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 41 300 USD
Pénznem: Japán jen (JPY)
 1 JPY = 2,36 HUF

Japán

Szerző:
ROSTÁS Imola

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külviseletek:

Cím: 2-17-14. Mita, Minato-ku, Tokyo
108-0073

Telefon: +81-3-5730-7120 / 5730-7121

E-mail: mission.tio@mfa.gov.hu

Honlap: tokio.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Dr. Palanovics Norbert

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Japán Nagykövetség - Budapest

Cím: 1125 Budapest, Zalai út 7.

Telefon: 398-3100

E-mail: poilitical@japanembassy.hu

Honlap:

http://www.hu.emb-japan.go.jp/

Nagykövet: Kosuge Junichi

A világ utolsó császársága egy különös, furcsa idegen világ, amely amióta az első európai ember oda eljutott, kíváncsisággal tölti el a lelkünket. Japán sajátossága, különösége olyan sokrétű, hogy mindenkit más-más ragad meg benne. Ezek lehetnek egészen eltérő, egymással látszólag akár szöges ellentétben álló dolgok is: a szamurájok titokzatos, fennkölt és hűvös viselkedési kódexei, a tizenéves lányok szinte elengedhetetlen kislányos Hello Kitty mániája vagy akár a világ legjobban szervezett és (sokáig) leggyorsabb vasútjai. A virágkötészet vagy éppen a kertépítészet letisztult egyszerű formáitól a mangák világáig Japán olyan sok mindent adott, és ad máig is a világnak, hogy azt felsorolni is lehetetlen,

és ez a felfoghatatlanul változatos kultúra könnyedén szippantja be az embert. Japán titka, hogy hogyan volt képes úgy modernizálni magát, hogy mindebből a különlegességből, sajátosságból szinte semmit nem adott fel. A hatalmas és mély nyugati – elsősorban amerikai – hatások sok szempontból érintetlenül hagyták Japánt. Sokan igyekeztek az elmúlt évtizedekben ellesni a Japán gazdasági csoda titkát is. Az elmúlt évtizedek azonban arra figyelmeztetnek, hogy van, amikor éppen azért kell tanulmányoznunk, megismernünk Japánt, hogy elkerüljük azokat a hibákat, amiket ott elkövettek: a demográfiai összeomlást, a társaság kapcsolatok beszűkülését, az idősek elmagányosodását, s közben a hosszú, nehezen kinőhető gazdasági stagnálást.

Gazdaság - Japán felzárkózása a nyugati világhoz a 19. század végén a Meidzsi reformokkal kezdődött meg. Ekkor nyitották meg Japán kikötőit a nyugati hajók előtt, és kezdték el fejleszteni nyugati mintára a japán ipart. A második világháború idejére Japán már komoly feltörekvő ipari hatalom, és terjeszkedő gyarmattartó lett. A világháborús vereség után pedig át kellett alakítani az ipar szerkezetét – a békeszerződés feltételeként a hadiipar helyett más szektorokra kellett koncentrálni. Innen indult a japán gazdasági csoda, ami a szigetországot Ázsia első modern ipari nagyhatalmává, fogyasztói társadalmává tette. A textilipar és a járműgyártás után a mikroelektronikai ipar lett a húzóágazat, a japán cégek a nyolcvanas években innovatív technológiákkal váltak piacvezetőkké. Az évezred végére azonban a fejlődés kifulladás. Japán gazdasága – a magas államadósság, a merev munkaerőpiac, az innovációk kifulladás, a demográfiai gondok és sok más tényező együttes hatása következtében – hosszú stagnáló időszakhoz érkezett. A 21. század első éveinek internetes ipari forradalmában a japán elektronikai cégek már csak követni tudták az amerikai, koreai, kínai mintákat. Abe Sindzō miniszterelnök új gazdaságpolitikája az „abonomics” a gazdaság élénkítésével ebből a stagnálásból szeretné kihúzni a szigetországot, egyelőre úgy látszik, sikerrel.

Természet - Az ország 6852 szigetből áll, amelyek jelentős része lakatlan. A fő szigetek – Hokkaidó, Kjúsú, Honsu, Sikoku – területének is több mint háromnegyede vulkanikus eredetű hegyes, amelyeket sűrű erdők borítanak. Az ország lakossága a völgyekben és a tengerparti sávban zsúfolódik össze. A szigetvilág a Cirkumpacifikus-hegységrendszer szeizmikusan aktív területén fekszik, három tektonikus lemez találkozásánál. Emiatt gyakoriak a földrengések, valamint vulkanikus tevékenység is észlelhető. A századok

folyamán több, kisebb-nagyobb földrengés pusztított az országban, amelyek gyakran okoztak gyilkos cunamikat. A legutóbbi jelentős cunamiban, 2011-ben több mint 10 ezren haltak meg, és ennek következtében történt a Csernobil után legsúlyosabb nukleáris baleset, a Fukusimai atomkatasztrófa is. Az ország nagy észak-déli kiterjedése miatt számos különböző klimatikus öv fut rajta keresztül – délen a Rjúkjú-szigeteken még trópusi erdőket találunk, északon már fenyvesek borítják a szigeteket. Az ötvenes és hatvanas évek gyors iparosítása közben elhanyagolták a környezet védelmét. Azóta viszont nagy erőfeszítéseket tesznek az élehető környezet fenntartásáért, amelyben sikereket is értek el. Jelenleg legfontosabbnak a következőket tartják: a városi légszennyezés csökkentése, a szennyvíz-kezelés, a vizek túlságos feldúsulása tápanyagokkal („algásodás”), a vegyszerek

kezelése. Japán élenjáró ország az új, környezetbarát technológiák fejlesztésében – ami jól illeszkedik a japán kultúrában hagyományosan fontos természetszeretethez, a fák, erdők tiszteletéhez.

Turizmus - Japán kultúrája, természeti szépségei évszázadok óta vonzzák az európaiakat, a turizmust azonban csak az elmúlt évek tették sikerágazattá a szigetországban. A 2020-as tokiói olimpia előtt a kormányzat igyekszik számos akcióval felpörgetni a turizmust, amely azt utóbbi években dinamikusan nő. Kiotó, Nara, Nikkó történelmi emlékei, Tokió nyüzsgő élete, a Csatahajó-sziget titokzatos elhagyott városa vagy a japánok szent hegye a Fudzsi egyre több külföldit is vonzanak. Magyarok számára a beutazás turisztikai céllal vízummentes.

BELEPŐDÍJ: 2.500 FT
WWW.MOMSPORT.HU

KIÁLLÍTÓI JELENTKEZÉS: 06 70 502 9416
FASHIONBAZAAR@MOMSPORT.HU

WARDROBE RECYCLING
MÁRKÁS HASZNÁLT RUHÁZATI CIKKEK BÖRZÉJE

FASHION BAZAAR

MOMSPORT

2017 OKTÓBER 22., 11 - 18 ÓRA

1123 BUDAPEST, CSÖRSZ U. 14

BÜNTUDAT NÉLKÜLI ÉLVEZET
A NUTLITE DIÉTABARÁT
MOGYORÓKRÉMMEL

HUNGARIA

A FASHION BAZAAR HIVATALOS
BUBORÉKBESZÁLLÍTÓJA
A HUNGARIA PEZSGÓ.

383 the
kopjary
water

EGY KORTY TERMÉSZET!

AZ ESEMÉNY GALAKTIKUS
KÁVEELMÉNYENEK
MEGALKOTÓJA.

Jemen

Szerző:
SZÚCS Tamás

Kétezeröt decemberében kicsit félve léptünk ki szanaa-i reptérről – vajon mi vár ránk. Jemennek már akkor sem volt jó sajtója, veszélyes helynek tartotta a nagyvilág. Mégis, akkor kevés békésebb, barátságosabb, kedvesebb, és elbűvölőbb helyet ismertem, mint amilyenek Jemen mutatkozott. Turista már akkor sem volt sok, de a helyiek kedvessége, vendégszeretete mindnyájukat elbűvölte. Szanaa pedig egyszerűen csodálatos volt. Igaz, Jemenen már akkor is látszott, amit előtte is tudtunk – az arab félsziget messze legszegényebb

országa. Bár hatalmas történelmi múlt-ra tekinthet vissza, hiszen még bőven az iszlám megjelenése előtt itt ringott az arab kultúra bölcsője, itt volt Sába országa, amelynek királynője Salamon királynál járt vendégségben, itt épült az ókori világ egyik legnagyobb mérnöki teljesítménye, a máribi nagy gát, és innen indultak világhódító útjukra maguk az arabok is. A középkortól azonban Jemen kissé elfeledett szeglete lett az arab világnak – csak a stratégiai-lag fontos ádeni kikötő volt mindig a figyelem középpontjában. A huszadik század is háborúkat, megosztottságot hozott – és ide nem is hozta el azt

a nagy olajboomot, amely az arab félsziget többi országát teljesen átalakította. Azóta sajnos az egykor – alig tíz éve – kedves, barátságos ország ismét egy pusztító polgárháborúba sodródott. A térség középhatalmai – Szaúd-Arábia és Irán – próbálgatják erejüket jemeni földön, közben pedig az ország amúgy is szegény népe szenved a háború mellett az éhínségtől, és az egyre rémisztőbb méreteket öltő kolerajárványtól. Senki nem tudja, nem látja, mikor lesz vége, mikor mehetnek újra turisták Szanaába, megcsodálni azt, ami a város csodáiból megmaradt.

Diplomáciai képviselvek

Illetékes magyar külképviselet:
Rijád, Szaúd-Arábia

Az ország hazánkba akkreditált
képviselése:

Jemen Budapesti Nagykövetsége
Cím: 1026 Budapest, Bimbó út 179/A.
Telefon: +36-1-212-3991 / 325-5133
E-mail: yemen22may@t-online.hu
Ügyvivő: Mr Hammad Abdullah Dahan
Hammad

Gazdaság - A jemeni gazdaság a forradalom és polgárháború előtt sem volt jó állapotban. A lakosság nagy része a síkvidéki részeken önálló mezőgazdaságból él. A mezőgazdaság egyik legvirágzóbb ágazataikat cserje természetese volt. Az enyhe kábitó hatású növény használta stimulánsként, rekreációs célokra az egész országban – ezen kívül Kelet-Afrikában – elterjedt. Bár kábitószerként tartják nyilván, és többször megpróbálták betiltani vagy korlátozni, olyan mélyen gyökerezik használata a jemeni társadalomban, hogy az lehetetlen volt. Ezenkívül az adeni kikötő hozott jelentősebb bevételt, illetve azotól az olaj és gázmezőktől reméltek jelentős bevételeket, amelyeket az utóbbi években tártak fel. Az ország legfőbb jövedelmi forrása mindemellett a külföldön dolgozó jemeniek hazautalása maradt.

Természet - A Vörös-tenger és az Adeni-öböl menti keskeny, meleg sivatagi parti síkságok mögött emelkedik a központi fennsík, melynek legmagasabb csúcsa eléri a 3760 m-t és nyári csapadékban gazdag. Jemen nyugati partjait korallzátonyokkal szegélyezett parti síkság, a Tiháma kíséri. A hegyvidék, és ez a síkság az Arab-félsziget legtermékenyebb vidéke, az ókorban ezt nevezték Arabia Felixnek, Boldog Arábiának – mert ellentétben a többi résszel (Arabia Petraea – Köves Arábia) ez alkalmas volt a mezőgazdasági művelésre. A központi fennsíkba mélyedő aszóvölgyek közül hosszával és mélységével kiemelkedik a nyugat-keleti irányú Vádi Hadramaut, amely könnyen

elérhető talajvizével oázisok sorát élte. Északi és keleti részén a fennsíkok lankásan lejtnek a Rab-el-Háli homoksvataga felé, amely viszont a világ egyik legszárazabb helye, évekig nem esik ott az eső. Déli, Ománnal határos tengerpartja viszont már a monszunövezetbe tartozik – itt található az Arab-félsziget legnagyobb összefüggő erdős vidékei. Természeti szempontból a legérdekesebb az Jemenhez tartozó – de Kelet-Afrika partjainál elhelyezkedő – Szokotra-sziget, amely egészen sajátos endemikus élővilága miatt a természeti világörökségek közé került.

Turizmus - A polgárháború előtt Jemennek ha nem is nagy, de fejlődő turisztikai ipara volt. Szanaa egészen elképesztő szépségű óvárosa, teli történelmi épületekkel, piacokkal, mecsetekkel vonzotta az utazókat, akár csak Dzszibla, Taizz, Zabid ősi városa, vagy éppen a Hadramaut völgyének sárból tapasztott felhőkarcolói. Szokotra különleges növényvilága és csodás érintetlen tengerpartjai egyaránt komoly vonzerőt jelentettek a némileg kalandvágyó turistáknak. Ma a háború, az éhínség és a kolera miatt a külföldiek közül csak néhány segélymunkás jut el az országba, turisztikai céllal az utazás nem javasolt.

Jemen

Államforma: elnöki köztársaság

Államfő: Abed Rabbo Maszúr Hádi

Kormányfő: Ahmad Obaid bin Dagher

A nemzetközileg elismert kormány csak az ország egy részére terjed ki a hatalma. A fővárost jelenleg a Húszí milíciák tartják ellenőrzésük alatt.

Függetlenség: - Észak-Jemen 1918 (Oszmán Birodalom)

Dél-Jemen 1962 (Nagy Britannia) a két országrész 1990-ben egyesült.

Terület: 527 968 km²

Népesség: 27 392 779 fő

Főbb etnikai csoportok: arab

Nyelv: arab

Vallás: szunnita muszlim 65%, síita muszlim 35%

Főváros: Szanaa

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

2,500 USD

Pénznem: Jemeni riál (YER)

1 YER = 1,06 HUF

Jordánia

Szerző:
SZERBIN Judit

Évezredes múltra tekinthet vissza, mégis kevesebb, mint száz éves ország Jordánia. Méssa moábi király sztléje nem véletlenül van kint szinte minden múzeumában az országnak – legalább egy másolatban.

Az ókori király, aki a mai Jordánia területén uralkodott, fontos szereplője a jordán történelmi tudatnak. De fontosak a római városok is – Dzseras, vagy a kor legcsodálatosabb emléke, a sziklaszurdokba épített Petra. Kevésbé ismert, hogy a Jordániát uraló dinasztia is igen ősi múltra tekinthet vissza. Megalapítója Hasem (Mohamed Próféta dédapja), Mekka királyának, Qusainak az egyik unokája volt. A közvetlen mekkai vonal a Próféta Hasszán nevű unokáján, a második imámon (egyben az ötödik kalifán), illetve annak dédunokáján Musza al-Jaunon át folytatódott. A hasemiták 967-től előbb Mekka és Medina szent városok őrzői (nagyserifek), lettek. A múlt század elején az Oszmán Birodalom bukásával egyidőben a Hasemita-dinasztia felemelkedésének lehetünk tanúi, amely nagyon rövid idő alatt a Közel-Kelet vezető dinasztiájává nőtte ki magát, akit az arab világ legnagyobb hányada is támogatott. Az első világháború alatt Törökország meggyengülését

kihasználva Mekka nagyserifje, Husszein (1853-1931) fellázadt a több évszázados török iga ellen, és az arabok királyává kiáltotta ki magát, de Anglia, Franciaország és Oroszország csak Hidzsász királyának ismerték el – az ő királysága hamar megdőlt, a felkelő vhhábita szaúdiak elűzték dinasztiáját a trónról. Fiaiból azonban a különböző arab országok királya lett. Husszein király második fia, Abdullah herceg (1881-1951) 1921-ben előbb Transzjordánia emíreje, majd 1946-tól Jordánia királya lett. Kezdetben nem volt népszerű – később azonban az összes közül ő lett a legsikeresebb uralkodó, hiszen az egyedüli volt, akinek sikerült megszilárdítania hatalmát. Utódai is sikerrel, bölcsen vezetik az országot. Egy ennyire nehéz, zavaros, háborús környezetben az, hogy Jordánia megőrizte belső békéjét, az arab világ egyik legdemokratikusabban működő alkotmányos monarchiája lett, kiegyezett szomszédaival – beleértve Izraelt is – és sikerrel vészelt át az arab tavasz hullámain, nem kis teljesítmény. Ha mindehhez hozzátesszük, hogy mindezt úgy, hogy az Öböl-monarchiáknál jóval kevesebb ásványkincsre támaszkodhatott mindeközben a király, akkor csak még nagyobbra értékelhetjük a hasemita királyság eredményeit.

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselet:**
Amman

Cím: 24, Hani Al-Akashah Street,
Abdoun, Amman

Telefon: +962-6-592-5614

E-mail: mission.amm@mfa.gov.hu

Honlap: amman.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Czibere Csaba

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Tiszteletbeli konzulátus Budapest

Cím: 1125 Budapest, Béla király út 2/B.

Telefon: +36-1-461-0606

E-mail:

jordankonzulatus@jordankonzulatus.hu

Tiszteletbeli konzul:

Naffa Zaid Ibrahim

Jordánia

Államforma: alkotmányos monarchia

Államfő: II. Abdallah király

Kormányfő: Hani Mulki

Függetlenség: 1946 a népszövetségi
brit mandátumtól

Terület: 97 000 km²

Népesség: 8 185 384 fő

Főbb etnikai csoportok: arab 98%,
csekesz 1%, örmény 1%

Nyelv: arab

Vallás: 95% muszlim, 4% keresztény,
1% egyéb

Főváros: Amman

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

11 100 USD

Pénznem: Jordán dínár (JOD)

1 JOD = 375,6 HUF

Gazdaság - Jordánia a szegényebb arab országok közé tartozik. Jelentősebb szénhidrogén-készletei nincsenek, a természeti erőforrások közül a foszfát és a kálisó kivételéből van bevétele. A Jordán folyóhoz közeli területeken intenzív zöldség és gyümölcsstermesztés folyik. A kormányzat igyekszik több, magasabb hozzáadott értékű munkahelyet teremteni. Az országnak jelenleg nagy gondot jelent a több százezer szíriai menekült ellátása – ugyanakkor Jordánia élen jár a menekültek bevezetésében a munkaerőpiacra.

Természet - Az ország északi és déli része közt jelentős éghajlatbeli különbségek vannak. Éghajlata északnyugaton mediterrán. A nyár forró, száraz a tél hűvös. Ezen a vidéken még borókafenyők, oliva és eukaliptusz ligetek borította magas hegyek fekszenek. Az északi rész a leghűvösebb, az éves csapadékmennyiség Ammán környékén 800

mm évente. A déli térséghez viszonyítva a hőmérséklet különbsége elérheti a 10 °C-ot. Kelet és dél felé az éves csapadék gyorsan csökken, a Holt-tenger vidékén már csak 120 mm évente. Eső jóformán csak télen esik. Ammán környékén néhány évente előfordul hó. Jordánia többi része kő és homoksvatag.

Turizmus - Jordánia számára fontos bevételi forrást jelent a turizmus, Akaba tengerpartja a magyarok egyik legkedveltebb nyaralóhelye is a térségben. Az ország nagy vonzereje, hogy a térség egyik legbiztonságosabb, legbékésebb állama. Különböző kultúrák ötvözete és történelmi látnivalók sokasága várja az ide látogatót. A Nébó-hegyről megpillanthatjuk Jeruzsálemet és a Holt-tengert, ahol egykor Mózes állt. Felfedezhetjük a vörös svatag rejtelseit, hiszen a Wadi Rum svatagból

indította egykoron csapatait Arabiai Lawrence. Mégis az egyik legkedveltebb hely Petra, a rózsaszín város. Az országba magyar állampolgároknak vízum szükséges, amelyet a Jordán Hasemita Királyság budapesti tiszteletbeli konzulátusán, vagy a repülőtereken vehetnek fel.

Kambodzsa

Szerző:
ÁCS László

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar külképviselet:
Bangkok

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Kambodzsa Berlini Nagykövetsége

Cím: 13187 Berlin, Németország,

Benjamin-Vogelsdorff Str. 2.

Telefon: +49-30-4863-7901

E-mail: rec-berlin@t-online.de

Honlap: www.kambodscha-botschaft.de

Nagykövet: Sopharath Touch

Semmi sem fogható ahhoz, ami a francia Henri Mouhot előtt 1860-ban feltárult, miután az útját álló utolsó liánt is lekaszabolta. Megkapta azt, amire mindenki vágyott: a dzsungel fogságába esett várost, mely ereje teljében egy kontinens, sőt talán az egész világ legfényesebb fővárosa volt, s még a madarak, majmok, gyökerek és folyondárok lakóhelyeként is híven tükrözte a pompát, amit egy letűnt birodalom csodás központjaként sugárzott szét egykor... Négy évvel később fél Európa Angkor felfedezésének lázában égett. A Délkelet-Ázsia szívében fekvő Kambodzsa központi jellege korántsem csak földrajzi elhelyezkedéséből fakad, hanem Angkornak köszönhetően kulturális-civilizációs origója is a szárazföldi Délkelet-Ázsiának. A khmerek teremtette Angkori Birodalom nemcsak a térség, hanem a világ egyik legnagyobb csodája. A több mint 500 éven át virágzó Khmer Birodalom a kambodzsai terü-

leteken kívül magáénak tudhatta a mai Vietnam déli felét, Laosz nagy részét és szinte egész Sziámot, miközben a központ, Angkor uralkodóinak parancsára olyan lélegzetelállító épületek nőttek ki a földből, melyeknek ma is csodájára járnak a világ minden szegletéből. Míg Phnom Penh, a mai főváros turisztikai láttnivalói szinte eltörpülnek Angkor monumentális templomai mellett, a romváros bázistelepülése, Siem Reap utcáin állandó a külföldi vendégek nyüzsgése. A felfedezésre váró „elveszett város” ezért mára csak jól tervezett és időzített bejárásokkal érhető el. A folyamatosan javuló úthálózatnak és infrastruktúrájának köszönhetően ugyanakkor ma már jóval egyszerűbb felkeresni a távolabbi, csendesebb helyszíneket is, mint a Tonleszap, a Nagy-tó vízi világát, a Mekong ősrög folyamát, a kedves khmerek apró falvait vagy Kambodzsa trópusi tengerpartját, Sihanoukville-t, mely csupán néhány éve érhető el repülővel, s éppen ezért kevesen is ismerik.

Kambodzsa

Államforma: alkotmányos monarchia
Király: Norodom Szihamoni
Kormányfő: Hun Sen
Függetlenség: 1953 Franciaországtól
Terület: 181 035 km²
Népesség: 16 millió fő (becsült adat)
Főbb etnikai csoportok: khmer
Nyelv: angol, francia, kínai, csam
Vallás: Buddhista 96.9%, Muszlim 2%
Főváros: Phnom Penh
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 3 700 USD
Pénznem: Kambodzsa riel (KHR)
 1 HUF = 16 KHR

Gazdaság - Kambodzsa a XX. század utolsó évtizedeinek politikai harcai Ázsia egyik legszegényebb országává degradáltak, ahol az évi átlagfizetés a 300 dollárt sem érte el, s ahol a lakosság kétötöde számított szegénynek, és négyötöde dolgozik ma is a mezőgazdaságban. Amíg a gyarmati időkben a gumiültetvények, addig az ezredfordulón a fakitermelés és a nemzetközi segélyek hozták a legtöbb pénzt a konyhára. A GDP az elmúlt évek gyors növekedésének köszönhetően mára ezer dollár fölött van. Az ország legnagyobb befektetője Kína, s ez leginkább a főváros és Siem Reap fejlődésében tükröződik.

Természet - Kambodzsa közel kétszer akkora területet foglal el mint Magyarország. Vízből soha sincs hiány erre felé, hiszen az esős évszakban a hatalmas folyamra dagadt Mekong hizlalja akár három és félszeresére a Tonlézap tavát, a száraz évszakban viszont, amikor a folyó vízszintje süllyedni kezd, megfordul a két nagy víztömeget összekötő Tonlézap-folyó áramlási iránya, s ekkor már a tó táplálja a Mekongot. A szomszédban őshonos elefántok, orrszarvúk, tigrisek, medvék és leopárdok Kambodzsaiban is otthon vannak, ahogy a hüllők legveszélyesebbike, a százi krokodil is.

Turizmus - A turizmus – Angkornak köszönhetően – nagyon gyors növekedést mutat: míg 1996-ban a látogatók száma csupán 260 489 fő volt, addig 2006-ban már 1,7 millió turistát regisztráltak a határőrök, 10 évvel később, 2016-ban pedig már az 5 millió főt is meghaladta az Angkor romjai közt korzózóinak száma. A fejlődés ugyanakkor nagyon egyenlőtlen, mert míg Siem Reap – „Angkor alvóvárosa” – robbanásszerű fejlődésen ment keresztül, a roppant szegény vidéki települések még most is több évtizedes álmukat alusszák.

Karácsony-sziget

Szerző:
SZABÓ Roland

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar külképviselet:
Cambera

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Ausztrália Bécsi Nagykövetsége

Cím: 1040 Bécs, Ausztria,
Mattiellistraße 2-4, A.

Telefon: +43-1-506-740

E-mail: austemb@aon.at

Honlap: <http://austria.embassy.gov.au>

Nagykövet: David Stuart

A brit Kelet-Indiai Társaság Royal Mary nevű hajójának kapitánya nevezte el Karácsony-szigetnek, aki 1643. december 25-én, Karácsony napján érkezett ide. Jártak itt amerikai hajósok, és brit kincskeresők, aztán telepítettek ide kínai munkásokat, hogy kitermeljék a sziget foszfátvagyonát. A második világháborúban még a japánok is elfoglalták. De mégsem ezekről híres a kis sziget, hanem a rákjairól. Legnevezetesebb élőlénye a vörös tarisznyarák, amely kizárólag itt fordul elő. Természetes túlszaporodását a sziget betelepítése előtt a McLear-patkány gátolta meg, ezt a fajt azonban kipusztították az ide települő emberek, akik nem szívelelték a patkányokat. Nem sejtették, mit szabadítottak ezzel magukra. Mára

65 millióra nőtt a számuk – és gyakorlatilag ők lettek a sziget igazi urai. Egyetlen ellenségük ma már – az emberen kívül persze – az úgy nevezett őrült hangya. A leglátványosabb az a néhány nap, amikor a szárazföldi rákok elindulnak lerakni petéiket. A sziget belsejétől a tengerpartig tartó, mintegy nyolc kilométeres szakasz egy összefüggő mozgó vörös szőnyeggé változik. Ez a világ leghosszabb futótávjá a szárazföldi rákok számára. A rákok sík vidéken percnként akár 6 méteres csúcssebességet is képesek elérni. Útjuk meredek sziklafalakon, kiszögeléseken, borotvales mészkövekből álló kőgörgetegen és a foszfátmezőkön vezet át, ahol sok rák pusztul el. Turisták ezrei jönnek ilyenkor a szigetre, hogy megnézzék a hatalmas látványos rákvonulást.

Gazdaság - A sziget gazdaságának motorja továbbra is a foszfátbányászat, mellette egyre nő a turizmus szerepe is.

Természet - A korallból, tengeri üledékből álló szigetet egy tenger alatti vulkán emelte a tenger szintje fölé. A partvonala igen tagolt, sziklás, a sziget belseje viszont alacsony, erdős dombosság. Mivel mindentől messze fekszik nagyon sok endemikus faj alakult itt ki az idők során, a sziget fő attrakciójának számító rákok mellett más rákfajok (például az úgynevezett Pálmatorvaj-rák), cincérek, csótányok lakják. Vizeiben gyakori a szintén igen ritka planktonevő cetcápa is.

Turizmus - A sziget különleges élővilágára egyre többen kíváncsiak, ugyanakkor a drága és ritka légi járatok korlátozzák az utazók számát.

Karácsony-sziget

Államforma: Ausztrália függő területe

Államfő: II. Erzsébet királynő

Kormányfő: Jon Stanhope

Terület: 135 km²

Népesség: 2.205 fő

Főbb etnikai csoportok: kínai 70%, európai 20%, maláj 10%

Nyelv: angol, kínai

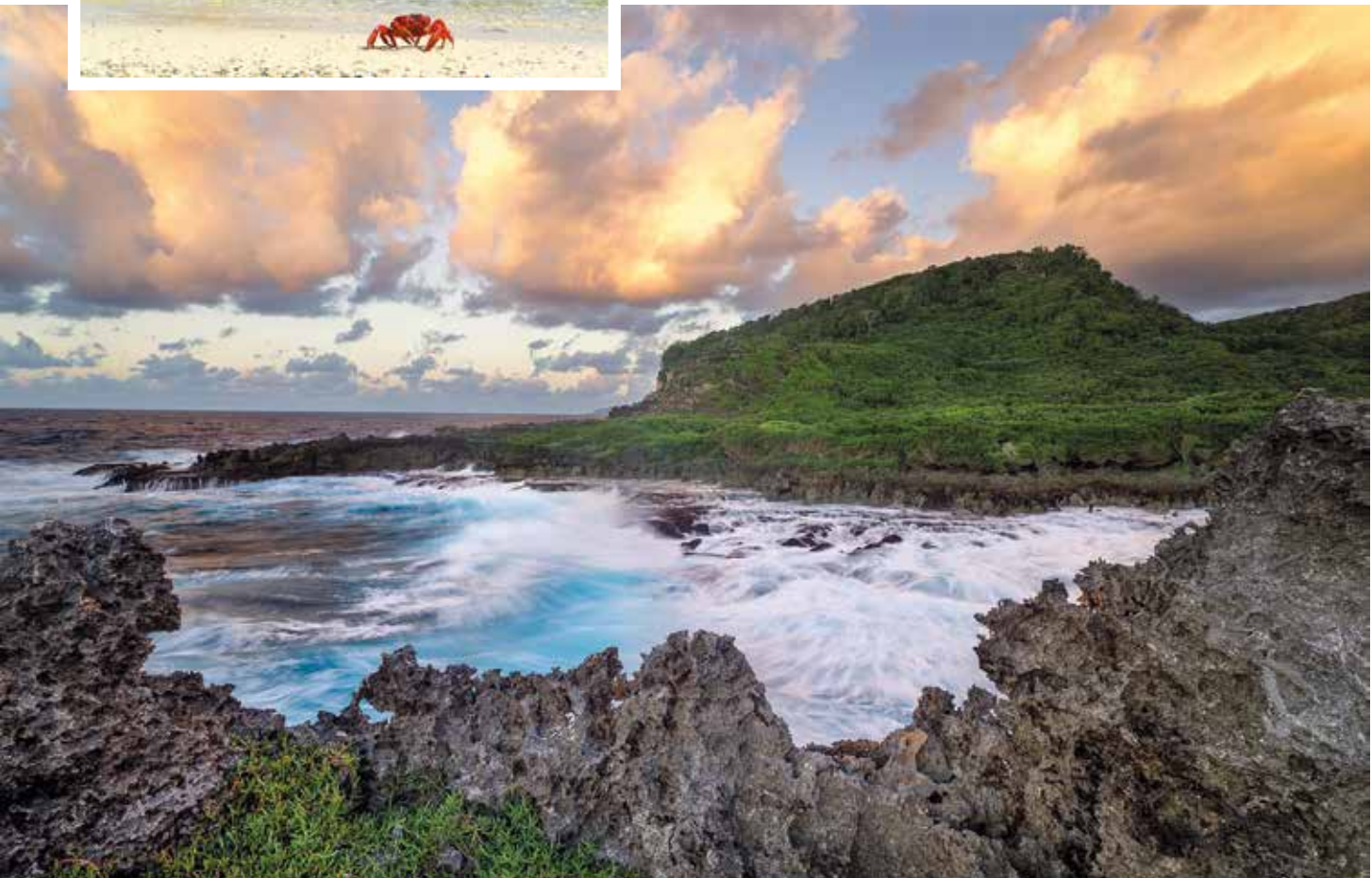
Vallás: buddhista 16.9%, kersztény 16.4%, muszlim 14.8%, egyéb 1.3%, felekezeten kívüli 50.7%

Főváros: The Settlement

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: NA

Pénznem: Ausztrál dollár (AUD)

1 AUD = 207 HUF

Katar

Szerző:
GYÖRGY
Gabriella

Asivatag szélén vagyunk, alattunk a szédítő több száz méteres mélység. Ahogy körbenézünk, látni, ahogy a felhőkarcolók, mint a gombák egymás után emelkednek ki a földből. Sok helyen daruk dolgoznak, ilyen ha egy ország a hirtelen jött pénzzel szinte már nem tud mit kezdeni. Dohában járunk, Katar fővárosában és egyetlen városában, ahol egy hotel ablakából tekintünk a mélybe. Fentről látszik, ahogy lassan ellepik az emberek az utcákat. Délután három óra van, ekkor indul be igazán a nyüzsgés, a férfiak döntő többsége ugyanis ilyenkor végez a munkahelyén. Első dolguk, hogy a közösségi életet jelentő shisha bárókba látogassanak. A vízpipa mellett szigorúan alkohol nélkül órákon át beszélgetnek, garantáltan önfeledt hangulatban. Ha közelről szeretnénk látni, mit is jelent katarinak lenni, nem a madártávlatból kell szemlélődnünk, hanem a közúti forgalomba kell bevetnünk magunkat. Kis túlzással elég, ha egy felesleges gázfröccsöt adó Ferrarit vagy Maserattit követünk, nagy valószínűséggel az útja a Pearl-re vezet. Ez a Dohához híddal kapcsolt mester-

séges sziget testesíti meg mindazt a gazdagságot, amiről csak álmodni mertünk idáig. Mesterséges fűvel szegélyezett minden és mintha még a tenger kékjét is odavarázsolták volna. Méregdrága butikok és éttermek előtt a legújabb sportautók parkolnak. A Pearl másik oldalán pedig yachtokkal teli kikötő. A Korán előírásainak megfelelően a nők fekete lepellet takarják idomaikat és csak és kizárólag családtagjukkal vagy házastársukkal mutatkoznak. A légkondicionált luxus plázákban boltról boltra járva vásárolják maguknak a legnevesebb divattervezők ruhadarabjait, és a legszebb kiegészítőket. Utánuk lohol valamelyik pakisztáni, filippinó vagy afgán bevándorló alkalmazott, hogy még cipekedniük se kelljen. Katar azonban ennél többet tartogat számunkra. Ha időutazásra vágyunk, érdemes meglátogatni az Iszlám Művészeti Múzeumot, ahol három kontinens kincseit nézhetjük meg a korai iszlámtól a késő indiai és török dinasztiáig tartó időszakban. A Modern Művészeti Múzeumot sem érdemes kihagyni és a futurisztikus város mellett még mindig fontos szerepet betöltő tradicionális piacot, a Souq-t, amely egyfajta óvárosként is funkcionál.

Gazdaság - Az egy főre jutó GDP tekintetében Katar a leggazdagabb országok között van a világon.

Kiépült a jóléti állam, az ország világszínvonalú és ingyenes orvosi ellátást biztosít 1,8 millió embernek. A költségeshez a gazdag szénhidrogén bázis adja az alapot. A Perzsa-öböl mélyén fekszik a világ egyik, ha nem a legnagyobb ismert földgázkészlete. A terület 9700 négyzetkilométeres, a becsült földgázkészlet pedig 43 ezer milliárd köbméternyi. Kataré a terület déli része, Iráné az északi, a két ország közös kutatási és kitermelési jogokkal rendelkezik a térségben. A kőolajon kívül még fontos exporttermék a műtrágya és az acél. A mezőgazdaságának vezető ágazata a modern alapokra helyezett halászat.

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviselet:

Doha

Cím: Doha, West Bay, Zone 66. Saha 83. No.: 7. Embassy of Hungary State of Qatar, Doha, P.O.Box: 23525

Telefon: + 974-4493-25-31

E-mail: mission.doha@mfa.gov.hu

Honlap: www.mfa.gov.hu/emb/doha

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Fodor Barnabás

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Katar Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1025 Budapest, Cseppekő u. 27/b.

Telefon: +36-1-392-1010/20

E-mail: budapest@mofa.gov.qa

Honlap:

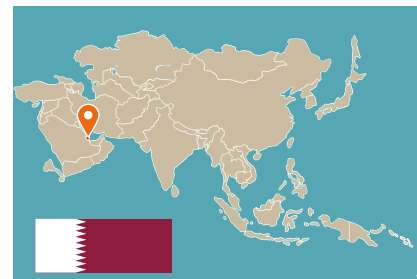
www.qatarembassy.hu/index_hun.php

Nagykövet:

Abdulla bin Hussain Mohammed Aljaber

Természet - Sem éghajlati, sem természeti adottságok szempontjából nem a szerencsések közé tartozik Katar. Nyáron átlagos a 40-50 Celsius körüli hőmérséklet, amely a száraz sivatagnak köszönhető. A területe sík, maximum a sivatagi homok alakít ki dűnéket. Az Arab Öbölbe 160 kilométerre nyúlik be területe, partjai mellett gyönyörű korall zátony jött létre.

Turizmus - Jó hír, hogy idén augusztustól, ha 90 napnál rövidebb ideig tartózkodunk Katarban, akkor nem szükséges a vízum. Mielőtt megérkeznénk az országba, érdemes a lefoglalt szállásunkról szóló bizonylatot kinyomtatnunk, a határőrök ugyanis ennek hiányában megtagadhatják a belépésünket. Érdemes odafigyelni, mert júniustól többek között Szaúd-Arábia, az Egyesült Arab Emírátságok, Bahrein és Egyiptom megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Kattarral. Szaúd-Arábia a szárazföldi, légi és tengeri határait Kattarral lezárta. Nem zárható ki, hogy ezek hatást gyakorolnak a légi közlekedésre is.

Katar

Államforma: monarchia

Államfő: Tamim ibn Hamad ibn Halífa Ál Táni

kormányfő: ABDALLAH bin Nasir bin Khalífa Al Thani

Függetlenség: 1971 Nagy-Britanniától

Terület: 11 586 km²

Népesség: 2 258 283 fő (2016-os becslés)

Főbb etnikai csoportok: nem katarai állampolgár 88.4%, katarai 11.6%

Nyelv: arab

Vallás: muszlim 67.7%, keresztény 13.8%, Hindu 13.8%, Buddhista 3.1%

Főváros: Doha

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

127 700 USD

Pénznem: Katarí Ríál (QAR)

1 QAR = 73,2 HUF

Kazahsztán

Szerző:
CSILLIK Dilara

Kazahsztán – a csodák országa! Miért is? A világ 9. legnagyobb területű országa és a legnagyobb területű tengerpart nélküli országa.

Gyönyörű tájak találhatóak itt, csakúgy mint a sztyeppék, s az igazi hegyek – a Tien-san, az Altaj, és óriási tavak: a Kaszpi, az Aral, a Balhas, az Alakol, a Zajszan és a Tengiz. Nagyon sok ásványkincs található az országban – többek között urán, kőolaj valamint réz. A gazdaság virágzik. A Világ Expo 2017 is Asztaban nyílt meg, a „Jövő Energia” címmel. Aki még nem járt itt, annak kötelező meglátogatnia Kazahsztánt. Annál is inkább, mert nemrég indítottak közvetlen fapados járatot Budapestről Asztabáig. A magyar állampolgárok 30 napig vízummentesen beutazhatnak az országba. Az emberek kedvesek a turistákkal,

nyitottak és segítőkészek. Nagyon sok nép él Kazahsztánban: kazah, orosz, ukrán, német, üzbég, tatár, ujur, török, dungan, koreai, csecsen, karacsaj, karakalpak, és még nagyon sok más nemzetiség, egyes források szerint közel 130. Közép-Ázsiában ez az ország számít a legstabilabb országnak, mert itt nincsenek etnikai konfliktusok vallási vagy más alapon. Majdnem mindenki beszél oroszul, a hivatalos nyelv pedig a kazah és az orosz. A fiatalok angolul is beszélnek, hiszen a felsőoktatásban kötelező a három nyelvűség. Alapvetően minden nemzetiséget a nyelve és a kultúrája határoz meg. Ez az a két tényező, amely a legnagyobb összetartó és közösségformáló erővel bír. A kisebbségek számára erre minden lehetőség megvan Kazahsztánban – színházak, kulturális központok és iskolák formájában. Én az ujjurok példájánál szeretném ezt bemutatni, mert

róluk kevesen tudják, hogy egy ősi nép, amely óriási kultúrával és múlttal rendelkezik. Nem hivatalos források szerint most 15 millió ujur él a világon, ebből körülbelül 400 ezren Kazahsztánban.

A Kazahsztánban élő ujjurok minden területen támogatást kapnak a kazah államtól és az elnöktől. Almatiban működik Köztársasági Kulturális Ujur központ is. A tevékenységük rendkívül szerteágazó: iskolák, vidéki kulturális központok, könyvkiadás, sport klubok támogatása. A Kulturális Központ tagjai között vannak ismert tudósok, írok, művészek és festőművészek is.

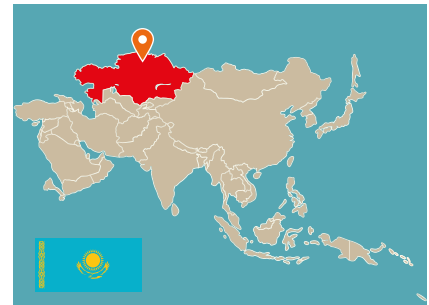
A világon az egyetlen Ujur Színház Kazahsztánban, Almati városban működik immár 83 éve. A színházban dráma, komédia, modern és néptánc, valamint zenei folklór együttesek is működnek. A színház művészei 1997-től többször jártak Magyarországon is.

Gazdaság - Munkahelyek főleg az olajiparban vannak, ott a legmagasabbak a fizetések. Egyre több külföldi cég telepedik le az országban, és természetesen vannak helyi cégek is, de ott alacsonyabbak a bérek. 2010. július 1-jétől vámuniót alkot Oroszországgal és Fehéroroszországgal.

Természet - Nyugat-keleti irányban a Kaszpi-tengertől az Altaj hegységig húzódik. Területét nagy kiterjedésű sztyeppeterületek és félsivatagok tartják, a Kaszpi-tenger mentét pedig mocsarak jellemzik. Az ország keleti részén a Kazah-hátság húzódik. Délről és keletről magas hegységek nyúlnak be. Legmagasabb pontja a Han Tengri (7010 m).

Turizmus - A nagyra törő tervek szerint 2020-ra évente mintegy nyolc millió vendéget fogadna Kazahsztán, amely igencsak fontos lenne a turizmusra is támaszkodó országnak. Míg leginkább a volt szovjet tagköztársaságok lakói érkeztek eddig, a jövőben ennek megváltozásában bízik a kazah vezetés. Igaz, ehhez a nehézkes vízumigénylés problémáját is meg kell oldani. További gondot jelent az infrastruktúra fejletlensége és az angolt beszélők alacsony aránya is. Internetes fórumokon a higiéniai állapotokról és a szolgáltatások alacsony színvonaláról is sokan panaszkodnak. Mindeközben a növekvő árak miatt az sem jelent megoldást, hogy a turizmust a belföldi kereslet futtassa fel. Látnivalókban azonban nem szűkölködik az ország: festői tavak, hófödte csúcok és sztyeppék ugyanúgy csábítóak lehetnek, mint az egykori nukleáris kísérleti telepek vagy éppen a GULAG táborok, nem beszélve a városi kikapcsolódást kedvelőknek tökéletes Asztanáról és Almatiról.

Kazahsztán

Államforma: köztársaság

Államfő: Nurszultan Abisuli Nazarbajev

Kormányfő: Bkitzsan Szagintajev

Függetlenség: 1991/1992.

Szovjetuniótól

Terület: 2 717 300 km²

Népesség: 17 948 816 fő (2014)

Főbb etnikai csoportok: kazah 63.1%, orosz 23.7%, üzbég 2.9%, ukrán 2.1%, ujjur 1.4%, tatár 1.3%, német 1.1%, egyéb 4.4%

Nyelv: kazak, orosz

Vallás: muszlim 70.2%, keresztény (főleg görögkeleti) 26.2% ateista 2.8%

Főváros: Asztana

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 25 100 USD

Pénznem: Kazahsztani tenge (KZT)
1 HUF = 1,29 KZT

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviseletek:

Asztana

Cím: Koszmonavtov utca 62.,
010000 Asztana, Kazahsztán

Telefon: +7-71 72-550-323

E-mail: mission.ast@mfa.gov.hu

Honlap: asztana.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Baranyi András

Az ország hazánkba akkreditált képviselte:

Kazahsztán Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1025 Budapest, Kapy út 59.

Telefon: +36-1-275-1300/1

E-mail: consbudapest@mfa.kz,
budapest@mfa.kz

Honlap:

www.kazembassy.hu/index.php?x=fooldal

Nagykövet: Nurbakh Rusztemov

Kelet-Timor

Szerző:
HIVEKOVICS
Ákos

Kelet-Timort nem könnyű megtalálni a térképen sem. Szinte elvesz Indonézia szigettengerében. Történelme arról az évszázadról mesél, amikor még Portugália volt a tengerek ura, és mindenütt, ahol a portugál hajók kikötöttek egy-egy támaszpontot szereztek maguknak, és buzgón terjesztették a katolikus hitet. Így volt Timor keleti felével is – de a néhány domonkos-rendi barátot szinte elfeledték, akik itt buzgalmukban falut alapítottak. 1702-ben aztán Portugália hivatalosan is nevére vette a gyarmatot, de ennél sokkal több nem történt. Portugália szegény volt, Kelet-Timor

messze volt, és sok hasznát sem vették. Az 1974-es forradalom után aztán felbolydult a sziget. Portugália elengedte volna Kelet-Timort, de ahogy eddig, sok érdeklődést nem mutatott a helyi ügyek iránt. A helyi politikai erők egymás ellen fordultak, Indonézia pedig – amely eddig szintén nem mutatott különösebb érdeklődést – most gyorsan megszállta a szigetet. Hosszú, véres függetlenségi háború következett – amelynek eredménye 2002-ben végül a függetlenség kikiáltása lett. Kelet-Timor mára szegény, de rendezett, büszke, igen békés, és barátságos ország lett. A sok évszázados elfeledettségéből próbálnak kilépni, élő országot teremteni.

Diplomáciai képviseltek

Illetékes magyar külképviselet:
Jakarta

Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:

Kelet-Timor Nagykövetsége Brüsszel
Cím: Av. de Tervuren, 102, 1040
Etterbeek, Brussels, Belgium
Telefon: +32- 2 735 96 71
Email: info@timor-leste.be
Honlap: www.timor-leste.be
Nagykövet: Francisco T. Cepeda

Kelet-Timor

Államforma: parlamentáris köztársaság

Államfő: Taur Matan Ruak

Kormányfő: Rui Maria de Araújo

Függetlenség: 2002 Indonéziától

Terület: 14 874 km²

Népesség: 1 212 107 fő

Főbb etnikai csoportok: timori maláj, 92% egyéb (indonéz, kínai, portugál) 8%

Nyelv: tetum, portugál

Vallás: római katolikus 90% protestáns 4%, muszlim 3%, buddhista 3%

Főváros: Dili

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 2505 USD

Pénznem: Amerikai dollár (USD)

1 USD = 266 HUF

Gazdaság – Gazdaságilag igen elmaradott ország. Ásványkincsei (szénészerek, kőolaj, földgáztelepek) kiaknázatlanok. Önellátásra rizst, maniókát és kukoricát termesztnek valamint sertést, kecskét, juhot és baromfit tenyésztnek. Kivételre az ültetvényeken termesztett kávé kerül. Gazdasági helyzete nagymértékben függ a nemzetközi segélyszervezetek által biztosított segélyektől.

Természet – A trópusi monszun éghajlatú ország felszínének túlnyomó része változatos hegyvidék. A déli partot mocsaras síkság szegélyezi. A fejletlen infrastruktúra miatt a természeti helyszínek viszont sokszor érintetlenek, a kormány az utóbbi időben igyekszik többet tenni ezen értékek megőrzéséért.

Turizmus – A turizmus a szigeten gyermekcipőben jár, bár érintetlen tengerpartjai, megkapó szépségű nemzeti parkjai vonzanak a külföldieket. Magyarország állampolgárai vízum nélkül utazhatnak be a országba turisztikai céllal.

Kínai Népköztársaság

Szerző:
BALOGH Szonja

Kína nagyobb, sokszínűbb, gazdagabb, és gyorsabban fejlődik, semmint azt mi innen Európából fel tudnánk fogni. Akárhányszor is járunk Kínában mindig képes újabb arcát mutatni, és mindig képes annyit változni, hogy már szinte arra a helyre sem ismerünk rá, ahol nem is olyan rég jártunk. Egy-két évtized alatt egy európai város szinte alig változik, hiszen alapszerkezete már évszázadok óta ugyanolyan, a nagy projektek pedig szinte az elfogadásig sem jutnak el ennyi idő alatt. Ez alatt egy kínai városban felépül nyolc metróvonal, két új pályaudvar, és egy több százezer embert befogadni képes teljesen új felhőkarcolókból álló lakótelep. Míg az Európai Unió különböző válságait élte, Kína felépítette a világ legmodernebb vasúti infrastruktúráját, ahol immár

ismét 350 kilométeres sebességgel robognak a vonatok. Bár számtalan alkalommal ráncolták aggodalmasan a homlokukat a közgazdászok, hogy majd összeomlik a nagy fejlődés – ez azonban nem látszik bekövetkezni. Kína makacsul fejlődik. A 21. század vezető nagyhatalmává váló ország egyre inkább magára talál a nemzetközi porondon is. Az Egy Övezet Egy út kezdeményezés – az ókori Selyemút újjáteremtése immár a 21. századi technológiával Kínát ismét a fókuszba helyezi. Az elkövetkező években, évtizedekben Euráziát kínai nagy sebességű vasutak hálózák majd be, amelyeken nem csak a kínai áruk jutnak majd el a mainál könnyebben Európába és Ázsia köztes országaiba, de a nagyobb egymásrautaltság, a szorosabb kapcsolatok egy békésebb, biztonságosabb világot teremtenek majd

Kína

Államforma: kommunista pártállam

Államfő: Xi Jinping

Kormányfő: Li Keqiang

Függetlenség: Az állam alapítását

Kr.e. 221-re trszik, amikor Qin Shi Huang Ti egyesítette Kínát.

Terület: 9 596 960 km²

Népesség: 1 379 302 771 fő

Főbb etnikai csoportok: han kínai 91.6% - a többi a Kínai Népköztársaság 55 nemzetiségi csoportja között oszlik meg

Nyelv: kínai

Vallás: buddhista 18.2%, keresztény 5.1%, muszlim 1.8%, kínai népi vallásosság 21.9%, hindu < 0.1%, zsidó < 0.1%, taoista 0.7%, felekezeten kívüli 52.2%

Főváros: Peking

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 14 600 USD

Pénznem: Népi jüan (CNY/RMB)
1 CNY = 40,8 HUF

Diplomáciai képviselők

Az országban működő magyar külképviselők:

Peking

Cím: San Li Tun, Dong Zhi Men Wai
No.10, Beijing 100600, PRC
Telefon: +86-10- 6532-1431 / 6532-
1432 / 6532-1433

E-mail: mission.pek@mfa.gov.hu

Honlap: peking.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Szilas Cecília

Az ország hazánkba akkreditált képviselője:

Kínai Népköztársaság Nagykövetsége,
Budapest

Cím: 1068 Budapest,
Városligeti fasor 20-22.

Telefon: +36-1-413-2400/1

E-mail: protocol@chinaembassy.hu

Honlap: www.chinaembassy.hu

HTCC - KÍNA

Csunkingji iroda

E-mail: china@htcc.org.hu

Yunshan Nanlu 10. B4-23-1-2
401122 Chongqing - China

Ningbói iroda

E-mail: china@htcc.org.hu

JiangDong District
Haiyan North Road
Ningbo Exhibition Center, Pavillion 9
Ningbo - China

Gazdaság - 1978-ban Kína szakított a szovjet tervegazdálkodási modellel, és fokozatosan áttért a szocialista piacgazdaságra, ahol a piacgazdaság és a tervegazdaság együttműködik. A fokozatos gazdasági reformok és a piacnyitás következtében Kína hihetetlen mértékű fejlődést produkált az 1980-as, 1990-es évek során, majd a 2000-es években is. Ma már Kína az Amerikai Egyesült Államok után a világ második legnagyobb gazdasága. Kína nehézfémekben, vasőtözökben és színesércben gazdag ország, ez köszönhető ősi földjének. Vasércben, uránércben, volfrámban, molibdénben, mangánércben, szénben, kőolajban, földgázban, foszfátban, kőszoban jelentős készletei vannak. Kőolajkészletei azonban végesek, így olajból komoly behozatalra szorul, amit ma már jelentős részben Latin-Amerika és Afrika országokból fedez. Hegyvidékei és monszun éghajlata miatt délebbi folyói vízenergiában gazdagok. Kína most építette meg a világ legnagyobb vízerőművét: a 18 200 MW-os teljesítményű Három Szurdok Erőművet és Gátat, így az ország nagyban támogatja a környezetkímélő technológiákra való áttérést, az elektromobilitást. Ambícióúzus tervekkel állt elő a kínai kormány arra nézve, hogyan szorítaná vissza a CO2 kibocsátásukat,

amely jelenleg már a legmagasabb a világon. Az elmúlt évtizedek eredményei révén Kína ipara sokoldalúvá vált. A korábbi textilipari és könnyűipar túlsúly megszűnt, nemcsak a nehézipar – autó és gépgyártás, de az elektronikai ipar is a világ vezetői közé került. A kínai márkák sorra hódítják meg a világpiacot – míg korábban alapvetően Kínában a nyugati márkákat gyártották bérben vagy licenccben, ma már hazai fejlesztésű termékekkel látják el a belső piacot, és egyre többet termelnek ezekből exportra is. A változások ugyanakkor jócskán megemelték a kínai munkaerő árát is.

Természet - Kína hatalmas területén mindenféle éghajlat, táj megjelenik a Góbi hideg sivatagától a világ legmagasabb hegyeiig, és Hainan szigetének trópusi erdeiiig. Az ország népessége igen aránytalanul oszlik el – a tengerparti sáv erősen túlnépesedett, ott szinte minden egyes talpalatnyi földet művelés alá voltak, kicsit nyugatabbra már magas hegyek emelkednek, sok közülük a buddhista, taoista hagyományok szerint szent hegy. Még nyugatabbra a Himalája magas hegyei, Tibet fennsíkjának hideg száraz pusztasága, északabb Hszincsiang sivataga majd a Tianshan hegyei övezik az országot. Kínában 187 nemzeti park található. Ezek többsége nem

összefüggő területen fekszik, hanem egyenként is sok védett terület tartozik hozzájuk – közülük 15 tartozik a világörökségek közé.

Turizmus - Kína mára a világ legnagyobb turisztikai kibocsátó országává vált – kínai turistákkal a világ bármely részén találkozhatunk. A kínai belföldi turizmus méreteit pedig – ahogy az országot is – csak nehezen mérjük fel európai ésszel. A kiváló közlekedési infrastruktúrájának köszönhetően Kína legtovábbi részein fel is van készülve az ország az iszonyatos turistatömegek kezelésére. A két legnagyobb ünnep a tavaszi Holdjév és népköztársaság alapításának ünnepe körüli időszak. Ekkor százmilliók kelnek útra. A külföldiek ugyanakkor ennek a hatalmas kínai turisztikai kínálatnak csak egészen kis részét ismerik meg általában. A legtöbben Pekinget és környékét – a Nagy Fal Pekinghez közeli szakaszát, a Ming és Qing sírokat, Xiant, és a híres Agyaghadserget, Sanghajt és környékét, valamint a déli Yunnsan és Sichuan tartományokat látogatják meg. Magyar állampolgárok érvényes vízummal léphetnek a Kínai Népköztársaság területére, a vízumot pedig a budapesti kínai nagykövetségen szerezhetik be.

Naturtex®

www.naturtex.hu

The best choice
for a restful sleep...

Kirgizisztán

Szerző:
CSILLIK Dilara

Az Ázsián átívelő Selyemút legtöbb természeti szépséggel bíró szakasza kétségkívül Kirgizisztán területére esik. Kirgizisztánt sokan Ázsia Svájcjának is nevezik, sokat elmondva ezzel az ország természeti szépségeiről. A területe szinte teljes egészében hegyvidék: a Kirgiz-hegység, a Tien-san és a Turkesztáni-hegység vonulatai magasodnak Kirgizisztánban. A legmagasabb pontja a 7439 méteres Győzelem csúcs. A lenyűgöző szépségű hegyvidék és a ma is élő nomád kultúra miatt Kirgizisztán messze

kitűnik a többi Közép-Ázsiai ország közül. Kirgizisztán hegyeivel, mélykék tavaival, friss levegőjével és hatalmas pusztáival felejthetetlen élményeket nyújt. Az ország területének csaknem 95%-a hegyvidék, majdnem fele 3000 m felett fekszik, háromnegyede pedig állandó jég és hó alatt található. Kiemelt látnivalók: Arslanbob diófa erdő, Ala-Archa kanyon, Isszik-kul (tó), Altyn Arashan-völgy, Burana-torony, türkizkék Köl-Ükök tó, magashegyi Ala Kul gleccsertó, Jeti-Oguz vörös-homokkő sziklaformációja, káprázatos Song Kul tó 3000 méter magasan, hegycsúcsokkal körülvéve.

Diplomáciai képviseltek

Az országban működő magyar képviselőt:

Biskek
Cím: ul. Bajtik-Baatyra 3/2, ofisz 5
Bishkek 7200035

Telefon: +996-312- 51-21-40

E-mail: genrih2003@inbox.ru

Tiszteletbeli főkonzul:

Baljan, Genrih Grigorjevics

Az ország hazánkba akkreditált képviselőt:

Kirgizisztán Bécsi Nagykövetsége
Cím: 1030 Bécs, Ausztria,
Invalidenstr. 3/8.

Telefon: +431-535-0379

E-mail: kyremb@inode.at

Honlap: www.kyremb.at

Nagykövet: Ernek Ibrahimov

Gazdaság - Biskek, Kirgizisztán fővárosa az egyedüli város a világon, amely egy faeszközről kapta a nevét – a biskeket az erjesztett kancatej készítésénél használják. Kirgizisztánban nagyon sok nemzetiség él: kirgiz 64,9%, üzbec 13,8%, orosz 12,5%, dungan 1,1%, ukrán 1%, ujjur 1%, egyéb 5,7%. Ennek köszönhetően a közép-ázsiai konyha rendkívül gazdag és nagyon-nagyon finom. Besparmak, manti, plov, saslik, boorszak, lagman, ganpan, szoumen, szamsza, zsuta nan, csusure, dzsuvava, kourdak, manpar, és még 1000 más étel sorolható fel. A tea mindenhol jelen van, valamint nagyon finom a kumis is, amely csak tavasszal és nyáron kapható. Elsősorban azonban a páratlan természeti látnivalók miatt érdemes az országba utazni. A magyar állampolgárok 60 napig vízummentesen utazhatnak be Kirgizisztánban. Egyenes járat nincs, de egy átszállással könnyen lehet oda repülni

Természet - Külön kell kiemelni az Isszik-Kul tavat. A Kirgizisztán gyöngyszemének tartott Isszik-Kul tó 1600 méterrel a tengerszint felett található. 182 km hosszú és 70 km széles: a második legnagyobb hegyi tó a világon a dél-amerikai Titicaca tó után. Közél nyolcvan forrás táplálja, felszíni területe 6236 négyzetkilométer, vagyis a Balatonnál több mint tízszer nagyobb. A mélysége viszont a sokszorosa, hiszen legmélyebb pontja 668 méter, míg átlagos mélysége 278 méter. Az Isszik-Kul az ország fő turisztikai célpontja. A külföldiek elől sokáig elzárva volt.

Kirgizisztán

Államforma: köztársaság

Államfő: Almazbek Atambajev

kormányfő: Szapar Iszakov

Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól

Terület: 199,9 ezer km²

Népesség: 6,01 millió fő (2016/09/01)

Főbb etnikai csoportok: kirgiz 70,9%, üzbec 14,3%, orosz 7,7%

Nyelv: kirgiz, orosz

Vallás: muszlim 75%, keresztény (görögkeleti) 20%, egyéb 5%

Főváros: Biskek

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

3 500 USD

Pénznem: Szom (KGS)

1 KGS = 3,87 HUF

A tó télen sem fagy be, legfeljebb a partmenti keskeny sáv. A tóhoz számtalan legenda kapcsolódik, az egyik ilyen szerint az északi part közelében található a víz alatt egy régi örmény kolostor, ahol Máté apostol ereklyéi találhatóak. Az 1375-re datálható Katalóniai térképen a tó északi oldalán egy kereszttel ellátott épület található és egy felirat: „Az Isszik Kulnak nevezett hely. Az örmény testvérek kolostorában nyugszanak Szent Máté, az apostol ereklyéi.” Az utóbbi években számos expedíció próbálta megtalálni az épületet, sikertelenül. A városok léte viszont igaz, számos ásatást végeztek, többek között az Orosz Tudományos Akadémia szakemberei, melyek igazolták, hogy a víz ősi civilizáció városát, települését rejti.

Turizmus - Az EU és a Kirgiz Köztársaság közötti Együttműködési Tanács 2017. március 6-án áttekintette a Kirgiz Köztársaságban bekövetkezett politikai fejleményeket. Az EU arra ösztönözte a Kirgiz Köztársaságot, hogy biztosítson egyenlő versenyfeltételeket minden potenciális elnökjelöltnek, és működjön együtt az érintett nemzetközi szervezetekkel. Az EU hangsúlyozta, hogy a jogállamiság, a korrupció elleni küzdelem és az igazságügyi reform elengedhetetlen feltétele a fenntartható fejlődésnek és a vonzó üzleti környezet biztosításának. Az EU felszólította a kirgiz kormányt, hogy garantálja az igazságszolgáltatás függetlenségét. Az EU továbbra is támogatja a kirgiz hatóságok erre irányuló erőfeszítéseit.

Kókusz (Keeling) szigetek

Szerző:
SZABÓ Roland

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar külképviselet:
Camberra

Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:

Ausztrália Bécsi Nagykövetsége

Cím: 1040 Bécs, Ausztria,
Mattiellstraße 2-4, A.

Telefon: +43-1-506-740

E-mail: austemb@aon.at

Honlap: <http://austria.embassy.gov.au>

Nagykövet: David Stuart

A Kókusz-szigetek története bizonyos szempontból igazán mesébe illő, vagy inkább ifjúsági kalandregénybe. Ezen kívül nem igazán volt még olyan hely a nagyvilágban, ahol kis trópusi szigeteken letelepedett egy európai kalandor, majd királlyá koronázta magát, és dinasztiát is alapított. 1814-ben John Clunies-Ross, egy skót kereskedő a déltengereken hajózott, és megtetszett neki a szigetcsoport, két év múlva vissza is tért, hogy elfoglalja, de ott találta Alexander Hare-t, egy gazdag angolt, akit éppen Clunies-Ross testvére szállított oda, hogy 40 maláj feleségével új életet kezdjen távol a civilizációtól, ami korlátozta volna buja vágyait. A kis szige-

ten kis polgárháború tört ki, az asszonyok pedig átálltak Clunies-Ross matrózaihoz. Hare szomorúan távozott – a skót kereskedő pedig I. János néven király lett. 1857-ben aztán formailag elfogadta a brit korona főségét. A kalandos történelem ezzel nem ért véget. A szigeteken volt az első világháború első tengeri csatája, majd a második világháború idején az egyetlen komoly zendülés a szövetséges soraiban. Az 1970-es években aztán az ausztrál kormány – aki megörökölte a brit gyarmatot – megelégedte a Clunies-Ross család királyságát, mondván ami ott van rosszabb, mint a rabszolgatartás. Az utolsó királyt Ausztráliába vitték, a sziget pedig éli a trópusi szigetek békés életét.

Gazdaság - Neve is mutatja, a szigetek legfőbb terméke a kókuszdió, és az abból készült kopra. A legnagyobb munkáltató ennek ellenére a szigeten az ausztrál állam, és a gazdaság legnagyobb része is az állami szektorhoz, közigazgatáshoz kötődik.

Természet - A 27 kis sziget alig emelkedik ki az óceán szintjéből, éghajlatuk forró, nedve trópusi.

Turizmus - Bár a csodálatos trópusi szigetek mindent fel tudnának kínálni a turistáknak, akik a városi élet zajától távol egy trópusi paradicsomban szeretnék tölteni nyaralásukat, a szigetek turizmusa egyelőre gyermekcipőben jár. Ennek legfőbb oka az infrastruktúra hiánya, és az, hogy a ritka légi járatok miatt nehéz és költséges az odajutás.

Kókusz (Keeling)-szigetek

Államforma: Ausztrália függő területe

Államfő: II. Erzsébet királynő

Kormányfő: Barry Haase

Terület: 14 km²

Népesség: 569 fő

Főbb etnikai csoportok: kevert európai és maláj

Nyelv: maláj, angol

Vallás: szunnita muszlim 80%, keresztény 80%

Főváros: West Island

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: NA

Pénznem: Ausztrál dollár (AUD)

1 AUD = 207 HUF

Kuwait

Szerző:
FUKÓ Flóra

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar küldöttség:

Cím: Kuwait, Bayan, Block 13, Street 30,
Villa 381, P.O.Box: 23955 Safat, 13100,
State of Kuwait

Telefon: +965-2537-9351 / 2537-9352

E-mail: mission.kwi@mfa.gov.kw

Honlap: kuwait.mfa.gov.kw

Kuwait Budapesti Nagykövetsége:

Cím: 1122 Budapest, Székács u. 16.

Telefon: +36-1-489-4300

E-mail: budapest@mofa.gov.kw,
kuwait.emb@kuwaitembassy.hu

Nagykövet: Hamad Bourhama

Kuwaitról elsősorban az elképesztő gazdagság jut az eszünkbe, amit tulajdonképpen igaz is. Mégis, az ország sokkal ritkábban kerül elő az extravagáns gazdagságról szóló hírekben. Az aranyautók, az extrém magas épületek, a sivatagban vízet fakasztó kalandparkok másutt vannak. Kuwait gazdagsága – bár, ha az egy főre eső GDP-t tekintjük nem kisebb, de más jellegű, mint a többi olajországé. Valahogy kevesebbet hivatkoznak vele, és többet költenek kényelemre, nyugalomra. Az országnak nevet adó város sem igazán látszik a hivatkozott gazdagság – rendezett, láthatóan jólétben élő, de kicsit szürke, unalmas hely. Az első Öböl-háború hegeit már rég befoltozták, vannak plázák és elegáns szállodák, de a turistákat vonzó látványosságok alig. Ide inkább dolgozni jön a külföldi. A kis olajország sokban hasonlít a többi

hercegségre. Törzsi államocskából jött létre, részint a brit gyámkodásnak köszönhetően. Majd mikor elnyerte függetlenségét, már be is indult – egyébként először itt – az olajipar, ami azóta is eltartja az országot. Egy valamiben azonban jelentősen különbözik Kuwait a többi olajországtól – itt az elmúlt évtizedekben az uralkodó komolyan kísérletezik a demokratikus intézmények meghonosításával. A parlament valós viták színhelye, a választások komoly vitákat generálnak – még akkor is, ha az ország lakosságának alig egy tizede választó és választható. Az ország stratégiai fekvése folytán sokszor tölt be közvetítő szerepet a térség egyre sűrűsödő politikai vitáiban, vezetése igyekszik, amellett, hogy szigorúan ragaszkodik az iszlám elveihez, egyaránt jó kapcsolatokat ápolni a nyugati országokkal, Szaúd-Arábiával, és a síita országokkal is.

Gazdaság - Kuvait gazdasága viszonylag nyitott és szabad. Kőolajtartalékai óriásiak, kb. 96 milliárd hordó, ami a világ összes tartalékának durván 10%-a. Ez a kuvaiti állampolgárok számára hihetetlen szociális juttatásokat biztosít, és lehetővé teszi, hogy az országok lakosának kétharmadát kivevő vendégmunkások is jó színvonalon éljenek. A gazdaság diverzifikálása, és a kuvaiti állampolgárok átterelése a magángazdaságba ugyanakkor nem halad megfelelő sebességgel, annak ellenére, hogy számos kormányprogram támogatná a vendégmunkások arányának csökkentését a gazdaságban. A kb. 2,8 millió lakosból a 60% bevándorló adja a munkaerő 86%-át,

Természet - Kuvait területének nagy részét két-három elvezreddel ezelőtt még tenger borította az Tigris és Eufrátesz összefolyásából kialakuló Sattal-Arab töltötte fel homokkal a vidéket. Ezért Kuvaitban nincsenek nagy magasságkülönbségek, a legmagasabb pontja 306 m magas a tenger szintje felett. Kilenc sziget tartozik hozzá, egy kivételével lakatlanok. A legnagyobb a Bubiján-sziget (860 km²). Ez is lakatlan, de egy 2380 méter hosszú hídval összekötötték a szárazfölddel. Az 1991-es öbölháborúban felgyújtott olajkutak súlyos kárt okoztak a természeti környezetben. A kiömlő olaj nagy tócsákba gyűlt, ezek teljes felülete 35,7 km² volt. A korom és az olajcseppek

nagy területeket borítottak be. Homokkal keveredve aszfaltszerű anyag keletkezett. Ez teljesen lakhatatlanná tette az ország keleti és délkeleti részét. Az ország területének csupán 8%-a áll művelés alatt. Ezek a földek oázisok körül találhatóak. A juhok és a kecskék számára alkalmas legelőkből is kevés van. Az élelem legnagyobb részét importból fedezik.

Turizmus - Kuvait beutazó turizmusa minimális. A régi Kuvaitból nem sok maradt meg: néhány régi kapu, múzeum és a királyi palota. Könnyebb megtalálni a bazároknak a legújabb nyugati árucikkeket, mint valami jellegzetes kuvaiti terméket. A Kuvaiti-öbölben fekszik a Failaka-sziget: az ókorban itt sumer kereskedőtelep volt, amelynek nyomait fel is tárták, később a hellénizmus korában görög telepések is kerültek ide, és itt van a világ egyik legkeletibb görög stílusú temploma. Aki turistaként akar Kuvaitba menni, az a reptéren minimális formalitások mellett veheti meg a vízumot 3 kuvaiti dinárért. (Kb 2400 Ft.) Körültekintően kell eljárni abban az esetben, ha valaki Izrael után kívánja felkeresni Kuvaitot. Ha ez a tény a kuvaiti hatóságok tudomására jut, a beléptetést is megtagadják – még akkor is, ha az érintettek érvényes beutazási engedéllyel rendelkeznek. Aki munkavállalási céllal menne Kuvaitba, annak viszont olyan vízumra van szüksége, amelyet a kinti meghívó fél- a helyi szóhasználattal szponzor - intéz.

Kuvait

Államforma: alkormányos monarchia
Államfő: Szabah al-Ahmed Al-Dzsaber al-Szuabah
Kormányfő: Dzsaber al-Mubarak al-Hamad al-Szabah
Függetlenség: 1961 Nagy-Britannia
Terület: 17 818 km²
Népesség: 2 832 776 fő
Főbb etnikai csoportok: kuvaiti állampolgár 31.3%, egyéb arab 27.9%, ázsiai (indiai, pakisztáni, filippin...) 37.8%, afrikai 1.9%, európai - észak-amerikai 1.1%
Nyelv: arab, angol
Vallás: muszlim (többségében szunnita) 76.7%, keresztény 17.3%, egyéb illetve felekezeten kívüli 5.9%
Főváros: Kuvaitváros
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 2,500 USD
Pénznem: Kuvaiti dinár (KWD)
 1 KWD = 880,95 HUF

Laosz

Szerző:
ÁCS László

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselő:**
Vientiane

Cím: Honorary Consulate of Hungary
House No. 041 Unit 04 Hongkaikeo
Village Chanthabouly District Vientiane
Laos

Telefon: (+856) 20 5420 2040

E-mail: ceo@skherbal.com;
somsavath99@gmail.com

Tiszteletbeli konzul:
Somsavath Khemsuliyajack

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselője:**

Laosz Bécsi Nagykövetsége

Cím: 1180 Bécs, Ausztria,
Sommerhaidenweg 43,

Telefon: +43-1-890-2319-11

E-mail: laoembassyinvienna@hotmail.com

Honlap: www.laoembassyvienna.gov.
la/index.php

Nagykövet: Phoukhao Phommavongsa

La világ egyik utolsó csendes szeglete, a theravada buddhizmus ősi ágának védelmezője, mentsvára a délkelet-ázsiai állatvilágnak, s őrzője számos egyedi építészeti csodának is. A hegyekkel tagolt, kissé elszigetelt tűnő ország, melyet egykor a Khmer Birodalom, később pedig a francia gyarmatvilág provinciájaként jegyeztek, részben talán annak köszönheti viszonylagos nyugalmát, hogy az egyetlen délkelet-ázsiai ország, melynek nincs tengeri kijárata. A gyarmatosítás időszakában a kereskedelmi hajózásra alkalmatlan Mekong és az ércben szegény, nehezen művelhető hegyvidék alig hozott valamit a francia konyhára, így a valaha Lan Xangként, vagyis a „Millió Elefánt Hazájaként” ismert ország erdőiben ma is szabadon csörgetnek az elefántok. Az elődök építészeti öröksége is megúsza a háborús idők viharát: középen a főváros, őserőg khmer templomok, és a Mekong zubogói alkotja szigetvilág, északon pedig egy igazi ékszerdoboz, a régi idők hangulatát őrző Luang Prabang várja az idegent. Na és

persze az ökoturizmus kínálja ezernyi kaland, mert ebben Laosz különösen nagy potenciállal rendelkezik! A fővárosban, Vientiánban nem sok jel mutat az ország szocialista berendezkedésére. Az idelátogató turisták számára sokkal inkább a patinás buddhista kolostorok, az ódon gyarmati épületek, és a Pha That Luang égbe törő, aranylító sztúpája vésődik be örök emlékként. Ám az utazó a legtöbbit a volt királyi székhelytől, Luang Prabangtól úgy fogja közre a Burmából érkező, bővizű Mekong és a szelíd Nam Khan folyama, ahogy a félszigetet a tenger, a zöld vízen túl pedig sűrű erdők borította hegyek hullámoznak idilli háttérként. A kedves kis település nem véletlenül került fel az UNESCO világörökségi listára. A „félsziget” közepén emelkedő Phuszi-hegyről remek kilátás nyílik az ékszerdoboz kincseire, a zsalugáteres koloniális épületekre és a körben szétszórta színpompás, ívelt tetős templomokra, de a Kuang Si-vízeséssel, Tad Se zubogóival, és az elefántháton tett kirándulásokkal a vidék is remek programokat kínál.

Laosz

Államforma: köztársaság
Államfő: Bounnyang Vorachit
kormányfő: Somdi Douang
Függetlenség: 1949
 Franciaországtól
Terület: 236.800 km²
Népesség: 6.8 millió fő (becsült adat)

Főbb etnikai csoportok:

Lao 53.2%, Khmou 11%, Hmong 9.2%, Phouthay 3.4%, Tai 3.1%,

Nyelv:

lao
Vallás: Buddhista 64.7%, keresztény 1.7%, felekezeten kívüli 31.4%

Főváros:

Vientian (Vientiane)
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 5 700 USD

Pénznem: Laoszi kip (LAK)
 1 HUF = 32 LAK

Gazdaság - Laosz még mindig a világ egyik legszegényebb országának számít, amely részben a megművelhető területek roppant kicsi arányának tudható be. Ez az ország területének csupán 4,01%-a, míg az állandó művelésbe vont területek aránya még kisebb, 0,37%, mégis a mezőgazdaság foglalkoztatja a népesség 80%-át, és ebből az ágazatból folyik be a GDP fele.

A természetrajzi adottságok közül leginkább a vízenergiából tud profitálni Laosz, olyannyira, hogy a megtermelt 18 000 megawatt energiából 8000 megawattnyit exportál Thaiföldre és Vietnamba. Legfontosabb gazdasági partnerei: Thaiföld, Vietnam és Kína.

Természet - Laosz Délkelet-Ázsia harmadik legkisebb állama, s egyben a régió egyetlen olyan országa, mely nem rendelkezik tengeri kijáráttal. Területe nagyjából Romániáéval egyezik meg. Laosz több mint kétharmadát hegyes-völgyes,

fennsíkokkal és bővizű folyókkal tarkított táj jellemzi, s az ország közel 40%-át borítják erdők. Az egyik legnagyobb probléma jelenleg a monszunerőket tízedelő illegális fakitermelés. A fauna képviselőiben a nagyvadak legnagyobbika az ázsiai elefánt, mely oly fontos jelképe volt az országnak, hogy az első királyság, Lan Szang, vagyis a Milliő Elefánt országa is e nemes vadtól kölcsönözte a nevét.

Turizmus - A legnagyobb remények az idegenforgalomban vannak, hiszen az egyre népszerűbb országban az infrastruktúra is igyekszik követni a növekvő keresletet, s így a minőségi turizmus kiszolgálására is egyre több intézmény születik. A számok terén ez azt jelenti, hogy míg 1990-ben kb. 80 000 külföldi látogatót fogadott az ország, addig 2010-ben már 1,867 millió turistát regisztráltak Laoszban. Ha minden a remények szerint halad, akkor 2020-ra a turizmusból származó bevételek adják majd az összes export 12,5%-át.

Szerző:
GYÖRGY
Gabriella

Libanon

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselet:**

Beirut

Cím: Beirut, Sanayeh, Justinien street,
BAC building, 9th floor

Telefon: +961-1 -730-083 / 741-260

E-mail: mission.bej@mfa.gov.hu

Honlap: beirut.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Dr. Mihályi Géza

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselője:**

Libanon Budapesti Nagykövetsége
Cím: 1112 Budapest, Sasadi út 160.

Telefon: +36-1-249-0900

E-mail: embassylibanonhu@yahoo.com

Nagykövet: Noel Fattal

Bibliai helyszínek és ősi városok kiválóan megmaradt épületei között találhatjuk magunkat, na Libanonba látogatunk. A Földközi-tenger keleti partvidékén elterülő ország neve héberül „fehér”-et jelent. Nem véletlenül, legmagasabb pontja a 3000 méter fölötti magasságot is eléri, hegységek szabdalta területe miatt a Közel-Kelet Svájcának is hívják. A Libanoni-hegység és az Antilibanon és Hermon-hegy vonalata között található Bekaa völgyben terül el Baalbek. A kis város igazi paradicsom az ókor szerelmesei számára, Bacchus és Venus templomai között sétálva a Római Birodalomban érzi magát az ember. Jupiter ókori templománál keresve sem találunk különbet, óriás méretei, ropant kövei és szobrai egyszerűen elképesztőek. Az UNESCO listáján szereplő Baalbek egész területe világörökségi védelem alá esik, nem csak az ókori szakrális épületcsoportok, de Ras-al-Ain mamelok mecsetje és

az arab falakon belüli teljes város. Időutazásunkat folytatva érdemes meglátogatni Bejrútot. Az ország gazdag, sokszor sanyarú történelmének minden nyoma felfedezhető a fővárosban. A múzeuin hívó szava mindenbizonnyal a fülünkben cseng egy jó ideig, ha ima kezdetekor a Kék-mecset környékén járunk. A muszlim templomot nem csak hívők látogathatják, fedetlen testfelületünket eltakarva mi is részesei lehetünk a bejrúti hétköznapiaknak. Különösen szép éjszakai megvilágításban a mecset környéke, amely ilyenkor aranyló fényben pompázik. Este pedig kihagyhatatlan a Gemmayzeh régi negyed esti forgataga. A fő promenád a Cornishe-t viszont érdemes délelőtt vagy reggel meglátogatni, az óriási tömeg és hangos zene egyvelege nem feltétlenül turistacsalogató. Akár itt, akár Bejrút más részén jön ránk az éhség, garantáltan nem fogunk csalódni. A térség legjobb konyhája méltán híres, kitűnő alapanyagáról és a libanoni vendégszeretetről.

Gazdaság - A 70-es években a térség legfejlettebb államának számító Libanon gazdaságát megviselték a háborúk. A 8-9%-os gazdasági növekedés a szíriai polgárháború 2011-es kitörésével 2%-ra esett vissza. Bejрут jelenleg azon dolgozik, hogy megfelelő támogatást biztosítson a technológia alapú start upoknak és visszacsalogassa azt a 14-16 millió libanont, akik külföldön élnek. Nincs könnyű dolga az ország vezetőinek, az ország ásványkincsekben szegény, ipara fejletlen, csak textil-és élelmiszeriparral rendelkezik. A legnagyobb mezőgazdasági terület a termékenynek számító Bekaa-völgy. Az ország fő exportcikkeit itt termelik meg, melyek a citrusfélék, korai zöldségek, dohány, banán, szőlő, alma, körte. A hegyvidéki területeken az állattartás, a juh és a kecske jellemző.

Természet - Gyönyörű tengerpartok, öblök, hegyszirtek és elképesztő karsztképződmények. Ebben a kicsiny országban mindenki megtalálja azt, amit keres. A Csontváryt is megérintő cédrusfákból ma már csak keveset láthatunk. Arizba a Libanoni-hegység kanyargós útjain terül el. A település egyfajta cédrus rezervátum, itt találunk 3000 éves példányokat is. Képzeljük el, hogy egykoron cédruserdők borították be ezt a vidéket. Egy ma is létező természeti csoda a Jeita grottó cseppkőbarlang a világ legnagyobb függőcseppkővel. A barlang kétszintes, az alsó részen lévő föld alatti folyó csónakon járható be.

Turizmus - Vízum szükséges az országba látogatáshoz, azonban ha ott tartózkodásunk 30 napnál rövidebb, a bejrúti reptéren illetékmentesen és könnyedén beszerezhetjük a beutazáshoz szükséges dokumentumot. Arra azonban figyelniük kell, ha utazásunkat megelőzően Izrael területén jártunk és erre vonatkozóan pecsét van az útlevelünkbe, a libanoni hatóságok megtiltják a beutazást. Látogatásunkkor óvatossá kell lenniük, ugyanis idén februártól a palesztin menekülttáborok területén kieleződtek a különböző terrorsita csoportok közötti ellentétek. A fegyveres összecsapások miatt számos régiót kiemelt biztonsági kockázatúnak minősített a Külügyminisztérium, ezért érdemes tájékozódni az aktuális biztonsági helyzetről.

Libanon

Államforma: köztársaság

Államfő: Michel Aoun

Kormányfő: Szaad al-Hariri

Függetlenség: 1943 - népszövetségi francia mandátum alól

Terület: 10 400 km²

Népesség: 6 237 738 fő (2016-os becslés)

Főbb etnikai csoportok: Arab 95%, örmény 4%

Nyelv: arab, francia

Vallás: Muszlim 54% (27% szunnita, 27% síita), keresztény 40.5% (21% maronita, 8% görögkeleti, 5% görögkatolikus, 6.5% egyéb keresztény), drúz 5.6%

Főváros: Beirut

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 12 974,20 USD

Pénznem: Libanoni font (LBP)
1 HUF = 5,67 LBP

Makaó

Szerző:
ROSTÁS Imola

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar képviselet: Hongkong

Az ország hazánkban akkreditált
képviselete:
Kínai Népköztársaság Nagykövetsége
Budapest

Makaó területe a 9-13. században uralkodó kínai Szung-dinasztia időszakáig javarészt lakatlan volt, először 1152-ből említik a források az akkor a dél kínai Hsziang-san-kormányzóság fennhatósága alá került vidéket. A gyéren lakott félsziget déli csücskén a kínaiak 1488-ban templomot emeltek A-ma, a tengerészek és halászok védőszentjének tiszteletére. Az első portugálok 1513-ban léptek kínai földre, valahol a Gyöngy-folyó torkolatvidékén, és szívósan kísérleteztek a kínaiakkal való kereskedéssel, majd meg is telepedtek itt. Így lett Dél-Kína szubtrópusi vidékén európai zárvány, a volt portugál gyarmat Makaó. Megcsodálhatjuk a régi portugál templomokat, a gyarmati múlt emlékeit,

de tudnunk kell azt, hogy Makaó turizmusa ma ilyen dinamikusan nő, nem annak köszönhető, hogy a kínaiak különösen vonzódnak a gyarmati barokk különleges megnyilvánulásaihoz. A számok pedig elképesztőek, a kis ország – pontosabban a Kínai Népköztársaság Különleges Adminisztratív Régiója – ma több, mint húsz millió turistát fogad évente. Az egyetlen, ami ide vonzza a kínaiakat a szerencsejáték, ami a Kínai Népköztársaság más területein tilos. Márpedig az egyre gazdagodó Kína a szerencse bűvöletében – így Makaó bűvöletében él. 2006-ban már nagyobb volt itt az üzlet, mint Las Vegasban. Így, ha ott járunk, – a templomok után – érdemes betérnünk a Sandsbe, vagy a Wynnbe. Fogadni nem muszáj – a látvány, a hangulat a lényeg.

Makaó

Államforma: a Kínai Népköztársaság Különleges Adminisztratív Területe
Államfő: Xi Jinping
Kormányfő: Fernando CHUI Sai On
Függetlenség: 1999-ben került Portugáliától a Kínai Népköztársasághoz
Terület: 28 km²
Népesség: 646 800 fő
Főbb etnikai csoportok: kínai 92.4%, portugál 0.6%, kínai-portugál 7%
Nyelv: kínai, portugál
Vallás: buddhista 50%, római katolikus 15%, egyéb, felekezeten kívüli 35%
Főváros: Makaó
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 36 357 USD
Pénznem: Makaói pataca (MCP)
 1 MCP = 33,8 HUF

Gazdaság - Gazdasági életét alapvetően meghatározta a terület szűkössége, a nyersanyaghiány, a korlátozott belső piac, amelyek egy exportorientált gazdaságfejlesztési stratégiát tettek indokoltá. Gazdasága az 1960–70-es évektől az élénkülés jeleit mutatta. Ekkor az addig szinte kizárólagos jelentőségű turizmus és a hozzá szorosan kapcsolódó szerencsejáték mellett egyre nagyobb teret nyert a feldolgozóipar. Egész gazdasága szoros szimbiózisban van Hongkongéval. A kereskedelmi kapcsolatokon túl a tőke, a technológia, az információ fő forrása szintén Hongkong. Gazdasági fejlődésének igazi lökést az 1970-es évek végétől Kína reform- és nyitási politikájának elindítása adott. Hongkong mellett (attól statisztikailag elválaszthatatlanul) Makaó az egyik legnagyobb külföldi tőkebefektető

Kínában. Gazdaságának alapját jelenleg is a szolgáltatók, azon belül is a turizmus jelenti.

Természet - A kis ország szubtrópusi fekvése miatt éghajlata kellemes. Gyakorlatilag az egész területet beépítették, a népsűrűsége pedig igen magas.

Turizmus - Az idegenforgalomnak Makaó életében a világon egyedülálló szerepe van. A vonzerőt jórészt a szerencsejáték különféle változatai jelentik: Makaót joggal nevezik a „Kelet Monte Carlójának”. Ez az iparág több mint 40 százalékkal járul hozzá a GDP-hez; és a teljes munkaerőnek mintegy az egyharmadát foglalkoztatja! Az innen származó adók pedig a kormányzati bevételeknek több mint a felét teszik ki. Magyar állampolgárok vízum nélkül utazhatnak makaóra.

Malajzia

Szerző:
KADAS Csaba

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviselet:

Cím: Level 11, Wisma Goldhill, 67,
Jalan Raja Chulan, 50200 Kuala
Lumpur

Telefon: +60-3-2020-1072/3/5/6

E-mail: consulate.kul@mfa.gov.hu,
mission.kul@mfa.gov.hu

Honlap: kualalumpur.mfa.gov.hu
**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Káli Attila

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Malajzia Budapesti Nagykövetsége
Cím: 1026 Budapest, Pasaréti út 29.

Telefon: +36-1-488-0810

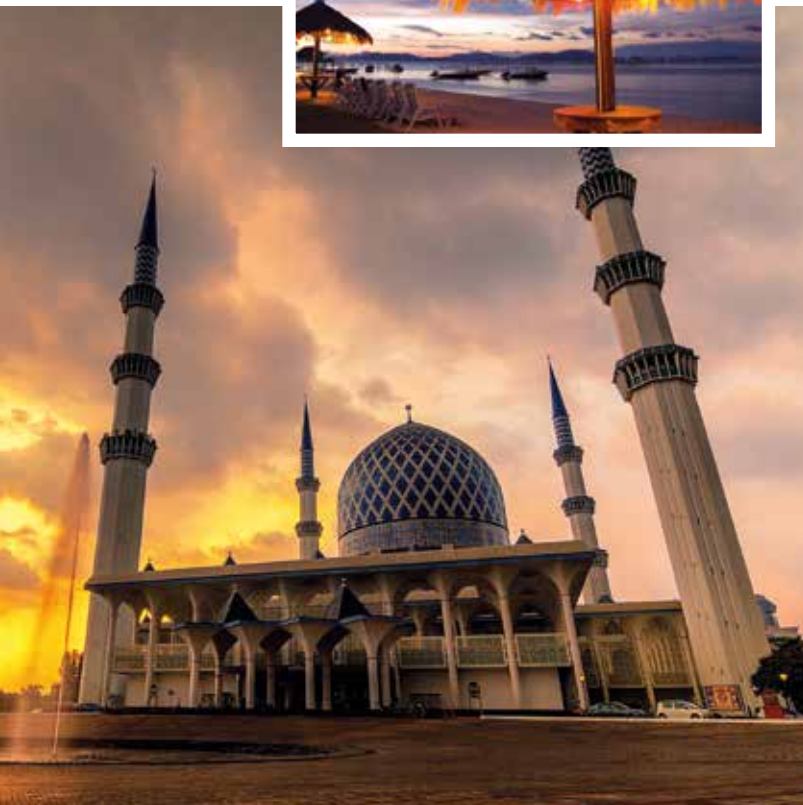
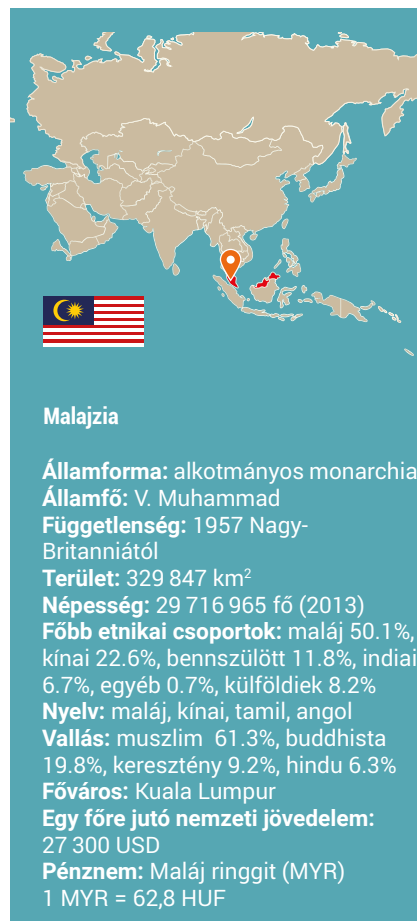
E-mail: mwbdpest@t-online.hu

Honlap: www.kln.gov.my

Nagykövet: Mohamad Sadik
Kethergany

Amikor először Malajziába utaztam a Valódi Ázsia szlogent harsogta a hivatalos kánon. Az egykori brit gyarmati területből született Malajzia többségében maláj ajkú, kisebb részben kínai etnikumú lakossága a Maláj-félszigeten és Borneó szigetének északi felén, az egyenlítő mentén él. A maláj nemzetteremtésből korábban nem kért sem a gazdag Szingapúr, sem Brunei szultánja. Így e két pici terület független államként büszkélkedik a hóna alatt. Malajziában szerencsésen keveredik a trópusi paradicsom érintetlen világa a modern Ázsia vívmányaival. Ám vigyázat, civilizációs és kulturális örökség szemüvegén keresztül szemlélve csak zöld sivatagnak érezzük majd. A muszlimmá lett maláj hajós kereskedőknek

sosem volt nagy birodalmuk, sosem vert gyökeret a hindu, a buddhista vagy a konfúciuszi társadalomszervezési gyakorlat, így ne keressünk romantikusan romos műemlékegyütteseket se. Terveink inkább a természeti értékek köré szőjük! A fővárosában, Kuala Lumpurban futurisztikus üvegpaloták, tágas, rendezett parkok között barangolhatunk. Kuala Lumpurból autóval is elérhető a hajdan világhírű és stratégiai jelentőségű gyarmati városka Malaka, ahol a holland és a portugál kolonizáció emlékei világörökségi védeltséget élveznek. A Maláj-félszigeten találjuk még a – tökéletes esőerdő programokat kínáló – Taman Negara Nemzeti Parkot és a Cameron-felföldet is, amely friss levegőjével, brit házaival és zöldellő teaültetvényeivel különleges kontrasztot kínál.

Gazdaság - Az elmúlt évtizedekben Malajzia gyökeres változáson ment keresztül. Egy elmaradott, eldugott országból erős, ipari nemzetté vált. Az 1990-es évektől igen gyors gazdasági fejlődés jellemezte, amit részben a nagyarányú külföldi tőkebefektetéseknek köszönhetett. Legfontosabb élelmiszernövénye a rizs, amelyből behozatalra is szorul. Mezőgazdasága kivételre kókuszdiót, kakaót, teát, kaucsukot és pálmaolajat termesz. Az olajpálma fő területe a félsziget déli része, de újabban Borneón is egyre inkább telepítik. A kaucsuk mellett Malajzia világszínvonalú fontosságát hosszú ideig az ónércnek köszönhette. Az ónérc bányászatának két fő központja Ipoh és Taiping. Mára a bányák kimerülése és a magas termelési költségek miatt a bányászat erősen visszaesett. Energiahordozók közül jelenleg a kőolaj a legfontosabb az ország exportjában. A feldolgozóipar szintén a gazdasági élet meghatározó ága. Ennek legfontosabb ágazatai a világszínvonalú elektronika, elektrotechnika, precíziógép-gyártás, közlekedési eszközök gyártása, vegyipar, valamint a gumi- és a fafeldolgozás.

Természet - Malajzia legnagyobb értéke, hogy néhány védett területen még természetes a trópusi környezet, ez pedig Borneó szigetén élvezhető a leginkább. Ide rövid és megfizethető repülőutakkal könnyen eljuthatunk a fővárosból. Érintetlen erdősegeiben elzárt törzseket, hegységeiben különleges barlangokat és ökoszisztémát találhatunk. Akár Kota Kinabalu vagy Sandakan, akár Kuching városába repülünk, jól kiépített nemzeti parkokban, függőhidakon sétálva csodálhatjuk meg a szarvascsőrű madarakat, a barátságos orangutánokat és a hosszú orrú majmokat. Az eltérő élőhelyeket kínáló nemzeti parkok közül kiemelkedik a hatalmas barlangjairól híres, világörökségi védeltséget élvező Mulu esőerdő, illetve a Délkelet-Ázsia legmagasabb hegyét övező világörökség, a Kinabalu Park.

Turizmus - Malajzia a világ legszebb trópusi tengerpartjaival büszkélkedhet. A szomszédos Thaifölddel ellentétben azonban kevésbé kiépített, ezért csendesebb. Malajzia gazdag bűvárparadicsom is. A világ leghíresebb (pl. Sipadan) merülőhelyeiből többet is találunk felségvízeiben.

Maldív- szigetek

Szerző:
Dr. KISS Róbert
Richard

Diplomáciai képviseletek

Illetvéeks magyar képviselet: Sri Lanka

Az ország hazánkba akkreditált képviselte:

Maldív-szigetek Brüsszeli
Nagykövetsége

Cím: 1040 Belgium, Brüsszel,
Rond-Point Schuman 11.

Telefon: +32-2-256-7568

E-mail: info@maldivesembassy.be
info@maldivesmission.eu

Honlap: www.maldivesmission.eu
Nagykövet: Ahmed Shiaan

A legnagyobb európai utazási iroda egyik menedzsere nyilatkozta egyszer, hogy szerinte az egész évet végigdolgozó üzletemberek álma a maldív-szigeteki nyaralás januárban. Itt ugyanis tényleg a víz fölé hajolnak a pálmafák, a tengerpart hófehér homokos, és nem kell az időt holmi városnézéssel tölteni. Mert város csak egy van, és az is bejárható egy óra alatt. A mérések szerint egy év alatt több ezer négyzetméternyivel csökken a Maldív-szigetek területe. Nem politikai viták vagy háborús események húzódnak meg a háttérben, hanem egy leküzdhetetlen ellenfél: a tenger.

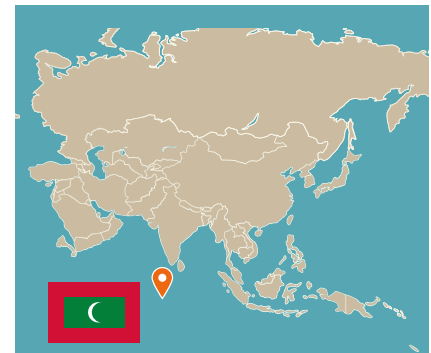
Az Indiai-óceán halgazdag vidékén, az egykori Ceylontól hatszáz kilométerre fekszik kétezer atoll, vagyis korallzátony, és a legnagyobbik sem nagyobb, mint a Margit-sziget, ráadásul területének 80%-a egy méterrel sincs magasabban a tenger szintjétől. A főváros repülőterén is csak úgy tudnak leszállni a gépek, hogy feltöltötték a tengert, és így épp elég hosszú a kifutópálya. Egy ízben, hogy felhívják a nemzetközi figyelmet a globális klímaváltozás miatti nehézségeikre, víz alatti kabinetülést is tartott a Maldív-szigetek kormánya. Felvetődött az is, hogy Srí Lankától vagy Indiától vesznek meg kisebb területeket.

Gazdaság - Az egyre csökkenő területű ország a lakatlan zátonyokkal együtt 2000 apró szigetből áll, melyek területeinek összege összesen 298 négyzetkilométer. Az ország nemzeti jövedelmét a turizmus határozza meg. 2008-ban már több százezer turista látogatta meg a szigeteket, amelyek egyre népszerűbbek, elsősorban az európaiak és a japánok élvezik szívesen a paradicsomi állapotokat. A szigetek fővárosa Male. Ez az egyetlen városias település, egy négyzetkilométernyi a területe, és 60 ezer ember lakja. Male a vallási, a kereskedelmi és a kulturális élet központja, és a politikai küzdelmek színtere is. A fő közlekedési eszköz a motorbicikli és a kerékpár, bár ez az egyetlen sziget, ahol autót is van. Mindössze ötszáz gépkocsi található az atollon, többségük taxi, az érkező turistákat pár száz méternyit szállítják. A nyolcvanas években a Maldív-szigetek a Föld 25 legszegényebb országa közé tartozott. Mára a turizmusnak köszönhetően rohamos fejlődésnek indult, és a tehetősek körében az egyik legkeresettebb üdülőparadicsommá fejlődött. 2014 tavaszán több szigeten is építkezések kezdődtek, és a luxusvillákat skandináv cégek értékesítik majd. Más kérdés, hogy az épületek lényegében a sekély tengerben állnak majd, csak a közös létesítmények kerülnek a homokos részre. Összefüggő száraz terület ugyanis egyre kevesebb van. Nagyobb házak sincsenek, Male kivételével, ahol az első ötemeletes ház 1987-ben épült.

Természet - Ez sem tántorítja el a befektetőket. A korábban lakatlan atollokon egyre több romantikus faházat találunk. Az elektromos áramot generátor szolgáltatja, az édesvizet pedig a tenger sótalánításával nyerik. A szigetek átlagosan ötven-száz turista nyaral, mindenkinek saját tengerpartja van, mivel az egész terület csak tengerpart – a sziget egyik végéből látni a másik végét. A helyi személyzet is a nyaralószigetek lakik a szezon idején. Mindenütt átlátszó, zöldeskék a víz, hullámok nincsenek, élénksárga, mélykék, piros pöttyös halak úszkálnak a vízben, mesébe illő az egész. A delfinek gyakran elkísérik a motorcsónakokat, játékosan ugrádozva élvezik az életet. A bungalók a legtöbb helyen légkondicionáltak, a berendezés funkcionális. De nem is a fa karosszék a lényeg, hanem a mesébe illő környezet. Negyven fok, csillogó zöldeskék víztükör, pálmafák – klasszikus édeni szigetek.

Turizmus - A fakultatív programok közé tartozik a búvárkodás és a horgászat. Meglátogathatjuk a szomszédos atollokat is, de egyénileg csak engedéllyel lehet az egyik szigetről a másikra utazni. Nagyobb egyéni túrák esetén érinteni kell a fővárost, Malét. A fősziget kivételével sehol nincsen autót, a nagyobb szállodaszigetekon biciklivel közlekednek a turisták. Arra ügyelni kell kerékpározás közben, hogy a balra tartás szabálya érvényes. Sok sziget azonban annyira kicsi, hogy itt csak a felhőtlen pihenésre kell koncentrálni. Az pedig könnyű egy vérbeli turistának.

Maldív-szigetek

Államforma: köztársaság
Állam- és kormányfő: Abdulla Yameen
Függetlenség: 1965 Nagy-Britanniától
Terület: 298 km²
Népesség: 345 023 fő (2013)
Főbb etnikai csoportok: maldívi
Nyelv: divehi
Vallás: szunnita muszlim
Főváros: Malé
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 15 500 USD
Pénznem: Rufiyaa (MVR)
 1 MVR = 17,24 HUF

Mianmar

Szerző:
ÁCS László

Diplomáciai képviselvek

**Az országban működő magyar
külszévisvelet:**

Cím: No. 84, 6th Floor, Pan Hlaing
street, Saung Chaung township,
Yangon, Myanmar

Telefon: +95-9 510 2104/9 863 2277

E-mail:

myanmar.business2009@gmail.com

Tiszteletbeli konzul: Ms. Tint Tint Lwi

**Az ország hazánkba akkreditált
képszevlete:**

Mianmar Belgrádi Nagykövetsége
Cím: 11000 Belgrád, Szerbia, Kneza
Milosa 72.

Telefon: +38-1 -11 3617-165

E-mail: myanbel@sezampro.rs

Honlap: www.mebelgrade.org

Nagykövet: Zaw Tun

Thaiföldtől nyugatra a burmai múlt pompás hagyatékát őrző Mianmar, az egykori Burma várja az utazót. Talán sehol sem találunk annyi

szépséget egy helyen, mint a katonai diktatúrától frissiben megszabadult országban, de a burmaiakéhoz fogható kedvességgel sem igazán találkozni másutt, ezért semmi kétségünk ne legyen: Burmát látnunk kell! Az egykori Rangun, a széles sugárutakkal és szűk mellékutcákkal felosztott Yangon ma is egy hatvan-hetven évvel ezelőtti ázsiai nagyváros képét mutatja, mely felett a világ páratlan csodája, a Shwedagon aranylő pagodája magasodik. Ázsia e pazar ékszerdobozának vagyona hosszú évszázadok során gyarapodott a királyok, királynők és alattvalók adományai révén, ám nem a sok kincs, hanem az éteri hangulat ragadja magával az áhítatban lévő hívők folyamát, ahogy a messziről jött idegent is. Yangon határán túl egy másik izgalmas világra nyílik átjáró, ahol a vándor évtize-

dekkal, sőt évszázadokkal csúszik vissza az időben. Keleten, a monok ősi területén egy Aranyszikla nevű, apró sztúpát hordozó ingókó egyensúlyoz a mélység felett, északkeleten az Inle-tó varázslatos vízi világa és Pindaya Buddha-regimenteket rejtő hűs barlangja rejtőzik, északra pedig az ország utolsó királyi székhelye, Mandalay és az ősi királyvárosok fekszenek: Inwa, Sagaing és Amarapura. A legmegkapóbb kép azonban mélyen Mianmar belsejében, az Ayeyarwady jáde zöld folyamának középső szakaszán vár ránk, ahol hirtelen megváltozik a táj. Nem csak a dzsungel vált át sivataggá, vagy a hegyek síksággá, hanem száz meg száz narancsszínben tündöklő templom bukkan ki száz meg száz másik mögöl. Ez Bagan, Burma bölcsője, ahol a XI–XIII. század során egy egész templomerdő nőtt ki a földből Buddha dicsőségére. Annál pompásabb látvány pedig, mint amikor egy piramistemplom tetejéről körülnéz az ember napnyugta idején, kevés van a világon.

Gazdaság - A természeti és ásványkincsekkel illetően Burma glóbuszunk egyik leggazdagabb országa, ám míg a brit gyarmati időkben a világ vezető rizsexportőre volt, az 1980-as években már a világ egyik legszegényebb országának számított. A katonai rezsim nyitása óta mérsékelt eufória jellemzi a gazdaságot, így az óvatos befektetők száma is növekszik. Mivel a rezsim évekre bezárta az egyetemeket, a legnagyobb gond ma a képzett munkaerő hiánya. Az infláció 2005–2007 között évi 30 % körül ingadozott, jelenleg 9%-on áll, az éves növekedés ugyanakkor 7%.

Természet - Mianmar – Indonézia után Délkelet-Ázsia második legnagyobb állama, területe nagyjából megegyezik Franciaország és Anglia együttes méretével. Az erdőkkel borított, hegyes vidéken több hegylánc fut párhuzamosan északról délre a Himalája keleti nyúlványának meghosszabbításaként. Ezek legmagasabb tagja az 5887 m-es Hkakabo Razi hegy. Az ország területének 43%-át borítja erdő, mely milliónyi gyümölcsfával, bambusszal és keményfával látja el a bennszülöttet, de számos nagyvad is csatangol még a sűrűben, köztük elefántok, rinocéroszok, tigrisek, maláj, fekete és himalájai medvék és számos szarvasfaj.

Turizmus - Budapestről közvetlenül nem tudunk eljutni Mianmarba, ám a Qatar Airways 2012 őszén – öt év kihagyás után – ismét elindította Budapest–Doha–Yangon járatát, amihez később az Emirates is csatlakozott a saját járatával. A másik lehetőség, hogy Bangkokba repülünk, és itt szállunk át Yangon vagy Mandalay felé. A korábban roppant nehézkes vízumbeszerzés ma már online is intézhető, ám fontos, hogy nálunk legyen az ezt igazoló kinyomtatott dokumentum, máskülönben fel sem engednek bennünket a repülőgépre. A szálláskínálat javuló tendenciát mutat, de 2013-ban Bangkokban még kétszer annyi szoba állt a turisták rendelkezésére, mint egész Mianmarban.

Mianmar

Államforma: szövetségi köztársaság

Állam- és kormányfő: Htin Kyaw

Függetlenség:

1948 Nagy-Britanniától

Terület: 676 578 km²

Népesség: 53 000 000 fő (becsült adat)

Főbb etnikai csoportok: burmai 68%, san 9%, karen 7%, rakhin 4%, kínai 3%, indiai 2%, mon 2%

Nyelv: burmai, angol

Vallás: buddhista 87.9%, keresztény 6.2%, muszlim 4.3%

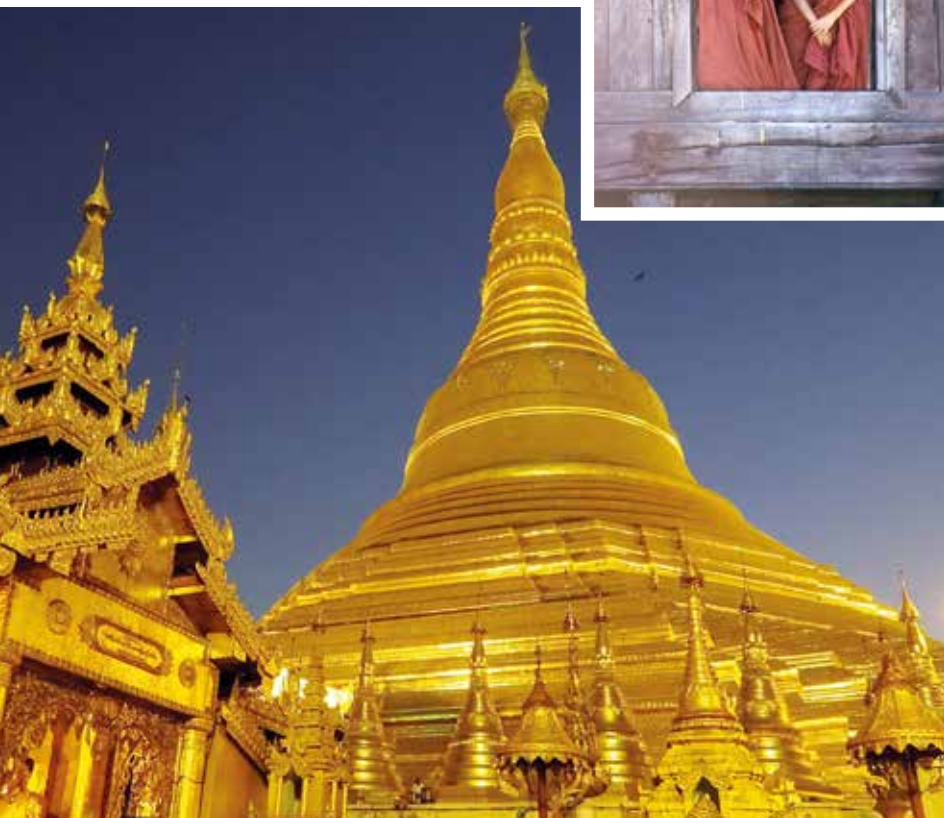
Főváros: Naypyidaw

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

5 800 USD

Pénznem: Mianmar kyats (MMK)

1 HUF = 5,08 MMK

Mongólia

Szerző:
HAJDU Anna

Diplomáciai képviseltek

**Az országban működő magyar
külképviselőt:**

Ulánbátor
Cím: J.Sambuu str. 36., BLUEMON
Center 6. emelet, Ulánbátor 14200,
Mongólia

Telefon: +976-7700 5600

E-mail: mission.uln@mfa.gov.hu

Honlap: ulanbator.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Gálosfai Mihály

Mongólia Budapesti Nagykövetsége:

Cím: 1022 Budapest, Bogár u. 14/C.

Telefon: +36-1-326-8558

E-mail: mongolemb@t-online.hu

Nagykövet: Zeneemyadar Batbayar

Akik valaha jártak már Mongóliában, sohasem felejtik el a mindig kék eget és a beláthatatlan messzeséget, ami a sztyeppén tárul a szem elé. Mongólia hatalmas kiterjedésű ország, 17 magyarországnyi terület, amelyet alig 3 millióan laknak. Vidékei között egyaránt megtalálhatjuk az erdős sztyeppét, a hegyvidéket, de a világ egyik legkiterjedtebb sivatagát, a Góbi-sivatagot is. Az ország lakóinak fele a fővárosban, Ulánbátorban él, így vidéken hosszú utazásokat tehetünk anélkül, hogy nagyobb városokba botlanánk. Jurtalakásokba annál inkább, ugyanis a lakosság közel egyharmada még mindig nomád pásztorkodó életet él. A mongolok hosszú kínai elnyomás és több évtizedes szovjet függőség után a kilencvenes évek elején nyerték el teljes függetlenségüket. Az elmúlt évtize-

dekben egyre erősebbé vált a mongol birodalom hódítójának, Dzsingisz kánnak a kultusza, akit nemzeti hősként tisztelnek. A kán hatalmas, 40 méteres lovasszobrát 2008-ban állították fel, nem messze a fővárostól. A mongolok nem csak a dicső múltat, de a népi hagyományokat is igyekeznek fenntartani: a lótényésztés és a lóverseny, az íjászat és a kötöttfogású birkózás mindenki számára ismert elfoglaltságok. A mongol tradíciókat ünneplik a Nádám-fesztivál keretében a nyár közepén országsszerte, ahol a legügyesebb férfiak küzdenek meg egymással az említett versenyszámokban. Ekkor főként, de egész évben is előszeretettel fogyasztják a hagyományos mongol ételeket, amelyek húson és tejen alapulnak. Bár utóbbiak elrettenthetik az európai konyhához szokott utazókat: főként amikor főtt birkafejet kínálnak az éhes turistának.

Gazdaság - Mongólia gazdaságát hosszú ideig az állattenyésztés dominálta. Az utóbbi évtizedekben azonban a bányászat (réz, szén, cink stb.) vette át a vezető szerepet.

Az ásványkincsek ma Mongólia fő exporttermékei, az országba érkező befektetések Kínából, Oroszországból és Kanadából szinte kizárólag a bányászati szektorban jelennek meg. A 2010-es évek elején e befektetéseknek és a termelékenység növekedésének köszönhetően Mongólia az egyik legkedvezőbb növekedési statisztikával büszkélkedhetett. A bányászati tevékenység terjeszkedésének azonban árnyoldalai is vannak, egyre kevesebb az alkalmas terület az állattenyésztők számára, akiket az elmúlt évek pusztító hidegfrontjai tömegével kényszerítettek a városi nincstelének életére.

Természet - Mongólia nagyrésze a Mongol-fennsíkon terül el. Keleten a Mongol-mandzsúriai sztyeppék vidéke, északon és nyugaton domságok és hegységek jellemzik, a Góbi-sivatag nagyrésze is Mongólia déli részén terül el. Az ország időjárása rendkívül szélsőséges, nyáron a hőség jellemző rá, télen viszont a Szibériából érkező hideg hatására a hőmérséklet elérheti a mínusz 30 fokot is. Mongólia folyómedrekkel és hegységekkel szabdaltsága jellemző állata a mormota, míg a sivatagos vidéken a baktriai teve a jellemző. A legnagyobb számban azonban lovakkal és birkákkal találkozhatunk.

Turizmus - A turisták száma folyamatos növekedést mutat az elmúlt két évtizedben Mongóliában. Legtöbbször Kínából, Oroszországból és a kelet-ázsiai államokból látogatják meg a számos turisztikai lehetőséget kínáló országot. Elsősorban a tájak és a vadvilág vonzza a látogatókat, a Góbi-sivatag és a hegyvidékek igazán látványos desztinációk, nem beszélve a nyugati tavak környékéről. Mongólia az év nagy részében napsütötte, tiszta égboltú időjárással büszkélkedhet, ezért is hívják az „örök kék ég földjének”.

Mongólia

Államforma: köztársaság

Állam- és kormányfő:

Khaltmaagiin Battulga elnök,
Dzsargaltulga Erdenebat
miniszterelnök

Függetlenség: 1911

Terület: 1 566 000 km²

Népesség: 3 millió fő

Főbb etnikai csoportok: mongol
97%, kazah 3%

Nyelv: mongol

Vallás: buddhista 50%, muzulmán
6%, sámánista 2,9%, keresztény
2,1%, nem vallásos 38,6%

Főváros: Ulánbátor

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:
3 686 USD

Pénznem: Mongol tugrik (MNT)
1 HUF = 9,24 MNT

Nepál

Szerző:
DIÓSZEGI Anna
Mária

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviselet:**
Katmandu

Cím: Chaudhary Towers, Jhamsikhel,
Lalitpur, Nepal, P.O.Box: 4869

Telefon: +977 1-554-5891-5

E-mail: ram.bista@chaudharygroup.com,
info@hungarianconsulate.org.np

Honlap: www.hungarianconsulate.org.np

Tiszteletbeli konzul:

Mr. Arun K Chaudhary

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselete:**

Nepál Berlini Nagykövetsége

Cím: 10587 Berlin, Németország,
Guerickestraße 27.

Telefon: +49-30 -3435-9920/1/2

E-mail: berlin@nepalembassy.de

Honlap: www.nepalembassy-germany.com

Ügyvivő: Prakash Mani Paudel

Nepál az a hely, ahol nap mint nap újabb csodákra ébredünk. Látszólag mintha egy időutazáson vennénk részt és megérkeznénk az 1950-es évekbe. Első pillantásra a főváros egy színes, mozgalmas „káosz”. Egy nagy levegővétel, egy pillantás a Himalája havas csúcsaira és láthatjuk Nepál egyéniségét. A magas hegyek között élő emberek mindig mosolyognak. Ők azt mondják azért, „mert azon a helyen élnek, amely oly közel van Istenhez”. Valóban, ott található Földünk legmagasabb pontja, a Mount Everest, vagy az ő nyelvükön, a Csomolungma. Katmandu, a főváros nyüzsgő világa után egy békés kis hegyi faluban, Thumkában fedeztem fel a nepáli emberek mindennapjait. Bivaly vontatta faekével szántanak, az asszonyok sarlóval vágják a fűvet a háziállatoknak, bivalytrágyából előállított biogázzal főznek. A gyerekek a bokor méretűvé nőtt növényekről leszedik a chilit, eset-

leg még betekerik egy mustárlevélbe és kész a nasi. Ha édességre vágnak cukornádat rágcsálnak, vagy a falu egyik hűtőszekrényében fagyasztott cukrosvizet nyalogatják, akár a legfinomabb házi készítésű fagyalaltot. Nincs kerítés, mert mindent megosztanak egymással. Ha valakinek gondja van, együtt megoldják. Hetente összegyűlnek és megbeszélik a problémákat. De ha éjjel történik valami (például egy tigris téved a faluba), beindul a riadólánc és a csíkos macska menekülőre fogja. Képzeld el, reggel felkel az ember, és láthatja a hegyek mögül előbukkanó Napot, majd este ugyanaz a Nap aranya borítja a Himalája havas csúcsait. A kettő között pedig a falu lakói fürkészik a vendég óhajait, és érdeklődve kérdegetik az ő világról, de szívesen mesélnek a sajátjukról is, amelyet boldogon meg is mutatnak. Éjjel pedig a Hold és a csillagok, amelyek oly közelieknek tűnnek, bevilágítják a szomszédokhoz vezető hosszú, keskeny ösvényeket a dzsungelben.

Gazdaság - Két évvel a pusztító földrengés után rohamos fejlődést mutat Nepál gazdasága. Nyolc évnyi tárgyalás után, 2015 szeptemberében elfogadták az új alkotmányt. Ezzel rend lett a „káoszból”. Felújították a közlekedést, az utakat, a földrengésben megrongálódott, az UNESCO Világörökség részét képező Katmandu-völgy zarándokhelyeit. A nagyobb városokban újra lett áram. De másról is fejlesztették az infrastruktúrát. Újra beindult a kézműves és agrártermékek kereskedelme, és az ország bevételének nagy részét adó turizmus.

Természet - Nepál nemcsak kultúrájában színes és gazdag, hanem természeti sokszínűségével is dicsekedhet. A szövetségi állam éghajlata 5 zónára osztható a tengerszint fölötti magasságok okán, a szubtrópusi időjárástól az örök hó birodalmáig mind megtalálható a 147 181 km²-nyi területen. Nepálban 5 évszakot tartanak nyilván, a mi négy évszakunkhoz még hozzájön a monszun időszak. A világ 8000 m

fölötti hegycsúcsai közül 8 Nepálban található. Az UNESCO Világörökség részét képezi 4 terület is Nepálban:

- Katmandu-völgy,
- Lumbini, Buddha születési helye,
- Csitván Királyi Nemzeti Park,
- Szagarmantha Nemzeti Park.

Turizmus - A nepáliak úgy köszöntik a vendéget, Namaste, amelynek jelentése „Üdvözlöm a benned lakozó Isten(í)!” Ezt ők komolyan is gondolják, Istenként tisztelik a vendéget. Az utóbbi években már nemcsak a világ legmagasabb csúcsát meghódítani akaró hegymászók látogatnak Nepálba, hanem sokan próbálják felfedezni, megismerni az ayurvédikus gyógymodort, és megtalálni lelki békéjüket. Időben és kilométerben is hosszú az út a csodák világáig, de megéri. A 15 napos vízum mindössze 25 euró.

Nepál

Államforma: köztársaság

Államfő: Bindhádévi Bhandári

Kormányfő: Sher Bahadur

Függetlenség: az állam alapítását 1768-ra teszik

Terület: 147 181 km²

Népesség: 32 000 000 fő (2016-os becslés)

Főbb etnikai csoportok: 125 különböző etnikai csoportot - kasztot tartanak nyilván

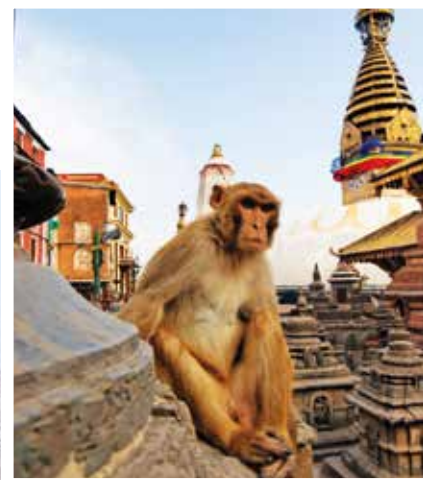
Nyelv: nepáli

Vallás: hindu 81.3%, buddhista 9%, muszlim 4.4%

Főváros: Katmandu

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 2 500 USD

Pénznm: Nepáli rúpia (NPR)
1 NPR = 2,56 HUF

Omán

Szerző:
SZÚCS Tamás

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külviselet

Cím: Road of Sultan Qabus City,
Qurum Hills, Muscat Compound no.
2105 Building no. 3650, 122 Code 114,
Muscat Ruwi, Oman

Telefon: +968-2-456-2852

E-mail: saudtaie212@yahoo.com

Tiszteletbeli konzul:
Saud Hamad Al Taie

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Ománi Szultánság Tiszteletbeli
konzulátusa,

Omán - Tiszteletbeli konzul

Cím: 1117 Budapest, Budafoki út 79.

Telefon: +36-1-464-1609

E-mail: consulate.oman@t-online.hu
szatmari_tibor@t-online.hu

Tiszteltbeli konzul: dr. Szatmári Tibor

Egy igazi szultánság, ahol a gazdagságot tevében mérik, ahol az őszszakállú szultánt tisztelet övezi, ahol férfiak fekete köpenyükhöz, vakítóan fehér ruhájukhoz turbánt és alkalomadtán handzsárt hordanak, ahol az asszonyok szemérmesen húzódnak el az idegenek pillantása elől, ahol mecsetek csipkés tornyai törnek a magasba, ahol büszke várak őrzik az öblöket és zöldellő oázisok várják a megfáradt sivatagi vándorokat, egy ország, amely ennek ellenére nem az Ezeregy éjszaka meséiben szerepel, hanem itt él közöttünk, nem is olyan messze, az Indiai-óceán partján A gazdagság szembetűnő, mégsem olyan, mint Dubai, Manama vagy Kuvait. Valami vidékies báj lengi be a várost. Az

omániakat mintha kevésbé rontotta volna meg a hirtelen jött jólét. Végtelenül kedvesek és kimondhatatlanul vendégszeretők, ott van még bennük a sivatagi ösztön: szeresd a vendéget, jobban, mint magadat, mert sosem tudni, mikor és kihez vet el a sors és a vándorlás. A muszlim erkölcs és a modern élet ellentmondásait több helyen is érezni. A mi szemünknek kicsit furcsa, ahogyan a lányok decens fekete csadorokban hajolnak a villogó képernyők fölé, és nézik az amerikai website-okat. De itt az is teljesen mindennapos, hogy Amerikában, Európában tanult menedzserek használják a nemzetközi kapitalizmus nyelvezetét a legmodernebb mobiltelefonokon az emberi erőforrásokról és társaikról – talpig diszdasában, turbánban és handzsárban.

Gazdaság - Az ország alapvetően a szénhidrogén-szektorból él. Rohamosan küzdötte le az elmúlt évtizedek elmaradottságát, és modern ipari országgá vált. A szultán, amellett, hogy igyekszik a gazdaságot diverzifikálni, és a kitermelés mellett más szektorokat – így például a turizmust – fejleszteni, nagy hangsúlyt fektet arra, hogy Omán fenntartható, környezettudatos gazdaság legyen.

Természet - Az ország éghajlata tájegységről tájegységre változó. A tengerparti vidékeken nyáron meleg és nedves a levegő. Az ország belseje forró és száraz, néhány magasabban fekvő hely kivételével, ahol egész évben mérsékelt a hőmérséklet. Délen viszont kellemesebb az éghajlat, főleg a nyári időszakban. A déli part már a monszunövezetben található, és sokkal zöldebb, csapadékosabb a klímája, mint az északi részeknek. Innen indult az ókorban, korai középkorban a tömjénút – és még ma is termelnek itt tömjént. Szintén fontos természeti érték a félsivatagos részek élővilága – itt él az arab nyársasantilop, amelynek rezervátuma világörökségi helyszín volt.

Turizmus - Ománban a legfőbb látnivaló természetesen a sivatag és a tengerpart, de aki ennél többre vágyik, az sem fog csalódni. Az ország fővárosa Maszkat, amely eltérően a többi arab fővárostól megőrizte az arab hagyományokat. A város három részre osztható, Muscat a régi kikötőnegyed a szultán palotájának ad otthont, Mutrah a legfontosabb lakó és kereskedelmi központ, Ruwi pedig az üzleti negyed. A fővárosban három portugál kori erőd is található, ezeket azonban csak fényképezni lehet, a belépés tilos. A város nevezetessége az akvárium, amelyet a legszebb arab akváriumnak szoktak nevezni. Az összes tengeri élőlény megcsodálható itt, amely az ország vizeiben él. Omán 5000 éves történetével az Omán Múzeumban illetve a Szultáni Fegyveres Erők Múzeumban lehet legjobban megismerkedni. Érdemes felkeresni a Nemzeti Múzeumot is, ahol gyönyörű ezüst ékszerekben gyönyörködhet a látogató. Salalah az ország második legnagyobb városa, az egyetlen terület az Arab-félszigeten, amelyet elér a monszun. A város azonban nem érri, hanem régészeti emlékeiről híres, itt tárták fel Zafar városának ősi romjait. Remek strandok is található pár kilométerre a várostól. Az ország belsejében – úton a Wahiba sivatag felé – található Nizwa, a régi szultáni székhely, amely gyönyörűen rekonstruált váráról híres.

Omán

Államforma: abszolút monarchia

Állam és kormányfő: Kabúsz bin Szaid al-Szaid szultán

Függetlenség: 1650 Porugáliától

Terület: 212.460 km²

Népesség: 3.632.444 fő

Főbb etnikai csoportok: 88%-a arab, 3%-a beludzsi, 3%-a perzsa, 3%-a indiai és pakisztáni, 3%-a egyéb

Nyelv: arab, angol

Vallás: 94%-a muszlim (60% ibadita, 31% szunnita, 3% síita), 3%-a hindu, 3%-a pedig egyéb vallású

Főváros: Maszkat

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

36 357 USD

Pénz: Ománi riál (OMR)

1 OMR = 691,81 HUF

Szerző:
GYÖRGY
Gabriella

Oroszország

Diplomáciai képviseltek

**Az országban működő magyar
külképviseltek:**

Moszkva

Cím: Ul. Moszfilmovszkaja 62.
Moszkva 115127

Telefon: +7-495-641-7500

E-mail: mission.mow@mfa.gov.hu

Honlap: moszkva.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Balla János

**Az ország hazánkba akkreditált
képviseltele:**

Oroszország Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1062 Budapest, Bajza u. 35.

Telefon: +36-1-302-5230

E-mail: rusemb@t-online.hu

Honlap: www.hungary.mid.ru

Nagykövet:

Vlagyimir Nyilolajevics Szergejev

A világ legnagyobb kiterjedésű országának méreteit jelzi, hogy Magyarország 184-szer férne el a területén. Éppen ezért ha nincs legalább egy hónapunk arra, hogy körbejárjuk, érdekes a világhírű Transzszibériai Expresszt választanunk. Mielőtt azonban felülénk a 10.000 km-en és nyolc időzónán át robogó vasútra, Moszkvában kezdjük meg látogatásunkat.

Egy totalitárius rendszer főhadiszállásaként él sokak fejében az orosz főváros, de nem szabad megfeledkezni arról, hogy a szocialista építészet, a Hét Nővér gigantikus felhőkarcolója és Lenin Mauzóleuma mellett a régmúlt századai is uralják az utcaképet. A XIV-XVII. század között emelt Kreml, a Vörös-tér és a kolomenszkojei Mennybemenetel-templom ma UNESCO Világörökségi védelmet élveznek. Egyedi forma- és díszítésvilágú hagymakupoláival már messziről is látható a Vaszilij Blazsennij-székesegyház. A legenda szerint az építető Rettegott Iván megvakítottta a templom építészét, nehogy máshol is megismételhesse gyönyörű alkotását. A múzeumok tömkelege közül, a Tretyakov Képtár, a Moszkvai Állami Történelmi Mú-

zeum, a Gorkij Emlékmúzeum kihagyhatatlanok, de ahhoz hogy mindent magunkba szívjunk az atmoszférából, legalább 4-5 napos kimerítő ott tartózkodásra lesz szükségünk. A Roszszija minden másnap indul Moszkvából hétnapos úttára Vlagyivosztokba, de jobb nem sietni, mert az út során is akadnak érdekes városok. A jegyvásárlást könnyedén angol nyelvtudással az interneten is meg lehet oldani. Első állomásunk Kazány, az ország egyik legrégebbi települése. A város Kremlje szinte érintetlenül maradt fenn és hasonlóan szép a Tatar Elnöki Palota eklektikus épülete is. Vonatunkon tovább robogva az Ázsia határán fekvő Jekatyerinburgot, a szibériai régió fővárosát Novoszibirszket és a kozákság központját Krasnojarszket mindenképpen érdemes felkeresni. Irkutszk és Livsztjanka települések után a Bajkál-tó látványa kárpótol a vonat hálókosijának kényelmetlenségéért. Ez a világ legmélyebb tava, amely annyira tiszta, hogy körülbelül 40 méterig átlátszó a víz. A tó 27 szigete körül érdemes meglátogatni a legnagyobbat, az Olhon-szigetet, amely a burját nép spirituális központja. Vallási emlékhelyek, Sámán szikla, oltárok és zászlók tarkítják.

Oroszország

Államforma: köztársaság

Államfő: Vlagyimir Vlagyimirovics Putyin

Kormányfő: Dmitrij Anatoljevics Medvegyev

Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól

Terület: 17 098 242 km²

Lakosság: 142 257 519 fő
(2016-os becslés)

Főbb etnikai csoportok: orosz

77.7%, tatár 3.7%, ukrán 1.4%, baskír 1.1%, csuvas 1%, csecsen 1%, egyéb 10.2%

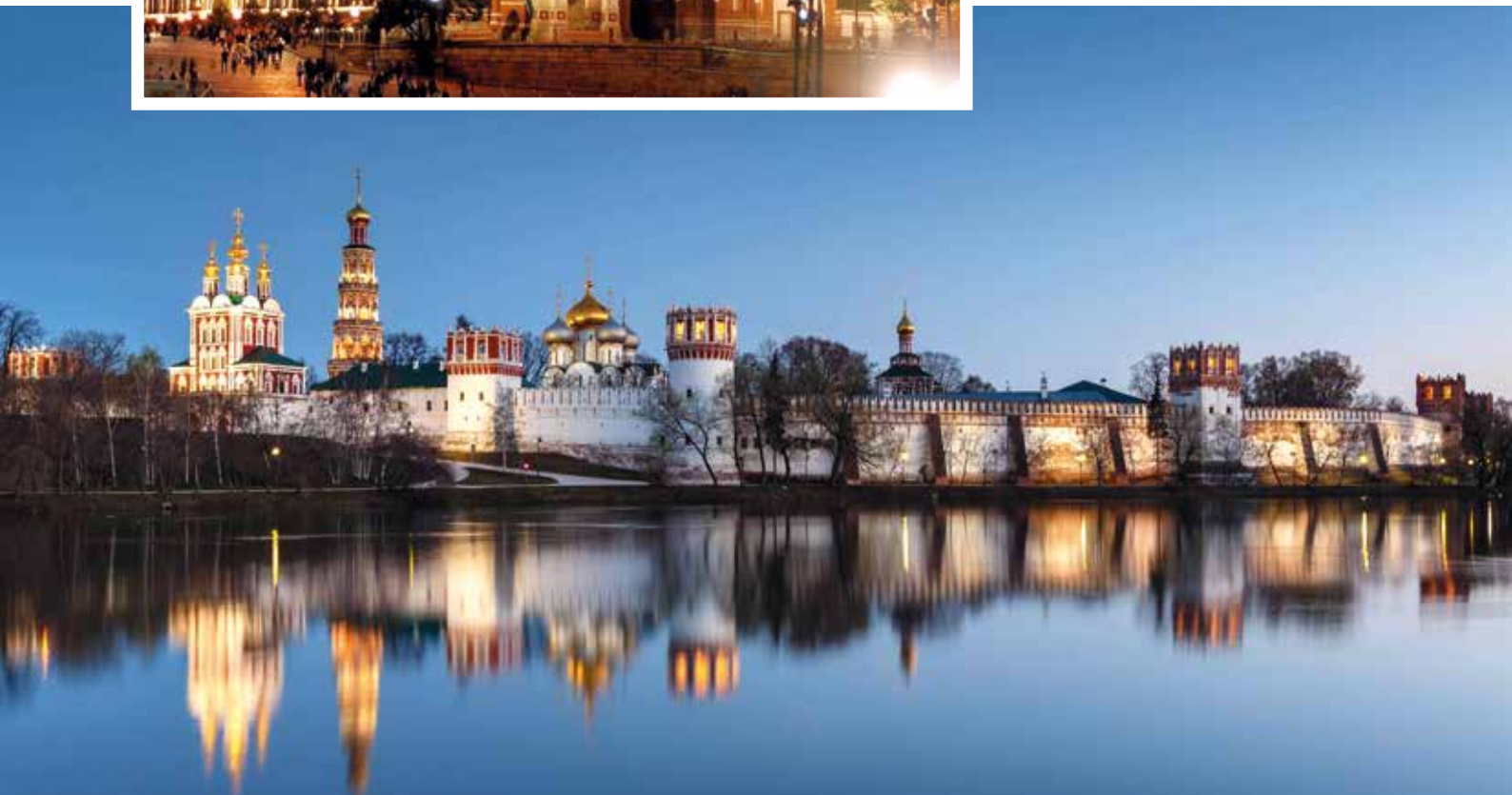
Nyelv: orosz

Vallás: görögkeleti, muszlim, buddhista

Főváros: Moszkva

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 26 500 USD

Pénznem: Orosz Rubel (RUB)
1 RUB = 4,61 HUF

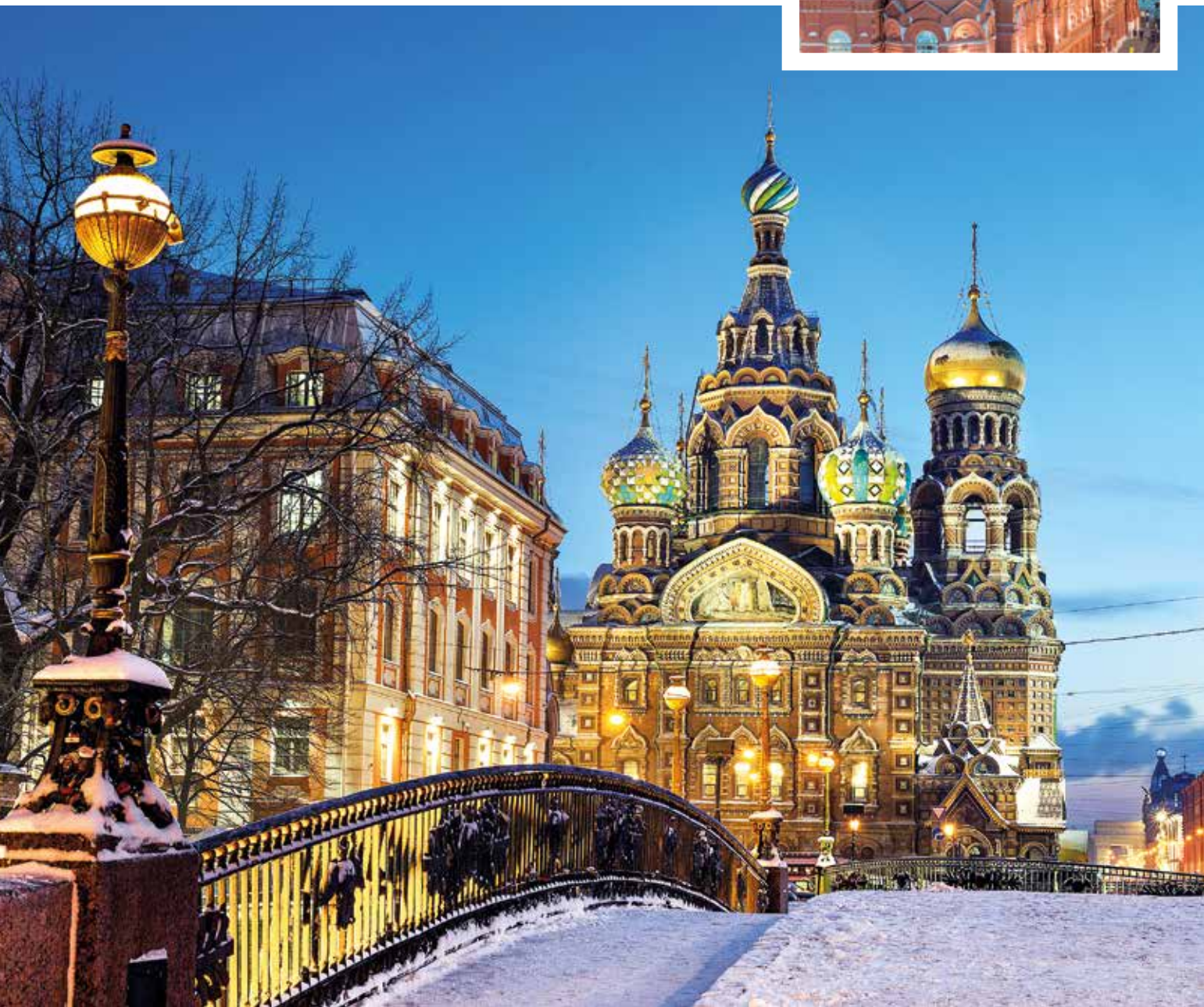

Gazdaság - A világ vezető gazdasága természeti erőforrásokban gazdag. Nemrég Oroszország átvette az első helyet Szaúd-Arábiától, mint a legnagyobb kőolaj nyersanyag-kitermelő a világon. Ami az erősségét adja az okozza a gyengeségét is az orosz gazdaságnak. Rendkívül kitett az energiahordozók világsági árának, az olaj és a gáz adja Oroszország költségvetési bevételeinek a 40%-át. A 2014 őszén elindult gazdasági és pénzügyi válságban 2015 februárjában 16,9 százalékon tetőzött az éves infláció, ami azóta folyamatosan csökken. Fegyveripara jelentős, képes csúcsmínőségű katonai technológiákat kifejleszteni. A fegyverrendszerekre fordított megnövekedett kiadás és az olajár világsági árának javulása miatt most kezd kilábalni az elmúlt két évtized legnagyobb válságából.

Természet - Oroszország legtávolabbi pontjai 8000 km-re vannak egymástól. Az Urál-hegység szeli ketté az országot és ez választja el Európát Ázsiától. Déli

vidékét a Fekete-tengertől a Kaszpi-tengerig a Kaukázus hegysége uralja. A hatalmas távolságok miatt változatos az éghajlat és a természet. A kelet-európai síkságon északról délre egymást váltják sorban a tundra, tűlevelű erdővel teli tajga és a füves puszta, a sztyeppe. Félisivatag a Kaszpi-tenger vidékén van. Utóbbi sósága miatt kapta a nevét a rómaiaktól, de valójában a Föld legnagyobb tavaként van számon tartva.

Turizmus - Ma már könnyedén és olcsón eljuthatunk az orosz fővárosba. Az egyik fapados légitársaság nem csak Budapestről, de Debrecenből is indít járatokat. Az utazás költsége nem magas, de készüljünk fel, hogy Moszkvában nyugat-európai árszínvonal van a boltokban. Csecsenföld, Dagesztán és az észak-kaukázusi régióin kívül Oroszország biztonságosnak tekinthető. Mielőtt azonban útnak indulunk vízumra lesz szükségünk. Az eljárás díja 35 EUR, a kérelmeket a külképviseletek általában 5 munkanapon belül elbírálják.

APRÓFO

• WINE OR WINE NOT •

1077 BUDAPEST, KIRÁLY U. 39. • 06 30/193 3000

Szerző:
Dr. TURGYÁN
Tamás és
AVANESIAN
Alex

Örményország

Az örmények őshazája a Kaukázustól délre, a Ván-Szeván-Urmia tavak háromszöge által közrefogott területen, az Örmény-fennsík volt. Az örménység a fennsík őshonos lakóiból, továbbá a bevándorló indoeurópai törzsek-ből kovácsolódott etnikai, nyelvi és kulturális szempontból egységes egészé. Ez a néppé válási folyamat, az örmények etnogenezise a Kr. e. XI-VI. századok folyamán ment végbe. Az egységesülés katalizátora a fennsík első szervezett államalakulata, az urartui birodalom volt. Az örmények országukat Hajasztannak, magukat hajnak nevezik. Az örmény nyelv az indoeurópai nyelvcsalád tagja, közvetlen nyelvi rokona akárcsak a görögnek nincsen. Nyelve gazdag, változatos mássalhangzóban; 36 fonémájából mindössze öt a magánhangzó (a, e, i, o u). Saját ábécéjét Meszrop Mastoc szerzetes alkotta meg Kr.u.404-405-ben. A IV. századelején, III. Trdat király 301-ben, a világon elsőként tette államvallássá a kereszténységet. Jereván Örményország fővárosa 2018-ban ünnepli fennállásának 2780. évfordulóját. A világ egyik legbiztonságosabb városa. Szeretek Örményországba utazni. Sétálni az ősi utcákon, tereken, nézni a rengeteg régi és új látványt, az épületeken levő díszítéseket, melyeket kőfaragó

mesterek durva és zseniális ujjai valósággal kihímeztek, finom mintákat véstek bele. A város pezseg az élettől, a turistáktól. Rengeteg étterem, kávézó kínálja finomabbnál finomabb termékeit, hűsítő italait a nyári forró napokon. Kora reggeltől késő éjszakáig amíg a vendég a teraszon ül nem zárnak be. Kedvenc helyem a borok és sajtok utcája. A különlegesen finom borok mellé óriási sajtválaszték áll a kóstolók részére. Jereván mellett kedvenc helyem a kb 110 km-re a vörös színű sziklák között található Noravankh monostor, melyet fontos egyházi és kulturális központként tartottak számon. Sok híres építőmester, szobrász és miniatúrafestő élt itt s hagyta ott kézijét a kolostor falain. Nem messze a kolostortól Örményország legősibb, 6000 éves pincészete található Areni község közelében a Madarak barlangjában. Areni ma is tartja a borkészítés hagyományait. De tovább utazva elérkezünk a Tatev kolostorhoz. A komplexumot a 4. században alapították és a fő-templomot 906-ban építették. Az udvar közepére egy ingaoszlopot (Gavazant építették a 10. században. Ez az egyetlen épület, amely túlélte a számos földrengést, ezzel is bizonyítva az örmény építészek hozzáértését. A monostor a világ leghosszabb, megfordítható függővasútjával, a „Tatev”-rel érhető el.

Gazdaság - Az ország hegyvidéki jellegéből adódóan csak kis része művelhető, leginkább az Araksz folyó völgyében van jelen a mezőgazdaság, szőlőt, mandulát, olajbogyót, gabonát és zöldségféléket termelnek. Nagy területen folyik azonban legeltető állattenyésztés a hegyvidéki térségben. Örményország gazdag ásványkincsekben (réz, cink, arany, ólom) és vízen energiában, ez ad alapot az ipar vezető ágazatának, fémfeldolgozásnak. A térségben jelentős a gépgyártás és az elektronikai ipar, de nagy hagyományai vannak a kézműipar-nak is úgy mint a szőnyegszövés és az aranyművesség. Jereván borászatai és konyakkészítése világszerte ismert.

Természet - Északon Grúzia, keleten Azerbajdzsán, délkeleten Irán, nyugaton Törökország határolja. Területének kisebb részét a Kis-Kaukázus, nagyobb részét pedig az Örmény-felföld teszi ki. Az ország legnagyobb részét a hegyvidéki tájak jellemzik, átlagmagassága 1800 méter, de számos csúcs emelkedik 3000 méter fölé, köztük az örmények nemzeti szimbóluma, az Ararát hegy a maga 4090 méterével. Legjelentősebb folyói az Araksz, a Kaszah, a Razdan és a Debed, melyek mind-egyike gyorfolvasú hegyi folyó. Örményország legnagyobb tava a Szeván-tó, amelynek környéke az ország egyik legjelentősebb Nemzeti Parkja is egyben. Örményország a szubtrópusi éghajlati övben fekszik, így klímája igencsak változatos, de összességében elmondható, hogy a nyarak forrók, a telek pedig enyhék. Az évszakok Magyarországhoz képest körülbelül másfél hónapos késéssel köszöntenek be. Örményországban száraz éghajlat van. A nyári hőmérséklet +22 és 36 fok között mozog. A telek hidegek. A hegycsúcsokat örök hó takarja, míg lejtőit alpesi rétek borítják.

Turizmus - 3500 emlékmű várja a turistákat, érdeklődőket. Örményország ugyanolyan csodálatos az év minden évszakában. Az Örményországba tartó túrák szezonja áprilisban kezdődik és november közepéig tart. Decembertől március végéig a Tsakhkadzor üdülőház ajtaja nyitva áll a téli pihenő- és téli sport rajongóknak. A terápiás rekreáció legjobb célpontja a Jermuk hidropatikus üdülőhely, amelyet az év bármely szakában meglátogathatunk. Az híres keleti vendégszeretet Örményországban is eléri az odalátogató magyarokat.

Diplomáciai képviseletek

A két ország között jelenleg nincs diplomáciai kapcsolat

Örményország

Államforma: köztársaság
Államfő: Szerzs Szargszjan
Kormányfő: Karen Karapetjan
Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól
Terület: 29 800 km²
Népesség: 2 976 566 fő (2013)
Főbb etnikai csoportok: örmény 99% kurd (jezidi) 1%
Nyelv: örmény
Vallás: örmény apostoli
Főváros: Jereván
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 8 600 USD
Pénznem: Örmény dram (AMD)
 1 HUF = 1,80 AMD

Szerző:
GYÖRGY
Gabriella

Pakisztán

Diplomáciai képviseletek

**Az országban működő magyar
külképviseletek
Islamabad**

Cím: House No 12,F-6/3 Margalla Road
Islamabad P.O.B. 1103 Pakistan
Telefon: +92-51 -207-7800/ 207-7804
E-mail: mission.isl@mfa.gov.hu
Honlap: iszlamabad.mfa.gov.hu
**Rendkívüli és meghatalmazott
Nagykövet:** Szabó István

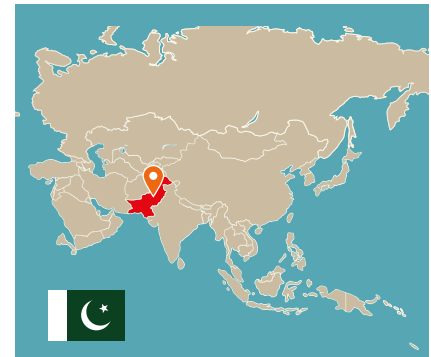
Pakisztán Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1125 Budapest, Adonis u. 3/A.
Telefon: +36-1-355-8017
E-mail: parepbudapest@yahoo.com
parepbudapest@mofa.gov.pk
Honlap: www.mofa.gov.pk/hungary
Nagykövet: Iftekhar Aziz

A Himalája nyugati nyúlványán több ezer méter magas hegyvonulatok, hatalmas folyók és gleccserek között a csend uralja a tájat. Itt található a világ második legmagasabb hegycsúcsa, a 8611 méter magas K2. Hegyek és konfliktusok szabta térségben járunk, nem máshol mint a Karakorum hegységben, az Indiához tartozó Kasmír és a Kínához tartozó Tibet határán, jelenleg pakisztáni ellenőrzés alatt álló területen. A fenséges környezetet madártávlatból is megnézhetjük, ha a nyugalom birodalmából a nyugtató Iszlámábád felé vesszük az irányt. A Gilgit és Iszlámábád közötti az egyik legfestőibb repülőút a világon, mivel a Nanga Parbat és a környező hegycsúcsok magasabbak a repülőgépek normál utazómagasságánál, így a pilótának kerülnie kell a hegyeket. Hunza-völgye Pakisztán legészakibb részében található, fekvése lélegzetelállító, nem kevesebb, mint hat hegylánc húzódik meg a területen. Itt él a hunza népcsoport. A terület lakói híresek arról, hogy rendkívül hosszú életűek. Nem véletlen, a völgyben

csaknem kétezer évig a külvilágtól elzárva, mindenféle civilizációs betegségtől távol éltek a helyiek. Nem szabad kihagyni az ország legfontosabb régészeti lelőhelyét sem. Takszila hét évszázadon át a buddhizmus tanításának központja volt, akárcsak a Kr. u. első században alapított Takht-i-Báhi kolostora. Nem a varázslatos táj, hanem a terrorizmus, a robbantások és tálibok jutnak először eszünkbe Pakisztán kapcsán. Ez a szerencsétlen sorsú országról kialakult általános kép. Mérhetetlen kíváncsisággal kell rendelkezünk ahhoz, hogy áthidaljuk ezeket a félelmeket. Pedig a térség történelmével már gyerekkorunkban is találkozhattunk. Mohendsodáro a Kr.e. 2 és 3. évezredben az Indus-völgyi civilizáció központja volt. A történelem könyvben olvasottak megelevenednek a szemünk előtt, ha a hét Világörökségi helyszín akár egyikébe is ellátogatunk. Úti beszámolókból kiderül, a turisták legnagyobb része szerint pozitívan csalódott az országban és ehhez nagy mértékben a helyiek kedvessége és vendégszeretete járult hozzá.

Pakisztán

Államforma: iszlám köztársaság

Államfő: Mamnoon Hussain

Kormányfő: Sahid Hakan Abbaszait

Függetlenség: 1947. augusztus 14.
Nagy-Britanniától

Terület: 796 095 km²

Népesség: 201 995 540 fő

Főbb etnikai csoportok: pandzsábi 44.7%, pastu 15.4%, szindhii 14.1%, muhadzsir 7.6%, beludzsi 3.6%

Nyelv: urdu, angol

Vallás: muszlim 97% (ebből síita 15%)

Főváros: Iszlámábád

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:
5 100 USD

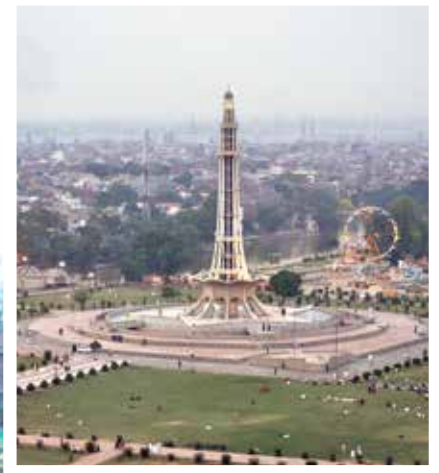
Pénznem: Pakisztáni rúpia (PKR)
1 PKR = 2,52 HUF

Gazdaság - Évtizednyi háborúk, belső konfliktusok és a terrortámadás veszélye miatt korábban nem túl sok külföldi befektető nézte ki magának Pakisztánt. Ez azonban változóban van. Kína jelentős méretű napelem telepítésbe kezdett az országban, 663 MW napelemes kapacitásbővülést szeretnének 2018-ig elérni. Nagy súly helyeződik a tradicionális szektorra, a mezőgazdaságra, amely a gazdasági teljesítmény egyötödéhez járul hozzá. A textilipar jelentős, azonban az ország nem diverzifikálta a kivittelt, így jelentősen függ a világpiaci tényezőktől. 2013-ban 6,3 milliárd dollárnyi IMF segítségre szorult Pakisztán.

száraz időjárása miatt a déli Szindh területein kevés a művelhető terület. A Thár-sivatag Pakisztán és India határán húzódik meg, nagyjából 250.000 km²-nyi területen.

Turizmus - Mielőtt Pakisztán fővárosában landolnánk fontos tudnunk erről a mesés vidékről, hogy igencsak veszélyes lehet. A Külügyminisztérium hosszasan sorolja azokat a helyeket, amelyek a terrorveszély miatt nem látogathatóak. A főváros a II. fokozott biztonsági kockázatot rejtő térségek kategóriájába tartozik, míg Pakisztán területének hét régióját egyáltalán nem ajánlják turisták számára. Ha mégis vállaljuk a kockázatot, számos védőoltás (polio, tifusz, hepatitisz B,C, malária, stb.) és vízumigénylés után tehetjük ezt meg.

Természet - A már említett több ezer méter magas hegyek mellett sivatag és gazdag folyóvíz is található Pakisztánban. Az ország keleti felén az Indus folyik keresztül. A természeti környezet adja az ország észak-déli megosztottságát. Míg északon Pandzsáb régió az ország éléskamrája,

Palesztina

Szerző:
SZÜCS Tamás

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külviseletek

Ramallah

Cím: Ramallah, Al Watania Tower
Building, P.O.B. 4255, Al Bireh
Telefon: +972-2-240-7676

E-mail: mission.ram@mfa.gov.hu

Honlap: ramallah.mfa.gov.hu

Misszióvezető: Dr. Rada Csaba

Az ország hazánkba akkreditált képviselője:

Palesztina Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1025 Budapest,
Felső Zöldmáli út 120.

Telefon: +36-1-326-0340 / 325-7579

E-mail: embassy@palestinemb.hu

Nagykövet: Marie Antoinette Sedin

Bár alig egy magyar megyényi területről van szó, nincs még egy entitás, amely körül ennyi vita, feszültség, érzelem dúlt volna az elmúlt évtizedekben.

A palesztin államiság körüli feszültség az egész közel-keleti válság alapja – és sokban hozzájárul a teljes térség instabilitásához. A probléma magvát még az elmúlt századokban kell keresni. A 19. században jórészt szinte lakatlan, gyér, többségében muszlim beduin lakosságú Palesztinába a 19-20 század fordulóján jelentős arab és zsidó betelepülés történt. A brit mandátárius hatóságok pedig a két világháború közti időben – ahogy más gyarmati területeken is – tudatosan használták az „oszd meg és uralkodj” stratégiáját. Az ENSZ ugyan a kétállami megoldást támogatta – egy zsidó és egy arab államnak kellett volna létrejönnie – a palesztinai arab állam azonban nem jött létre. Az arab országok megtámadták Izraelt, és a háborúban Iz-

rael győzött. Az arab állam maradék területeit Jordánia illetve Egyiptom annektálta. 1967-ben azután ezeket a területeket – a Gázai-övezetet és Ciszjordániát is – elfoglalta Izrael. A megszállás – különböző formában – azóta is tart. A Gázai-övezetet ugyan Izrael feladta teljes mértékben, de határait ellenőrzi, Ciszjordánia területét az Oslói Megállapodás értelmében különböző zónákra osztották, így a Palesztin Hatóság ott is csak egyes területeken gyakorolja a hatalmat, más területek továbbra is az izraeli hadsereg ellenőrzése alatt állnak. Elvben mind a palesztin, mind az izraeli politikusok jelentős része támogatja a kétállami megoldást, de a tárgyalások az elmúlt évtizedekben nem értek el számottevő eredményeket. Támogatja Az ENSZ tagállamainak többsége ettől függetlenül elismerte Palesztinát – köztük Magyarország is – és a Palesztin Hatóság az ENSZ közgyűlésében megfigyelői, az UNESCO-ban teljes jogú tagságot kapott.

Gazdaság - Az Oslói Megállapodás után nagy reményeket fűztek a palesztin területek fejlesztéséhez. A palesztin felkelések, az azokat követő megtorlások, a fal építése, és a palesztin munkaerő korlátozása azonban jelentősen visszavetette Ciszjordánia, és még erősebben a Gázai-övezet fejlődését. A Palesztin Hatóság bevételeinek jelentős része nemzetközi donoroktól érkező segélypénz. Az adók és a közszolgáltatások tekintetében pedig továbbra is fennáll a függés Izraeltől. Az életszínvonal messze alulmarad a zsidó államénak, a munkanélküliség pedig sokkal magasabb.

Természet - Ciszjordánia északi területei zöldebbek, déli részeit viszont már a Júdeai-sivatag borítja. Sűrűn lakott, erősen kultivált tája. Gáza a világ egyik legsűrűbben lakott területe.

Turizmus - A palesztin területek turizmusa alapvetően függ a biztonsági helyzettől. Nyugalmasabb időszakokban a szent városok – Betlehem, Hebron – és a történelmi emlékek – Jericho – jelentős számú turistát vonzanak, különösen a vallási ünnepek – Karácsony, Húsvét – idején. A Palesztin Hatóság támogatja is a turisztikai fejlesztéseket, többek között ezért is jelölték több helyszínt is a világörökségek listájára.

Palesztina

Államfő - kormányfő: Mahmud Abbász a Palesztin Hatóság elnöke

A Palesztin Hatóság befolyása jelenleg nem terjed ki a Gázai-övezetre, amelyet a Hamász irányít.

Terület: 6 220 km² – A két testületi egység, Ciszjordánia és a Gázai-övezet egymással nem érintkezik

Népesség: 4 543 126 fő – Ebbe nem számítottuk bele a Ciszjordániában a zsidó telepeken élő 38 500 izraeli állampolgárt, illetve azt a mintegy 5 000 000 főt, aki az 1948-ban elűzött palesztinai arabok leszármazottja.

Főbb etnikai csoportok: arab

Nyelv: arab

Vallás: szunnita muszlim 95%, keresztény, 5%

Főváros: Ramallah (a palesztinok Jeruzsálemet tekintik fővárosuknak)

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 1 500 USD

Pénznem: Izraeli új sékel (ILS)
1 ILS = 75,68 HUF

Srí Lanka

Szerző:
Dr. KISS Róbert
Richard

A repülőtéren éri a látogatót az első meglepetés. Az indulási oldal bejáratánál csaknem száz ember, hangzavar, mindenki utazni szeretne. Ugyanakkor csak azokat engedik be, akiknek aznapra érvényes repülőjegyük van. Hogy a többiek miért próbálkoznak, és miben reménykednek, rejtély, de bármi megtörténhet alapon mindig óriási a tömeg. Sokan szeretnének másutt szerencsét próbálni, pedig az egykori Ceylonban igazán izgalmas az élet. Az Indiától pár száz kilométerre fekvő sziget lakói a tamilok és a szingalézek, akikre korántsem a békés egymás mellett élés jellemző. A Tamil Tigrisek nevű szervezet északon folyamatosan harcol a hatalomból való komolyabb részesedésért. Persze a déli területeken fekvő üdülőközpontok ebből semmit sem éreznek. Itt van a világ egyik legszebb strandja, a szállodák pedig komfortosabbak, mint a hasonló kategóriájú európai hotelek. Srí Lanka fővárosa Colombo. Az utcák indiai hangulatot árasztanak, de biztonságosak. Érdeemes megnézni a legnagyobb hindu templomot, és a központi parkot. Óriási denevérek élnek itt hatalmas csapatban. Először nagyon ijesztőek, mert hasonlítanak a mexikói vámpírdenevérekhez, de helyi kísérő elmondta, hogy ezek vért nemigen szívnak, inkább gyümölcsöt esznek. A parkban egy elefánt is sétálgat, az állat gazdája a közeli buddhista templom. Colombóból keskeny betonút vezet a másik nagyvárosba, Kandybe. Az itteni szentélyben őrzik Buddha egyik szemfogát, korábban ez a település volt a főváros. Az út szélén néhány ember tarajos sült sétáltat. Ez a kiskutya nagyságú állat igen békés, harminc centis, félelmetes tuskái ellenére is. A sülsi-

mogatásért pénzt kérnek, de megéri. A sziget belseje felé egyre több kaucsukfával találkozunk. Ha késsel megvágjuk a fa törzsét, elkezd folyni a gumi alapanyag. A helybeliek a kaucsukot kis edénykében gyűjtik össze. Nem messze a kaucsukerdőtől óriási elefánttelepre bukkanunk. Az állatok a fafeldolgozásban segídeknek, de a csorda turistalátványosságnak sem utolsó. Ha elegendő érdeklődő összegyűlik, a kis elefántokat látványosan megfürdetik. Ez azért izgalmas, mert ezt nagyon szeretik az elefántbábik, és vidáman hancúroznak a zuhany alatt. Srí Lanka nyugati oldala felé haladva egyre több a fűszerültetvény. A világ fahéjtermelésének mintegy felét adja az ország. A szigeten természetesen még citromot és koriandert, ezeket illatszer-alapanyagként adják el Franciaországnak. A kardamaonmagot likőrök ízesítésére használják. Srí Lanka belsejében végtelennek tűnő teaültetvényeket találunk. A helybeliek elmondták, hogy a legkiválóbb teacserjékre különös gonddal ügyelnek, a legegészségesebb levelek kerülnek az angol teaszalónokba. A második szüret eredménye megy az USA-ba és a nyugat-európai országokba. Ami azután megmarad a raktárakban, abból filteres teát csinálnak, és viszik Közép-Kelet-Európába. De még a reszli is finom, nem véletlen, hogy Srí Lanka a világ legnagyobb teaexportőre. Az egykori brit gyarmat tehát az 1972-es függetlenné válás után is talpon tudott maradni, kivételes kincseinek köszönhetően. Olyannyira jól gazdálkodnak, hogy néhány cégük, például a légitársaságuk egyre jobb eredményeket produkál, sőt, gazdasági befolyásukat a közeli Maldív-szigetekre is egyre inkább kiterjesztik.

Gazdaság - Srí Lanka első telepesei a veddah törzsek voltak. Ezeket a pigmeus alkatú, sötét, nomád népeket a legenda rosszindulatúan démonoknak tartja, akiket a szingalézok az i.e. V. vagy VI. században győztek le. Az indiaiak megpróbálták többször is elfoglalni a szigetet, de nem sikerült birtokba venniük. A portugálok 1505-ben érkeztek Colombóba, és monopóliumot szereztek az értékes fűszerek és a fahéj kereskedelmében. 1597-re a kegyetlen és mohó portugál gyarmatosítók hivatalosan is elfoglalták a sziget nagy részét, de nem sikerült nekik a bevenni Kandyt. Az itt élők 1658-ban a hollandokat kérték fel a portugálok kiűzésére, akik viszont maguknak akarták a területet, de kandy ellenállt. Végül 1796-ban az angoloknak sikerült teljesen megtörniük Kandy függetlenségét, és 1815-ben Anglia az első olyan európai hatalom lett, mely az egész szigetet hatalmába kerítette. Utakat építettek, kávé, tea, fahéj és kókuszdió ültetvények jöttek létre, amelyeket a Dél-Indiából hozott tamil munkások műveltek meg. Az angol lett a nemzeti nyelv.

Természet - Ha valaki jellegzetes ceyloni tájat szeretne látni, utazzon Sigiriya-ba. Rizsföldek, kókuszligetek, ananászkeretek és gumifaültetvények sokasága váltogatja egymást. A sík vidéken magányosan emelkedő híres Sigiriya-sziklára az V. században Kassjapa király építtetett erődöt. Bár ma már csak a romok láthatók, mégis sejtetik az egykori királyi palota nagyságát. Lenyűgözők a falak női alakokat ábrázoló freskói. A magányos szikláról csodálatos panoráma nyílik a környező szavannára. Kandyben, a szingaléz királyok utolsó fellegvárában nemcsak a „Fog Tempoma” található, hanem rengeteg kis üzlet is,

hiszen a város a fémművesség központja, népszerűek az innen származó ezüstékszerek, vésett és domborított réztárgyak. A turisták előszeretettel vásárolják a szinompás, fából faragott maszkokat, ébenből és egyéb fafajtákból készült szobrokat. Hikkaduwa a sziget legfejlettebb partszakasza, amely hemzseg a nyugati turistáktól, rengeteg a magas színvonalú szálláshely és szuperek az éttermek. Itt is található régi templomokat, de a hely inkább a pihenni, sütkérezni vágyók paradicsoma. Galle csodálatos kikötőjéről és az 1663-ban épült holland erődjéről híres. Ez a környék rendkívül nyugodt, kellemes, pihenésre kiválóan alkalmas.

Turizmus - Mindenképpen érdemes megkóstolni a helyi ízeket. A legfontosabb alapanyagok a helyiek konyhájában a rizs, a curry, a zöldségek, a húskok és a halak. A szingalézeknek is van a mi palacsintánkhoz hasonló ételük, amit ők tojással, mézzel vagy joghurttal ízesítenek. Az édességek egységes jellemzője, hogy nagyon édesek, mivel pálmamézzel készülnek. Mindenféle trópusi gyümölcsöt kóstoljunk meg, az óriási hőségben nagyon jól esnek a lédús, finom, az európai ember számára ritkán fogyasztható gyümölcsök. Víz helyett természetesen ceyloni teát igyunk, és ne mulasszuk el kipróbálni a királykókusz levét sem. Természetesen kihagyhatatlan a nemzeti ital az arak, ami egy kókuszból erjesztett pálinkaféle. Míg a teájuk messze földön híres, a sör inkább csak elfogadható. Az viszont bizonyos, hogy nemcsak a finomságok kedvelőinek, hanem a természet szerelmeseinek is páratlan élményt nyújt egy Srí Lanka-i kirándulás, hiszen itt a homokos pálmafákkal szegélyezett tengerpart, a szavanna, a háborítatlan dzsungel és a csodálatos hegyvidék mind-mind fellelhető.

Srí Lanka

Államforma: köztársaság

Államfő: Maithripala Sirisena

Kormányfő: Ranil Wickremesinghe

Függetlenség: 1948. Nagy-Britanniától

Terület: 65 610 km²

Népesség: 20 277 597 fő (2013)

Főbb etnikai csoportok: szingaléz

74,9%, tamil 15,4%, mór 9,2%

Nyelv: szingaléz, tamil

Vallás: buddhista 70,2%, hindu 12,6%,

muszlim 9,7%, római katolikus 6,1%,

egyéb keresztény 1,3%

Főváros: Sri Jayawardenapura Kotte

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

12 300 USD

Pénznem: Sri lankai rópia (SLR)

1 SLR = 1,73 HUF

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviselet

Cím: R-Group International, 104 Nawala Road, Narahenpita, Colombo 5, Srí Lanka

Telefon: +94-11-258-9960 / 258-9966

E-mail: consulate@ronanair.com

Tiszteletbeli konzul:

Rohan Nanayakkara

Az ország hazánkba akkreditált képviselete:

Srí Lanka Bécsi Nagykövetsége

Cím: 1040 Bécs, Ausztria,

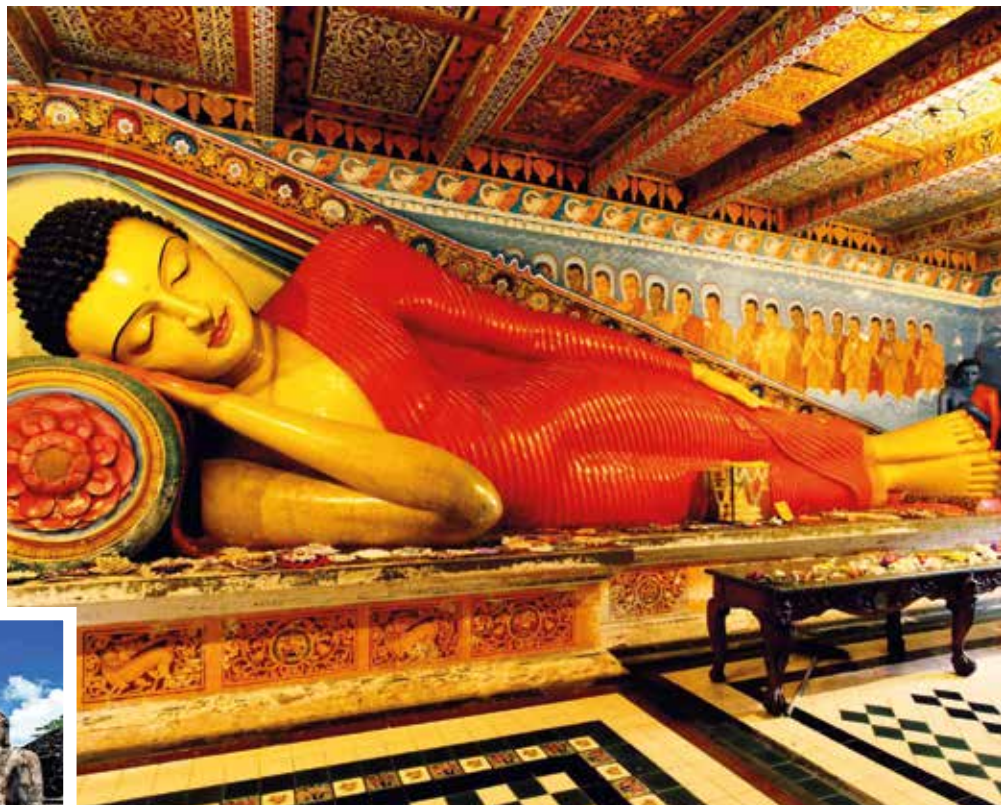
Weyringergasse 33., 4th Floor.

Telefon: +43-1-503-7988 / 503-7993

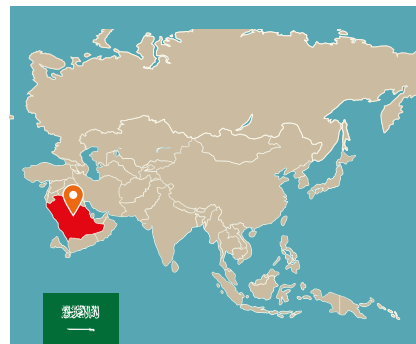
E-mail: slmission@srilankaembassy.at

Honlap: www.srilankaembassy.at

Nagykövet: Priyaneer Wijesekera

Szaúd-Arábia

Államforma: abszolút monarchia
Állam- és kormányfő: Szalmán bin Abd al-Azíz Ál Szaúd
Függetlenség: 1932 - ekkor egyesítették Arábia törzseit
Terület: 2 149 690 km²
Népesség: 32 742 664 fő
Főbb etnikai csoportok: arab 90%
 egyéb 10%
Nyelv: arab
Vallás: szunnita 80–85%,
 síita 15–20 %
Főváros: Rijád
Egy főre jutó nemzeti jövedelem:
 55 200 USD
Pénznm: Szaúdi riál (SAR)
 1 SAR = 70,91 HUF

Szerző:
 GYÖRGY
 Gabriella

Szaúd-Arábia

Szaúd-Arábia az ortodox iszlám központja, az a hely, ahol vallási rendőrség működik és a nők családtag nélkül nem léphetnek ki az utcára. Ezek a sztereotíp, nyugati gondolkodású embert megbotránkozató jelenségek mind igazak, de ha saját szemüvegünkön keresztül ítélkezünk, akkor nem tapasztalhatjuk meg a Közel-Kelet varázsát, annak minden titokzatosságával és vonzó félelmetességével. A szaúdiak nem is könnyítik meg a dolgunkat, ugyanis turista vízum nem létezik, csak utazási irodán keresztül csoportos túra keretében látogathatnak magyarok Szaúd-Arábiába. Ha viszont sok órányi papírmunka árán sikerül bejutnunk, megtapasztalhatjuk azokat a szélsőségeket, amelyekről annyira érdekes ez az ország. Rijádba érve láthatjuk azt, hogyan költik el a dollármilliárdokat a szaúdiak. Jólehet a főváros a sivatag közepén épült, mesterséges eszközökkel látványos zöldterületeket, parkokat varázsoltak oda. Az egykori vályogházakból álló oázis településen korszerű épületek, szállodák, kórházak és iskolák jelentek

meg. Ami viszont nem változott az évszázadok alatt, az a piac. A világ legnagyobb tevépiacán naponta körülbelül 100 tevé cserél gazdát. Az éghajlatot azonban nem lehet pénzért sem megválasztani: júliusban nem ritka az 50 Celsius körüli hőmérséklet, amely a tetőtől talpig fekete hijába öltözött nőt látva különösen forrónak tűnik. Nem csak a helyieknek, de az európai nőknek is kötelező ez a viselet. Ott tartózkodásunkat nem csak ebben befolyásolja a vallás, a napi ötszöri ima idejére a boltok, a plázák is bezárnak. Ez azonban nem tart tovább húsz percnél. Ha autóval utazunk gyakran a vallási rendőrség megállítja a kocsit, ilyenkor nem az égőkészletet ellenőrzik, csupán figyelmeztetnek: tegyük eleget a Koránban leírtaknak és ne feledkezzünk meg az imáról. Hiába kell néha-néha félreállnunk, kárpótlást jelent, hogy a benzin literenként nagyjából 50 forintba kerül, így több ezer kilométert is megtehetünk anélkül, hogy az autó fogyasztását kelljen néznie. Az iszlám két legszentebb városába, Mekkába és Medinába azonban csak akkor látogathatunk, ha muszlim vallásúak vagyunk.

Diplomáciai képviseltek

**Az országban működő magyar
küldöttség**
Rijád

Cím: Al Wahah District, Ahmad At-Tunisi Str. 23 11693, Riyadh P.O.B. 94014

Telefon: +966-11-454-6707 / 456-8644

E-mail: mission.ryd@mfa.gov.hu

Honlap: rijad.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet:** Csillag Ferenc

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselője:**

Szaúd-Arábia Budapesti
Nagykövetsége

Cím: 1016 Budapest, Bérc u. 16.

Telefon: +36-1-436-9500/1

E-mail: ucon@mofa.gov.sa

Honlap: <http://embassies.mofa.gov.sa/sites/Hungary/EN/Pages/default.aspx>

Nagykövet: Nabeel Khalaf Ashour

Gazdaság - Szaúd-Arábia gazdaságának alapja a kőolaj. Ez az összes bevételének 87%-át adja, az export 90%-át. Az elmúlt néhány év alacsony olajárai azonban lefékeztek az ország gazdaságát, emiatt hatalmas a költségvetési hiány. Az IMF arra figyelmeztet: az ország az elkövetkezendő öt évben kifogyhat pénzügyi eszközeiből, ha a kormány folytatja jelenlegi politikáját. Az olajnak való kitettségét igyekszik az országot vezető szaúdi király csökkenteni, így idén májusban Donald Trump látogatásával több tízmilliárd dollár értékű megállapodásokat írtak alá amerikai és szaúd-arábiai cégek. Ezután Szalmán bin Abdel-Azíz ázsiai körutat is tett, ahol hasonló kereskedelmi megállapodásokat kötött.

Természet - Aki Szaúd-Arábiába látogat, nem a természeti szépségeikért teszi ezt. Az ország legnagyobb részére a forró, száraz időjárás a jellemző. Így nem számíthatunk természetes vízforrásra és tóra sem. A sivatagok növényzete gyér, Rub al-Khali, a beszédes nevű „Üres negyed” homokdűnéi viszont gyönyörű látványt nyújtanak. Jelenleg is vizsgálják azt a több ezer vulkánból álló vidéket, amely nem csak geológiai érdekességként számottevő, hanem azért is, mert Medina városát is katasztrófával veszélyeztette és veszélyezteti is a jövőben. A tengerekben a korallzátonyok élővilága gazdag, így a búvároknak igazi Paradicsom.

Turizmus - Szaúd-Arábia a II. Fokozott biztonsági kockázatot rejtő országok és térségek kategóriájába tartozik. Az ország egész területén, a közintézményekben, a nagy forgalmú nyilvános helyeken, és a bevásárlóközpontokban is a reptéri ellenőrzéshez hasonló fémdetektor-kapukon kell áthaladni, a biztonsági személyzet pedig személyes átvizsgálást is végezhet. Érdemes figyelni, ha autóval közlekedünk, mert a szaúdi-hatóságok a teljes északi határterület, valamint Hafr-Al Batin és Khafji 20 km-es körzetébe, Najran* tartomány területére szárazföldön, továbbá a teljes jemeni határtérség 10 km-es körzetébe beutazási tilalmat vezettek. Ha ezt megsértjük, akkor pénzbírságra számíthatunk.

Mert a világon mindennél jobban szereted őket

Már most gondoljon a nyárra
és foglalja le nyaralását
akár egy hétre is kedvezményes
csomagajánlatunk alapján!

OXIGÉN HOTEL ****SUPERIOR
FAMILY & SPA NOSZVAJ

Szállás erdőre néző gyerekbarát
select és select plus szobákban,
amelyet modern, rusztikus stí-
lusban megálmodott, elegáns
bútorok, otthonosságot sugár-
zó textíliák díszítenek. Óriási,
kényelmes franciaágyaink, sok
puha díszpárnával pihentető al-
vást és nyugodt, kellemes éjsza-
kát biztosítanak vendégeinknek.

www.oxigenhotel.hu

Mennyei wellness élmények szülőknek!

A családi wellness részleg használata vendégeink részére
korlátlan és díjtalan:

- Eredeti japán onsen (fürdő) hangulatát idéző kétféle beltéri élménymedence, sokfunkciós masszázselemekkel, valamint a vízesezt formázó húsz méter hosszú úszómedence.
- A wellness részleg különleges panorámaszaunával, aromaszaunával, japán gőzkabinnal, infrasaunával, sókabinnal, élmény- és masszázshanyokkal, melegített padokkal és Kneipp-kúrával igazi kényeztető élményeket kínál
- A felnőtteket körpanorámás pihenő, napozóterasz várja kilátással a különleges japánkertre, meditációs kertre, illetve az ősfás parkra, a Bükk-hegység magaslataira.
- A szállodában fürdőköpeny bekészítés és szaunalepedő és fürdőtörölköző áll rendelkezésére.
- Beauty szalonunk különleges arckezelésekkel indiai és ayurvédikus testkezelésekkel, masszázsokkal fokozza a wellness élményt.
- Online masszázsfoglalás a recepción az egyik legújabb szolgáltatásunk!

Szingapúr

Szerző:
SZÚCS Tamás

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviselet:
Szingapúr

Cím: 250 North Bridge Road #29-01
Raffles City Tower Singapore 179101

Telefon: +65 6883-0882

E-mail: mission.sin@mfa.gov.hu

Honlap: szingapur.mfa.gov.hu
Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Szerdahelyi István

Az ország hazánkba akkreditált képviselője:

Szingapúr Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1121 Budapest,

Széchenyi-emlék út 13.

Telefon: +36-1-391-9030

E-mail: info@singapore.hu

Honlap: www.sinapore.hu

Tiszteletbeli főkonzul: Dr. Tóth József

Ázsia három nagy kultúrája ad itt egymásnak randevút – a kínai többség mellett malájok és indusok is színesítik a város képét. És nem utolsó sorban az a fajta világvárosi hangulat, ami még a brit gyarmati korból származik. Mindehhez bónuszként ott van a világ egyik legdinamikusabb gazdasága. Ami elsőre eszünkbe jut, talán a rágógumi – világhíres törvény, ami szerint súlyos pénzbüntetés jár a rágógumi-fogyasztónak. Sőt, sokáig kapni sem lehetett efféle rágcsálnivalót. Bár apróság, de jellemző: egy város, ország, ami mindent megtesz azért, hogy tisztaság, rend, nyugalom legyen, még olyan apróságok se zavarják az ott élők, és oda látogatók életét, mint az ide-oda felragasztgatott rágógumik. Közismert Szingapúrnak a hajózásban, az elektronikai iparban, az informatikában betöltött meghatározó szerepe. A bankvilág szintén az egyik központja-

ként tartja számon. Valószínűleg kevesebben tudják, hogy gyógyszergyárai a japán gyógyszergyárak komoly riválisai, olajfinomítóját a világ legnagyobbjai között jegyzik. Talán csak a gyakran utazók figyeltek fel rá, hogy a szakemberek szavazatai alapján – a kiemelkedő minőség elismeréseként – repülőtere (a Changi) és légitársasága (a Singaporean Airlines) évek óta világelső. Úgy gondolom, a legnagyobb – és egyelőre a köztudatban kevésbé élő – csoda a parányi ország elképesztő fejlődése a kutatás és az oktatás területén. Szingapúr valóban, a béke, a nyugalom, az elegancia és a jólét szigete, ahol úgy ismerhetjük meg Ázsia népeit, hogy mindenki a legjobbat hozza ki magából. Bár a legnagyobb számban jelenlévő népek jellegzetes városrészei is megtalálhatók (kínai: „Chinatown”, mohamedán: „Arabstreet”, indiai: „Little India”), mégsem hallunk híreket feszültségről – a jólét itt tényleg harmóniát szült.

Szingapúr

Államforma: parlamentáris köztársaság

Államfő: ITan Keng Yam

Kormányfő: Lee Hsien Loong

Függetlenség: 1965 Malajziától

Terület: 716,1 km²

Népesség: 5 781 728 fő

Főbb etnikai csoportok: kínai 74.2%, maláj 13.3%, indiai 9.2%, egyéb 3.3%

Nyelv: angol, kínai, maláj, tamil

Vallás: buddhista 33.9%, muszlim

14.3%, taoista 11.3%, római

katolikus 7.1%, hindu 5.2%, egyéb

keresztény 11%, egyéb vallású

0.7%, felekezeten kívüli 16.4%

Főváros: Szingapúr

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 50 052 USD

Pénznem: Szingapúri dollár (SGD)
1 SGD = 194,94 HUF

Gazdaság - A World Economic Forum versenyképességi listáján az ország hosszú évek óta az élmezőnyben szerepel, jelenleg a harmadik legversenyképesebb gazdaságnak említi. Az ország erőssége a fejlett infrastruktúra, a jól képzett munkaerő, a magas technikai felkészültség és innovációs képesség. A kormányzat jelentős erőfeszítéseket tett arra, hogy diverzifikálja a gazdaságot. Bár a hatvanas-hetvenes években elsősorban a könnyűipar, és az elektrotechnika húzta a gazdaságot, és még mindig vannak jelentős elektronikai cégek, az elmúlt másfél évtized változásainak köszönhetően mára Szingapúr GDP-jének közel 70 százalékát a pénzügyi és szolgáltató szektor adja. A Világbank vállalkozási környezetre vonatkozó Doing Business Report kiadványában a 175 vizsgált ország közül Szingapúrt sorolta a legelső helyre. Ebben a szervezet kiemeli, hogy a munkapiaci szabályozás rendkívül rugalmas (könnyű elbocsátani és felvenni dolgozókat), és hogy a fejlett országokban a megszokottnál is kevesebb időbe telik egy vállalkozást elindítani, és ehhez könnyű hitelt szerezni. Fontos még, hogy a befektetők védelme magas, a vállalatoknak erős közzétételi kötelezettsége van (transzparencia). Így a gazdaság akkor is képes volt növekedni, amikor a régiót, vagy éppen az egész világot krízis sújtotta.

Természet - Eredetileg trópusi őserdő fedhette a szigetet, de mivel Szingapúr kis területén sok ember él, mára a területe nagy részt beépítették. A városközpont a fő sziget déli partján terül el, de az eredeti esőerdőkből a sziget más részein sem maradt sok. Tudatos várostervezés folyik, szép városi parkokat alakítottak ki. A botanikus kert trópusi gyűjteménye páratlan – 2015-től a Világörökség része.

Turizmus - Az odautazónak nem kell értékeit szorongatva jobbra-balra figyelnie az útkereszteződéseket kivéve, a forgalom ugyanis itt is „angol irányban” megy. Noha rendőrt sehol sem látni, a biztonság mégis szinte „tapintható”. Azt hinnék néhány nap sok is egy alig két és fél milliós kis országra – aztán meglepve tapasztaljuk, milyen sokféle is tud lenni Szingapúr. Egyszerre nyüzsgő nagyváros, a világ egyik legnagyobb kereskedelmi központja, ahol a teherhajók hosszú sorokban állnak a kikötő előtt, és mindent meg lehet kapni

sokkal olcsóbban, mint bárhol másutt szinte a nagyvilágban, igazi szórakoztató központ, Ázsia legváltozatosabb éttermeivel. A nagy népsűrűség (négyzetkilométerenként 5600 fő) hallatán óriási toronyházak, beton- és aszfaltfelületek jelennek meg a szemünk előtt. Bármilyen furcsa is, mégsem ez a meghatározó elem. A szorosan vett városmag közvetlen környékén is hatalmas zöldterületek, távolabb nagy kiterjedésű nemzeti parkok és természetvédelmi területek találhatók. Elég hely jut arra is, hogy megpihenjünk, elnyújtózzunk, és a természet ölen találjunk mindenféle élvezeteket. Sentosa maga a trópusi Édenkert – ultramodern technikával. Felvonó és egysínű vasút repít minket körbe a látványosságok között. És akinek a földi örömök nem elegendőek, azoknak ott az Underwater World, a világ egyik legnagyobb, legérdekesebb akváriuma, ahol a trópusi tengeri világ vesz minket körül – a szó szoros értelmében, hiszen egy alagúton a tenger alatt sétálhatunk keresztül. A háborús múzeumban Szingapúr történetének legérdekesebb fejezeteit ismerhetjük meg – az ostrom és a japán megszállás korát. Aztán pedig jöhet, amiért milliók jönnek ide – a vásárlás a világ egyik legegészségesebb bevásárló utcájában.

Szerző:
BALOGH
Sándor

Szíria

Az elmúlt években Szíriával kapcsolatosan csak a hadijelentések, a terror, a menekültek képei jelentek meg a sajtóban. Hajlamosak lennénk azt hinni, hogy Szíriát történelme erre determinálta. Pedig Szíria évtizedeken keresztül a régió egyik legbékésebb, legbiztonságosabb, legrendezettebb országa volt. Ahol persze mindenki tudta, hogy a mélyben jelen vannak az egyes vallási, etnikai csoportok közti ellentétek, de azok koránt sem tűntek annyira kiélezettnek, hogy egy ekkora, az egész országot zúrzavarba, pusztulásába taszító polgárháborútól kelljen tartani. Szíria – akárcsak Libanon vagy Észak-Irak – az egész arab világ vallásilag legsokszínűbb vidéke volt a polgárháború előtt. Sőt, az egész világon ritka, ahol ennyi különböző vallási cso-

port él együtt évezredek óta. Szír, káld, görög és nyugati rítusú keresztények, síita és szunnita muszlimok, drúzok, jezidiek éltek egymással relatíve békében az elmúlt századokban. Az arab nyelvű többség mellett kurdok, és kisebb számban örmények, cserkeszek éltek északon. Az elmúlt évtizedek ráadásul egyfajta folyamatos fejlődést hoztak. Az ország megkezdte szénhidrogén-kincsének kiaknázását, és a Nyugattal is egyre szorosabb gazdasági kapcsolatokat épített ki. A rendszernek – mára ezt meglepve halljuk talán – komoly tömegbázisa volt. 2011-ben, a tunéziai és egyiptomi forradalom győzelme után gyakorlatilag minden arab országban rendszerellenes tüntetések kezdődtek. A kormány a hadsereget vetette be a tüntetők ellen. Azok azonban ellenálltak, és végül ez szélesedett egy év alatt polgárháború-

vá. A polgárháborúban több szakasz követte egymást: előbb a felkelők álltak győzelemre, majd a damaszkuszi kormány seregeinek sikerült áttörést elérni – 2013-ra a legtöbb fronton győzelemre álltak. Az újabb fordulatot a magát Iszlám Államnak nevező terrorcsoport megjelenése jelentette – akik számos helyen megfutamították mind a felkelőket, mind a kormánycsapatokat. Az újabb fordulatot az orosz-iráni beavatkozás hozta el. A kormánycsapatok az orosz légi és az iráni szárazföldi támogatásnak köszönhetően sikereket értek el minden fronton. Radikálisan megerősödtek az Egyesült Államok által támogatott kurd vezetésű Szíriai Demokratikus erők is. 2017 őszén az ország nagyobb részén tűzszünet van érvényben – és az Iszlám Állam elleni harcok is sikerrel folynak. A polgárháború azonban még sokáig tarthat.

Gazdaság - A szír gazdaság gyakorlatilag teljesen összeomlott a polgárháborúban. A kár eddig legalább 80 milliárd dollár a becslések szerint. Bizonyos területeken az épületek 80%-a omlott össze, de országosan is közelít az egy harmadhoz az arány. A közlekedési infrastruktúra is megsemmisült sok területen, megszűnt az elektromos és gázhálózat, nincs víz a lakásokban.

Természet - Szíria területének jelentős része – a tengerparti sáv illetve az Eufrátesz partjainál fekvő termékeny sáv kivételével, sivatagos, félsivatagos. A tengerparti területeken a magas népsűrűség és az évezredek óta állandó emberi jelenlét miatt az ember előtti természetből nem sok fellelhető már. A félsivatagos területeken közvetlenül a polgárháború kitörése előtt súlyos szárazság pusztított, amely csak tovább rontotta az országot amúgy is súlyos édesvíz-hiányát. A háború idején egyelőre felmérhetetlen pusztítást végeztek a természeti környezetben is.

Szíria

Államforma: elnöki köztársaság

Államfő: Basar Al-Aszad

Kormányfő: Imad Muhammad Dib Hamisz

Az Európai Unió számos országa – köztük hazánk – megszakította a diplomáciai kapcsolatot a damaszkuszi kormánnyal, és a Szíriai nemzeti tanácsot ismerte el a szír nép törvényes képviselőjének.

Függetlenség: 1946 népszövetségi francia mandátumtól

Terület: 185 180 km²

Népesség: 22 845 550 fő

(A polgárbárú előtti utolsó becslés alapján. Azóta az országot legalább 4,5 millió ember hagyta el. Többségük Libanonban, Jordániában, Törökországban él menekültként, vagy Németországban, Svédországban, Ausztriában kapott menedékkjogot.)

Főbb etnikai csoportok: arab 90%, kurd 10%

Nyelv: arab, kurd

Vallás: muszlim 87% (szunnita 74% síita 13%), keresztén 10% drúz 3%,

Főváros: Damaszkusz

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

2 900 USD

Pénznem: Szíriai font (SYP)

1 SYP = 1,29 HUF

Diplomáciai képviselvek

Illetékes magyar képviselő:
Bejrút, Libanon

Turizmus - Szíria a polgárháború előtt sem tartozott a turizmus kedvenc célországai közé a régióban, annak ellenére, hogy számos történelmi nevezetessége, csodás látványja van. Ezek jelentős része azonban súlyosan megrongálódott a harcokban – Aleppó vagy Homsz óvárosa a bombázásoknak esett áldozatul, Palmúra romjait az Iszlám Állam terroristáig rongálták meg. Az országba jelenleg semmiféle beutazás nem javasolt. A biztonsági helyzet egyelőre nem teszi lehetővé a turizmust.

Szerző:
GYÖRGY
Zsombor

Tádzsikisztán

Diplomáciai képviseletek

Illetéeks magyar képviselő:
Asztana, Kazahsztán

Az ország magyarországra akkreditált képviselője:

Tádzsikisztán Bécsi Nagykövetsége

Cím: 1090 Bécs, Ausztria,
Universitatstr. 8/1a.

Telefon: +43-1-409-8266

E-mail: consular@tajikembassy.at

Honlap: <http://tajikembassy.at>

Ngaykövet: Ismatullo Nasredinov

Kalandtúrázók számára Tádzsikisztán ideális úti cél: lenyűgöző tájak, kristálytisza folyók és vendégszerető emberek várják az ide érkezőket. A nyolcszáz-
ezres Dusanbe központja egészen megnyerő hely, ez az érzés csak erősödik bennünk, miután az éjszakai repülést, majd három óra alvást követően nyakunkba vesszük a várost. Szökőkutak, járólappal kirakott utcák, patinás villaépületek, kávézók, éttermek sora, luxusautók mindenhol. A belvárosi fényűzés persze csak kirakata az országnak, az első benyomás azonban mégiscsak fontos. Estefelé minden hely megtelik, frissen sütik a siskebabot, a halat, csapolják a sört. Az árak igazán elviselhetőek. Érdeemes helyi kísérőt keríteni, sok látványosság autóval is viszonylag kényelmesen elérhető. Nurekben található például Közép-Ázsia legnagyobb vízerőműve.

A Vaks folyóból duzzasztott tó mintegy hetven kilométer hosszú, vize kristálytisza, körben hatalmas hegyek, a réten birkák legelésznek, idilli a kép. A folyón háromszáz méter magas (!) zuhatagot hoztak létre, így nyerik az energiát. Nurek város kevésbé impozáns, de itt is rend van és tisztaság. A település közepén hatalmas Lenin-szobor emlékeztet arra, hogy az idő errefelé lassabban múlik. A fővárosból északnak indulva a Varzob folyó völgye is kiváló kirándulási lehetőséget nyújt. A parton látványos nyaralók sorakoznak, kísérőnk szerint többségük a drogmafia birtokában van – elvégre az Afganisztánból származó heroin nyolcvan százaléka Tádzsikisztánon keresztül jut be Oroszországba és Európa többi államába. Alighanem a számtalan luxusterepjáró és limuzin eredetét is ebben kell keresni, a tisztesszegénységben élő lakosság legfeljebb álmodozhat ilyenekről.

Gazdaság - Tádzsikisztán a Szovjetunió felbomlása, 1991. óta független ország. Az egykori tagállamok között a legszegényebbként tartják számon. Annak ellenére igaz ez, hogy az analfabetizmus mértéke elhanyagolható, az ország szénben, sóban és főként természetes folyóvizekben gazdag. Gyapottermelése jelentős, illetve említést érdemel a hagyományos juhtartás is. A gazdaság jelentős mértékben a fekete zónában mozog, az ország az Afganisztánból Európába irányuló drogkereskedelem fontos állomása. Az ország elnöke 1992 óta Emomali Rahmon.

Természet - Tádzsikisztán gyönyörű ország, hatalmas hegycsúcsokkal, kristálytisza folyókkal. A legimpozánsabb az egykor Kommunizmusnak, ma, az államalapító nyomán Szomoni-nak nevezett csúcs, ami 7495 méterével a Szovjetunió legmagasabb pontja volt. Két világörökségi helyszínnel rendelkeznek: Az északon található Szarazm egy körülbelül száz hektáros bronzkori település. A másik világörökségi helyszín a Pamír-hegység nagy részét magába foglaló hatalmas, két és félmillió hektáros Tádzsik Nemzeti Park, elképesztő vízfolyásokkal, gleccserekkel, szurdokokkal.

Turizmus - Tádzsikisztánba a leg-egyszerűbben a török légitársaság járatával juthatunk el, isztambuli átszállással. A vízum megszerzését egyszerűsítették, magyar állampolgárok a 45 napig érvényes dokumentumot a dusanbei repterén is felvehetik. Bár az országban komolyabb járványoktól nem kell tartani, az alap oltások megléte nem árt, különös tekintettel a Hepatitis A+B kórtelra. Palackozott vizet érdemes inni. A biztonsági helyzet a turisták által látogatott vidékeken jó, de nem árt figyelni a konzuli szolgálat figyelmeztetéseire. A leggyakrabban használt idegen nyelv az orosz.

Tádzsikisztán

Államforma: elnöki köztársaság

Államfő: Emomali Rahmon

Kormányfő: Kohir Raszulzoda

Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól

Terület: 144 100 km²

Népesség: 8 610 000 fő (2015)

Főbb etnikai csoportok: tádzsik 84.3%, üzbég 13.8% egyéb (kírgíz, orosz) 2%

Nyelv: tádzsik (perzsa), orosz

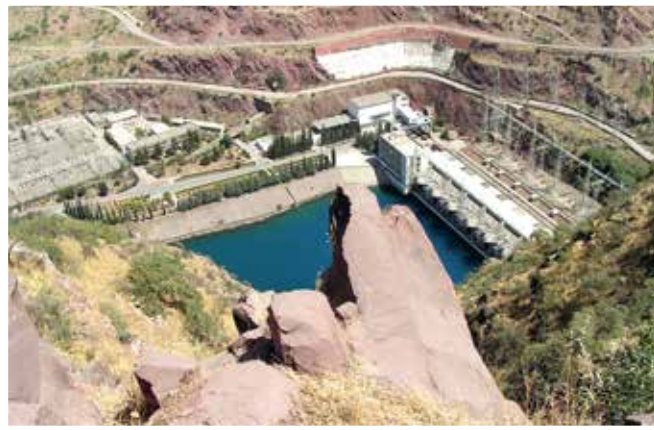
Vallás: szunnita muszlim 85%, síita muszlim 5%, egyéb 10%

Főváros: Dusanbe

Egy főre jutó nemzeti jövedelem:

3 000 USD

Pénznem: Tádzsikisztán somoni (TJS)
1 TJS = 30 HUF

Tajvan

Szerző:
SZŰCS Tamás

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviseletek:

Cím: 3F, No. 97 Jingye 1st Rd., Tachih,
Zhongshan District, Taipei -
Taiwan 104

Telefon: +8862-8501-1200

E-mail: mission.tpe@mfa.gov.tw

Honlap: www.hungary.org.tw

Képviseletvezető: Albert János

Az ország hazánkba akkreditált képviselője:

Tajvan Budapesti Képviseleti Irodája

Cím: 1088 Budapest,
Rákóczi út 1-3. II. em.

Telefon: +36-1-266-2884

E-mail: taipeirepoffice@gmail.com

Honlap: www.taiwanembassy.org/hu

Képviseletvezető: Tao Wen-Lung

Neonfény, kiabáló árusok, gőzölő ételek és remek illatok. Tajpej egyik nyüzsgő éjszakai piacán járunk, ahol érkezésünk után rögtön belevetettük magunkat a tajvani hétköznapokba, ezzel nem kis kultúrsockot okozva magunknak. Szerencsések a tengeri herkentyűk kedvelői, a csendes-óceáni sziget friss áruja igazi mennyországot jelent számukra. Másnap reggel a Longshan templomban az előző napi nyüzsgés ellentétét tapasztalhatjuk meg. Tajpej egyik legrégebbi városrészében, a Wanhua negyedben található a tajvani építészet szimbóluma, kertjében kis tó és vízesés is várja a hívőket. Énekszóra leszünk figyelmesek, majd a füstölő illata is magával ragad, szinte hívogat a belső szentély felé. Itt buddhista, taoista elemek és a helyi Matsui istennőhöz köthető díszítések is keverednek egymással. Nem csak az ételektől és a magával ragadó hangulatától különleges ez az ország, gazdag történelme máig kísérti.

A „nagy testvér” Kína máig úgy tekint Tajvan szigetére, mintha nem külön állam, hanem területének része lenne. Nem is sokan merték támogatni a Kínai Köztársaságot függetlenségében, mindössze 26 ország ismeri el létezését. Pedig szemmel látható a kontraszt a népi Kína és a demokratikus szigetország között. Tajpej európai szemmel mérve is rendkívül tiszta, a közbiztonság kiváló és a 330km/h-val száguldó gyorsvasútján ülve úgy érezzük a jövőben járunk. A modern város egyik jelképe a maga 528 méteres magasságával a Tajpej 101, amely 2010-ig a világ legmagasabb épülete volt. A belépőjegy igencsak borsos, érdemesebb felmásznunk a közeli Elefánt-hegyre, ahol végignézhetjük a fényárban úszó várost és az óriási felhőkarcólót is sötétedéskor. Az élményeinkben jóval kevesebb turistával kell osztozkodnunk, mintha Thaiföldre, Balira, Malajziába vagy Kínába mennénk. Addig érdemes ellátogatni ebbe a lenyűgöző országba, amíg nem fedezi fel magának egyre több és több turista.

Gazdaság - Tajvan a csendes-óceáni térség egyik meghatározó gazdasága, de világviszonylatban is jelentős eredményeket ért el a tudásalapú, legmagasabb szintű technológiára épülő piacgazdaság kifejlesztésében, működtetésében. A high-tech ipar több területén a legnagyobb exportőrök csoportjába tartozik (notebook, LCD monitorok, számítógép alaplapok, ADSL és kábel modemek, memória kártyák, LAN kártyák, stb.). A munkanélküliség 4% alatt van, a foglalkoztatottak 36%-a az iparban, 59%-a a szolgáltatási szférában dolgozik. A mezőgazdaság részesedése mindössze 5%.

Természet - Tajvannak a legnagyobb részét az észak-déli irányba 400 km hosszan elterülő fő sziget adja. Területének maradék egy százaléka három kisebb szigetről áll. A fősziget keleti részén hegyvidék húzódik, háromezer méter magas hegycsúcsokkal, míg nyugati felén síkság terül el, utóbbin lakik a tajvaniak többsége. Tökéletes példa ez a háborítatlan természet és a hatalmas városok együttélésének. A szigeten alvó kis vulkánok is találhatóak, valamint meleg vízű források. Az erdőkben gazdag hegyek mellett találunk itt napos tengerpartokat is. A kicsiny ország területén nyolc nemzeti park található.

Tajvan

Államforma: elnöki köztársaság

Államfő: Caj Jing-ven

Kormányfő: Laj Csing-te

Függetlenség: Magyarország, a világ legtöbb államához hasonlóan, az egy Kína elve alapján, nem ismeri el Tajvant független államnak.

Terület: 35 980 km²

Népesség: 23 508 428 fő

Főbb etnikai csoportok: han kína 97% bennszülött 3%

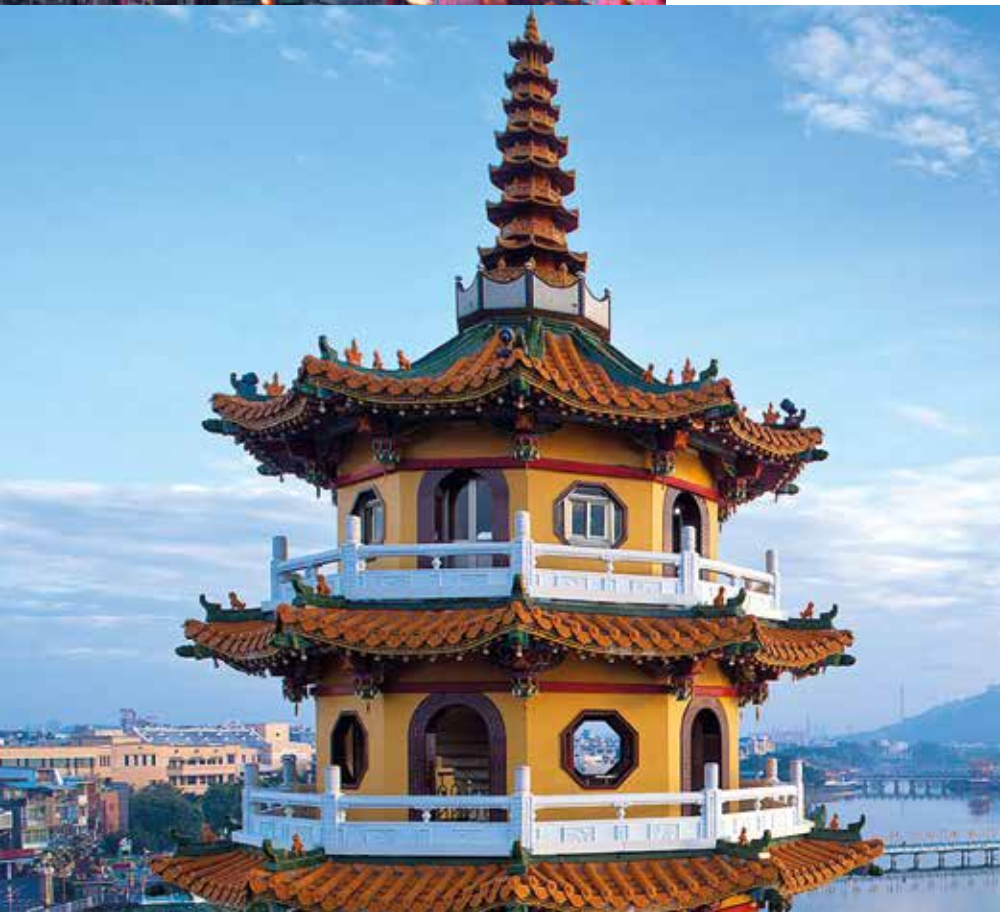
Nyelv: kínai (mandarin)

Vallás: buddhista 35.3%, taoista 33.2%, keresztény 3.9%, konfuciánus 10%, felekezeten kívüli 18.2%

Főváros: Tajpej

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 48 100 USD

Pénznm: Új tajvani dollár (TWD)
1 TWD = 8,75 HUF

Turizmus - Magyarország nem tartozik azok közé, akik elismernék Tajvan államiságát, így külképviselet sem áll rendelkezésre az utazóknak. Vízumra nincs is szükség, így könnyedén eljuthatunk a Kína partjaitól mintegy 200 km-re fekvő szigetre. Gyakran éri viszont földrengés Tajvant és a tájfunok is gyakori jelenségek. A helyi erők fel vannak készítelve a természeti csapásokra, híradásokban előre figyelmeztetik a lakosságot a baj előtt. Nehézséget jelent, hogy a városokon belül elvétel, de a városokon kívül a feliratok általában csak kínai nyelvűek. Javít a helyzeten, hogy a térképet forgató elkeseredett turistákat látva a helyiek rögtön a segítségünkre sietnek. A tajvaniak az idegenekkel szemben kedvesek, segítőkészek és a fiatalabb generáció közül sokan beszélnek angolul.

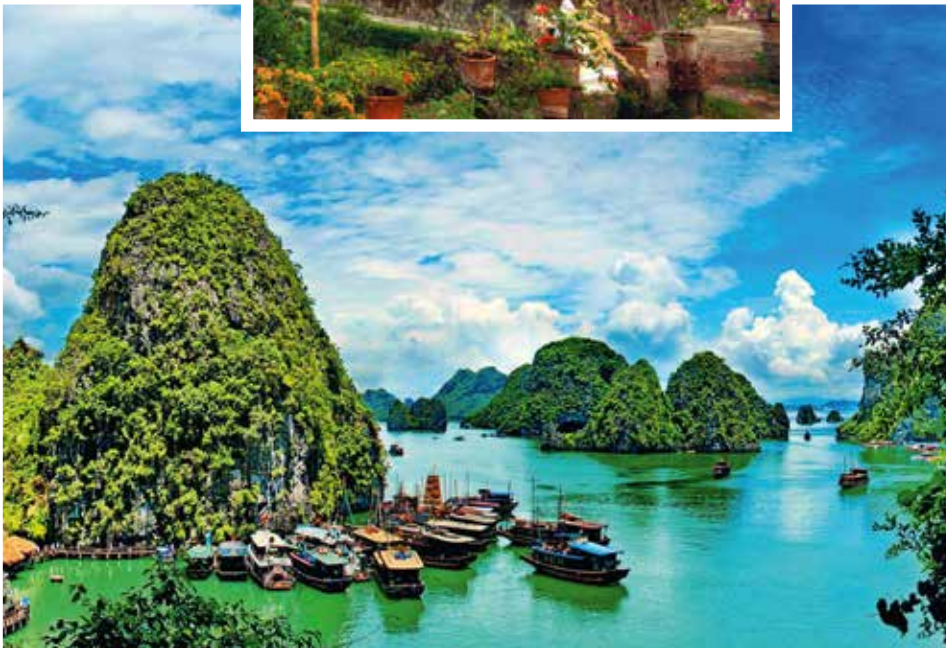
Thaiföld

Szerző:
Dr. KISS Róbert
Richard

Ha valaha is megfordult a fejedben az a gondolat, hogy elmenj egy kicsit shoppingolni, akkor Bangkok a te városod! Ide tényleg üres bőrönddel szabad csak érkezni, sőt, bőrönd nélkül, hiszen Thaiföld fővárosában még a koffer is olcsó. Ha kilépsz a szállodát ajtaján, már az utcán árusok tucatjai kínálják a meglepően színvonalas portrékáikat. Ha viszont igazán igényeset szeretnél, akkor keresd fel a helyi plázák egyikét, hiszen a magyarországi árak a töredékéért kapsz szebbnél szebb ruhákat, cipőket, bőröndöket, és minden mást, mi szemnek-szájnak ingere. Bangkok biztonságos, és nyugodtan sétálhatsz este is, hogy megnézd a kirakodóvásárt.

Csak akkor kell vigyáznod, ha a hírhedt éjszakai negyed, a Pat Pong környékére tévedsz. Itt még nekünk is kíséret kellett fogadnunk. Persze hiba lenne azt hinni, hogy csupán ez Thaiföld. Az egykori Sziám olyan óriási kultúrkincsekkel rendelkezik, hogy a legrámenősebb történelemtanár is csak ámuldozhat. Bangkokban például kihagyhatatlan a Királyi Palota. Sárkányok és démonok őrzik az uralkodó egykori rezidenciáját, melynek egy része múzeum, egy részét pedig ma is használja a köztisztviseltek örvendő thai királyi család. A thai fővárosban található a világ leghosszabb fekvő buddhája, téglából készült, bevonata arany. A legnemesebb fémből tömör szobor is készült, ennek értéke felbecsülhetetlen. A színarany buddhá-

ról korábban azt gondolták, gipszből van, majd amikor át akarták szállítani egy másik templomba, a daru kötele elszakadt, a szobor a földre zuhant, a gipszborítás lehámlott róla és előtűnt a csillámló arany. Ha valaki kéthetes nyaralásakor minden bangkoki nevezetességet meg szeretne nézni, lehetetlenre vállalkozik. Nem csak a sok látnivaló miatt, hanem azért is, mert olyan óriási forgalmi dugók vannak a thai fővárosban, amelyek Budapesten még a legnagyobb hóesés idején is ritkák. A közlekedés olcsó, a taxi töredéke a budapesti árak, a benzin az olcsó kutaknál kevesebb, mint a fele. Van magasvasút (BTS a rövidítése) és metró is (MRT a rövidítése), ezek a helyi keresetekhez képest drágák.

Thaiföld

Államforma: alkotmányos monarchia

Király: X. Ráma

Kormányzó: Prem Tinszulanonda

Kormányfő: Prajut Csan-o-csa

Függetlenség: Az állam alapítását 1238-ra teszik

Terület: 514 000 km²

Népesség: 65 931 550 fő (2013)

Főbb etnikai csoportok: thai 97.5%, burmai 1.3%, egyéb 1.1%

Nyelv: thai

Vallás: buddhista 94.6%, muszlim 4.3%, keresztény 1%

Főváros: Bangkok

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 16 900 HUF

Pénznem: Thai baht (THB)

1 THB = 7,97 HUF

Diplomáciai képviseltek

Az országban működő magyar külképviseletek:

Bangkok

Cím: Park Ventures Ecoplex 14th Floor (Unit Nos. 1401, 1411-1412), 57 Thanon Witthayu (Wireless Road), Lumpini, Pathumwan, Bangkok 10330

Telefon: +66-2-118-9600

E-mail: mission.bgk@mfa.gov.hu

Honlap: <https://bangkok.mfa.gov.hu>

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Dr. Jakab Péter

Thaiföld Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1025 Budapest, Verecke út 79.

Telefon: +36-1-438-4020

E-mail: vp_budapest@yahoo.com

Honlap: www.thaiembassy.org/budapest

Nagykövet: Jakkrit Srival

Gazdaság - Thaiföld a DK-ázsiai gyorsan iparosodó országok második vonalába tartozik, gazdasága a 20. század utolsó évtizedeiben közepes fejlettségi szintet ért el. A viszonylagos politikai stabilitás, az olcsó munkaerő, az állami oktatási rendszer és a – főként a fővárosban – megfelelő infrastruktúra vonzotta a külföldi tőkét. Számos transznacionális cég létesített az országban telephelyeket, s ez segítette a gyors iparosodást, a korszerű, exportorientált ágazatok fejlődését.

Természet - A közlekedés mégsem a fővárosban, hanem Észak-Thaiföldön a legizgalmasabb. Néhány iskolában úgy döntöttek a tanárok, példát mutatnak a környezet megóvását illetően, és elefántháton járnak be dolgozni. Az országban több ezer elefánt él még szabadon, még többet pedig fakitermeléseknél dolgoztatnak. A turisták kedvéért a nagyobb üdülőparadicsomok környékén elefántfarmokat hoztak létre, ahol lehet elefántgólni, vagy megnézni a kiselefánt etetését. Az állatokkal igen keményen bántnak gazdáik, egy csákányszerű szerszámmal verik a hajcsárok az elefántok füle tövét, ha az óriási emlősök nem engedelmessé válnak azonnal. Szinte hihetetlen, mire meg tudják tanítani az állatokat. Az elefánt kosarazik, táncol, kézen áll, acélkötélen szalad át, az európai cirkuszosok sírva bújnának el, ha ezt látnák. Látványosak még a krokodilshow-k is, ilyen szintén nagyon sok helyen találunk. A

hüllőre horgászhatunk is, egy húscsapatot kötnék egy madzagra, ezzel lehet ingerelni a krokodilt. A Pattaya melletti kisváros Tigrisparkjában tigriscsemetét is simogathattok, a cuclisüvegből pedig még enni is kaphat az apró vadállat.

Turizmus - Ha igazi, fehér homokos, pálmás tengerpartra, csodálatos türkizkék öblökre vágyasz, akkor Thaiföld szigeteit kell felkeresned, Phuket, Koh Samui, Koh Samet a legismertebbek, melyek mindegyike elképesztően gyönyörű beachekkel rendelkezik. Phuketen a Patong Beachen mindig pezseg az élet, a Kamal Beach viszont a nyugodtabb pihenés kedvelőinek való. A tengerparti Pattaya városából indulnak a túrák például Koh Samet szigetére. Ilyenkor néhány órát kell megtennetek reggel autóbusszal vagy kocsival, amíg eléritek azt a pontot, ahonnan a hajók átvisznek titeket a szigetre. Ne sajnáljátok a fáradságot, béreljétek taxit, amely egyébként egy terepjáró és teherautó keveréke, és döcögjétek át a földúton a sziget déli végébe. Itt a legcsodálatosabb a part. Ha egyszer eltöltöttek egy órát a fehér homokú fővenyen, soha nem felejtitek el. Noha üzletek itt már nincsenek, mindig akad néhány szigetlakó, aki szívesen megmasszírozza valamelyikőtöket. Mindezt ráadásul olcsón teszi, hiszen mind a szállásköltség, mind a szolgáltatások és az étkezések árai sokkal-sokkal alacsonyabbak, mint Magyarországon.

INDULHATUNK?

Színesebbé varázsoljuk a utazást.

KAPHATÓ AZ MK LEDER ÜZLETEKBEN:

MK Leder Corvin: 1083 Budapest, Futó utca 37-45.,
MK Leder Duna Plaza: 1138 Budapest, Váci út 178
MK Leder Shopmark: 1191 Budapest, Üllői út 201,
MK Leder Alba Plaza: 8000 Székesfehérvár, Palotai út 1.
MK Leder Balaton Plaza: 8200 Veszprém, Budapest út 20-28

TOUAREG

Szerző:
HAJDU Anna

Törökország

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviseletek

Ankara

Cím: Macaristan Cumhuriyeti
Büyükelçiligi, Sancak Mahallesi, Layos
Kosut Caddesi No.2., / Kahire Caddesi
No. 30., 06550 Yıldız, Cankaya, Ankara

Telefon: +90-312- 405-8060

E-mail: mission.ank@mfa.gov.hu

Honlap: <https://ankara.mfa.gov.hu>

**Rendkívüli és meghatalmazott
Nagykövet:** Kiss Gábor

Az ország hazánkba akkreditált képviselése:

Törökország Budapesti Nagykövetsége

Cím: 1062 Budapest, Andrásy út 123.

Telefon: +36-1-478-9130

E-mail: embassy.budapest@mfa.gov.tr

Honlap: <http://budapest.emb.mfa.gov.tr>

Nagykövet: Şakir Fakılı

Törökországról akkor is fantáziál az ember, ha még egyáltalán nem járt ott. Nekünk, magyaroknak nem pusztán a 150 éves hódoltság emléke jutott, hanem legnagyobb politikusaink és utazóink leírásaiból is ismert a Boszporusz és Anatólia vidéke. Ma már azonban nem kell kitalált politikusnak vagy elszánt utazónak lennünk, hogy megismerjük a török vidéket: Törökország a hatodik legnépszerűbb turistacélpont a világon. Itt megtalálhatja a számítását, aki nevezetes történelmi helyekre és vidékekre vágyik, és az is, aki tengerparti pihenéssel szeretné tölteni szabadidejét. A kultúrafogyasztóknak és kalandvágyóknak elsősorban Isztanbult ajánlhatjuk a Hagia Sophia, a Kék Mecset, a Topkapı palota, a történelmi városnegyedek, a

Nagy Bazár és a Fűszerbazár, illetve a sokat látott Boszporusz tengerszoros megtekintésével. Eltávolodva a várostól, amelyet történelem során neveztek már Konstantinápolynak és Bizáncnak is, az antik görögség romjait szemlélhetjük meg a nyugati parti szigetvilágban. Ephezosz ősi városának romjai, főként a könyvtár megmaradt homlokzata, lélegzetelállítóak. Csakúgy, mint Kappadókia karszthegysége és sziklatemplomai, amelyeket hőlégballonról is megszemlélhetünk. Az északkeleti Kacskar vagy délkeleti Taurus magas hegyeiben hosszú túrákat szervezhetünk. Aki csupán pihenni vágyik a tengerparton, a népszerű Antalaya és Alanya mellett Patara hosszú strandja, vagy az Ölüdeniz lagúna természeti csodája, de akár a Bodrum-félsziget kiépített hotelkomplexumát is kipróbálhatja.

Törökország

Államforma: köztársaság

Állam- és kormányfő: Recep Tayyip Erdoğan elnök, Binali Yıldırım miniszterelnök

Függetlenség: 1923 (a köztársaság kikiáltása)

Terület: 783 356 km²

Népesség: 79,5 millió fő

Főbb etnikai csoportok: török 70–75%, kurd 18%, egyéb (albán, bosnyák, görög, örmény, zsidó stb.) 7–12%

Nyelv: török (hivatalos)

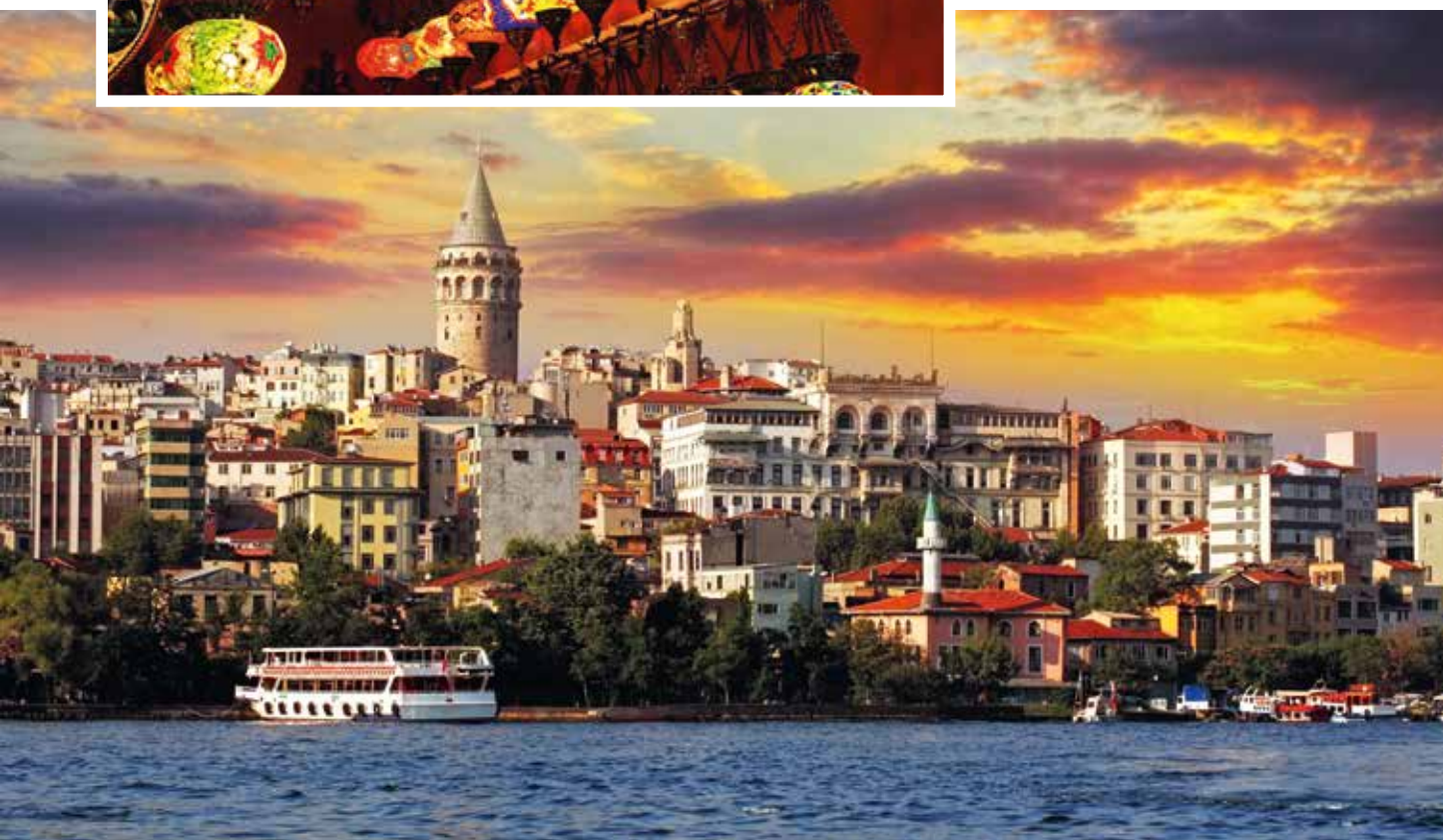
Vallás: muzulmán 99,8 % (többségében szunnita), egyéb (keresztény, zsidó stb.) 0,2 %

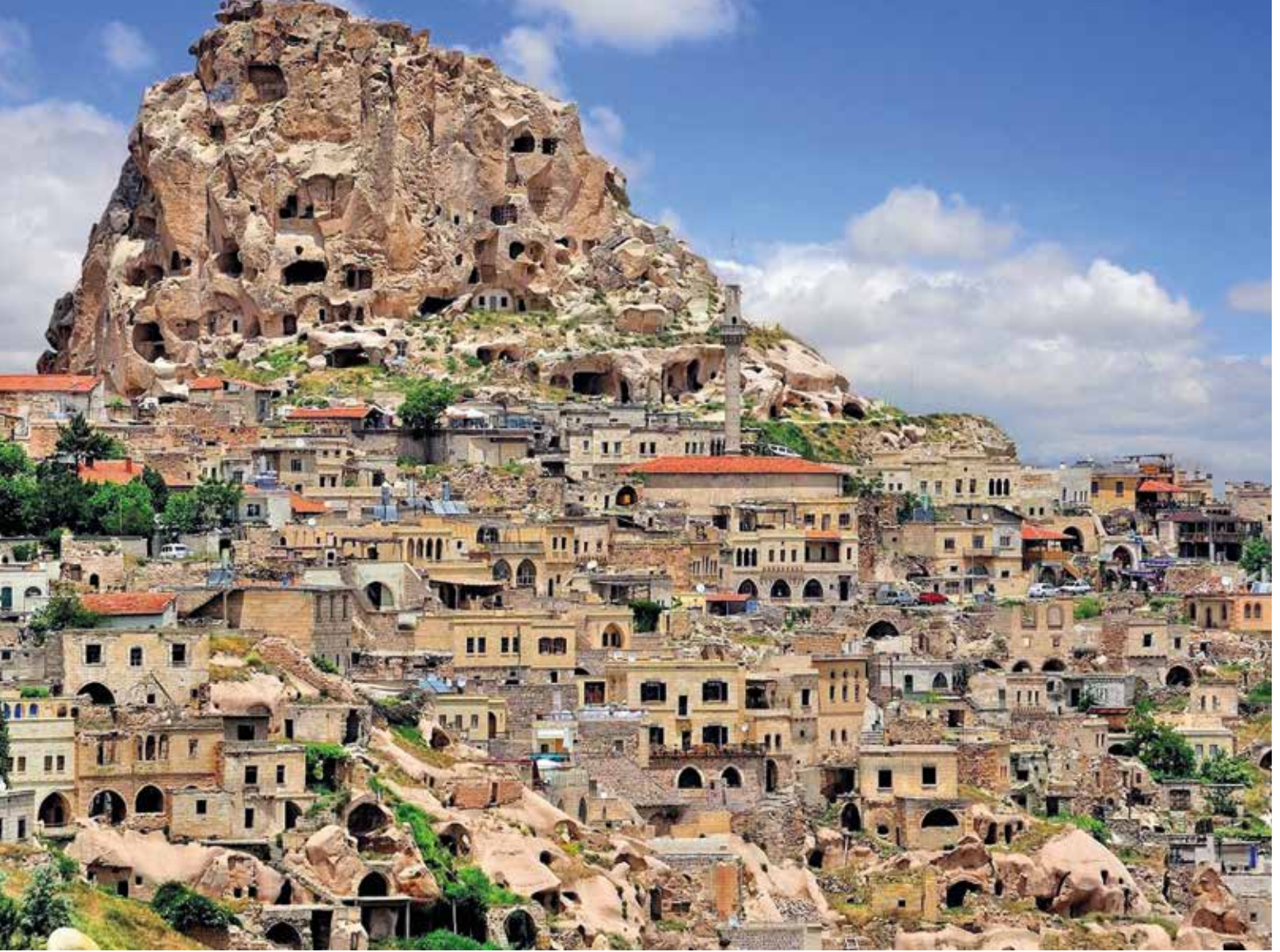
Főváros: Ankara

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 10 787 USD

Pénznem: Új török líra (TRY)

1 TRY = 74 HUF

Gazdaság - Törökország a nyugati befektetők által kedvelt feltörekvő piac, gazdasága világviszonylatban is jelentős. Utóbbihoz nem csak a helyi gazdaság szektorainak fejlődése, de a külföldön dolgozó törökök hazautalásai is nagyban hozzájárulnak. A tradicionális mezőgazdasági termékek (főként zöldségek és mediterrán gyümölcsök) mellé az elmúlt évtizedben sikerrel zárkózott fel a gépgyártás, a turizmus és a török bankszektor is. Az egyes vidékek között nagy az eltérés, ami a jóléti színvonalat illeti: Isztanbul és a nyugati partvidék jelenti az egyik, gazdagabb, míg Belső-Anatólia és a keleti területek a másik, szegényebb végletet.

Természet - Törökország egyaránt rendelkezik napos és az európai turisták által kedvelt tengerpartokkal, illetve az Anatóliai-síkság zordabb vidékével. Az előbbin a mediterrán, míg a belső országrészen a kontinentális klíma érvényesül. Keleti szomszédaitól eltérően Törökország nem rendelkezik nagy gáz- és olajlelőhelyekkel, így ezek kitermelése nem csúfítja el a tájat. A török vidék alapvetően megmaradt mezőgazdasági jellegűnek. Ettől keletre haladva az egyre meredekebb hegységek jelentik a kivételt, ahol hamisítatlan hegyvidéki környezettel találkozhatunk. Törökország keleti végében elérjük az Ararát-hegyet, amely a Biblia szerint Noé kikötőhelye volt az özönvizet követően.

Turizmus - Törökország rendkívül népszerű turistacélpont, nyugat-európaiak, oroszok, grúzok, irániak és ukránok egyaránt nagy kedveléssel látogatják a kis-ázsiai országot. A turisták száma 2014-ben érte el a csúcspontot valamivel több, mint 41 millió látogatóval. A turisták száma azóta szembeötlő csökkenésbe kezdett, 2016-ban már „csak” 25 millió látogatóval számolhattak a törökök. A csökkenés okaként a terrorfenyegetettség élményét, az Oroszországgal elmérgesedő viszonyt, a regionális politika bizonytalanságait és a 2016-os, máig tisztázatlan puccskísérlés utáni megtorló politikát szokták emlegetni a szakértők. Törökország versenyképessége azonban továbbra is megmarad a turizmus terén, köszönhetően kulturális értékeinek, mediterrán partjainak és a szolgáltatások relatív olcsóságának.

Varázslatos ősz a Mátrában

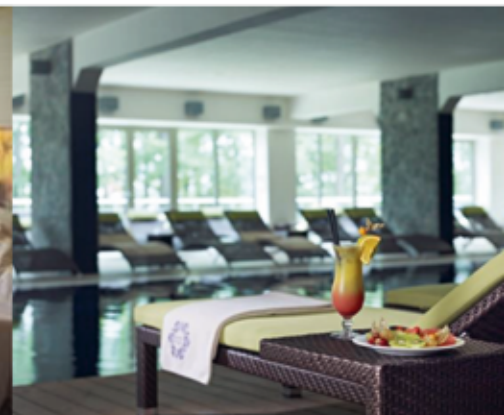
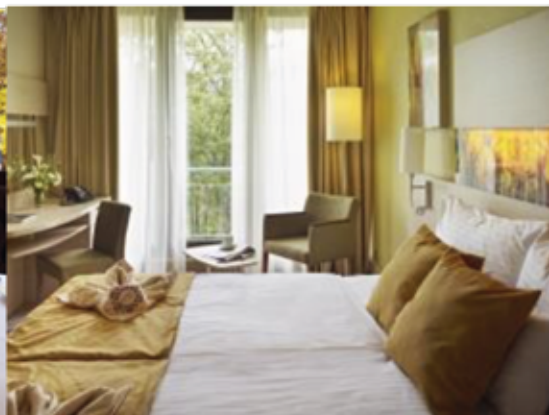

LIFESTYLE HOTEL
MÁTRA

Tervezze meg pihenését a hűvösebb napokra is, amikor a természet "új ruhába" öltözik!

Érezze, ahogyan a friss hegyi levegőtől kipihentebbé és erősebbé válik, hallgassa a patakok és a források zúgását, gyönyörködjön a színét váltó erdőben!

Akár csak kiülne a hegytetőre és innen nézne szerteszét, akár izgalmas programokra, esetleg kényeztető wellnessre vágyik, szállodánk minden esetre megoldásokat ajánl Önnek.

Lifestyle Hotel Mátra****superior

3233 Mátraháza, hrsz. 7160. | +36 21 300 7200 | info@hotelmatra.hu | www.hotelmatra.hu

Szerző:
HAJDU ANNA

Türkmenisztán

Diplomáciai képviseletek

Illetékes magyar külképviselőt:
Tashkent, Üzbegisztán

Türkmenisztán Bécsi Nagykövetsége

Cím: 1040 Bécs, Ausztria,
Argentinierstraße 22/Stiege II/EG.

Telefon: +43-1-503-6470

E-mail: austria@online.tm

Honlap:

<http://austria.tmembassy.gov.tm/en>

Nagykövet: Nurberdiyev Sylapberdi
Ashyrgeldiyevich

Megalomán építkezések, az elnök személyi kultusza és a térségben szokatlan társadalmi stabilitás jellemzi a volt szovjet tagköztársaságot, Türkmenisztánt. A jelenlegi elnök képe köszön vissza ránk mindenhol, egy falusi esküvőn, vagy akár a türkmén légitársaság fedélzetén. Bár az előző elnök aranysobrát hét éve eltávolították a főváros egyik főteréről, a jelenlegi államfő, Gurbanguli Berdimuhamedov lassacskán elődje útjára lépett. Türkmenisztán szerencsés volt a múltban és a jelenben is, már, ami földrajzi helyzetét illeti: itt haladt az Ázsia távoli vidékeit Európával és az arab világgal összekötő selyemút, jelenleg pedig a világ egyik legnagyobb gázlelőhelyével rendelkezik Türkmenisztán. A régi selyemút mentén ma is számos látnivaló akad. Ilyen Merv városa, amelynek monumentális

erődészletei az UNESCO világörökség részét képezik. A gázvagyon leginkább a fővároson, Asgabaton látszik. A valaha volt orosz erődítmény ma leginkább egy múzeumnegyedre hasonlít, utcái tiszták és rendezettek, egyik emléképület után a másikba lehet botlani, amelyek mind a türkmén múlt vagy az elnök dicsőségét hirdetik. A dollármilliókat felemésztő, legtöbbször fehér márványból készült épületek és szobrok között találunk mauzóleumot, függetlenségi emlékművet, mecsetet, szórakoztató centrumot, de még házasságkötő központot is. Azt érezhetjük, túlzás ez az építkezési láz, és akkor még nem láttuk az ideai Ázsiai Teremsport és Harcművészeti játékokra elkészült, 30 épületből álló olimpiai komplexumot. Az Olimpiai Stadiont egy óriás lófej díszíti, amely Akhal-Tekét, Türkmenisztán szimbólumát jeleníti meg.

Gazdaság - Türkmenisztán gazdasága a gázlelőhelyek kiaknázásán és a gázexporton alapul. Az ország függetlenségét követő első két évtizedben ez erőteljes orosz kapcsolatot jelentett. A kétezres évek végétől Türkmenisztán igyekszik diverszifikálni exportpiacát, elsősorban a Kínába és Iránba irányuló gázellátásokkal. A világ negyedik legnagyobb gáztartalékával rendelkező Türkmenisztán lakosai számára ingyenessé tette a gázszolgáltatást, és a politikusi ígéretük szerint ezt 2030-ig igyekszik fenntartani. Hiába viszont a gázvagyon, a türkmének, főleg vidéken, többségükben továbbra is szegényemberek, akik nem részesednek a nagy türkmén gázüzletekből.

Természet - Türkmenisztán a szélsőséges időjárás hazája. Köszönhető ez annak, hogy területének mintegy 80 százalékán a Karakurum („Fekete homok”) sivatag terül el. Ez a világ egyik legmelegebb sivataga, a Szovjetunió időszakában itt mérték a rekord, 50,1 celsius fokos hőséget. Türkmenisztán legnépszerűbb látványossága a Darvaza hatalmas izzó és lángoló gázkrátere. A Darvaza nem természeti képződmény, a szovjet időkben tárták fel, a hetvenes évek elején, mikor olaj után kutattak ezen a területen. Mivel a hatóságok úgy vélték, hogy a gáz veszélyes a helyi lakosságra, amellet döntöttek, hogy elégetik a szivárgó gázt. A Darvaza gázforrásai azóta is lángolnak.

Turizmus - Türkmenisztán biztonságos ország, ám természeti adottságai nemigen kedveznek a turizmusnak. Főként a selyemút emlékeit, Mervet és Nisat látogatják a külföldi turisták. Elnöki ösztönzésre pár éve üdülővárosok kiépítésébe kezdtek a Kaszpi-tenger partján, a legtöbbet emlegetett turisztikai projekt Awaza furdóváros turisztikai célú fejlesztése. A Kaszpi-tenger azonban elég hideg a fürdéshez, úgyhogy kérdéses, hogy ezeknek az építkezéseknek lesz-e hasznuk a továbbiakban. A Kaszpi-tenger partján található másik város, Türkménbasi, amely az előző elnökről kapta nevét (korábban Krasznovodszk), főként orosz és azeri látogatók kedvelt célpontja.

Türkmenisztán

Államforma: köztársaság

Állam és kormányfő: Gurbanguli Berdimuhamedov

Függetlenség: 1991 Szovjetuniótól

Terület: 491 210 km²

Népesség: 5 663 millió fő

Főbb etnikai csoportok: türkmén 85%, üzbecg 5%, orosz 4%, egyéb 6%

Nyelv: türkmén (hivatalos), széles körben használt az orosz

Vallás: muzulmán 89%, ortodox keresztény 9%, ateista 2%

Főváros: Asgabat

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 6 389 USD

Pénznem: Új türkmén manat (TMT)
1 TMT = 73,3 HUF

Üzbegisztán

Szerző:
SZŰCS Tamás

Diplomáciai képviseletek

Az országban működő magyar külképviselet:

Tashkent
Cím: 100057 Tashkent,
Bogiravon str. 63-65
Telefon: +998 71-226-6502
E-mail: mission.tas@mfa.gov.hu
Honlap: taskent.mfa.gov.hu
Rendkívüli és meghatalmazott
nagykövet: Szántó Péter

Az ország hazánkba akkreditált képviselője:

Üzbég Köztársaság Bécsi
Nagykövetsége
Cím: 1180 Bécs, Ausztria,
Pötzleinsdorferstrasse 49.
Telefon: +43-1-315-3994/5
E-mail: consular@usbekistan.at
Honlap: www.usbekistan.at
Ügyvivő: Rustamdjan Khakimov

Kevés ország büszkélkedhet olyan hosszú történelmi múlttal, mint Üzbegisztán. A Népek Nagy országútja mentén fekszik Közép-Ázsiában, Nagy Sándortól Timur Lenkig sok hódító érezte szükségét, hogy elfoglalja ezt a vidéket. Az egykori Selyemút mellett épült fényes városok ma is őrzik a múlt emlékét. Ugyanakkor a mai Üzbegisztán is a múlt nehézségeivel küzd, hiszen ahogy a Selyemút napja leáldozott – a szárazföldi karavánkereskedelem helyett Európa és a Kelet között inkább vízi úton folyt a kereskedelem. Itt viszont – a szomszédos országokkal egyetemben – nincs tenger. (Egyetlen hozzá hasonlóan duplán tenger nélküli ország van a világon, az apró Lichtenstein.) Így a

hosszú évszázadok fénye és csillogása után hosszú évszázadok elfeledettségét, szegénységét is hordozza a föld. Az ország pedig – bármilyen ősiek is hagyományosai – igen fiatal, csak a Szovjetunió összeomlása után jött létre. Megteremtője és egészen a legutóbbi időkig elnöke Islam Karimov igyekezett a helyi hagyományokat összehangolni a világi állam értékeivel, megtalálni az egyensúlyt a térség iránt érdeklődő nagyhatalmak közt, és amennyire lehet, kihúzni az országot az évszázados szegénységből. Bár sok a veszély – nem éppen a világ legbékésebb vidékén van Üzbegisztán – az esélyek sem rosszak. Az Új Selyemútnak, amelyet Kína kezdeményez, és amellyel újra összekötné Euráziát, ismét haszonélvezője lehet Üzbegisztán is.

Gazdaság - A korábbi monokultúrás gyapotgazdaság helyett már egyre nagyobb teret nyer az ipar. Autógyárak létesültek, és folyamatosan építkeznek, olyan ütemben, hogy a cement ára, már a világszintű ár kétszerese az országban. Minden más viszont sokkal olcsóbb – az olcsóbb gáz, és nem utolsósorban az olcsó munkaerő vonzza a befektetőket. Ezért hoztak létre új, különleges gazdasági övezeteket, ahová a magyar befektetőket is várják, első sorban a gyógyszeripar, a gépipar, valamint az élelmiszeripar területén.

Természet - Az országot keletről a Tiensan hegyláncai, nyugatról pedig egykor az Aral-tó határolta. Folyói keleten dús völgyeket öntöztek. A szovjet időkben az öntözést, a gyapottermesztés felfuttatása érdekében a nyugatabbi félsivatagos területek jelentős részére is kiterjesztették. Így viszont a folyók vízhozama olyan szinten elapadt, hogy az Aral-tó Üzbegisztánhoz tartozó része gyakorlatilag teljesen kiszáradt. Ez volt minden idők egyik legsúlyosabb ember okozta természeti katasztrófája.

Turizmus - A Selyemút városai – amelyek közül több világörökségi helyszín – egyre több turistát vonzanak. Szamarkand, Buhara, Híjva kékkupolás mecsetjei, történelmi óvárosai, s a nagy hódítók emlékei mellett igazi kalandtúrákat is kínál az ország. Elmehetünk például az Aral-tó helyére, láthatjuk a hajótemetőket, a kietlen pusztaságot ott, ahol pár évtizeddel ezelőtt még tiszta kék víz volt. A nyugati turisták számára mindenképpen komoly vonzerőt jelent, hogy igen olcsó országról van szó, és kiemelkedően jó a közbiztonság. Bár muszlim ország, de világi államként semmiféle kellemtelenséggel, korlátozással nem kell számolni a turistának. Magyar állampolgárok számára a beutazáshoz előre megszerzett vízum szükséges, amelyet a bécsi üzbég nagykövetségen illetve a magyarországi utazási irodáknál lehet intézni.

Üzbegisztán

Államforma: elnöki köztársaság

Államfő: Shavkat Mirziyayev (átmeneti jelleggel)

Kormányfő: Abdulla Aripov

Függetlenség: 1991-ben Szovjetuniótól

Terület: 447 400 km²

Népesség: 31,85 millió fő

Főbb etnikai csoportok: üzbég 80%, orosz 5.5%, tádzsik 5%, kazah 3%, karakalpak 2.5%, tatár 1.5%, egyéb 2.5%

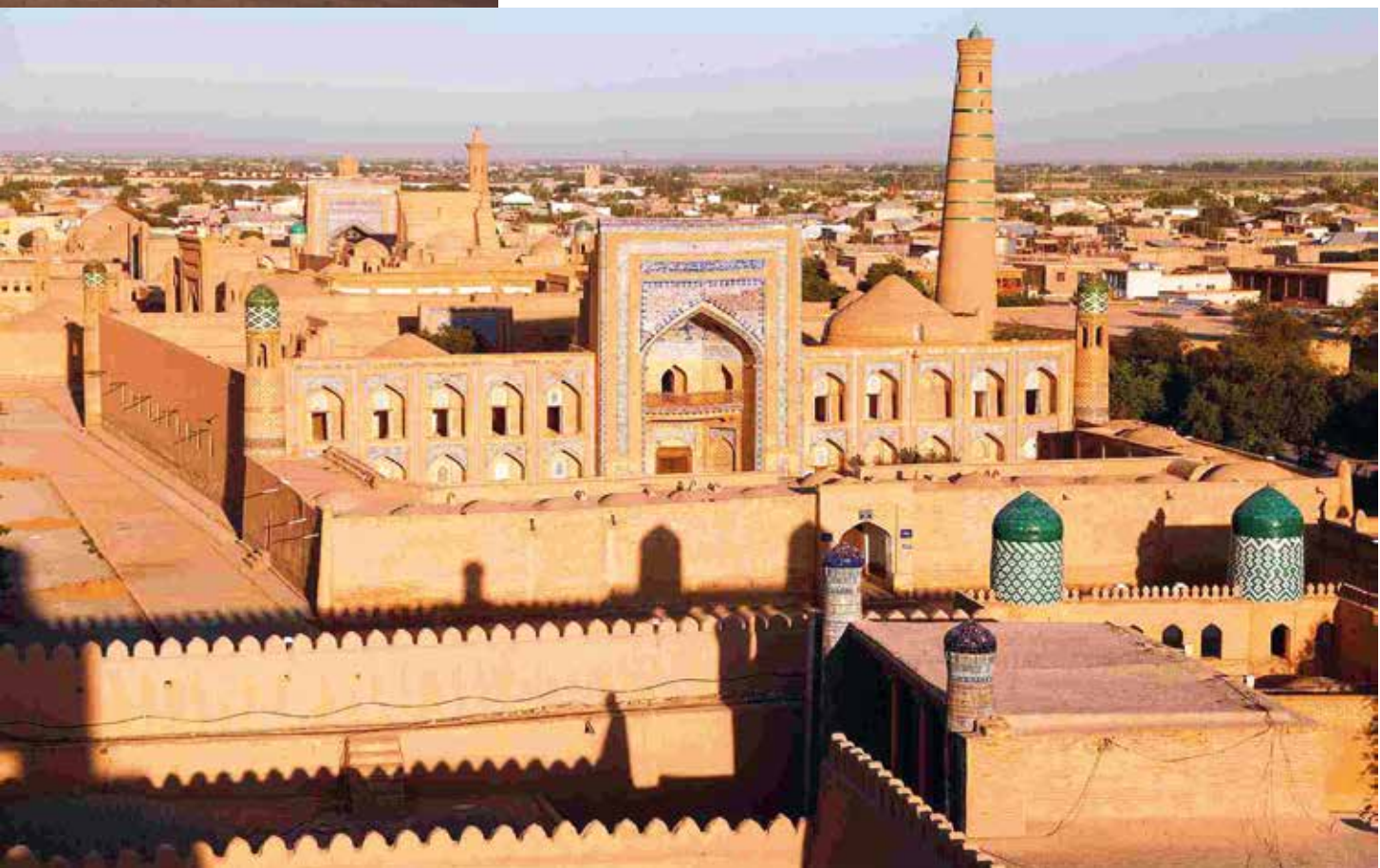
Nyelv: üzbég, orosz

Vallás: muszlim (többségében szunnita) 88% görögkeleti 9%, egyéb 3%

Főváros: Taskent

Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 6 500 USD

Pénznem: Üzbegisztáni som (UZS)
1 HUF = 30,32 UZS

Szerző:
TÓTH Gábor

Vietnam

Diplomáciai képviselvek

**Az országban működő magyar
küldfélsége**
Hanoi

Cím: 9. emelet, Hanoi Lake View
Residence, 28 Thanh Nien út, Tay Ho
kerület, Hanoi, Vietnam

Telefon: +844-3-771-57-17

E-mail: mission.hoi@mfa.gov.hu

Honlap: hanoi.mfa.gov.hu

**Rendkívüli és meghatalmazott
Nagykövet:** Öry Csaba

**Az ország hazánkba akkreditált
képviselve:**

Vietnám Budapesti Nagykövetsége
Cím: 1146 Budapest, Thököly út 41.
Telefon: +36-1- 342-5583 / 342-9922
E-mail: vp_budapest@yahoo.com
Ngaykövet: Nguyen Thanh Tuan

ADong Khoi elegáns utcája Ho Si Minh-város minden báját élénk tárja egy kiadós séta során. Aki Vietnam legnagyobb városában ezen az utcán sétál, az foglalátát kapja a metropolisz és egyben az ország történelmének. A hagyományos vietnami épületektől kezdve a francia gyarmati korszak pazar épületcsodáin a szocialista korszak betonszörnyetegeiig, sőt a jövőt idéző, egekbe nyúló felhőkarcolókig. Soha korábban olyan elementáris erejű déja vu érzésem nem volt, mint amikor első ízben Ho Si Minh városban, vagyis Saigonban jártam. Talán azért, mert ismerős motívumok köszöntenek ránk a homlokzatokról, hiszen Saigon leglátványosabb, francia koloniál stílusban tervezett műemlékei egy időben épültek a dualizmus kori Budapest historizáló épületcsodáival.

Esetleg a Vietnami Kommunista Párt propagandaplakátjai miatt, amelyek azt a történelmi korszakot idézik bennem, amikor a történelem szeszélye egyazon táborba sodorta Vietnamot és Magyarországot. Ebben az időszakban a magyar egyetemeken vietnami diákok ezrei tanultak, akik hazatérve igen magasra jutottak az állami és pártvezetés, és persze a gazdaság létráján, s máig hálával és szeretettel gondolnak Magyarországra. Ahogy a Dong Khoi utcáján sétálok, és fürkészem a vietnami arcokat, rájövök arra, hogy ennek a városnak a báját elsősorban mégsem az építészeti örökség, sokkal inkább az emberek adják. Őszinte, pózolás nélküli kedvesség és barátság, így fogadják a külföldit, akik ha azt is megtudják, hogy honnan jöttem, még egy vállveregetés is jár mindehhez. Vietnamban lélekben minden magyar járt már valamikor.

Vietnam

Államforma: köztársaság
Államfő: Trương Tấn Sang
Kormányfő: Nguyen Xuan Phu
Függetlenség: 1945
 Franciaországtól
Terület: 332 000 km²
Népesség: 92 700 000 fő (2016-os becslés)
Főbb etnikai csoportok: viet 85.7%, thai 1.8%, khmer 1.5%, hmong 1.2%, hoa (kínai) 1%
Nyelv: vietnami
Vallás: buddhista 7.9%, római katolikus 6.6%, hoa hao 1.7%, cao dai 0.9%, protestáns 0.9%, muszlim 0.1%, ateista 81.8%
Főváros: Hanoi
Egy főre jutó nemzeti jövedelem: 6 400 USD
Pénznem: Vietnam dong (VND)
 1 HUF = 85,49 VND

Gazdaság - Kínához képest évtizedes késéssel indult a vietnami gazdasági reformprogram, de az ország annál nagyobb hévvel vetette bele magát a modernizációba. Az állami és pártvezetés óvatosan, fokozatosan, de az ellenőrzést stabilan a kezében tartva szélesíti a vállalkozás szabadságát, ami már eddig is látványos eredményeket hozott. Nem csoda, hogy Kínából elsősorban ide települ át a konfekció és cipőipar. Vietnam azonban ennél sokkal többet kínál: 6 és 10 % közötti gazdasági növekedés, mind magasabban képzett, szorgalmas és fegyelmezett munkaerő. Sőt, az Európai Unió szabadkereskedelmi megállapodásról tárgyal Vietnammal.

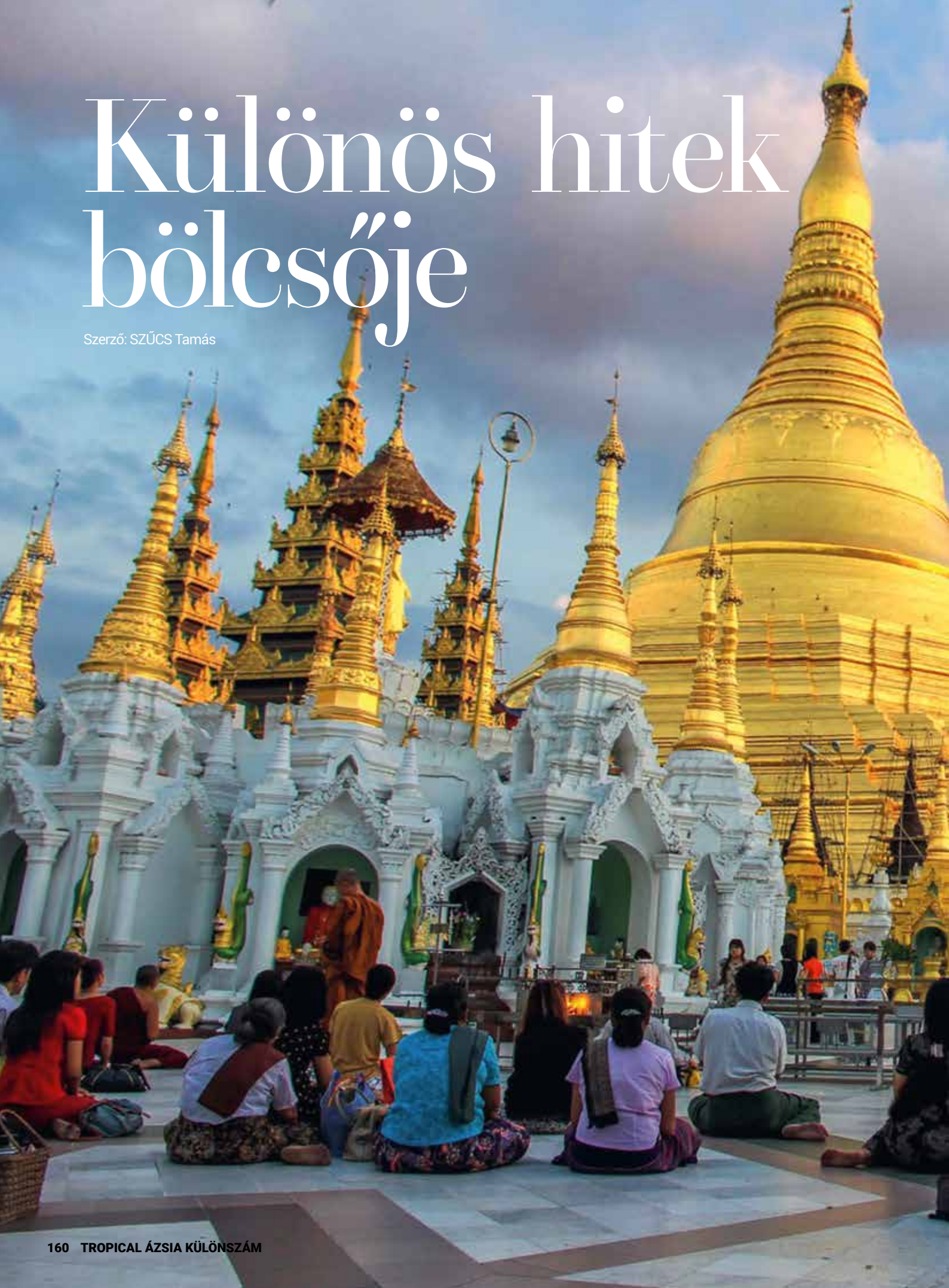
Természet - Vietnam két leghíresebb természeti látványosságát vízre szállva tudjuk megcsodálni. Hanoiból a legtöbb turista a mesebeli szépségű Ha Long-öblöt keresi fel, amelynek jász-zöld színű vize és mesebeli mészkősziklái egész napos programot kínálnak. Ho Si Minh-városból a Mekong folyó deltavidéke a legszebb látnivaló. Vietnam azonban a tömeges turizmus részéről még kevésbé felfedezett szépségeket is kínál: a legfinomabb fehér homokos strandoktól kezdve, az óriásbarlangokon és festői rizsteraszokon át, a dzsungel csatateréig, vagyis a vietkongok alagútvárosáig számos élményt szerezhetünk.

Turizmus - Hanoi és Ho Si Minh-város központjában és a jelentősebb természeti parkokban sok turistát láthatunk, még sincs zsúfoltság érzete a látogatónak, mint például Thaiföldön. Vietnam tavaly 10 millió turistát fogadott, Thaiföldre ennél majd négyszer annyian látogattak el. De hogy meddig lesz ez így, azt nem tudni, Vietnam ugyanis nagyon versenyképes áron kínál páratlan látnivalókat. Bár a szolgáltatások nem olyan professzionálisak még, de a rendszer sem a turisták megcsapolásáról szól, így nem csoda, hogy az ország egyre divatosabbá válik. Kis szerencsével már 150 ezer forinttól lehet repülőjegyhez jutni Vietnamba, akár dubaji, dohai, isztambuli vagy nyugat-európai átszállással. A vízumdíj: 25 dollár.

Különös hitek bölcsoje

Szerző: SZÚCS Tamás

Belegondolt-e már valaha a kedves olvasó, hogy az összes vallás, amit ismer – kivéve talán az afrikai vudut, és a new age ezoterikus tanait – Ázsiában született. A Szentföldtől, amely egyaránt szent földje zsidóknak, keresztényeknek és muszlimoknak, Indiától Kínáig számos nagy, világhódító vallás született. Most azonban nem a kereszténységgel, iszlámmal, buddhizmussal és hinduizmussal foglalkozunk – ezekről sokszor, sokat olvashattak, hallhattak már. Egy kis körképet szeretnénk adni azokról a vallásokról, amelyek – legyenek ősi vagy egészen újak – tarkává, változatossá teszik Ázsia vallási térképét.

A TŰZIMÁDÓK utódai

Az, hogy a tüzet Észak-Írán, Azerbajdzsán területén itt kezdték istenként tisztelni, igazán nem meglepő jelenség. A tűz itt mindennapos jószág, itt vannak a világon a földfelszínhez legközelebb eső szénhidrogén-mezők, így a kőolaj, a földgáz gyakran a földfelszínre kerül, aztán villám, vagy öngyulladás eredményeképp begyullad, és csak úgy ég magának a készlet erejéig. Ilyen égő hegyet ma is láthatunk – Yanar Dag a neve, és ott lángol Baku határában. A semmiből előtörő lángok igazán kísér-

tetiesek. A ragadós nafta pedig itt-ott még mindig kis tavacskába áll össze a felszínen. Az egyszerű, népi tűzimádatot és a korábbi indo-iráni mitológiát a legenda szerint egy bizonyos Zarathustra fogta össze rendszerbe, az i. e. II. évezred közepe felé. Tételes vallást azonban csak a Perzsa Birodalom idején csináltak ebből. Mire eljön a Szászánidák kora – i. sz. III. század a zoroasztrianizmus már államvallás, a főpapok pedig a nagykirályok mellett állnak a ranglétrán. A zoroasztrianusok hisznek a Jóban és

Rosszban (meg számos kisebb istenségben), meg természetesen abban, hogy ők a jó oldalon állnak, és a világ végzeténél majd csak ők, mint az egyedül üdvözítő tanok tudósai kerülnek a jó oldalra. Ilyen szempontból elég frusztratív lehet nekik, hogy az egykor virágzó hatalmas egyházuk, mi tagadás, vesztésre áll. Az iszlám hódítás után nekik sokkal rosszabb lett a helyzetük, mint más nem-muszlimoknak. Őket az iszlám nem tartja a „könyv népének”, csak egyszerű pogánynak. Így hamar az erőszakos hittérítés áldozatául estek. Ma Iránban alig néhány tízezeren élnek, a pár százezernyi hívő nagy többsége Indiában, Pakisztánban és az Egyesült Államokban él. Központi szentélyük – ahová Gaznakból, az egykori birodalmi főtemplomból menekítették a szent tüzet – ma is Iránban, Jazdban áll. Szerény, legutóbbi formájában 19. századi épület. (Abba viszont egészen borzongató belegendolni, hogy a tüzet, ami odabenn ég, körülbelül ezerháromszáz éve gyűjtötták meg.) Zoroasztrianus – párszi, ahogy mostanában inkább nevezik őket – szent helyeket ezen kívül ritkán látni. Ha látunk ilyen, az inkább temető lesz – illetve a Csend Tornya, ahogy ők mondják. Meglehetősen furcsa temetkezési szokásaikról híresek egyébként. A halottakat, hogy ne szennyezzék be a szentnek tartott földet, tornyokba, sziklára tették ki, amíg a hús teljesen le nem bomlott, és a madarak el nem fogyasztották. Csak a teljesen csupasz, fehér csontokat temették el később. Mára alig

Délkelet-Ázsia szakértője

Stílus és minőség az utazásban

Csoportos körutazásaink

Csoportos útjaink jellemzője a jól átgondolt, mindenre kiterjedő tervezés és kivitelezés. Tudjuk, hogy a részleteken mennyi minden múlik, éppen ezért nem rejtjük véka alá a pontos programot, a várható utazási időket, a foglalt szállásokat és éttermeket. Mivel a változatos és tartalmas utazás alatt étkezéseink és éjszakáink is nagyban meghatározzák élményeinket, szállásaink olyan válogatások, melyek igyekeznek többet adni, akár színvonalukkal, akár stílusukkal, akár egyedi elhelyezkedésükkel. Ugyanerre törekszünk a napi benyomások átbeszélésére alkalmas, eltérő ízeket és hangulatokat kínáló éttermek kiválasztásakor.

Programjaink tervezésekor különösen figyelünk az időjárás sajátosságaira és az „időre” általában. A logisztikai korlátokon belül igyekszünk minimalizálni a hosszú, jellegtelen buszozásokat, kerüljük a kapkodást, az állandó jövésmenést, a felesleges ki-beköltözést. Elsődleges számunkra a műemlékek és természeti értékek megfelelő bejárásai sorrendje, ahogy a „látnivalóhoz nyújtott szellemi tartalom” is: a helyszíneken való szemlélődés, tanulás és megértés biztosítása, melyről a térséget kitűnően ismerő, rutinos idegenvezetőink gondoskodnak. A csoportokhoz csatlakozást rugalmasan kezeljük, lehetővé téve, hogy a körutazás egy rövidebb szakaszán vegyenek csak részt, vagy az út végét meghosszabbítsák egy tengerparti üdüléssel.

Testreszabás, egyéni utazásszervezés

A délkelet-ázsiai régióra specializálódott irodánk több mint egy évtizede az egyedi, testre szabott utazások elismert szakértője is hazánkban. Egyedi utazásszervezésünk magasan kvalifikált munkatársaink régiószereplésére és ismeretére épül. Folyamatosan frissülő helyismeretünknek és szakmai tapasztalatainknak köszönhetően tudunk utazási tanácsot adni, javaslatokat tenni a helyszínek, a programok kombinálására, a szállások és a közlekedési eszközök kiválasztására.

A testre szabott utazások varázsa éppen az, hogy nem igényel alkalmazkodást fix időpontokhoz, más utazók hangulatához, ritmusához. Így a sofőrünk és az angolul, németül vagy franciául beszélő idegenvezetőnk csak a „miénk” lesz. Az előre megállapodott programon és időkereteken belül rugalmasak lehetnek a helyszínek bejárásai, tőlünk függ majd az adott műemlékben vagy természetvédelmi területen eltöltött idő és alkalomadtán megbeszélhetjük helyi vezetőnkkel az apró módosítási terveinket.

Indulhatunk?

www.angkortours.hu

Tel.: (36 1) 214-4847, angkor@angkortours.hu, MKEH engedély szám: U-000651

200 ezer zoroasztriánus él világszerte. Számuk folyamatosan csökken – sokan asszimilálódnak környezetükhöz. Nem segíti a fennmaradást az sem, hogy a válás beavatásra épül: a párszúk gyermekei 8 és 13 éves koruk között esnek át a beavatási szertartáson, amely után a közösség teljes jogú tagjaivá válnak. Ez előtt ugyanis még nem alakult ki bennük a szabad akarat, így nem is tartoznak felelősséggel tetteikért a főisten, a jót megjelenítő Ahura Mazdá előtt. Ezt követően azonban minden egyes cselekedetért, szóért, gondolatért felelniük kell az utolsó ítélet napján.

a jezidi hit eredete is – ezt maguk is büszkén vallják – az ősidőkre megy vissza, és messze megelőzi a kereszténység vagy az iszlám kialakulását. Sok hasonlóságot mutat viszont a zoroasztrianizmussal – ugyanannak az iráni ősvallásnak a leszármazottai. A legfontosabb hasonlóság talán az, hogy a jezidiek, és kakaik, akárcsak Zarathustra követői, hisznek a világ kettősségében, a Jó és a Rossz harcában, szentként tisztelik a tüzet, és a nap felé fordulva imádkoznak. (Nem Mekka irányába, mint a muszlimok.) Legnagyobb ünnepük nekik is a Nórúz – a

keresztényekhez hasonlóan keresztelteknek, a mandeusokhoz vagy a drúzokhoz hasonlóan hisznek a lélekvándorlásban (hitük szerint 1001-szer kell a léleknek újjászületnie, míg a Mennországban juthat). Vannak aztán, mondjuk így, vándormotívumok is. A megváltó szűztől való születése a kereszténységben (Szűz Mária és Jézus) a zoroasztrianizmusban (Saosjant) és a kakaiknál is szerepel – ott a vallásalapító, Szultán Sahak anyja a szűz Hatun-e-Razbar, aki emellett egyike a hét istenségnek is. A két vallás között persze vannak szignifikáns különbségek is. A jezidiek tanait leginkább egy Seih Adi nevű, 12. századi szent ember foglalta rendszerbe, akinek sírja ma is a jezidiek kultuszának központja. Vallásuk szigorú beavatásra és kasztrendszerre épül, és az egyes csoportok nem házasodhatnak egymás közt. Számptalan, néha egészen furcsa szabályt tartanak be: tilos a sötétkék ruha, a nők nem vágathatják le a hajukat, áprilisban tilos házasságot kötni, és valamiért tilos ételnek számít a saláta, a süttők vagy éppen a gazella húsa. A kakaik ennél sokkal lazábbak. A vallást rendszerbe foglaló 15. századi Szultán Sahak (aki a legenda szerint magának Timur Lenknek is jósolt, és aki követőit Ahl al-Hakknak, az Igazság Népeinek nevezte) sokkal többet használt fel a síita és szúfi miszticizmusból. Nincsenek kasztok – sőt hirdetik az emberek egyenlőségét – nincsenek tabuk, viszont sokkal többet foglalkoznak a lélek útjával a tökéletesség felé. Amiben viszont nagyon is közös a két vallás, hogy sem a szent irataikról, sem a vallási gyakorlatukról nem árulnak el semmit a kívülrőlőknek. No meg a bajusz: míg a muszlim araboké általában rövidre nyírt, a jezidiek és kakaik hagyományosan hosszúra növesztik, és pödrik. A jezidiek – akárcsak bizonyos ókori vallások – úgy gondolják, hogy Isten nem közvetlenül alkotta a világot, hanem ehhez egy közvetítő, úgynevezett demiurgosz istenséget használt. Ő a jezidieknél Tavuszé Melek, a páva-angyal. Az angyalok vezetője, akit az Isten, miután megteremtette a világot, a pokol tüzére vetett (a történet ismerős), majd (innen már nem az) könnyeivel kioltotta a tüzet, és ismét felemelkedett. Abban igazán még a jezidiek sem egyeznek meg, hogy a páva vajon azonos-e muszlimok Sántánjával, de amit tudunk, már éppen elég ahhoz, hogy számos muszlim szerint a jezidiek, az „ördögimádók” legyenek a

AZ „ÖRDÖGIMÁDÓK”

Míg az Iszlám Állam el nem kezdte tizedelni a jezidieket, a világ legnagyobb része azt sem tudta, hogy léteznek. Azóta – bár bizonytalannal nem örülnek ennek – nemzetközi hírnévre tettek szert. Sokkal többet azonban ma sem tudunk róluk. A jezidiek – valamint a hozzájuk hasonló hitet követő kakaik és sobakok – az egész világon alig vannak két-három milliónyian. Hogy pontosan hányan, azt nehéz lenne megmondani. Egy bizonyos, lélekszámuk az üldöztetések vetkeztében rohamosan csökken. Nagy részük Irakban, és Iránban él. Etnikailag a legnagyobb részük kurd. Vallásuk az egyik legkülönösebb a világon. A kakai és

tavaszi napéjegyenlőség ünnepe, amikor a Nap „újjászületik” – igaz, ez az ünnep az egész régióban megmaradt. Akárcsak a zoroasztriánusoknál, a jezidieknél és a kakaiknál is a hetes a szent szám – a teremtő istennek hét angyal, avagy kisebb istenség segít. Ennél már csak a háromszor hét, vagyis a 21, a szentebb – a jezidiek a 21 ágú napkorongot használják vallásuk szimbólumának. Az évezredek során (a jezidi kalendárium szerint most a 6763. évet írjuk) számos hatás érte ezeket a vallásokat – és ebből sokat magukba is építettek. Akárcsak a muszlimok, ők is naponta ötször imádkoznak, tartózkodnak a sertéshústól, és akárcsak síták és alaviták, félistenként tisztelik Mohamed vejét Alit. (Mohamedet viszont nem.) A

van szó, akik közül talán hetvenezren még mindig élnek Irakban. Szerzartásaikon kizárólag fehér ruhát hordanak, megemlékeznek egy Pártus királyról aki népük vezetője volt. Vallási okokból nem vállalják a háborúskodást, mert embert ölni náluk a legnagyobb bűnnek számít. Szigorúan ragaszkodnak az ősi, történelem előtti időkben kialakult gyakorlathoz, miszerint a gyümölcsöt adó fát kivágni és a nőstény állatot levágni nagy bűn. A vallásuk lényegének kiinduló pontja szerint az emberek kezdetben mint jók és igazak voltak, de négy próféta által tévútra vezettek. Szerzartásaik jelentős része kötődik a vízhez – így általában folyók mellé helyezik templomaikat. Ott is élnek (vagy inkább éltek) a mai Irak déli részén a mocsárvidéken. A „mocsári arabok” közé tartoztak – hétköznapi nyelvként az arabot beszélik, szent irataik viszont az arameus egy változatát őrzik. János keresztényeknek vagy Nazoreusok és Szabioknak nevezik őket. Elnevezésük abból ered, hogy Keresztelő Szent Jánost „A Fény Királyának Küldötte” alakját tisztelik a legfőbb prófétaaként. Valószínű, hogy őseik valamikor kapcsolatba álltak vele és tanítványaival – a többi keresztény azonban nem tartja őket kereszténynek. Hagyományaik bőven a kereszténység előtti időre mennek vissza. Ez a vidék az ókori Sumer országa – így a mandeusok őrzik az ő emléküket is. Úgy tartják hogy építészetük őrzi az ősi

legpogányabb pogányok. A hagyományos világban – bár a muszlim többségű társadalom peremén éltek – alapvetően háborítatlanul. A huszadik század vége aztán számukra is elhozta a modern világot. Szaddam Husszein alapvető célja az arabosítás volt – ezért aztán arabokkal telepítette teli a kakai falvakat, elvetve ezzel az etnikai tisztogatások magvát. Ahogy vége lett a baathista hatalomnak, a síita és szunnita vallási szélsőségesek egyaránt a pogányokra támadtak. Meghirdették a pogány üzletek bojkottját, a vegyes lakosságú területekről pedig elkezdtek elkergetni az „ördögimádókat”. Ha visszatekintenek a legfelső képre, ott éppen egy lerombolt ház előtt áll a bajszos úr – ez is vallási villongások eredménye. A kurd regionális kormány fennhatóságán kívüli területeken kívül élő jezidiek és kakaik manapság már saját milíciákat szerveznek, a kurd fegyveresek mellett ők is részt vettek az Iszlám Állam elleni akciókban, például az egyik jelentős egykori jezidi település Szindzsár visszavételében. Az iraki kormányzat és a kurd regionális kormány pedig azért küzd, hogy az ENSZ mondja ki, az Iszlám Állam jezidiek elleni akciói kimerítik a népirtás fogalmát.

látták, a szöveget pedig alig olvasta el valaki – aki mégis megtette, rájött, hogy itt nem valamiféle csodás bibliai titkokat rejtő tekercsről van szó, pusztán egy – a kor kontextusába helyezve persze nem érdektelen vallási szövegről. A csoda, mint mindig három napig tartott. Júdás evangéliuma mára éppúgy nem téma, ahogy az sem, hogy még ma is vannak, ha nagyon kevesen is, akik a titkos tudományok vallását vallják. Igaz már alig. És az ő üldöztetésük sem volt olyan látványos, és nem mozgatott meg annyi embert, mint a jezidiké. A mandeusokról

A titkok **KIHALÓ NÉPE**

A világ akkor figyelt fel a gnosztikusokra, amikor – közel egy évtizede – a National Geographic világszenzációt csinált a Júdás evangéliumát tartalmazó gnosztikus kéziratból. A filmet bizonynal sokan

sumer építészeti hagyatékát, általában kör alakú, kisméretű, süveg szerű, vízparton álló házaikat évezredek óta a hagyományos módszerrel és helyben található anyagokból építik fel. Ennek ellenére saját hagyományaik szerint ők valamikor Palesztinából vándoroltak ki – és erre utaló régészeti leleteket is találtak. A folyót – bármelyiket is – amelyben szent szertartásaikat végzik, Jordánnak nevezik. A papok hosszú szakállt viselnek, mint hajdan a babiloni – vagy éppen az ókori zsidó – papok. Szertartásaikban is visszaköszön sokszor az ókori babiloni rítusok emléke. Náluk is feltűnnek olyan vándormotívumok is, amelyeket már a jezidiéknél is láttunk – például a hetes szám kítüntetett szerepe. A mandeusok hitében a Hetek, a holtak – a hét gonosz bolygó, általuk valósul meg a lélek megtisztulásának útja a földi életben, a materiális börtönből való szabadulás után éter-világba kerülnek, a lélek visszatér otthonába. A korábban relatíve háborítatlanul élő közösséget a 2003-as amerikai megszállás után, ahogy a térségben egyre erősödtek a síita vallásos pártok, egyre több atrocitás érte. Legtöbbjüknek menekülnie kellett Dél-Irakkól. Sokan Irak vallásilag legtoleránsabb térségében, Kurdisztánban telepedtek meg, mások Európába menekültek. Jelenleg a mandeusokat tartják a világ leginkább veszélyeztetett vallási közösségének.

A nem irgalmas SZAMARITÁNUSOK

A samaritanusokat legtöbbször csak egyetlen említésből ismerik. Újtestamentumi példázat az, hogy az út mentén fekszik egy sebesült, de a pap és a lévita (templomszolga) mennek tovább, miközben az irgalmas samaritanus segít a rászorulóknak. Így a mai ember számára úgy tűnik, mintha a samaritanusok általános jellemzője lenne az irgalmasság. Holott a példázat éppen arról szól, hogy a megvetett, ellenségesként kezelt emberek is lehetnek Isten valódi követői. (Sok magát kereszténynek tituláló ember számára ez az olvasat nyilván nem jön be.) Azt pedig talán még kevesebben tudják, hogy samaritanusok ma is vannak – ők tekinthetők a világ legkisebb bevett történelmi vallásának, hiszen mára alig maradtak 750-en. Cisjordániában élnek, Nablúszban, a Garizim hegyen tartják ünnepeiket. Hitük alapjaiban megegyezik a zsidókéval – bár csak a Tóra öt könyvét fogadják el – mindazt, amit a zsidóság az elmúlt több mint két évezredben hozzáadott már nem. 1948-ban Izrael állam mégis elfogadta őket zsidónak – megadta nekik az állampolgárságot is. Korábban azért nem volt ennyire felhőtlen a viszony. I. e. 722-ben, miután az asszírok elfoglalták az északi királyságot (Izraelt), lakosainak jelentős részét fogságba hurcolták,

majd az asszír királyok a birodalom keleti feléből telepítettek lakosokat az Izraeli Királyságba. Utóbb a betelepített lakosokat az ott maradt zsidókkal együtt samaritanusoknak nevezték. A samaritanusok arra kérték Asszír uralkodóját, hogy küldjön vissza néhány zsidó papot, akik megtanítják őket az igaz isten tiszteletére. Az uralkodó teljesítette kívánságukat, így ők is az Ószövetség istenét fogadták el. Amikor a babiloni fogságból visszaköltözött zsidók hozzákezdték a jeruzsálemi templom felépítéséhez, a samaritanusok felajánlották segítségüket, cserébe a templom közös használatát kérték, de a zsidók elutasították a segítséget, hogy ők már vallásilag és etnikailag nem tiszták. Ezért a samaritanusok panaszt tettek a perzsa királynál, aki egy időre be is tiltotta az építkezést. Ezután a samaritanusok saját templomot építettek a Garizim hegyén, de a zsidókkal szemben megmaradt az ellenséges érzés. Kr. e. 128-ban Johannész Hürkánosz leromboltatta a templomukat, de később újjáépült. Az egyiptomi Elephantinéből előkerült iratok azt bizonyítják, hogy a diaszpóra zsidósága sokáig mindkét vallási központtal kapcsolatban állt – de az ókori zsidó állam bukása után a samaritanusok és zsidók útja elvált. A zsidóság túlnyomó többsége szétszóródott a világban – míg a samaritanusok kicsiny közössége végig a Szentföldön maradt. Az elmúlt években végül genetikusok kutatták a nagy kérdést – zsidóktól származnak-e a samaritanusok, ahogy ők maguk mondják, avagy mindenféle betelepített népfiai, ahogy azt a Babilónból hazatérő zsidók mondták. Az eredmény mindenkit megdöbbentett: a ma élő pár száz samaritanus férfiágon kohanita, tehát a legelőkelőbb zsidó papi réteghez tartozik genetikailag, női ágon viszont ősei nem zsidók. Szóval, ahogy a bölcs rabbik szokták mondani, mindenkinek igaza van.

Akiknek az ÉG A RUHÁJUK

A dzsainizmus egykor a buddhizmus vetélytársa volt – sőt előbb született meg, mint a buddhizmus. Mára mégis India egyik legkisebb vallási közössége. Igaz, szinte mindenütt megtaláljuk templomaikat, amelyek még indiai mércével mérve is csodálatosan díszítettek. Sajátos hitük miatt ugyanis a dzsainák leginkább kereskedők lettek – és sokan derekasan

TROPICAL YOGA

2017.
november
15-24.

TRÓPUSI JÓGA-KÖRÚT SRI LANKÁN

Időpont: 2017. november 15-24.

*TESTI-LELKI FELTÖLTŐDÉSRE VÁGYSZ?
VONZ A JÓGA ÉS A TRÓPUSOK?
JELENTKEZZ A TRÓPUSI JÓGA-KÖRÚTRA SRI LANKÁN!*

Ha szívesen kipróbálnád a jógát vagy netán már jógázol is, szereted a természetet és az utazást és egy olyan hétre vágysz, amikor minden Rólad szól, akkor ezt az utat Neked találták ki!

MIÉRT ÉPPEN SRI LANKA?

Stresszmentes, egzotikus környezet, ahol a kikapcsolódás garantált.
Aranyszínű strandok, köd borította hegyek, hatalmas elefántok, óriási bálnák, zöldellő teaültetvények, meleg mosolyok és fenséges múlt – ez mind Sri Lanka!

MITŐL JÓGA-KÖRÚT?

A teljes testi lelki feltöltődést a mindennapi Tropical Yoga órák biztosítják.
A Természet 5 alapelemén keresztül (Föld, Víz, Tűz, Levegő Éter) a mindannyiunkban jelen lévő ősi tudást ébresztjük fel. Olykor az Óceánhoz kapcsolódunk, máskor a Naphoz vagy a Holdhoz és közben a jóga gyakorlatok és a meditáció segítségével az egyensúlyon, az elengedésen, a befogadáson dolgozunk vagy más, aktuális életterületünkkel foglalkozunk.

A részvétel nem kötelező, de az órák abszolút személyreszabottak, az egyéni igényekhez igazodnak, így szinttől és tapasztalattal függetlenül bárki által látogathatóak.

Részvételi díj: 430.000 Ft/fő (plussz reptéri illeték, vízumdíj, belépőjegyek)

Részletes programot a www.tropicalyoga.com oldalán találsz.

Az utazás szervezője a Jetwing Travel utazási iroda, MKEH engedélyszám: U-000387

meggazdagodtak belőle. Végleges, mai alakját csak Mahávira herceg, másképp Vardhamána (vallási nevén: Dzsina, Kr. e. 6. század) tanításából nyerte. A dzsainizmus magát örökkévaló és univerzális igazságok gyűjteményének tartja, amiket az emberiség időnként elfelejt, de újra és újra visszatérnek a megvilágosodott vagy mindentudóvá vált emberek tanításain keresztül. Bár India hatalmas lakosságának ma kevesebb mint fél százaléka dzsaina, a dzsainizmus ennél jóval nagyobb hatást gyakorolt a társadalomra, a politikára, a gazdaságra és a vallásra. Mahávira tanításai meglehetősen szigorúak – el kell vetni minden világi hívságot, senkinek sem szabad ártani – még véletlenül sem szabad elvenni egyetlen lelkes lény életét sem. Így a dzsainák nem lehetnek földművesek, és természetesen szigorúan tartózkodnak a húsevéstől. Aki szerzetessé válik közülük, annak még ennél is komolyabb fogadalmakat kell tenni – gyakorlatilag mindentől meg kell szabadulnia, ami a világhoz köti. Feltehetőleg a Kr. e. 1. században szakadt két részre szakadt a vallás: a digambarákra („égruhájúak”), akik szerint az aszkétáknak mezítelenül kell járniuk, és elvetni az erőszak minden formáját, és svétámbarákra („fehér ruhájúak”), akik a ruha viselését engedélyezik, és elfogadják a nőket az aszkéták közt. A két csoport közötti további eltérések: a svétámbara aszkéták tálat használnak a kolduláshoz és az étkezéshez, a digambarák nem. A

svétámbarák elfogadják az ősi írásokat, a digambarák szerint a szent iratok elvesztek a hanyatlás korában. Ma mindkét irányzat él Indiában – és a szent emberekhez méltatlan kisszerű vitákat folytatnak a zsnét helyek tulajdonjoga körül.

A SÁMÁNDOBOK lovasai

Még mielőtt a nagy ázsiai világvallások – a buddhizmus, a konfucianizmus és a taoizmus – megszülettek volna, a hegyeket, sztyeppéket és folyóvölgyeket lakó ázsiaiak meglehetősen hasonló hitvilágot ápoltak. Jobb híján nevezzük sámánhitnek. A kontinens nagy részén ez már a múlt. De Koreában, bár igencsak visszaszorulóban van és évszázadokon át nem támogatták, a sámánhit elért a digitális korig. Aki tapasztalni akar valamit belőle, annak Szöulban a Dongninmun metróállomástól elindulva fel kell mennie a régi városfal mellé – ott a Guksadang, a központi sámánzentély. Elsőre nem sokban különbözik az országban százezrekre található buddhista templomoktól.

Belül azonban egészen más, a Buddha-szobrok helyén furcsa, ismeretlen istenségek festményei várnak. Előttük pedig áldozati ajándékokkal teli tálak. A Guksadang nem buddhista templom, hanem sámánzentély, akik itt szolgálatot teljesítenek maguk sem szerzetesek, hanem – mondjuk így – sámánok. Helyi szóval mudan-

gok baksuk. (Külön érdekesség, hogy sok köztük a nő.) A mu, vagy más szóval sindo, Korea eredeti ősvallása. Bár a szó – mu – maga kínai eredetű (a hasonló kínai ősvallást jelentő wu szóból), a mitológia, sőt az istennevek sokkal inkább pusztai – mongol-török-mandzsui – hasonlóságokat mutatnak. A hit központjában van az életfa, van benne Mennyei úr, Nagy anya, számos a mezőgazdasággal kapcsolatos istenség, és számos más alak, akiket a mongol hitvilágból is ismerünk. Fontosak az ősök szellemei, akikkel a sámánokon keresztül lehet kapcsolatba lépni, és akiket dobszóval-táncdalékkal szólítanak. Ez az úgynevezett gut szertartás. A sámánizmust a szigorúbban konfucianus Joseon-korban nem igazán támogatták, a japán gyarmatosítók pedig kimondottan tiltották. A Guksadangot is ők szállították a mai helyére, igaz, az ő idejükben sintó szentélyt csináltak belőle. Ma körülbelül 5 millió koreai van kapcsolatban rendszeresen sámánokkal. Bár közülük sokan más vallást is gyakorolnak.

Koreán kívül élő, mindennapi sámánhittel még Oroszország szibériai részein lehet találkozni – a Tuvai Köztársaságban – amely ma Oroszország része, de egy ideig még független is volt a két világháború közt – mára a sámánhit tették a régió nemzeti vallásává. A szovjet érárt túlélő mintegy 700 sámán ma már a fővárosban Kizilben saját főtemplommal rendelkezik, és az állami tisztségviselők előtt is járják a sámántáncot. Gyógyításukat pedig – hiszen fő profiljuk a testi és lelki bajon gyógyítása – az állam is elismeri. Hasonló utat járt be a tibeti bön is. Bár az egykor független – ma Kína autonóm régiójaként működő – területről alapvetően a buddhizmus jut az eszünkbe, él mellette az ősi hit is. Tibet ősi hitrendszere, amelyben a népi vallásosság animista és sámánisztikus hagyományai keverednek iráni zoroasztránus elemekkel, hindu (saiva) és a 7. századtól buddhista hitvilággal, amellyel versenyezve annak egyes elemeit magába olvasztva tételes vallássá alakult. A buddhista tanok második, 11. századi tibeti terjesztése után nyert szervezett formát. Az ősi bön – amelyről írásos források hiányában meglehetősen keveset tudunk – és a mai bön között csak felszínes folyamatosság mutatható ki. Mára a bön vallási lényege a buddhizmushoz hasonlít, amennyiben gyakorlatának értelme a szanszárából, a létforgatagból

való kilépés, a felébredettség, buddhaság elérése. Bár volt idő, amikor a buddhisták üldözték, sőt száműzetésbe is küldték a bön követőit, mára a két vallása nagyon hasonlóvá lett. A bönnek is vannak kolostorai, amelyeket ugyanúgy reinkarnálódott vezetők irányítanak, mint a buddhista kolostorokat, a szerzetesek fogadalmakat tesznek, és visszautasítják a hús fogyasztását. Bár a bön szerzetesek – úgy tűnik – néha még szigorúbb fogadalmakat is tesznek, mint a buddhisták, a hagyományos indiai művészetek terén nagyobb a jártasságuk.

A legkisebb VILÁGVALLÁS

A bahái hit egyike a világ legújabb vallásainak – bár számos régi hagyományra megy vissza. Magukat a bahái hívők a kereszténységgel, iszlámmal egyenlő világvallásnak tekintik – bár csak mintegy hat millióan élnek a világon. 1844. május 23-án a perzsiai Siráz városában egy fiatalember – akit később egyszerűen csak al-Báb (arabul: „a Kapu”) címen ismertek –, elkezdte hirdetni az „Isten Küldötté”-nek közelgő megjelenését. Bábnak számos követője volt, köztük volt Baháalláh is, aki Báb halála után a vallási csoport vezetője lett. Baháalláh, Bábban való hite miatt, bebörtönözték. A börtönben misztikus élményben volt része: Isten kinyilvánította neki, hogy ő az, akinek eljövételét a Báb megjövendölte. Négy hónapot töltött a Fekete Veremnek nevezett borzalmas börtönben. Megfosztották vagyonától, és egy hónapot kapott, hogy családjával együtt elhagyja az országot. Bagdadba ment, és rengeteg kinyilatkozás született az évek alatt. A távozásának hírére összegyűlt tömeg akkora lett, hogy elhagyván a várost a folyó túlsópartján lévő szigetre mentek. Itt a Rizván kertben követőinek elmondta, hogy valóban ő az, „Akit Isten ki fog nyilvánítani”, azaz a Báb által megjövendölt, Jézus, Mohamed, Zarathustra és Buddha utáni isteni megnyilvánulás, így örömben fordítván az emberek szomorúságát. A következő években Konstantinápolyba, Drinápolyba, és végül Akkóba száműzték. Drinápolyból és Akkóból leveleket írt korának számos uralkodójához, melyekben felszólította őket, hogy a világbéke érdekében csökkentsék hadifelszereléseiket, és igyekezzenek az államok és az emberek közti ellentétek megszüntetésére. A hit lassan terjeszke-

dett. Eddig a világ nyolc pontján, az adott helynek megfelelő stílusban épültek templomaik, amelyek ima- és egyben meditációs helyek. Minden hívő megtalálja bennük saját hitének imakönyvét. A haifai Karmel-hegyen található a vallásalapító 1909-ben emelt szentélye, amely egy 19 teraszos kertből áll, egy kilométer hosszú út közepén áll. A zarándokhely szabadon látogatható, itt működik a Bahái Világközpont, amelyet az UNESCO 2008-ban a Világörökség részévé nyilvánított. A világörökségek várományosi listáján szerepel az indiai Új Delhiben épült központjuk a Lótusz Templom is. Az „egyház” megnevezést azonban kerüljük, és papjaik sincsenek – szerintük az ember szabad

és egyenlő. 1963 óta egy választott testület, az Igazságosság Egyetemes Háza irányítja a bahái világközösséget. Aktívan térítenek – Magyarországon is vannak közösségeik, bár a fent írt megkötések miatt egyházi státuszért nem folyamodtak az új egyházi törvény szerint. Iránban, és néhány más iszlám országban azonban renegát muszlim szektának tartják a baháiakat, ezért, és Izraellel fenntartott jó kapcsolataik miatt, komoly üldöztetésben van részük.

Ahol szentté vált LENIN ÉS PASTEUR

Ho Chi Minh városban – vagy ahogy régen és most is mondják Saigonban – járva egy kellemes kiránduláson nem sokkal azután, hogy elhagytuk a vietnami háború emlékeit őrző alagútrendszerrel eljutunk a világ egyik legkülönösebb vallásának központjába. A templom maga katolikus székegyházra hajaz. A papok

színes ruhája inkább a vietnami hagyományokat idézi. Az imákat pedig mintha leginkább az iszlám ihlette volna. A legmegdöbbentőbbek azonban a színes freskók – amelyeken Jézus és Buddha mellett ott látjuk Lenint és Louis Pasteurt is a szentek között. A kaodaizmus központjában járunk. Ezt a vallási irányzatot hivatalos formában Ngô Văn Chiêu (1878-1932) alapította Tây Ninh városában, 1925-ben. A kaodaizmus alaptételeit látomásai nyomán Chiêu 1919 és 1925 között dolgozta ki és vetette papírra. A Ngô Văn Chiéunak újra és újra megjelenő szellem 1925 karácsonyának éjszakáján fedte fel, hogy ő nem csupán egy személy, hanem maga Cao Đai, a Legfelsőbb lény.

„A Legelső Uralkodó, az Én vagyok. A Buddhák legrégebbike, az Én vagyok. Sákjamuni, az Én vagyok. Jézus-Krisztus, az Én vagyok. Most felveszem a Cao Đai nevet, hogy egy új vallást tanítsak”. E kinyilatkoztatást Vietnam utolsó császára, Bảo Đai tette közzé az 1980-ban megjelent visszaemlékezésében. Cao Đai hívei a prófétának tekintett Mózes, Jézus, Buddha és Lao-ce mellett magukénak vallják minden kor nagy gondolkodóját. A hívek többségét a parasztság alkotja – így részt vettek hívei az amerikaiak elleni felszabadító háborúban is. Az új hatalom ezért nem is tekintett rájuk ellenségesen. Egyes vidékeken egy-egy falu valamennyi lakosa gyakorolja a vallási életet és tiszteli a helyi kaodaista tisztségviselőket. A kaodaizmus követőinek száma 1932-ben 100 000, 1936-ban pedig 300 000 fölött volt, s 1940-re már 1,5 millióra emelkedett. A becslések szerint Vietnamban, Kambodzsában, Franciaországban és az USA-ban meghaladta a 4 milliót.

HerVis HEGYVIDÉKI
FITPARÁDÉ®

Október 14-15. | MOM Sport 1123 Bp. Csörsz u. 14

2017. október 14. (szombat)

SPORTCSARNOK

10:00-18:00 Louie Koncz Classic International női kategóriák:
 Junior Fitness (16-23 év), Fitness, Athletic Physique -165 cm, +165 cm, Abszolút bajnok választás, **Louie Koncz Classic International férfi kategóriák:** Handicap: sérült sporttársaink részére, Junior Men open (16-23 év); Tehetségkutató Bodybuilding -80 kg, +80 kg; Masters Bodybuilding 40-50 év: open, Masters Bodybuilding + 50 év: open; Athletic Physique -175 cm, -182 cm, +182 cm; Bodybuilding -80 kg, -85 kg, -90 kg, -95 kg, +95 kg; Abszolút bajnok választás

10:00-18:00 XIV. Judgement Day - Szkander Világkupa

10:00-18:00 XXXVIII. Női, Férfi Felnőtt, Ifi, Junior, Masters Erőemelő Magyar Bajnokság

10:00-18:00 Fitexpo

USZODA

08:00-09:30 Fitparádé Crosstraining Showdown
10:00-14:00 Hegyvidéki Úszóbajnokság

MOM BEACH

10:00-17:00 Fitparádé Crosstraining Showdown

2017. október 15. (vasárnap)

SPORTCSARNOK

10:00-12:00 FitModel World & FitMom koreográfia gyakorlás
12:00-13:00 V. Pole Fitness Beauty
 13:00-14:00 FitMom: Fitt anyukáknak: -165 cm, +165 cm; **Women's FitModel World:** Junior FitModel (16-23 év): -165 cm, +165 cm; FitLady +35 év, +40 év, Sport Lady +35 év, +40 év; SportModel -165 cm, +165 cm; FitModel (18-35 év): -160 cm, -165 cm, -170 cm; Abszolút bajnok választás; **Men's FitModel World:** -175 cm, -180 cm, +180 cm, Gentleman kategória (+35 év), Abszolút bajnok választás

10:00-18:00 XXXVIII. Női, Férfi Felnőtt, Ifi, Junior, Masters Erőemelő Magyar Bajnokság

10:00-14:00 Hungarian Street Workout Challenge
14:00-18:00 Szambo verseny

10:00-17:00 Hula Hopp verseny

10:00-17:00 Gyerekzóna: arcfestés, ugrálóvár, kézműves foglalkozások, játék kuckó, lufihajtogató bohóc

10:00-17:00 Fitexpo

USZODA

08:45-10:30 MEGATHLON Kéttusa Kupa
11:00-19:00 MOM Sport Kupa vízilabda torna

KÜLTÉRI MEDENCE

12:00-14:00 XII. kerületieknek előzetes regisztrációval ingyenes úszás

MOM BEACH

10:00-17:00 Fitparádé Crosstraining Showdown

Napjegy: 2.500,-Ft

XII. kerületi lakosoknak lakcímkártyával, 14 éves korig és nyugdíjasoknak ingyenes!

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják!

Info@fitparade.hu

www.fitparade.hu

Divattervezőmérnökök alkotása.

Az új Arteon.

Markáns frontrész, keret nélküli oldalablakok és áramvonalas sziluett teszi kivételessé az Arteon megjelenését. Az igényes részletek és a modern, LED-technikájú fényszórók már az alapkitétel esetében is szembetűnőek. A két további szint, az exkluzív megjelenést biztosító Arteon Elegance és a sportos extrákat kínáló Arteon R-Line pedig a legmagasabb igényeket is kielégítik. Bármelyik változat mellett is dönt, a magával ragadó formaterv intelligens műszaki megoldásokkal teli belsőt rejt.

Valóra váltjuk a jövőt.

Volkswagen

Az új Arteon motorizáltságtól függő, kombinált átlagfogyasztása: 4,4–7,3 l/100 km, CO₂-kibocsátása: 114–164 g/km. Az üzemanyag-fogyasztási és CO₂-kibocsátási értékek az előírt szabvány (715/2007/EK rendelet) jelenleg érvényes változata szerint kerültek meghatározásra. Az értékek összehasonlítási alapként szolgálnak más járműtípusokkal szemben, nem szavatolják a jármű valós üzemanyag-fogyasztását. Az üzemanyag-fogyasztási és CO₂-kibocsátási értékek a gépkocsin használt kerekek/gumiabroncsok függvényében változhatnak. A képen látható gépkocsi extra felszereltséget tartalmazhat.

TOMMY HILFIGER